2003 capacitate

Adrian COSTACHE
Șt. M. ILINCA
Florin IONIȚĂ

Limba și literatura română

pentru examenul de capacitate

Art

Capacitate 2003

Adrian COSTACHE
Şt. M. ILINCA
Florin IONIŢĂ

LIMBA şi LITERATURA ROMÂNĂ

pentru examenul de capacitate

- ediţie revizuită şi adăugită -

- Programa de examen «Capacitate 2003»
- Teste având structura asemănătoare celor publicate de Serviciul Naţional de Evaluare şi Examinare
- Bareme de corectare şi răspunsuri detaliate

Scanned with OKEN Scanner

Prezenta lucrare este avizată de către Ministerul Educaţiei şi Cercetării cu avizul 27430/ 25.04.2002

Scanned with OKEN Scanner

Referent: **Mihail STAN**

Copyright © 2003 **Grupul Editorial** Art
Toate drepturile asupra acestei lucrări aparţin editurii.
Reproducerea integrală sau parţială a conţinutului lucrării este posibilă numai cu acordul prealabil scris al editurii.

Tehnoredactare: Lucia OPRIŢOIU
Coperta: Maria PAŞOL

Pentru **comenzi** vă puteţi adresa:
Departamentului Difuzare al **Grupului Editorial** Art
C.P. 37, O.P. 5, sector 5, Bucureşti
- pentru Bucureşti:
tel. 223.17.37
- pentru restul ţării:
tel. 021.260.29.08
0723.521.797
0744.300.870
e-mail: Grupul_Editorial_Art@latinmail.com

Se acordă importante **reduceri**.

Scanned with OKEN Scanner

CUVÂNT ÎNAINTE

Cartea îşi propune să ofere celor interesaţi modele de subiecte pentru proba de limba şi literatura română a **examenului de capacitate 2003**. Ea se compune dintr-un număr de 48 de teste (însoţite de bareme de notare şi de sugestii de rezolvare) şi acoperă în întregime cerinţele programei elaborate de către Serviciul Naţional de Examinare şi Evaluare.

Testele au fost proiectate pornindu-se de la prevederile Curriculumului pentru gimnaziu şi vizează verificarea abilităţilor şi a deprinderilor dobândite de elevi în partea a doua a ciclul de dezvoltare (clasele a V-a şi a VI-a), precum şi în ciclul de observare şi de orientare (clasele a VII-a şi a VIII-a), fiind în concordanţă cu Programa pentru examenul de capacitate 2003, aprobată prin Ordinul Nr. 4327/ 30.08.2002 al M.E.C.

Fiecare test este alcătuit din **trei secvenţe**: I – înţelegerea unui text la prima vedere şi aplicaţii de limbă română pe acest text, II - exerciţii aplicative legate de scrierea funcţională, III - compunere. Această structură este în concordanţă cu modelele elaborate de către Serviciul Naţional de Examinare şi Evaluare, atât din punct de vedere al conţinutului, cât şi al nivelului de dificultate, fiind totodată conformă cu obiectivele generale ale studiului limbii şi literaturii române în gimnaziu, dezvoltarea capacitaţii de receptare a mesajului scris şi dezvoltarea capacitaţii de exprimare scrisă. Testele au fost concepute astfel încât să poată fi rezolvate în intervalul celor două ore prevăzut de regulamentul examenului de capacitate.

Două sunt noutăţile majore ale acestui examen: folosirea ca suport, pentru formularea itemilor secvenţei întâi, a unui text la prima vedere, şi, pentru secvenţa a doua, exerciţiul aplicativ legat de scrierea funcţională, care va presupune redactarea unei telegrame, a unei cereri, a unei invitaţii sau a unei scrisori, respectând anumite cerinţe enunţate în prealabil.

În secvenţa a treia se va apela şi la opere literare studiate în clasă, în funcţie de manualul ales. *Este însă vorba strict de acele opere literare existente în manual studiat şi nu de o „crestomaţie" obţinută prin cumularea tuturor manualelor.*

Scanned with OKEN Scanner

Aceasta înseamnă că fiecare candidat va putea opta pentru un anumit text, învățat efectiv la clasă, pe care va face aplicațiile cerute. Nu există, aşadar, o listă obligatorie de conținuturi, selecția făcându-se în funcție de manualul pentru care s-a optat la orele de curs şi, evident, de programa examenului.

În ceea ce priveşte exercițiile de construcție a comunicării, ele urmăresc verificarea abilităților de operare cu noțiuni de vocabular, de fonetică şi de morfosintaxă, în proporții care să respecte ponderea din Curriculumul Național. Sugestiile de rezolvare au fost completate cu descriptori de performanță, astfel încât punctajul final să măsoare cât mai fidel cunoştințele candidaților.

Ca **noutate**, față de ediția precedentă, am considerat necesar să adăugăm un număr de opt teste care să verifice şi **alte obiective ale programei de examen**, pe care am considerat că s-a pus un accent redus în ediția anterioară. Ele vizează cu precădere partea a treia a probei de examen. Este vorba de două tipuri de compuneri: **rezumatul unui text la prima vedere** şi **caracterizarea unui personaj, utilizând numai informațiile oferite de un anumit text-suport** şi nu de unul studiat deja la clasă. Evident, paşii obligatorii în alcătuirea unui rezumat rămân aceiaşi, cum aceleaşi rămân şi etapele unei caracterizări de personaj. Noutatea constă în faptul că elevul va trebui să fie capabil să aplice cunoştințe şi deprinderi dobândite anterior, dar pe un text aflat pentru prima oară în fața sa, ceea ce exclude memorarea unor compuneri-standard. Astfel, rezolvarea cerințelor va trebui să urmeze un parcurs care pune pe primul plan gândirea şi aplicarea de cunoştințe.

În dorința de a oferi o cât mai mare varietate a exercițiilor, autorii au alcătuit testele în mod independent (Adrian Costache - testele 1, 2, 9-18, Şt. M. Ilinca - testele 3, 4, 19-28, Florin Ioniță - testele 5, 6, 29-38), în funcție de viziunea personală, respectând însă cu strictețe atât programa, cât şi gradul mediu de dificultate, prognozat, al examenului.

Autorii

Scanned with OKEN Scanner

Partea întâi.
Enunțuri

Testul 1

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Dacă bate clopotul şi vine măria sa, cine ştie ce are să se întâmple! Au să se işte puhoaie, are să se reverse apa Moldovei, are să pornească iar vreun război! A rămas acasă, în sat, mâța închisă în chiler; găinile umblă slobode şi n-are cine le da de mâncare. Cuminte şi bine ar fi să înhame gospodarii caii şi pe loc să pornească fiecare la locul său; dar mai întâi trebuie să se ştie despre ce-i vorba şi numaidecât fiecare dintre cei care nu l-au văzut trebuie să vadă pe măria sa. Cu toate că numai un om viteaz poate cuteza să ridice ochii spre măria sa, iar cei nevrednici cată să-şi plece pletele în țărână, muierile tot or îndrăzni să fure cu coada ochiului doar l-or zări. Să fie oare cumplit la vedere precum se spune? Are anume paloş cu care ceartă pe unii boieri, scurtându-i, după câte se povestesc? Dacă şi riga ungurilor, măria sa Matiaş-Crai, a dat înapoi de la Baia, când s-a arătat asupra-i, călare pe cal alb, măria sa Ştefan-Vodă – ce poate face un creştin de rând? Acel crai a şi căzut la pat din acel cutremur, zăcând trei luni. I s-au risipit şi oştile, a prăpădit puştile cele mari. A ieşit la toți craii spaimă despre acest Stefan-Vodă; cum că a bătut şi cetatea Hotinului şi a Chiliei; şi este o poveste cum că părintele său Bogdan-Vodă l-a blagoslovit în taină la o biserică din muntele Atonului, ca să se ridice în zilele lui cu puteri mari de oşti şi să bată război cu spurcații ismailiteni.

.....

Se vorbeşte prin sate despre măria sa că-i om nu prea mare de stat, însă groaznic când îşi încruntă sprânceana. Iar când vine la o sfântă mânăstire, n-are de ce se uita groaznic. Când vine la o sfântă mânăstire (dacă vine într-adevăr şi nu scornesc acești monahi vorbe deşarte), când vine la o sfântă mânăstire, măria sa trebuie să se uite blajin în jurul său. Vede ici un prunc; vede colo o fată; vede dincolo o nevastă. Al cui e pruncul acesta? A cui e nevasta asta?

Ca un stăpân al țării ce se află, măria sa trebuie să cunoască al cui este pruncul şi a cui este nevasta. Indată vin boierii lângă măria sa şi-i spun la ureche. Astfel măria sa vede şi cunoaşte unele şi altele; mai ales că măria sa fiind văduv de atâția ani de

Scanned with OKEN Scanner

când a murit Doamna sa Evdochița, trebuie să-și desfăteze ochii și să se mai îmblânzească din strășnicia în care se ține.

(M.Sadoveanu – *Frații Jderi*, vol.I)

Dicționar:
Au să se iște – se vor naște, ivi etc.
Chiler – încăpere mică la casele țărănești, folosită drept cămară
A cuteza – a îndrăzni
Riga – regele
Puștile cele mari – tunurile
Vorbe deșarte – vorbe mincinoase, inutile
Blajin – cu blândețe
Strășnicia – (aici) severitate, asprime
Ismailiteni – turci

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

A. 1. (**2p.**) Identifică în text două evenimente care sunt provocate de venirea lui Ștefan - Vodă.

2. (**2p.**) Extrage din text acel enunț în care se povestește ce s-a întâmplat cu Matiaș Crai la Baia și după aceea.

3. (**2p.**) Dă o explicație faptului că al doilea paragraf începe cu verbul cu valoare impersonală *se vorbește*.

4. (**2p.**) Identifică și rescrie, din al doilea paragraf al textului dat, o însușire fizică a lui Stefan cel Mare.

5. (**2p.**) În relația cu supușii, Vodă se comportă ca un părinte. Cum este el numit la începutul ultimului paragraf al textului dat?

B. 6. (**4p.**) Identifică în text două locuțiuni.

7. (**4p.**) Scrie câte un sinonim pentru expresiile *nu mare de stat* și *să-și desfăteze ochii*.

8. (**4p.**) Precizează felul părților de vorbire din următorul enunț: *Al cui e pruncul acesta?*

9. (**4p.**) Extrage din text un pronume personal de politețe.

10. (**4p.**) Rescrie din text: un verb copulativ, un verb auxiliar.

11. (**4p.**) Identifică în text două pronume relative și precizează cazul acestora.

12. (**4p.**) Extrage din text un predicat nominal cu nume predicativ multiplu.

13. (**4p.**) Identifică în text o propoziție subiectivă și subliniaz-o.

14. (**4p.**) Precizează felul propozițiilor din următorul fragment: *Dacă bate clopotul și vine măria sa, cine știe ce are să se întâmple!*

Scanned with OKEN Scanner

II. (10p.) Te numeşti Andrei/Andreea şi prietena ta împlineşte mâine 14 ani. Te decizi să-i trimiţi o telegramă de 3 rânduri.

Atenţie! – telegrama ta trebuie să respecte:

1. restricţia cantitativă;
2. limbajul concis şi adecvat informaţiei transmise;
3. respectarea normelor de coerenţă;
4. respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie.

III. (34p.) Scrie o compunere de 1-2 pagini în care să-l caracterizezi pe Stefan-Vodă, aşa cum apare el în fragmentul dat din romanul *„Fraţii Jderi”* de Mihail Sadoveanu.

Atenţie! – în realizarea textului vei avea în vedere următoarele cerinţe:

- sublinierea a cel puţin patru trăsături ale personajului de caracterizat şi motivarea lor cu ajutorul textului;
- relevarea mijloacelor/ procdeelor de caracterizare a personajului;
- ilustrarea acestor procedee prin trimiteri la textul dat;
- sublinierea unor trăsături de expresivitate a limbajului în caracterizarea personajului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 2

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Când a umblat la şcoala din sat a fost cel mai iubit elev al învățătorului Herdelea, care mereu i-a bătut capul Glanetaşului să dea pe Ion la şcoala cea mare din Armandia, să-l facă domn. Glanetaşu s-a şi învoit până în cele din urmă, mai ales că toată treaba n-avea să-l coste multe parale. Doar cărțile, pe care le putea lua vechi, şi taxa de înscriere, vreo trei zloți. Ba Herdelea a alergat şi s-a zbătut până ce l-au iertat şi de cei trei zloți, fiindcă băiatul era silitor şi cuminte. De gazdă n-avea nevoie. Copilul putea merge la şcoală în fiecare dimineață, să-şi ducă merindele pentru amiază, iar seara să se întoarcă acasă; din Pripas până în Armandia e o plimbare de o jumătate de ceas... După două luni de învățătură însă Ion n-a vrut să se mai ducă la şcoala cea mare. De ce să-şi sfarăme capul cu atâta carte? Cât îi trebuie lui, ştie. Şi-apoi i-e mai drag să păzească vacile pe câmpul pleşuv, să ție coarnele plugului, să coseasscă, să fie veşnic însoțit cu pământul. Şi Glanetaşu, pe cât de greu l-a dat la liceu, tot atât de lesne s-a împăcat să nu mai urmeze; doar de cei câțiva zloți aruncați pe cărți îi părea rău. Mai bine să-i fi băut decât să-i fi băgat în alte bazaconii nefolositoare. Ion nu s-a despărțit de tot nici de ele. Le-a păstrat şi-n sărbători le-a citit şi răscitit până li s-au ferfeniţit foile. Iar mai târziu cerea învățătorului ba cărți de poveşti, ba câte o gazetă veche , să se desfete...

(Liviu Rebreanu – *Ion*)

Dicționar:
Zlot – monedă de argint de două coroane (austriacă) cu circulație în Transilvania în sec. al XIX-lea.
A ferfeniți – (aici) a rupe, a deteriora paginile unei cărți.

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

A. 1. (2p.) Scrie numele personajelor prezente în acest fragment.

2. (2p.) Extrage două construcții în care apare străduința învățătorului în a-l da pe Ion la şcoala cea mare.

3. (2p.) Identifică şi rescrie modul în care este descris Ion în prima frază a textului.

4. (2p.) Ce a făcut Ion cu cărțile cumpărate pentru şcoală?

5. (2p.) Rezumă în 3-5 rânduri fragmentul dat.

B. 6. (4p.) Identifică în text o locuțiune sau o expresie.

7. (4p.) Construcția *în cele din urmă* este:
a) o locuțiune conjuncțională;

Scanned with OKEN Scanner

b) o locuțiune adverbială;
c) o expresie verbală impresonală.

8. (**4p.**) Precizează felul părților de vorbire subliniate din următorul enunț: ...*care mereu i-a bătut capul Glanetașului.*

9. (**4p.**) Identifică și numește părțile de propoziție din următorul enunț : (...) *fiindcă băiatul era silitor și cuminte.*

10. (**4p.**) Identifică și rescrie din text un adverb relativ.

11. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a cuvântului *de ce* din enunțul *De ce să-și sfarăme capul cu atâta carte?*

12. (**4p.**) Extrage din prima frază a textului o propoziție atributivă și una circumstanțială de scop.

13. (**4p.**) Construiește o frază care să conțină expresia *era mai bine*. Delimitează și precizează felul propoziției care urmează după această expresie.

14. (**4p.**) Precizați felul propozițiilor din fraza: *Cât îi trebuie lui, știe.*

II. (**10p.**) **Te numești George (Georgiana) și ești în clasa a VIII-a. Deoarece se apropie sfârșitul anului școlar, diriginta voastră v-a sugerat ca fiecare dintre voi să trimită o scrisoare de mulțumire acelui profesor pe care l-a îndrăgit mai mult în anii de gimnaziu. Scrisoarea nu trebuie să depășească 10 rânduri. Redactează o scrisoare de mulțumire adresată unuia dintre profesorii tăi , fără a folosi vreun nume propriu.**

Atenție! – scrisoarea ta trebuie:

- să se încadreze în limita de rânduri și să conțină indicii specifice unei scrisori: persoana căreia i te adresezi, data, semnătura;
- să aibă un vocabular și un stil adecvat;
- să aibă o exprimare coerentă;
- să respectele normele de ortografie și punctuație.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini în care să caracterizezi personajul Ion din textul dat.**

Atenție! – în realizarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele cerințe:

- relația dintre Ion și celelalte personaje (identificarea statutului lui Ion în raport cu celelalte personaje.)
- prezentarea a cel puțin patru dintre trăsăturile sale, cu argumente din text, și a procedeelor de caracterizare prin care sunt evidențiate;
- prezentarea semnificației frazei finale în caracterizarea personajului;
- opinia ta despre personaj.

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Când a venit la domnie Vlad, Țara Românească se afla în vraişte. Tâlhari şi ucigaşi păleau trecătorii la drum. Îndrăzneală era trecerea prin codri! Cete de hoți intrau ziua mare în ograda omului şi-l despoiau de tot ce are! Faima acelor ticăloşi ajunsese departe, în țări străine, negustătorii nu ți-ar fi venit cu mărfuri, chiar dacă i-ar fi adus pe sus pe pod de aur!

Vlad Voivod şi-a dat seama că fără asprime nu va putea pune rânduială.[...]

A poruncit îndată prinderea şi cârduirea nelegiuiților spre ocnele de sare şi spre hrubele închisorii din Târgovişte!

Aşa, într-o bună zi, s-au îngrămădit în ograda închisorii o mulțime de tâlhari prinşi. Nici unul nu-şi da seama de ce oştenii domnului bat pe-un deal din apropiere o pădurice de pari ascuțiți la vârf! După ce lucrul s-a sfârşit, Vlad a poruncit să se repeadă tâlharii într-acolo şi în pari să fie înfipți! [...]

Spaimă grozavă s-a abătut asupra tuturor tâlharilor din țară! Aşa de frică le era de cazna parului, încât înfundau pădurile sau treceau hotarele, numai să nu-i prindă Vlad! [...]

Odată, a ajuns la Târgovişte, cu mărfuri, un negustător străin, tocmai de la Florența. Cum a tras la han, şi-a arătat grija că va fi jefuit în timpul nopții. A şi spus către stăpânul hanului, că are la el bani grei şi că straşnic de frică îi era!

Hangiul l-a încredințat că de când a venit Vlad Țepeş domn, fărădelegi nu se mai întâmplă!

– Iată, a continuat hangiul, mă prind față de martori, la un rămăşag...

Ia-ți punga şi du-o la răscrucea drumurilor. Las-o acolo, şi dacă nu vei găsi-o mâine dimineață unde-ai lăsat-o şi cum ai pus-o, te despăgubesc cu toată avuția mea!

– Cred că glumeşti... a dat florentinul răspuns. Unde se poate una ca asta?

– În Țara Românească! Facem rămăşag temeinic?

– Ai să pierzi averea!

– Nu, nu mi-i frică! Să chem martorii?

Hangiul a făcut semn altor negustători din han. Au bătut palma, după năravul la rămăşaguri. Era pe la căderea nopții. Florentinul şi-a pus punga la răscruce. Nici o clipă n-a închis ochii. S-a tot frământat sub cergă. Hangiul, după ce a dat peste cap o bardacă de vin, s-a culcat şi a dormit liniştit.

– Să vedem acum! a spus în zori negustorul florentin. Mi se pare că ai pierdut averea!

Scanned with OKEN Scanner

– Nicidecum! Du-te, străine, şi-ţi ia punga de unde ai pus-o! La noi în ţară stau banii pe drumuri şi nu-i ridică nimeni!

Mare a fost mirarea florentinului, când şi-a aflat punga la răscruce, cum o pusese!

A povestit întâmplarea şi prin alte ţări, şi ascultătorii clătinau din capete ca la auzirea unui lucru de necrezut!

Aşa, faima lui Vlad a ajuns să fie cântată şi de marii poeţi ai lumii!

(E. Camilar - *Păduri înfricoşate*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, o inversiune.

2. (**2p.**) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii pentru genul epic, identificate în text.

3. (**2p.**) Rescrie, din text, un enunţ care evidenţiază spaima tâlharilor.

4. (**2p.**) Menţionează două circumstanţe sugerate de prima frază a fragmentului de mai sus.

5. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere în legătură cu ideile conţinute în enunţul: *Aşa, faima lui Vlad a ajuns să fie cântată şi de marii poeţi ai lumii!*

B. 6. (**4p.**) Motivează scrierea diferită a cuvintelor: *Florenţa; florentinul.*

7. (**4p.**) Scrie două derivate parasintetice de la substantivele: *stăpân; credinţă.*

8. (**4p.**) Construieşte câte două enunţuri cu omofonele: *ia; na.*

9. (**4p.**) Identifică, în text, un substantiv comun compus şi un substantiv propriu compus.

10. (**4p.**) Predicatul propoziţiei *nu mi-i frică* este exprimat prin:

a) locuţiune verbală;
b) verb copulativ;
c) verb predicativ.

11. (**4p.**) Selectează din text un subiect multiplu.

12. (**4p.**) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate în enunţul: *în tot timpul domniilor lui*

13. (**4p.**) Transcrie, din text, o propoziţie subordonată circumstanţială concesivă.

14. (**4p.**) Contrage ultima propoziţie subordonată a textului citat, precizând şi rezultatul obţinut.

II. (**10p.**) **Să presupunem că te numeşti Paul/ Paula Costeanu, domiciliezi în comuna Măgureni, satul Valea lui**

Scanned with OKEN Scanner

Mihai, judeţul Sibiu, eşti elev la şcola din localitate. Compune, pe o pagină distinctă, o scrisoare de felicitare, adresată prietenului tău Dan Moisescu, din Roşiorii de Vede, jud. Teleorman, str. Republicii, nr. 15, bloc M21, etaj 5, ap. 36, cu ocazia reuşitei sale la examenul de admitere în facultate.

Atenţie! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

1. restricţia cantitativă (să nu depăşească numărul de cuvinte);

2. cerinţele acest tipului de text solicitat;

3. normele de transmitere a unei informaţii de tipul cerut;

4. normele specifice de redactare a unui astfel de text;

5. normele de exprimare în scris.

III. (34p.) Reciteşte fragmentul dat la partea I. Scrie, în maximum 100-120 de cuvinte, rezumatul fragmentului dat.

Atenţie! – în realizarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea secvenţelor narative în ordinea logicii textului (conform planului simplu de idei);
- identificarea personajelor corespunzătoare secvenţelor narative menţionate;
- identificarea ideilor principale ale textului de rezumat;
- relatare obiectivă;
- respectarea cerinţelor specifice redactării rezumatului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 4

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

A. *Era odată un moşneag ş-o babă; şi moşneagul avea o fată, şi baba iar o fată. Fata babei era slută, leneşă, ţâfnoasă şi rea la inimă; dar, pentru că era fata mamei, se alinta cum s-alintă cioara-n laţ, lăsând tot greul pe fata moşneagului. Fata moşneagului însă era frumoasă, harnică, ascultătoare şi bună la inimă. Dumnezeu o împodobise cu toate darurile cele bune şi frumoase. Dar această fată bună era oropsită şi de sora cea de scoarţă şi de mama cea vitregă; noroc de la Dumnezeu că era o fată robace şi răbdătoare; căci altfel ar fi fost vai ş-amar de pielea ei.*

Fata moşneagului la deal, fata moşneagului la vale; ea după găteje prin pădure, ea cu săculeţul în spate la moară, ea, în sfârşit, în toate părţile după treabă. Cât era ziulica de mare dintr-o parte venea şi-n alta se ducea. Şi-apoi baba şi cu odorul de fiică-sa tot cârtitoare şi nemulţumitoare erau. Pentru babă, fata moşneagului era piatră de moară în casă; iar fata ei, busuioc de pus la icoane.

Când se duceau amândouă fetele în sat la şezătoare seara, fata moşneagului nu se încurca, ci torcea câte-un ciur plin de fuse; iar fata babei îndruga şi ea cu mare ce câte-un fus...

B. *Ş-apoi, când veneau amândouă fetele acasă noaptea târziu, fata babei sărea iute peste pârleaz şi zicea fetei moşneagului să-i deie ciurul cu fusele, ca să-l ţie până va sări şi ea. Atunci fata babei, vicleană cum era, lua ciurul şi fuga în casă la babă şi la moşneag, spuind că ea a tors acele fuse. În zadar fata moşneagului spunea în urmă că acela este lucrul mîinilor sale; căci îndată o apucau de obraz baba şi cu fiică-sa şi trebuia numai-decât să rămâie pe-a lor. Când venea duminica şi sărbătorile, fata babei era împopoţată şi netezită pe cap, de parc-o linsese viţeii. Nu era joc, nu era clacă în sat la care să nu se ducă fata babei, iar fata moşneagului era oprită cu asprime de la toate aceste. Ş-apoi, când venea moşneagul de pe unde era dus, gura babei umbla cum umblă meliţa: că fata lui nu ascultă, că-i uşernică, că-i leneşă, că-i soi rău... că-i laie, că-i bălaie; şi că s-o alunge de la casă; s-o trimită la slujbă, unde ştie, că nu-i de chip s-o mai ţie; pentru că poate să înnărăvească şi pe fata ei.*

(I.Creangă - *Fata babei şi fata moşneagului*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

Scanned with OKEN Scanner

A. 1. (**2p.**) Textul dat aparține genului:

a) epic;

b) liric;

c) dramatic.

2. (**2p.**) Justifică, prin două argumente selectate din text, că fragmentul dat aparține unui basm.

3. (**2p.**) Exprimă-ți părerea, în cel mult patru rânduri, în legătură cu valorile stilistice ale propozițiilor eliptice/lipsite de predicat, din enunțul: *fata moşneagului la deal, fata moşneagului la vale; ea după găteje prin pădure, ea cu săculeţul în spate la moară, ea, în sfârşit, în toate părțile după treabă.*

4. (**2p.**) Transcrie, din text, o construcție de cel mult zece cuvinte, din care să reiasă hărnicia fetei moşneagului.

5. (**2p.**) Baba nutrea pentru fata ei sentimente de:

a) antipatie;

b) dragoste;

c) indiferență.

B. 6. (**4p.**) Selectează, din text, un cuvânt format prin derivare cu prefix şi unul format prin derivare cu sufix.

7. (**4p.**) Construieşte familia lexicală a substantivului *pădure* (patru termeni).

8. (**4p.**) Stabileşte felul sunetelor din cuvântul *icoane.*

9. (**4p.**) Desparte în silabe cuvintele: *era odată un moşneag*

10. (**4p.**) Cuvântul, din text, *-o* (dintr-*o* parte venea şi-n alta se ducea) are valoare morfologică de:

a) articol nehotărât;

b) adjectiv pronominal nehotărât;

c) numeral cardinal.

11. (**4p.**) Construieşte două enunțuri, în care cuvântul *o* să fie verb auxiliar, apoi interjecție.

12. (**4p.**) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor, din text: *când; se; duceau; amândouă.*

13. (**4p.**) Stabileşte funcția sintactică a cuvintelor, din text: *era oropsită; la şezătoare.*

14. (**4p.**) Construieşte un enunț, astfel încât propoziția *când se duceau amândouă fetele în sat* să devină o subordonată atributivă.

II. (**10p.**) **Să presupunem că te numeşti Aurelia/ Aurel Mandache, domiciliezi în comuna Costeşti, satul Vlăhiţa, jud. Bacău, eşti elev la Liceul „Mihail Sadoveanu", din localitate. Ai fost invitat, în vacanță, la un prieten, Ion Săndu-leanu, care locuieşte în Sinaia, str. Mihai Eminescu, nr. 14, bloc U 6, etaj 6, ap.44. Scrie-i o telegramă de maximum zece cuvinte, pentru a-i anunța sosirea ta.**

Scanned with OKEN Scanner

Atenţie! – telegrama ta trebuie să respecte:

1. restricţia cantitativă (să nu depăşească numărul de cuvinte);

2. cerinţele tipului de text solicitat;

3. completarea corectă a rubricilor;

4. normele specifice de redactare a unui astfel de text;

5. normele de exprimare în scris.

III. (34p.) Recitește fragmentul dat la partea I. Scrie o compunere, de maximum două pagini, în care să caracterizezi un personaj identificat în premisă, insistând asupra trăsăturilor fizice (exterioare) şi psihice (interioare) ale acestuia.

Atenţie! – în realizarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru trăsături fizice (exterioare) şi/ sau morale (interioare/ psihice) ale personajului;
- modalitățile de caracterizare;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice folosite în caracterizare;
- precizarea relației sale cu alte personaje;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 5

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Scena VIII
Rică Venturiano, apoi Spiridon

Spiridon: *Domnule, musiu, tot aici, eşti? E foc mare, trebuie să fugi! dacă o pune mâna pe dumneata, te omoară...*

Rică: *Mă omoară?... Scapă-mă, băiete, scoate-mă de aici... Pe unde să ies?* (pornind spre uşa din dreapta, pe unde a intrat Spiridon) *Pe aici...*

Spiridon: *Nu se poate.* (îi taie drumul) *Odaia d-acolo răspunde tot pe scara a mare; vrei să te-ntâlneşti cu ei piept în piept?*

Rică: *Nu, nu voi; dar atunci ce-i de făcut! existenţa mi-este periclitată*[1]*. Voi să scap. Scapă-mă: îţi dau bacşiş trei sferturi de rublă.*

Spiridon: *Trei sferturi de rublă: şase pachete de tutun! te scap.*

Rică: *Cum? pe unde? spune-mi iute, că mi-e degrabă, îmi vine stenahorie*[2]*.*

Spiridon: *Dumneata stăi aici. Eu mă duc colea în odăiţă* (la dreapta), *deschiz uşa care dă în scară, cum i-oi vedea că se urcă sus, te chem în odaie, închidem uşa la mijloc, şi când or intra cu toţii aici, îţi dau drumul pe dincolo pe scară, te cobori şi ieşi repede pe poartă... Lasă că te scap, n-ai grijă.*

Rică: *Da, du-te degrabă!*

Spiridon (cu şiretenie): *Apoi, nu-mi dai?*

Rică: *Ce?*

Spiridon: *Ce mi-ai făgădit.*

Rică: *Ba da, îţi dau.* (se caută în buzunare şi completează suma din mărunţele; Spiridon o socoteşte cu scumpătate) *Băiete,* (solemn) *tânărule! ştii tu în ce poziţiune mă găsesc? ştii tu ce pericol mă ameninţă?*

Spiridon: *Ba bine că nu! Daca n-oi ştii eu păpara lui jupânul!... hehei! lasă; dacă nă-i putea scăpa...*

Rică: *'Ai?* (şovăie)

Spiridon: *Ai să vezi şi dumneata al dracului ce e... De ce-i zice lui „Titircă Inimă-Rea"?*

Rică: *Nu, nu voi să văz, scapă-mă.*

Spiridon (cam rece): *Ei! lasă, dacă oi putea, te scap eu, fireşte.*

---

[1] a periclita, *vb.* - a pune în pericol, a primejdui
[2] stenahorie, *s. f., fig.* - stare de nelinişte, încurcătură

Scanned with OKEN Scanner

Rică: A! (șovăie) *Auz zgomot pe scară; se suie...* (șovăie) *Aleargă; scapă-mă!* (Spiridon iese încet în dreapta, numărând gologanii; Rică îl zorește de la spate)

(I. L. Caragiale - *O noapte furtunoasă*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

A. 1. (**2p.**) Indică două argumente cu ajutorul cărora ai putea susține apartenența fragmentului la unul dintre genurile studiate (epic, liric, dramatic).

2. (**2p.**) Precizează tema discuției dintre Spiridon și Rică.

3. (**2p.**) Transcrie replica lui Spiridon, care demonstrează că este interesat de răsplata oferită.

4. (**2p.**) Indică două trăsături ale lui Rică Venturiano, ce pot fi deduse din textul de mai sus.

5. (**2p.**) Motivează răspunsul *cam rece* al lui Spiridon, din finalul textului.

B. 6. (**4p.**) Desparte în silabe cuvintele: *domnule, omoară, răspunde, existența.*

7. (**4p.**) Scrie o locuțiune/ expresie care să conțină un sinonim al cuvântului *drumul* (*îi taie drumul*).

8. (**4p.**) Scrie o propoziție care să exprime o idee opusă celei conținute în expresia *E foc mare.*

9. (**4p.**) Indică numărul substantivelor articulate proclitic din propoziția *Daca n-oi ştii eu păpara lui jupânul!...*

10. (**4p.**) Selectează câte un verb de conjugarea a III-a, respectiv, a IV-a, din textul: *Mă omoară?... Scapă-mă, băiete, scoate-mă de aici... Pe unde să ies?*

11. (**4p.**) Indică felul subiectului existent în fiecare dintre cele patru propoziții: *Mă omoară?... Scapă-mă, băiete, scoate-mă de aici... Pe unde să ies?*

12. (**4p.**) Transcrie câte un atribut şi un complement din propoziția: *Odaia d-acolo răspunde tot pe scara a mare.*

13. (**4p.**) Transcrie o propoziție subordonată din fraza următoare şi indică-i felul: *Nu, nu voi să văz, scapă-mă.*

14. (**4p.**) Realizează extensia complementului *de aici* (*Scapă-mă, băiete, scoate-mă de aici...*) în propoziție subordonată corespunzătoare şi menționează rezultatul obținut.

II. (**10p.**) Imaginează-ți următoarea situație: **Eşti Rică Venturiano şi tocmai ai reuşit să scapi de „păpara lui jupânul" cu ajutorul lui Spiridon. Redactează o scrisoare de mulțumire, de 3 - 5 rânduri, adresată acestuia.**

Atenție! – în redactarea scrisorii, trebuie:

Scanned with OKEN Scanner

• să utilizezi formulele de introducere şi de încheiere, potrivite relaţiei cu destinatarul, precum şi celelalte convenţii ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;

• să foloseşti un conţinut şi un stil adecvate situaţiei imaginate;

• să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

III. (34p.) Scrie o compunere de una - două pagini în care, folosind numai informaţiile oferite de fragmentul de mai sus, să-l caracterizezi pe Spiridon.

Atenţie! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

• prezentarea a patru procedee/ mijloace de caracterizare a personajului;

• precizarea, pe baza textului selectat, a patru trăsături ale personajului;

• ilustrarea acestor trăsături, cu ajutorul textului;

• evidenţierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 6

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

În mijlocul câmpului şedea o oală răsturnată; şi era oala aceea mare-mare cât un butoi.

Iacă trece pe acolo un şoarece şi vede oala aceea goală: „Buuună casă e asta! îşi zice el. A cui o fi?"

– Casă-căsuţă! Cine stă aici?

Dar nimeni nu-i răspunse. Se uită şoarecele în toate părţile, se uită; însă nu vede pe nimeni. Numai două muşte, care veniseră şi ele după mâncare acolo, dar şoarecele nici nu le-a luat în seamă.

„Ia să mă mut eu aici şi să stau singur!" Şi s-a aşezat şoarecele în oală.

Trecu pe acolo o broască.

– Casă-căsuţă! Cine stă aici?

– Eu, şoarecele! Dar tu cine eşti? răspunse şoarecele din fundul oalei.

– Eu sunt broasca.

– Dacă vrei, vino înăuntru şi-om trăi împreună.

– Bun de tot! Iacă vin şi eu.

Şi a sărit broasca în oală şi a stat cu şoarecele la un loc.

Trece pe câmp iepurele. Şi văzând namila ceea de oală răsturnată, s-a oprit şi a întrebat:

– Casă-căsuţă! Cine stă aici?

– Suntem noi: broasca-broscuţa cu şoarecele-şoricelul. Dar tu cine eşti?

– Eu sunt fugarul de peste câmpuri şi văi, iepurele. Nu mă lăsaţi şi pe mine să stau cu voi? Iacă, aici nu plouă şi nici soarele şi nici vântul nu intră.

– Bucuros, frate! Vino înăuntru şi om trăi împreună, că e loc.

Şi şi-a mutat şi iepurele culcuşul în oală. Trece într-o zi pe lângă oala-căsuţă jupâneasa vulpe şi întreabă şi ea:

– Casă-căsuţă! Cine stă aici?

– Noi trăim: iepurel-iepuraşul cu broasca-broscuţă şi cu şoarecele-şoricelul! Dar tu cine eşti?

– Eu sunt surioara voastră mai mare, vulpea. Pentru mine n-o fi loc? Că vai de capul meu, am rămas fără casă!

– Ba este; intră şi-i vedea, că pentru oameni buni este loc.

Şi s-a aşezat vulpea în oală şi au trăit împreună multe zile.

Vine lupul, nu ştiu de unde. Vede oala asta mare; şi-a închipuit c-o fi cineva înăuntru.

– Casă-căsuţă! Cine locuieşte aici?

– Eu, sora vulpe, cu iepurel-iepuraşul, cu broasca-broscuţa şi cu şoarecele-şoricelul. Dar tu cine eşti?

Scanned with OKEN Scanner

– Eu sunt un biet lup fără adăpost. Oare n-o fi chip să stau şi eu cu voi? Că bună casă aveţi!

– Se poate, cum nu! Ne-om mai înghesui cu toţii şi ţi-om face loc şi dumitale.

Şi-a intrat şi lupul în căsuţă şi-au trăit împreună.

Nu ştiu de unde a venit şi ursul. Şi era mânios moş Martin şi ostenit, că umblase toată ziua după mâncare. Şi cum a văzut oala aceea, nu şi-a închipuit că e o căsuţă cu oaspeţi înăuntru şi s-a aşezat pe ea, ca să se odihnească puţin.

Dar cum s-a aşezat, oala: pârr! trosc! S-a sfărâmat în bucăţi şi ursul... Ce-a făcut ursul? Să ghiciţi, copii, ce s-o fi întâmplat cu lupul, cu vulpea, cu iepurele, cu broasca şi cu şoricelul, care erau înăuntru.

(*** - *Căsuţa din oală*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Numeşte două moduri de expunere prezente în textul de mai sus.

2. (**2p.**) Selectează din text enunţul care conţine situaţia iniţială.

3. (**2p.**) Explică rolul repetiţiei verbului *a se uita* în fraza: *Se uită şoarecele în toate părţile, se uită...*

4. (**2p.**) Numeşte o calitate umană prin care ai putea caracteriza relaţia dintre animalele ce locuiesc în căsuţă.

5. (**2p.**) Imaginează-ţi şi povesteşte, în maximum cinci rânduri, *ce-a făcut ursul* [şi] *ce s-o fi întâmplat cu lupul, cu vulpea, cu iepurele, cu broasca şi cu şoricelul, care erau înăuntru.*

B. 6. (**4p.**) Motivează grafia adjectivului *buuună* (*casă*).

7. (**4p.**) Scrie câte un antonim pentru fiecare dintre următoarele cuvinte: *namilă, bucuros, înăuntru, puţin.*

8. (**4p.**) Scrie două expresii/ locuţiuni care să conţină cuvântul *loc.*

9. (**4p.**) Transcrie un adjectiv din propoziţia următoare şi precizează-i gradul de comparaţie: *...şi era oala aceea mare-mare cât un butoi.*

10. (**4p.**) Scrie o propoziţie în care verbul *a veni* să fie la modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana întâi, singular.

11. (**4p.**) Precizează funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *<u>În mijlocul câmpului</u> şedea <u>o oală</u> răsturnată.*

12. (**4p.**) Transcrie şi numeşte felul predicatului din propoziţia: *Dar tu cine eşti?*

13. (**4p.**) Rescrie propoziţia subordonată circumstanţială de timp din fraza: *Şi cum a văzut oala aceea, nu şi-a închipuit că e o*

Scanned with OKEN Scanner

căsuță cu oaspeți înăuntru și s-a așezat pe ea, ca să se odihnească puțin.

14. (**4p.**) Transcrie două propoziții aflate în raport de coordonare copulativă.

II. (**10p.**) **Te numești Alexandru/ Alexandra Vasilescu, locuiești în orașul București și tocmai ai citit în revista *Cutezătorii* următorul anunț: Pasionat de litearatură populară, doresc să corespondez cu cineva având aceeași pasiune. Redactează, pe o pagină distinctă, o scrisoare de 5 - 10 rânduri, prin care să răspunzi favorabil anunțului.**

Atenție! – în redactarea scrisorii, trebuie:

- să utilizezi formulele de introducere și de încheiere, potrivite relației cu destinatarul, precum și celelalte convenții ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să folosești un conținut și un stil adecvate situației imaginate;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

III. (**34p.**) **Scrie, în 10 - 15 rânduri, rezumatul textului reprodus mai sus.**

Atenție! – în redactarea rezumatului, vei avea în vedere:

- prezentarea secvențelor narative și identificarea personajelor în ordinea logicii textului;
- folosirea corectă a modurilor, a timpurilor și a persoanei specifice acestui tip de compunere.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p., coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 7

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Trei zile bătuseră vânturi sunătoare de la miazăzi, pământul se zbicise, şi-n dumbrăvioara din marginea satului, la malul Siretului, începuseră să înflorească galben cornii. Băiatul cel mare al lui Dumitru Onişor ieşise cu şase oi la mugurul proaspăt al primăverii.

Era un copilaş palid şi mărunţel şi târa pe pământul ravăn nişte ciubote grele ale unui frate mai mare. Ridică spre mine ochi trişti învăluiţi ca-ntr-o umbră cenuşie şi-şi scoase cu anevoie din cap pălărioara veche, pleoştită ca o ciupercă. Îmi dădu bună-ziua c-un glas moale în care parcă suna o suferinţă timpurie; apoi, acoperindu-se, ridică deasupra oilor toiegelul alb, îndemnându-le spre crâng.

– Ce mai faci tu, măi flăcăule? îl întrebai eu. Ai ieşit cu oile la păscut?

– M-a trimis tătuca să le mai port! îmi răspunse el serios, cu glasu-i serios şi peltic; şi se opri.

Oile se opriră şi ele şi întoarseră capetele spre călăuzul lor.

– Dar eşti tu vrednic, bre Niculăeş, să porţi un cârd de oi?

– He, sunt eu vrednic; da' acuma n-am ce purta, sunt supărat...

– Cum se poate? Şi de ce, mă rog?

– De ce? mă întrebă el ridicând spre mine fruntea pe care sta zimţuit în neregulă părul buhos, pentru că în primăvara asta tot ne-au căzut din oi; ş-acuma am rămas numai cu şase...

Deşi „flăcăul" cu care vorbeam era numai de-o şchioapă, deşi intrase în a opta primăvară a vieţii lui, năcazul lui era adânc şi serios; zâmbetul meu pieri pe dată.

– Şi v-au murit multe, bre Niculăeş?

– Multe... răspunse el grav, rezemându-se înaintea mea în băţ, ca ciobanii. Tătuca întruna blastemă şi suduie când cade câte-o oaie; mă mai bate şi pe mine câteodată; dar parcă eu ce-s vinovat? Acu, azi, mi s-a întâmplat alta. Când ieşeam din sat, a trecut unul cu căruţa şi mi-a pălit o oaie. A dat-o jos. Acuma abia mai umblă şi abia mai suflă. Are să se ducă şi asta. Era a mămucăi, şi mi-o lăsase mie...

Glasul lui dintr-o dată scăzuse într-un tremur de lacrimi.

– Şi pe omul care ţi-a pălit oaia nu-l cunoşti?

– Nu-i din sat de la noi, nu-l cunosc.

– De ce nu te-ai întors repede să spui lui tată-tău?

– Tătuca nu-i acasă, a ieşit la arat cu cei mari.

– Şi de ce spui că ţi-o lăsase mămucă-ta ţie?

Scanned with OKEN Scanner

– Apoi nu ştii? Eu n-am mamă. A murit în postul Crăciunului şi ne-a lăsat singuri. Acu n-are cine mă spăla, n-are cine mă îngriji.... n-are cine-mi spune o vorbă bună... Într-o zi i-a fost rău, s-a pus în pat, ş-a murit într-o duminică. Şi-nainte de asta, m-a mângâiat aşa pe frunte şi mi-a spus că-mi lasă mie mioara asta...

Copilul cel mărunţel îmi vorbea cu seriozitate şi cu durere, ca un om mare. Aş fi vrut să-l mângâi într-un fel, dar nu-mi venea în minte ce-aş putea spune unui copil. Ş-o dezmierdare cu mâna pe fruntea lui cu păr zbârlit nu era o mângâiere pentru acest om. Văzându-mă că tac, el mă privi cu luare-aminte. Fără îndoială că nu aştepta de la mine nici o vorbă bună, nici dezmierdare.

– Apoi eu mă duc să-mi port oile... îmi zise el cu hotărâre.

Şi, urnindu-se din loc, începu a-şi târi ciubotele grele, îndemnând cu bâtul alb oile spre dumbrăvioara de la malul Siretului.

(Mihail Sadoveanu – *Un om năcăjit*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din textul marcat, o structură/ un grup de cuvinte prin care este identificat personajul.

2. (**2p.**) Precizează modul central de expunere din textul marcat.

3. (**2p.**) Transcrie, din textul marcat, o structură care conţine o comparaţie.

4. (**2p.**) Explică rolul din text al diminutivelor: *dumbrăvioara, copilaş, mărunţel, pălărioara.*

5. (**2p.**) Menţionează două trăsături care să justifice că textul marcat cosntituie expoziţiunea unei opere epice.

B. 6. (**4p.**) Desparte în silabe următoarele cuvinte: *dumbrăvioara, (să) înflorească, proaspăt, pleoştită.*

7. (**4p.**) Transcrie, din ultima frază a textului subliniat un cuvânt derivat şi un cuvânt compus.

8. (**4p.**) Scrie două sinonime potrivite pentru sensul din text al cuvântului *(se) zbicise.*

9. (**4p.**) Precizează cazul substantivelor şi al adjectivelor subliniate: *Era un copilaş palid şi mărunţel şi târa pe pământul ravăn nişte ciubote grele ale unui frate mai mare.*

10. (**4p.**) Transcrie, din textul marcat, verbele la modul indicativ, timpul mai mult ca perfect.

11. (**4p.**) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *Îmi dădu bună-ziua c-un glas moale în care parcă suna o suferinţă timpurie.*

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Alcătuieşte un enunţ în care substantivul *vânt* să fie complement de agent.

13. (**4p.**) Transcrie prima propoziţie subordonată a textului marcat, precizându-i felul.

14. (**4p.**) Alcătuieşte un enunţ în care să fie şi o propoziţie subordonată consecutivă, având ca regent verbul *a suna.*

II. (**10p.**) **Te numeşti Marian/ Mariana Suciu, locuieşti în Baraolt şi ai absolvit clasa a VIII-a. Redactează, pe o pagină distinctă, o scrisoare în care îi dai veşti despre tine fostului coleg de bancă, Mihai, care s-a mutat anul trecut în Cluj.**

Atenţie! – în scrisoarea ta trebuie:

- să ai formule şi celelalte convenţii specifice acestui tip de compunere;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate situaţiei imaginate;
- să respecţi normele de exprimare corectă, de ortografie şi de punctuaţie.

(Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerinţă. Data redactării scrisorii este 28.06.2003.)

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini în care să caracterizezi personajul Niculăeş din fragmentul citat (Mihail Sadoveanu – *Un om năcăjit*).**

Atenţie! – în realizarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele cerinţe:

- precizarea, însoţită de exemple, a patru mijloace/ procedee de caracterizare, existente în textul citat;
- selectarea a patru trăsături (fizice şi morale), prezentate direct de narator;
- ilustrarea altor două trăsături morale, desprinse din întâmplări/ din situaţii semnificative;
- relevarea a patru mijloace artistice folosite de narator în portretizare (la alegerea candidatului, pe diverse niveluri: figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau a unor structuri gramaticale).

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p., registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 8

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

L-a adus ciobanul de urechi, ca pe-un biet măgar ce era. I-a pus o pocladă, pe pocladă şaua de lemn, şi i-a strâns chinga bine, căci aveau să meargă la târg. Apoi a-nceput să-i grămădească pe spate: o saricâ – a ciobanului; două lăvicere – ale stăpânului; patru tivgi cu lapte, câte două de fiecare parte, să se cumpănească; opt sedile cu brânză – patru cu patru; iar deasupra, moţ, cei doi băieţi ai stăpânului, veniţi la stână în ajun, spate la spate, să nu-şi scoată ochii.

Dar pe când ciobanul, ştergându-şi sudoarea cu dosul mâinii, de pe frunte, aducea poclada s-o suie pe sărmanul dobitoc, un purice sări de pe mâna ciobanului pe spinarea măgarului şi-şi făcu locşor sub o încreţitură a poclăzii, tocmai cât îi trebuia să fie la largul lui. „O să stau la umbră", gândea puricele, iar ciobanul încărca mereu. Cât era de mic puricele, ce loc prindea? Iar greutatea care îndoia genunchii măgarului cum putea să-l apese?

Şi-au pornit la drum, şi-au mers zi de vară prin arşiţa lui cuptor. Curgeau năduşelile de pe cioban; băieţii stăpânului se muieseră; iar măgarul de-abia păşea. Au trecut pe unde au trecut şi, spre seară, au ajuns la târg şi-au poposit în ograda stăpânului. Iar puricele, simţind c-au ajuns la capăt, se strecură binişor, binişor, şi hop! Deodată, sare sprinten şi odihnit pe mâneca ciobanului.

Când dădu însă cu ochii de spinarea măgarului şi văzu ce clădărie stătuse deasupra lui, rămase încremenit: „Măi, greutatea asta am dus-o eu în spate! Până acum n-am ştiut că-s aşa de voinic!". Şi privea cu mulţumire cum descărca ciobanul pe măgar. Iar când omul dete toate lucrurile jos, măgarul rămase cu urechile pleoştite, cu genunchii îndoiţi, iar puricele zise, mâniat, în sine: „Uitaţi-vă ce mămăligă de dobitoc! Eu nu-s nici cât urechea lui, şi nu mă plâng de cât am dus în spate, şi el, fiindcă m-a purtat până aici, mai să cadă în bot! Ia stai să-l înviorez puţin!. Şi aşa zicând, sări drept pe botul măgarului, de-l pişcă până la sânge.

Măgarul tresări, dete dintr-un picior şi vărsă o tigvă cu lapte. Iar ciobanul îi aşternu câteva beţe, să se-nveţe minte de alt'dată.

(Emil Gârleanu – *Voinicul*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din textul marcat, o structură/ un grup de cuvinte care conţine un epitet.

Scanned with OKEN Scanner

2. (**2p.**) Precizează modul central de expunere din textul marcat.

3. (**2p.**) Transcrie, din textul marcat, o structură în care este sugerată relația dintre cele două personaje.

4. (**2p.**) Explică semnificația expresiei/ locuțiunii *să nu-și scoată ochii.*

5. (**2p.**) Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul marcat constituie expoziționea unei opere epice.

B. 6. (**4p.**) Desparte în silabe următoarele cuvinte: *urechi, sarică, băieți,* (*să*) *cumpănească.*

7. (**4p.**) Transcrie, din textul marcat, două cuvinte compuse.

8. (**4p.**) Scrie doi termeni aparținând familiei cuvântului *lemn.*

9. (**4p.**) Preiczează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *ca pe-un biet măgar ce era.*

10. (**4p.**) Transcrie, din textul marcat, un adjectiv pronominal nehotărât, precizându-i cazul.

11. (**4p.**) Alcătuieşte un enunț în care substantivul *brânză* să aibă funcția sintactică de atribut substantival în cazul acuzativ.

12. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *I-a pus o pocladă, pe pocladă şaua de lemn...*

13. (**4p.**) Rescrie prima propoziție subordonată a textului, precizându-i felul.

14. (**4p.**) Alcătuieşte un enunț în care să fie şi o propoziție subordonată condițională, având ca regent verbul *a veni.*

II. (**10p.**) **Te numeşti Andrei/ Andreea Pavelescu, locuieşti în Tuşnad, pe Bulevardul Unirii, la numărul 23, şi eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a, la Şcoala Generală „*Victor Babeş*". Redactează, pe o pagină distinctă, o cerere adresată direcțiunii şcolii tale, prin care soliciți eliberarea unei adeverințe de elev, necesare pentru înscrierea la Clubul Sportiv Şcolar „Cabana", din localitate.**

Atenție! – în cererea ta trebuie:

- să respecți convențiile specifice acestui tip de compunere;
- să redactezi conținutul într-o structură adecvată;
- să respecți normele de ortografie, de punctuație şi de exprimare corectă.

(Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 20.04.2003)

III. (**34p.**) **Rezumă, în 15-20 de rânduri, conținutul de idei al operei literare *Voinicul*, de Emil Gârleanu.**

Scanned with OKEN Scanner

Atenţie! – în realizarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele cerinţe:

- identificarea în text a patru secvenţe reprezentative;
- prezentarea secvenţelor reprezentative, pe baza planului simplu de idei;
- respectarea succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea convenţiilor de redactare a unui rezumat.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 9

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Chiriţa (în parte): Dulce-i viaţa de isprăvnicească!... Zăhărâtă viaţă!... Ai jăndări la poartă, la scară, la uşă... şi, când ieşi la primblare, ai alai pe lângă trăsură... Cu toate aceste, de m-aş porni mai degrabă la Paris!... că m-am săturat de Moldova... Of! De-ar veni azi monsiu Şarlă de la Ieş, să-mi aducă paşportu, m-aş porni cu nepusă masă... Pune-ţi în gând efect ce-oi să fac în Paris ca isprăvnicească ! Oi să le par franţuzilor cât... .

Ion (trecând prin fund): Două.

Chiriţa (întorcându-se): Ce?

(Vasile Alecsandri – *Chiriţa în provincie*)

Dicţionar:

Ispravnic – rang administrativ în secolul al XIX-lea

Zăhărâtă – *zaharisit, glasat*; aici cu sensul de *dulce*

Jandari – forma populară pentru substantivul *jandarmi*

Sarlă – nume propriu franţuzesc (*Charles*)

Cu nepusă masă – locuţiune adverbială cu sensul *degrabă, imediat*

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Identifică personajele prezente în fragmentul de mai sus.

2. (2p.) Notează două argumente prin care să dovedeşti că fragmentul aparţine genului dramatic.

3. (2p.) Care sunt, după părerea Chiriţei, avantajele isprăvniciei ?

4. (2p.) Precizează care este dorinţa imediată a Chiriţei?

5. (2p.) Identifică o sursă a comicului în fragmentul dat, proprie comediei.

B. 6. (4p.) Extrage din text două arhaisme.

7. (4p.) Identifică două forme verbale neliterare.

8. (4p.) Extrage două cuvinte polisemantice şi construieşte cu fiecare câte două enunţuri.

9. (4p.) Transcrie din text două locuţiuni, precizând felul acestora.

10. (4p.) Construieşte enunţuri în care cuvintele *dulce, toate*, să aibă alte valori morfologice decât în text.

11. (4p.) Indică două valori morfologice diferite ale cuvântului *de* în textul dat.

12. (4p.) Extrage din text două verbe copulative.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Transcrie din text două complemente circumstanțiale de loc.

14. (**4p.**) Identifică în textul dat o propoziție în care subiectul să fie inclus.

15. (**4p.**) Extrage, din text, două propoziții subordonate și precizează felul acestora.

II. (**10p**) **Fratele (sora, vărul) tău(ta) este plecat(ă) în cantonament şi îţi trimite o scrisoare de 15-20 de rânduri în care îţi descrie programul unei zile de antrenament. Reprodu textul acestei scrisori.**

Atenţie! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezența formulelor de introducere şi de încheiere ca și a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut şi un limbaj adecvate situației imaginate;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie și de punctuație.

III. (**30p**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini în care să evidenţiezi două surse ale comicului în comedia studiată în gimnaziu.**

Atenţie! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- prezentarea pe scurt a comediei (tema, personaje);
- identificarea conflictului şi prezentarea evoluției acestuia;
- evidențierea surselor comicului cu referire la două scene din comedie;
- modalități de realizare.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 10

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

– Spun ce-am auzit, a urmat Caraiman cu acelaşi viers de blândeţă; zice că la Praguri s-ar fi aflând voinici care uneori se mânie că nu le-a izbândit bine o treabă, şi apoi trag cu săgeata în nouri.

– Împotriva pajurilor ?

– Ba împotriva lui Dumnezeu.

– Maică-măiculiţă, aşa de păgâni să fie ?

– Ba nu-s păgâni; îs drept-credincioşi; fac cruce ca mine şi ca dumneata; dà-s aprigi ca sânetele (...) care au ieşit acuma la curţile crailor şi împăraţilor; iau foc dintr-o scânteie.

(Mihail Sadoveanu – *Nicoară Potcoava*)

Dicţionar:

Viers – aici cu sensul de *glas*
Păgâni – lipsiţi de credinţă; sau *de altă credinţă*
Sânete – puşti vechi

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Precizează care este modalitatea de expunere dominantă în fragmentul dat.

2. (2p.) Identifică două personaje prezente (sau despre care se vorbeşte) în acest fragment.

3. (2p.) Transcrie două expresii prin care sunt caracterizaţi voinicii de la *Praguri.*

4. (2p.) Extrage din text:
a) o comparaţie;
b) un epitet.

5. (2p.) Rezumă fragmentul dat.

B. 6. (4p.) Explică de ce substantivul *Praguri* este scris cu majusculă.

7. (4p.) Identifică două situaţii de folosire a cratimei, în text, şi motivează folosirea ei.

8. (4p.) Alcătuieşte câte un enunţ în care substantivele *săgeată* şi *nouri* să fie folosite cu sens figurat.

9. (4p.) Găseşte în text un antonim pentru cuvântul *păgân.*

10. (4p.) Extrage din text:
a) un adjectiv pronominal demonstrativ;
b) un pronume de politeţe.

11. (4p.) Găseşte în fragment două complemente circumstanţiale de mod exprimate prin pronume.

12. (4p.) Construieşte un enunţ cu un pronume reflexiv în dativ având funcţia sintactică de atribut pronominal.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Transcrie din text o propoziție subordonată și realizează contragerea acesteia.

14. (**4p.**) Precizează felul propozițiilor introduse prin conjuncția subordonatoare *că*.

15. (**4p.**) Construiește două fraze în care conjuncția *că* să introducă o propoziție consecutivă și una concesivă.

II. (**10p**) **Ai citit recent o carte de aventuri. Scrie prietenului tău Andrei, din Cluj, pe care l-ai cunoscut, în vara trecută, în tabără, o scrisoare de 15-20 rânduri prin care să-i prezinți cartea citită .**

Atenție! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezența formulelor de introducere și de încheiere ca și a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut și un limbaj adecvate situației imaginate;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie și de punctuație.

III. (**30p**) **Povestește** (**prezintă**) **deznodământul unui basm studiat în gimnaziu.**

Atenție! – în realizarea povestirii vei avea în vedere:

- prezentarea pe scurt a conflictului și a personajelor basmului;
- povestirea deznodământului;
- raportul dintre real și fabulos;
- formulele de încheiere folosite.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 11

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Era o vreme dulce cu aburi pe zăvoaie
şi dangăte de clopot în turlele de fier,
Cântau în prag cocoşii prevestitori a ploaie
Cu gâturile-ntinse spre apele din cer.

Pe măgurile negre cu poalele jilave
Mijea un fir de sate răznite de la drum,
Ieşeau pe brânci din iarnă cătunele buhave
şi îşi scoteau la soare căciulile de fum.

(Vasile Voiculescu – *Florii*)

Dicţionar:
Zăvoaie – pădurici pe malul unei ape
Măguri – dealuri
Răznite – izolate
Buhave – puhav (forma corectă), *umflat, buhăit*
Dangăt – sunet prelung al clopotului

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Identifică două elemente/ structuri care alcătuiesc tabloul descris de către poet.

2. (**2p.**) Ce semnificaţie are în text construcţia *vreme dulce*?

3. (**2p.**) Identifică în text o imagine auditivă.

4. (**2p.**) Exprimă-ţi opinia despre sensul metaforei *apele din cer.*

5. (**2p.**) Comentează ultimele două versuri.

B. 6. (**4p.**) Justifică folosirea cratimei în construcţia *gâturile-n-tinse.*

7. (**4p.**) Identifică în text un cuvânt care conţine un triftong şi subliniază triftongul.

8. (**4p.**) Formează câte o propoziţie în care cuvintele *un* şi *negru* să aibă altă valoare morfologică decât cea din text.

9. (**4p.**) Transcrie din text un adjectiv variabil cu o singură terminaţie.

10. (**4p.**) Alcătuieşte un enunţ în care verbul *a fi* să aibă rol de auxiliar cu care se construieşte diateza pasivă.

11. (**4p.**) Cuvântul *a* din structura *a ploaie* este:
a) articol posesiv;
b) prepoziţie;
c) verb auxiliar.

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Transcrie din text două atribute substantivale prepoziționale.

13. (**4p.**) Construiește o frază în care verbul *a ieși* să fie regentul unei propoziții predicative.

14. (**4p.**) Transformă construcția *gâturile-ntinse* într-o frază cu două propoziții, una principală și una atributivă.

15. (**4p.**) În textul dat există:

a) numai propoziții principale;

b) o singură propoziție secundară și restul principale;

c) două secundare și restul principale.

II. (**10p**) **Te afli la bunici, în vacanță. Te-ai hotărât să pleci mai devreme cu o săptămână, iar telefonul nu funcționează. Te decizi atunci să trimiți o telegramă acasă pentru a fi așteptat la gară. Scrie conținutul acestei telegrame.**

Atenție! – în realizarea telegramei trebuie să ai în vedere:

- un conținut și un limbaj concise și adecvate informației pe care vrei s-o transmiți;
- respectarea normelor de coerență a mesajului, a celor de ortografie și de punctuație.

III. (**30p**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini cu tema:** ***Personajul preferat.***

Atenție! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- identificarea personajului preferat (operă, autor, împrejurările lecturii operei); *biografia* personajului;
- descrierea unei scene-cheie în care acesta apare;
- prezentarea a cel puțin două însușiri care te-au impresionat cel mai mult;
- argumentarea alegerii personajului;

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 12

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost ce-a fost; dacă n-ar fi fost nici nu s-ar povesti.

A fost odinioară un împărat care avea trei fete, dintre care cea mai mare era frumoasă, cea mijlocie mai frumoasă, iar cea mai tânără, Ileana, atât de frumoasă, încât şi Sfântul Soare se oprea în cale, ca s-o vadă şi să se desfăteze de frumuseţea ei.

Într-o zi împăratul primi carte şi veste de la vecinul său, împărat mare şi puternic, cum că, iacă, nu e bine, şi are să se bată cu dânsul pentru o mare pricină împărătească. Împăratul se puse la sfat cu bătrânii ţării, şi când văzură cum că nu e încotro, porunci voinicilor să încalece pe armăsari, să-şi apuce armele şi să se pregătească de bătaia cea grozavă ce-avea să se facă şi să fie.

Mai înainte de a încăleca şi el însuşi, împăratul chemă pe fiicele sale, le grăi vorbe blânde şi părinteşti, dete apoi la fiecare câte o floare frumoasă, câte o păsărică veselă şi câte un măr fraged.

A cărei floare se va veşteji, a cărei păsărică se va întrista şi al cărei măr va putrezi, despre aceea voi şti că nu şi-a păzit credinţa, grăi împăratul cel înţelept.

(Ioan Slavici – *Ileana cea şireată*)

Dicţionar:
Odinioară – odată, cândva
Carte – scrisoare

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Care sunt personajele prezente în acest fragment?

2. (2p.) Transcrie fragmentul prin care este caracterizată fata cea mică.

3. (2p.) Ce veste primeşte într-o zi împăratul de la vecinul său?

4. (2p.) Ce dăruieşte împăratul fetelor sale la plecarea în război ?

5. (2p.) Menţionează două argumente prin care să susţii că fragmentul de faţă aparţine unui basm.

B. 6. (4p.) Motivează scrierea cu cratimă a structurii *ce-a* (ce-a fost).

7. (4p.) Construieşte enunţuri în care structurile: *ce-a, s-ar* să se scrie altfel decât în formele date.

8. (4p.) Scrie două sinonime pentru sensul din context al substantivului *carte*, în afara celui dat la rubrica *dicţionar*.

Scanned with OKEN Scanner

9. (**4p.**) Identifică în text două cuvinte cu valoare gramaticală schimbată.

10. (**4p.**) Extrage din text:

a) un verb la infinitiv;

b) un numeral distributiv;

c) un adjectiv pronominal de întărire;

d) un adjectiv însoțit de articol demonstrativ.

11. (**4p.**) Extrage din text o interjecție.

12. (**4p.**) Scrie modul şi timpul construcției *are să se bată.*

13. (**4p.**) Extrage din text două pronume relative şi precizează cazul acestora.

14. (**4p.**) Transcrie din text câte o propoziție subordonată subiectivă, condițională , consecutivă, circumstanțială de scop.

15. (**4p.**) Construieşte enunțuri în care locuțiunea conjuncțională *cum că* să introducă o subordonată subiectivă şi o subordonată completivă directă.

II. (10p) Redactează o scrisoare de felicitare adresată profesorului de matematică, ocazionată de împlinirea de către acesta a vârstei de 50 de ani.

Atenție! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezența formulelor de introducere şi încheiere ca şi a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut şi un limbaj adecvate situației imaginate;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie şi de punctuație.

III. (30p) Argumentează, într-o compunere de 1-2 pagini, şi având în vedere un text studiat la clasă, că specia basmului aparține genului epic .

Atenție! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- prezența reperelor spațiale şi temporale;
- modurile de expunere folosite;
- existența unui subiect literar (evenimente epice) cu structura cunoscută (intriga, desfăşurarea acțiunii etc);
- prezentarea sumară a personajelor şi a conflictelor.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 13

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

De-mi părea bine ?
Dar se-nţelege că-mi părea bine
Când mi-l aduc aminte pe dânsul, mi se desfăşoară înaintea ochilor întreaga lume a tinereţelor, cu toate farmecele ei, acuma pierdute pentru totdeauna; şi nici unul dintre noi toţi, care împreună am trecut prin acea lume, nu poate să se gândească la tinereţile sale fără ca să-i treacă, aşezat, retras şi întotdeauna înţelept, Budulea Taichii, pe dinaintea ochilor, pentru că Budulea nu era numai al Taichii, ci şi al nostru al tuturora.
Mie, îndeosebi, mi se cuvenea oarecare întâietate la împărţeala părerilor de bine, pentru că eu îl ştiam încă din copilărie şi eram prieten chiar şi cu Budulea cel bătrân.

(Ioan Slavici – *Budulea Taichii*)

Dicţionar:
Aşezat – aici cu sensul de *cuminte, echilibrat*
Taichii – forma populară a substantivului *tatei*, cazul genitiv

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) La ce persoană este scris textul ?

2. (**2p.**) Ce legătură există între narator şi personajul descris în acest text ?

3. (**2p.**) Transcrie fragmentul în care se face portretul lui Budulea Taichii.

4. (**2p.**) Extrage din text un fragment de cel puţin 12 cuvinte despre tinereţe.

5. (**2p.**) Notează în 1-2 enunţuri despre ce este vorba în acest text (tema textului).

B. 6. (**4p.**) Motivează folosirea semnului întrebării în primul enunţ al textului.

7. (**4p.**) Extrage din text două cuvinte compuse şi alte două cuvinte derivate.

8. (**4p.**) Găseşte în text două locuţiuni verbale şi dă pentru fiecare câte un sinonim.

9. (**4p.**) Transcrie din text:
a) un pronume negativ;
b) un pronume posesiv.

10. (**4p.**) Identifică două substantive în cazul genitiv şi precizează funcţiile sintactice ale acestora.

11. (**4p.**) Pronume *dânsul* este:

Scanned with OKEN Scanner

a) de politețe;
b) personal;
c) de întărire.

12. (**4p.**) Identifică două atribute exprimate prin adjective pronominale.

13. (**4p.**) Transcrie cuvântul pe care-l determină substantivul însoțit de prepoziție *pe dinaintea ochilor.*

14. (**4p.**) Contrage propoziția subordonată *pentru că eu îl știam încă din copilărie* în partea de propoziție corespunzătoare și precizează-i felul.

15. (**4p.**) Construiește o subordonată subiectivă având ca regentă construcția *...mi se cuvenea.*

II. (**10p**) **Alcătuiește o cerere adresată directorului bibliotecii municipale prin care să soliciți eliberarea unui permis de acces în sala de documentare, în vederea studierii unor colecții de reviste.**

Atenție! – în realizarea cererii trebuie să ai în vedere:

- formulele specifice de introducere și încheiere;
- conținutul propriu-zis al cererii;
- motivarea solicitării;
- respectarea normelor de exprimare, a celor ortografice și de punctuație.

III. (**30p**) **Pe baza unui text epic sau dramatic, studiat în gimnaziu, realizează o compunere cu tema:** ***Un punct culminant care mi-a reținut atenția.***

Atenție! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- precizarea operei alese și a autorului acesteia;
- prezentarea pe scurt a subiectului;
- referire la conflict și la evoluția acestuia către punctul culminant;
- povestirea punctului culminant.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 14

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Leul s-a-mbrăcat odată
Într-o piele de măgar.
Să colinde ţara toată
Din hotar până-n hotar,
Ca să vadă cum se poartă lupii (marii dregători)
Cu noroadele-i blajine de supuşi rumegători.

Deci, trecând el într-o seară la o margine de crâng
Ca un biet măgar nătâng
Nişte lupi, cum îl văzură, se reped la el pe loc
Şi-ntr-o clipă îl înşfacă,
Grămădindu-l la mijloc,
Să-l dea straşnic în tărbacă.

– Staţi, mişeilor! Ajunge, că vă rup în dinţi acuşi!
(Strigă leul, apărându-şi pielea cea adevărată:)
Astfel vă purtaţi voi oare cu iubiţii mei supuşi ?...
Lupii, cunoscându-i glasul, îndărăt s-au tras pe dată.
Şi de frică se făcură mici, ca nişte căţeluşi.
O, măria ta! Iertare!
Zise cel mai diplomat,
- Semănai aşa de tare
C-un măgar adevărat!...

(George Topârceanu – *Leul deghizat*)

Dicţionar:
Dregători -- demnitari, slujbaşi cu funcţii înalte
Tărbacă – (a da în tărbacă), *a bate zdravăn*
Mişei -- ticăloşi, nemernici

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Când se întâmplă evenimentele prezentate în text?

2. (2p.) Transcrie din textul dat două construcţii care fixează locul acţiunii.

3. (2p.) Care sunt personajele acestei poezii?

4. (2p.) Argumentează, în 5-10 rânduri, dacă această întâmplare este o poveste doar despre animale sau ea se potriveşte foarte bine şi oamenilor.

5. (2p.) Indică numele procedeului prin care, printr-o succesiune de metafore, personificări şi comparaţii, oamenii sunt înlocuiţi cu animale.

B. 6. (4p.) Alege două semne de punctuaţie din ultimele patru versuri ale textului şi motivează folosirea lor.

Scanned with OKEN Scanner

7. (**4p.**) Alcătuiește patru enunțuri cu sensuri diferite ale verbului *a purta*.

8. (**4p.**) Extrage din text două locuțiuni și găsește pentru fiecare câte un sinonim.

9. (**4p.**) Transcrie din text câte un:

a) verb la imperativ;

b) substantiv în vocativ;

10. (**4p.**) Indică valoarea morfologică a cuvântului *i* din construcția *(noroadele) - i*.

11. (**4p.**) Identifică în text un verb auxiliar și un altul copulativ.

12. (**4p.**) Scrie din text câte un complement circumstanțial de:

a) cauză;

b) timp;

c) mod;

d) loc.

13. (**4p.**) În propoziția *Stați, mișeilor!* subiectul gramatical este:

a) subînțeles;

b) inclus;

c) exprimat.

14. (**4p.**) Identifică în text o propoziție circumstanțială de scop.

15. (**4p.**) Transformă gerunziul *trecând* (*Deci, trecând el într-o seară...*) într-o propoziție subordonată corespunzătoare.

II. (10p) În curând va fi ziua ta de naștere. Pentru a-ți impresiona colegii pe care-i vei invita cu această ocazie, te-ai decis sa le trimiți invitații. Scrie textul unei invitații.

Atenție! – în realizarea invitației trebuie să ai în vedere:

- formulele de adresare și de încheiere;
- invitația propriu-zisă, scrisă într-un stil potrivit împrejurării;
- corectitudinea redactării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație.

III. (30p) Argumentează într-o compunere de 1-2 pagini că textul *Leul deghizat* de George Topârceanu este o fabulă.

Atenție! - în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- o definire a fabulei;
- structura epicului;
- prezentarea personajelor; caracterul simbolic, relația animale, plante etc. – oameni;
- modalități de realizare: alegoria.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 15

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

De va veni la tine vântul,
Purtând povestea mea amară,
Jelitul lui să nu te-nfrângă,
Mustrarea lui să nu te doară.

Nu-i vina ta... Aşa e scrisă
Nemilostiva lege-a firii;
Sărutul otrăvit al brumii
Omoară toamna trandafirii...

Şi cine s-ar opri să plângă
O frunză veştedă-n cărare,
Când codrii freamătă alături
Şi râd în răsărit de soare ?...

(Octavian Goga – *Cântec*)

Dicţionar:
Nemilostivă – *neîndurătoare, aspră*
Brumii – (genitivul substantivului *brumă*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Identifică procedeul artistic folosit în prezentarea *vântului.*

2. (**2p.**) Despre ce *poveste amară* ar putea fi vorba în acest text?

3. (**2p.**) Ce semnificaţie are prezenţa anotimpului *toamna* în poezie ?

4. (**2p.**) Explică versurile *Sărutul otrăvit al brumii/ Omoară toamna trandafirii.*

5. (**2p.**) Alege din următoarele variante tema posibilă a acestei poezii:

a) tema naturii (prezenţa vântului);
b) tema timpului şi a dragostei.

B. 6. (**4p.**) Motivează folosirea punctelor de suspensie în strofa a II-a (*Nu-i vina ta...*).

7. (**4p.**) Identifică în text:

a) un cuvânt derivat cu prefix;
b) un cuvânt cu sens figurat.

8. (**4p.**) Subliniază semivocalele din cuvintele: *doară, freamătă, alături, lui.*

9. (**4p.**) Extrage din text câte un verb la:

a) diateza activă;
b) diateza pasivă.

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Identifică două substantive în cazul genitiv.

11. (**4p.**) Cuvântul *lui* (*jelitul lui*) este:

a) pronume posesiv;

b) pronume personal;

c) adjectiv pronominal posesiv.

12. (**4p.**) Transcrie din text două adverbe și precizează funcția lor sintactică.

13. (**4p.**) Identifică subiectul propoziției *Sărutul otrăvit al toamnei/ Omoară toamna trandafirii.*

14. (**4p.**) Precizează felul primei propoziții subordonate din text.

15. (**4p.**) Construiește, cu ajutorul conjuncției *de*, o subordonată subiectivă.

II. (**10p**) **Ai văzut de curând un film care ţi-a plăcut foarte mult. Scrie vărului tău din oraşul Ploieşti o scrisoare de 15-20 de rânduri în care să-i comunici impresiile tale despre filmul văzut.**

Atenţie! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezența formulelor de introducere şi de încheiere ca şi a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut şi un limbaj adecvate cu intenția de a-ți argumenta (susține) un punct de vedere față de persoana căreia i te adresezi;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie şi de punctuație.

III. (**30p**) **Realizează un comentariu despre textul lui Octavian Goga, *Cântec*.**

Atenţie! – în realizarea comentariului vei avea în vedere:

- indici ai prezenței eului poetic, relația eul poetic – natură;
- semnificația prezenței unui *tu*, în raport cu tema poeziei;
- opinia despre corespondențele dintre stările sufletești ale eului poetic şi câteva elemente ale naturii: *brumă. toamna, trandafirii;*
- semnificația ultimelor două versuri.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 16

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Moş Sava scoase o sudalmă straşnică şi ridică în sus degetele sângerate. Apoi, aplecându-se, într-o clipă puse asupra paserei ciubota-i uriaşă. Duşmanul bătu pământul c-o aripă, apoi rămase neclintit şi zdrobit. Avea în vârful clonţului o boabă mare de rubin.

De departe, găinile şi curcile ogrăzii, cu strigăte scurte îl priveau uimite, când c-un ochi, când cu altul. Baba Mărgărinta apucase de o pană, şi, râzând, ridicase în sus, în soare, o aripă uriaşă, dungată alb, negru şi roşcat. Dar mie nu-mi venea să râd, căci mâna lui moşu Sava, cu care purta el tesla, era toată brăzdată cu roşu. Cu ochii în lacrimi priveam în juru-mi şi înţelegeam că duşmanul nostru, care venise din adâncul cerului şi căzuse fulgerat, nu era o pasere de rând.

(Mihail Sadoveanu – *Hultanul*)

Dicţionar:
Sudalmă – înjurătură
Tesla – unealtă folosită de dulgheri
Hultan – pasăre de pradă (vultur)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Rescrie fragmentul care consemnează moartea păsării de pradă.

2. (2p.) Identifică numele a două personaje care apar în text.

3. (2p.) Extrage din text un fragment care consemnează reacţia naratorului la vederea mâinii lui moş Sava.

4. (2p.) Ce semnificaţie crezi că are construcţia folosită de narator în legătură cu pasărea de pradă: *Nu era o pasere de rând.*

5. (2p.) Notează două argumente prin care să susţii că fragmentul în cauză aparţine genului epic.

B. 6. (4p.) Alcătuieşte enunţuri în care cuvintele *mie* şi *care* să fie scrise altfel decât în textul dat. (*Dar <u>mie</u> nu-mi venea să râd, căci mâna lui moşu Sava cu <u>care</u> purta el tesla...*).

7. (4p.) Extrage din text două cuvinte care nu fac parte din fondul principal lexical.

8. (4p.) Identifică în text câte un cuvânt care conţine:
a) diftong;
b) hiat.

Scanned with OKEN Scanner

9. (**4p.**) Extrage din text două substantive în cazul genitiv, precedate de locuțiune prepozițională.

10. (**4p.**) Identifică în text:

a) o locuțiune adjectivală,

b) o locuțiune adverbială.

11. (**4p.**) Verbul *era* (*era brăzdată*) are valoare:

a) predicativă;

b) copulativă;

a) auxiliară.

12. (**4p.**) Indică funcțiile sintactice ale următoarelor cuvinte:

a) (*ciubota*) -i;

b) *de rând.*

13. (**4p.**) Precizează funcțiile sintactice ale pronumelor relative din text.

14. (**4p.**) Transformă în propoziție subordonată corespunzătoare cuvântul *aplecându-se*, având în vedere funcția sintactică a acestuia. (*Apoi, aplecându-se, într-o clipă puse asupra paserei ciubota-i uriaşă*).

15. (**4p.**) Extrage din text:

a) o propoziție subiectivă;

b) o propoziție cauzală;

c) o propoziție completivă directă;

d) o propoziție atributivă.

II. (**10p**) **Publicaţia săptămânală *Opinia* împlineşte un an de la apariţia primului număr. Eşti un cititor consecvent al acestui ziar care conţine informaţii diverse. Este de fapt un magazin interesant pentru curiozităţile pe care le prezintă număr de număr. Scrie redacţiei o scrisoare de 15-20 de rânduri, în cuprinsul cărora îi feliciţi pe redactori pentru împlinirea a unui an de la prima apariţie. În felicitarea pe care le-o vei trimite prezintă şi două motive pentru care citeşti acest ziar.**

Atenţie! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezența formulelor de introducere şi încheiere ca şi a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut şi un limbaj adecvate relației tale cu destinatarul;
- prezentarea celor două motive care te determina să citeşti ziarul;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie şi de punctuație.

III. (**30p**) **Prezintă în 1-2 pagini subiectul unei nuvele studiate în gimnaziu.**

Atenţie! – în realizarea lucrării vei avea în vedere:

- indicarea titlului nuvelei şi a autorului acesteia;

Scanned with OKEN Scanner

- prezentarea succintă şi obiectivă a subiectului operei literare;
- prezentarea personajelor;
- folosirea corectă a timpurilor verbale specifice acestui tip de compunere.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 17

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ –
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă după un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
în lan erau feciori şi fete,
şi ei cântau o doină-n cor.
Juca viaţa-n ochii lor
şi vântul le juca prin plete.
Miei albi fugeau către izvor
Şi grauri suri zburau în cete.

(George Coşbuc – *Vara*)

Dicţionar:
Farmec – încântare, desfătare

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Rescrie versurile care exprimă direct prezenţa eului poetic.

2. (2p.) Identifică două elemente a căror prezenţă contribuie la realizarea tabloului naturii.

3. (2p.) Transcrie două versuri care consemnează prezenţa umană.

4. (2p.). Ce semnificaţie are verbul *juca* din versul *Juca viaţa-n ochii lor*?

5. (2p.) Prezintă două argumente pentru a motiva apartenenţa textului la genul liric.

B. 6. (4p.) Extrage din text câte un cuvânt care conţine:
a) triftong;
a) hiat.

7. (4p.) Formulează două enunţuri cu sensuri diferite ale substantivului polisemantic *izvor*, altele decât cel din textul dat.

8. (4p.) Identifica în text un substantiv defectiv de număr şi un substantiv colectiv.

9. (4p.) Care este timpul verbal dominant în text?

10. (4p.) Transcrie din text cuvintele aflate la cazul genitiv.

11. (4p.) Extrage un adjectiv cu trei forme flexionare.

12. (4p.) Precizează funcţia sintactică a substantivelor *feciori şi fete*.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Construcția *de farmec* este:
a) complement indirect;
b) complement circumstanțial de cauză;
c) complement de agent.

14. (**4p.**) Extrage din text o propoziție subordonată și precizează felul ei.

15. (**4p.**) Construiește enunțuri în care două subordonate – altele decât circumstanțială de timp – să fie introduse prin adverbul relativ *când*.

II. (**10p**) **Te numești Ionescu Paul și domiciliezi în București, strada Desișului 139, sectorul 4. Redactează o cerere adresată directorului școlii generale pe care ai absolvit-o prin care soliciți eliberarea foii matricole pentru clasa a VIII-a.**

Atenție! – în realizarea cererii trebuie să ai în vedere:
- formulele specifice de introducere și încheiere;
- conținutul propriu-zis al cererii ;
- motivarea solicitării;
- respectarea normelor de exprimare, a celor ortografice și de punctuație.

III. (**30p**) **Realizează o compunere de 1-2 pagini în care să argumentezi că fragmentul dat din poezia *Vara* de George Coșbuc aparține speciei pastel și genului liric.**

Atenție! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:
- o prezentare a caracteristicilor pastelului;
- identificarea elementelor de natură și umane care alcătuiesc tabloului descriptiv;
- sentimentele degajate de versuri;
- relația eul poetic – elementele de natură.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 18

I. (50p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Bolta şi-a cernit năframa
Ca o mamă întristată,
Floarea-soarelui pe câmpuri
Pleacă fruntea-ngândurată.

Zarea-şi picură argintul
Pe ovezele de aur,
Ostenit, din aripi bate,
Ca un vis pribeag, un graur.

Codrul cântăreţii-şi culcă,
Doarme trestia bolnavă,
Dorm doi pui de năvăstuică
Sub o brazdă de otavă.

(Octavian Goga – *Sara*)

Dicţionar:
Oveze – lanuri de ovăz
Otavă – iarbă fragedă care creşte după ce câmpul a fost cosit

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Identifică modul de expunere care domină în această poezie.

2. (2p.) Numiţi două elemente vegetale din text.

3. (2p.) Extrage din text comparaţia cu ajutorul căreia este prezentat graurul.

4. (2p.) Identifică în text:
a) un epitet;
b) o metaforă.

5. (2p.) Explică versul *Bolta şi-a cernit năframa.*

B. 6. (4p.) Motivează folosirea cratimei în cuvântul *floarea-soarelui.*

7. (4p.) Extrage din text două cuvinte cu vocale în hiat.

8. (4p.) Rescrie într-o topică normală următoarele versuri: *Ostenit, din aripi bate,/ Ca un vis pribeag, un graur/.*

9. (4p.) Identifică un numeral care are funcţia sintactică de atribut adjectival.

10. (4p.) Cuvântul *şi* (*zarea-şi*) este:
a) pronume reflexiv;
b) pronume posesiv;
c) adjectiv pronominal.

11. (4p.) Identifică un verb la un timp compus al modului indicativ şi numeşte timpul.

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a substantivului (ca) *o mamă*.

13. (**4p.**) Extrage din text două subiecte gramaticale.

14. (**4p.**) Extrage două propoziții din ultima strofă, indicând felul acestora.

15. (**4p.**) Construiește o frază în care verbul *a (se) culca* să fie regentul următoarelor subordonate: subiectivă, circumstanțială de timp.

II. (**10p**) **Te numești Paul Popescu și te afli în vacanță la bunici în județul Prahova. Redactează o scrisoare de 15-20 de rânduri în care să argumentezi următorul titlu al unui articol citit de tine într-o revistă: *Să mângâiem păsările și animalele.***

Atenție! – în realizarea scrisorii trebuie să ai în vedere:

- prezenta formulelor de introducere și încheiere ca și a celorlalte elemente specifice scrisorii (data, locul, semnătura);
- un conținut și un limbaj adecvate situației, relației tale cu destinatarul;
- prezentarea a cel puțin două motive care să argumenteze titlul;
- respectarea normelor exprimării corecte, de ortografie și de punctuație.

III. (**30p**) **Argumentează pe baza unui text studiat în gimnaziu, într-o compunere de 1-2 pagini, că balada populară este o specie a genului epic, care prezintă o întâmplare din trecutul îndepărtat sub forma unei acțiuni simple, cu un număr mic de personaje, prezentate de obicei în antiteză și în care realul se împletește cu fabulosul.**

Atenție! – în realizarea compunerii vei avea în vedere:

- alegerea textului studiat cu precizarea titlului și a temei;
- prezentarea locului și a timpului acțiunii;
- prezentarea pe scurt a acțiunii și a personajelor;
- precizarea și ilustrarea modului (modurilor) de expunere folosite.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 19

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

De-abia plecaseşi. Te-am rugat să pleci.
Te urmăream de-a lungul molatecii poteci,
Pân-ai pierit, la capăt, prin trifoi.
Nu te-ai uitat o dată înapoi!

Ţi-aş fi făcut un semn, după plecare,
Dar ce-i un semn de umbră-n depărtare?

Voiam să pleci, voiam şi să rămâi.
Ai ascultat de glasul cel dintâi.
Nu te oprise gândul fără glas.
De ce-ai plecat? De ce-ai fi mai rămas?

(Tudor Arghezi – *De-abia plecaseşi*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie un epitet situat într-o inversiune poetică.

2. (2p.) Explică, într-un text de maximum patru rânduri, semnificaţia sintagmelor *glasul cel dintâi* şi *gândul fără glas.*

3. (2p.) Stabileşte modul de expunere dominant în text.

4. (2p.) Prezintă, pe scurt, semnificaţia folosirii în text a pronumelor şi a verbelor la persoanele I şi a II-a singular.

5. (2p.) Motivează rolul, în finalul poeziei, al celor două interogaţii retorice.

B. 6. (4p.) Menţionează două motive ale folosirii cratimei în structura *de umbră-n depărtare.*

7. (4p.) Extrage, din text, două cuvinte conţinând câte un diftong.

8. (4p.) Selectează, din prima strofă, câte un cuvânt derivat, respectiv, compus prin sudare (unire, alipire, contopire).

9. (4p.) Scrie un sinonim şi un antonim al cuvântului *a pieri.*

10. (4p.) Transcrie, din text, un substantiv în genitiv, respectiv, un pronume reflexiv.

11. (4p.) Precizează valoarea de întrebuinţare morfologică, în text, a numeralului *cel dintâi* (adjectivală/ adverbială/ substantivală).

12. (4p.) Menţionează funcţia sintactică a părţilor de vorbire subliniate, în structura ...*ce-i un semn de umbră-n depărtare.*

13. (4p.) Rescrie, din text, propoziţia subordonată circumstanţială de timp.

14. (4p.) Construieşte un enunţ, conţinând şi o propoziţie subordonată completivă indirectă pe lângă verbul regent *a se uita.*

Scanned with OKEN Scanner

II. (10p) Te numeşti Mihai/ Mihaela Ionescu, din oraşul Paşcani, strada Dimitrie Cantemir, numărul 16. Scrie, *pe o pagină distinctă a foii de examen*, o scrisoare în care să mulţumeşti doamnei Maria Stănescu din Vatra Dornei, mătuşa colegei tale de bancă, pentru că te-a găzduit o săptămână, pe timpul vacanţei de vară.

Atenţie! - scrisoarea trebuie:

- să aibă formulele de introducere şi de încheiere potrivite relaţiei cu destinatarul, precum şi celelalte convenţii ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să fie concepută într-un stil adecvat împrejurărilor;
- să respecte normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă.

III. (34p.) Argumentează, într-o compunere de 1-2 pagini, că opera literară *De-abia plecaseşi*, de Tudor Arghezi, aparţine genului liric.

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea elementelor de versificaţie;
- relevarea a trei trăsături evidente ale eului liric, identificabile în text;
- prezentarea modalităţilor artistice folosite de autor (o figură de stil, un procedeu artistic, o imagine artistică);
- susţinerea unui punct de vedere, referitor la semnificaţiile textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conţinut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 20

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Iară către sfârşitul mesei, Făt-Frumos scoase năframa care i-a dat-o împăratul la bătălie.

– Cum ajunse năframa mea în mâinile tale, întrebă împăratul? Eu am dat-o îngerului Domnului care ne-a ajutat la război.

– Ba nu, mărite împărate, mie mi-ai dat-o.

– Apoi dacă este aşa, tu eşti acela care ne-a ajutat?

– Eu, mărite împărate.

– Nu se poate, adaose iute împăratul, şi dacă vrei să te crez, arată-te aşa cum era atunci acela căruia i-am dat năframa.

Atunci el se sculă de la masă, se duse de se îmbrăcă cu hainele cele cu soarele în piept, luna în spate şi doi luceferi în umeri, îşi lăsă părul pe spate şi se înfăţişă împăratului şi la toată adunarea.

Când îl văzură mesenii, îndată se şi minunară; Făt-Frumos era atât de mândru şi strălucitor, încât la soare te puteai uita, dar la dânsul ba.

(*** – *Făt-Frumos cu părul de aur*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Rezumă, în cel mult patru rânduri, fragmentul dat.

2. (2p.) Transformă în vorbire indirectă dialogul dintre împărat şi Făt-Frumos.

3. (2p.) Transcrie, din text, două cuvinte / sintagme sugerând ideea de trecere a timpului, pe parcursul naraţiunii.

4. (2p.) Extrage, din text, o propoziţie exprimând ideea de îndoială.

5. (2p.) Menţionează două elemente prin care Făt-Frumos este recunoscut ca erou al bătăliilor purtate de împărat.

B. 6. (4p.) Scrie câte un enunţ pentru a exemplifica sensul cuvintelor astfel accentuate: *masă*, *era*.

7. (4p.) Precizează două cuvinte din text conţinând vocale în hiat.

8. (4p.) Transcrie, din text, un fragment de cel mult zece cuvinte, care conţine un anacolut.

9. (4p.) Rescrie, din text, două adjective pronominale în cazul acuzativ.

10. (4p.) Construieşte un enunţ cu altă valoare morfologică, decât cea din text, a cuvântului *iute*

11. (4p.) Stabileşte funcţia sintactică a următoarelor părţi de vorbire: pronumele relativ *care* (*care i-a dat-o împăratul*) şi pronumele reflexiv *îşi* (*îşi lăsă părul pe spate*).

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Scrie o propoziție în care substantivul *împărat* are funcția sintactică de nume predicativ în cazul genitiv.

13. (**4p.**) Extrage, din text, o propoziție subordonată circumstanțială de timp.

14. (**4p.**) Motivează folosirea ultimei virgule din textul dat.

II. (**10p**) **Te numeşti Ion/ Ioana Stănescu, elev(ă) în clasa a VIII-a a Şcolii Generale *Mihai Eminescu*, din oraşul Azuga. Scrie, *pe o pagină distinctă a foii de examen*, o scrisoare de felicitare fostei sale învăţătoare, Gabriela Ionescu, care îşi serbează onomastica.**

Atenţie! – scrisoarea trebuie:

- să aibă formulele de introducere şi de încheiere potrivite relației tale cu destinatarul, precum şi celelalte convenții ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să fie concepută într-un stil adecvat împrejurărilor;
- să respecte normele de ortografie, de punctuație şi de exprimare corectă.

III. (**34p.**) **Motivează, într-o compunere de cel puţin 30 de rânduri, că fragmentul citat (*** – *Făt-Frumos cu părul de aur*) aparţine unui basm.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea modurilor de expunere existente în fragmentul de mai sus;
- relevarea a patru locuri comune (stereotipii) specifice basmelor, prezente în text;
- argumentarea ideii că fragmentul reprezintă punctul culminant al unuia dintre conflictele basmului Făt-Frumos cu părul de aur;
- identificarea ipostazelor naratorului în fragmentul citat.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 21

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Crivățul din miazănoapte vâjie prin vijelie,
Spulberând zăpada-n ceruri de pe deal, de pe câmpie.
Valuri albe trec în zare, se aşajă-n lung troian
Ca nisipurile dese din pustiul african.

Viscolul frământă lumea !... Lupii suri ies după pradă,
Alergând, urlând în urmă-i prin potopul de zăpadă.
Turmele tremură, corbii zbor vârtej, răpiți de vânt,
Şi răchitele se-ndoaie lovindu-se de pământ.

Zbierăt, răget, țipăt, vaiet, mii de glasuri spăimântate
Se ridică de prin codri, de pe dealuri, de prin sate,
Şi-n departe se aude un nechez răsunător....
Noaptea cade, lupii urlă... Vai de cal şi călător !

Fericit acel ce noaptea rătăcit în viscolire
Stă, aude-n câmp lătrare şi zăreşte cu uimire
O căsuță drăgălaşă cu ferestrele lucind,
Unde dulcea ospeție îl întâmpină zâmbind!

(Vasile Alecsandri – *Viscolul*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din textul dat, o aliterație.

2. (2p.) Selectează un fragment de vers, care indică prezența eului liric, în poezia Viscolul.

3. (2p.) Prezintă ideea centrală a textului, într-un enunț de cel mult patru rânduri.

4. (2p.) Explică semnificația următoarelor versuri: *Valuri albe trec în zare, se aşajă-n lung troian/ Ca nisipurile dese din pustiul african.*

5. (2p.) Stabileşte tipul strofei şi felul rimei versurilor de mai sus.

B. 6. (4p.) Scrie o urmare, în planul prozodiei, a folosirii cratimei în structura *se-ndoaie.*

7. (4p.) Extrage, din text, câte două cuvinte derivate, respectiv, compuse.

8. (4p.) Precizează câte un sinonim potrivit pentru cuvintele: *miazănoapte, frământă.*

9. (4p.) Transcrie, din text, o locuțiune prepozițională şi un adjectiv substantivizat.

10. (4p.) Stabileşte cazul al adjectivului *fericit* şi al pronumelui relativ *ce*, din ultima strofă.

Scanned with OKEN Scanner

11. (**4p.**) Selectează două substantive cu funcția sintactică de complement direct.

12. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a verbului *lucind* (*O căsuță drăgălașă cu ferestrele lucind*).

13. (**4p.**) Rescrie prima subordonată atributivă din textul dat.

14. (**4p.**) Contrage propoziția subordonată *Unde dulcea ospeție îl întâmpină zâmbind.*

II. (**10p**) **Te numeşti Marin/ Marina Ionescu, locuieşti pe strada Zvoriştea, la numărul 56, din oraşul Vaslui, şi eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a la Şcoala Generală Nr. 32. Redactează, *pe o pagină distinctă a foii de examen*, o cerere adresată direcţiunii şcolii tale, prin care soliciţi eliberarea unei adeverinţe de elev, necesară pentru înscrierea la Clubul Şcolar Unirea, din localitate.**

Atenţie! – cererea trebuie:

- să utilizeze convențiile specifice acestui tip de compunere;
- să aibă conținutul şi structura adecvate;
- să respecte normele de ortografie, de punctuație şi de exprimare corectă.

Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 16.09.2001.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să argumentezi că poezia citată aparţine speciei literare denumite pastel.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- relația scriitor – operă;
- precizarea a trei caracteristici ale acestei specii literare;
- ilustrarea caracteristicilor pe baza textului dat;
- evidențierea rolului mijloacelor artistice.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 22

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Moş-Crăciun-Din-Vremuri-Bune,
Amintiri cu zurgălăi
Milostiv şi înţelept,
Vin – ca sănii – de departe,
Prind colinde să răsune.
Şi pe case ninge lin.
Eu, cu ochii îndărăt
De ce n-am şi astăzi parte
Spre cărarea de omăt
Să visez la paşii tăi,
A copilăriei, spune,
Prin tăcutele odăi
De ce nu te mai aştept,
Lunecând catifelin?*
Moş Crăciune?

(Al. O Teodoreanu – *Scrisoare*)

Dicţionar:
* *catifelin = ca de catifea*: (aici: *molatic, neauzit, plăcut...*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, un vers în care apar trăsături ale lui *Moş-Crăciun-Din-Vremuri-Bune.*

2. (2p.) Rescrie, din text, o structură care conţine o comparaţie.

3. (2p.) Explică semnificaţia imaginii artistice *cărarea de omăt/ A copilăriei.*

4. (2p.) Numeşte sentimentul dominant care se desprinde din versurile de mai sus.

5. (2p.) Precizează cărui gen literar (epic, liric sau dramatic) îi aparţine fragmentul citat.

B. 6. (4p.) Precizează un rol al cratimei în secvenţa *n-am şi astăzi parte.*

7. (4p.) Transcrie un adverb obţinut prin schimbarea valorii gramaticale.

8. (4p.) Scrie un sinonim pentru sensul din text al cuvântului *prind* (*Prind colinde să răsune*).

9. (4p.) Transcrie, din text, un verb la modul imperativ şi un verb la modul conjunctiv.

10. (4p.) Precizează ce părţi de vorbire sunt cuvintele subliniate: *Să visez la paşii tăi.*

Scanned with OKEN Scanner

11. (**4p.**) Stabileşte funcţiile sintactice ale cuvintelor: *colinde, (la) paşii.*

12. (**4p.**) Transcrie, din prima strofă, un atribut substantival prepoziţional şi un atribut substantival genitival.

13. (**4p.**) Scrie un enunţ în care să fie o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză, având ca regent verbul *a aştepta.*

14. (**4p.**) Transformă atributul adjectival *tăcute*, în propoziţie subordonată corespunzătoare ca sens.

II. (**10p**) **Te numeşti Ion/ Ioana Petrescu, locuieşti în Suceava, pe Bulevardul Unirii, la numărul 10, şi eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a C, la Şcoala Generală Nr. 84. Redactează, *pe o pagină distinctă a foii de examen*, o cerere adresată direcţiunii şcolii tale, prin care soliciţi eliberarea unei adeverinţe de elev, necesară pentru înscrierea la Clubul Sportiv Şcolar, din localitate.**

Atenţie! – în cererea trebuie:

- să respecţi convenţiile specifice acestui tip de compunere;
- să redactezi conţinutul într-o structură adecvată;
- să aplici normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă.

Atenţie! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerinţă! Data redactării cererii este 16.09.2001.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să caracterizezi un personaj dintr-o comedie, valorificând fragmentele studiate la clasă.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a două trăsături ale personajului din comedia/ fragmentele studiate;
- ilustrarea celor două trăsături menţionate, cu ajutorul textului ales;
- evidenţierea a două mijloace/ procedee de caracterizare, existente în text;
- prezentarea relaţiei dintre personajul ales şi un alt personaj al comediei.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conţinut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 23

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Au fost odată-ntr-o şcoală de provincie doi buni camarazi - Niţă Ghiţescu şi Ghiţă Niţescu. Amândoi erau potriviţi la-nvăţătură şi la purtare. Niţă însă se deosebea, şi nu numai de Ghiţă, dar chiar de toţi copiii ceilalţi, prin talentul lui la scris, de care se minuna cu drept cuvânt toată lumea. În anul al patrulea de şcoală primară, Niţă ajunsese să scrie aşa de frumos, încât, adesea, puse alături, caietul lui ai fi zis că este modelul de caligrafie tipărit, iar modelul de caligrafie, scris de mână; pe câtă vreme, Ghiţă scria nu se poate mai urât, pentru că-i era mâna dreaptă şubredă, fiindcă-i degeraseră degetele de mic, n-avea băiatul nici apucătură din ochi la lucru de piguleală. Aşa, isprăvind clasele primare, s-au despărţit cei doi buni camarazi, ca să meargă fiecare după norocul lui. Ghiţă s-a dus la ţară pe lângă tată-său, care era negustor cu dare de mână; iar Niţă, copil sărman, a apucat spre Capitală, ascultând de sfatul dascălului său:

– Fătul meu, tu părinţi n-ai, carte multă nu ţi-e dat să-nveţi că nu prea eşti deştept, slugă nu te poţi face, că eşti cam leneş... Ţie ţi-a dat Dumnezeu un dar; ai icoană la scris; ţie cu condeiul ţi-e dat să te hrăneşti.

(I.L.Caragiale – *Triumful talentului*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Precizează genul literar căruia îi aparţine textul citat.

2. (2p.) Transcrie, din text, un scurt fragment care sugerează originea socială a lui Niţescu.

3. (2p.) Transformă fragmentul de vorbire directă în vorbirea indirectă.

4. (2p.) Explică, într-un enunţ, sensul sintagmei *a avea icoană la scris.*

5. (2p.) Menţionează cărui moment al operei literare îi corespunde fragmentul citat.

B. 6. (4p.) Motivează rolul din text al liniei de pauză.

7. (4p.) Desparte în silabe cuvintele: *isprăvind, despărţit, negustor, ascultând.*

8. (4p.) Rescrie, din text, un cuvânt compus (pronume).

9. (4p.) Stabileşte un sinonim al verbelor din text: *a se hrăni, a înainta.*

10. (4p.) Construieşte un enunţ, pentru a ilustra sensul figurat al substantivului *lumea.*

11. (4p.) Transcrie, din text, un verb la diateza pasivă.

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *...pentru că-i era mâna dreaptă subredă.*

13. (**4p.**) Scrie o frază în care o subordonată predicativă să aibă ca regent verbul a însemna.

14. (**4p.**) Rescrie enunțul următor, corectându-i greșelile: *A creiat cea ce niciun alt artist nu va mai crea vreo dată.*

II. (**10p**) **Te numeşti Ion/ Ioana Petrescu, locuieşti în Bacău, pe Bulevardul Unirii, la numărul 23 şi eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a, la Şcoala Generală Nr. 5. Redactează, *pe o pagină distinctă a foii de examen*, o cerere adresată direcţiunii şcolii tale, prin care soliciţi eliberarea unei adeverinţe de elev, necesară pentru înscrierea la Clubul Sportiv Şcolar Nr. 1, din localitate.**

Atenţie! -- în cererea trebuie:

- să respecți convențiile specifice acestui tip de compunere;
- să redactezi conținutul într-o structură adecvată;
- să aplici normele de ortografie, de punctuație și de exprimare corectă.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să caracterizezi personajul principal dintr-o nuvelă studiată de tine la clasă.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a patru procedee/ mijloace de caracterizare a personajului, existente în textul ales;
- precizarea a patru trăsături distincte ale personajului;
- ilustrarea acestor trăsături pe textul ales;
- evidențierea unor mijloace artistice folosite în caracterizare (procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau a unor structuri gramaticale etc.).

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 24

I. (46p.) Citeşte cu atenţie textul următor:

Numai la o săptămână după Crăciun s-a înstăpânit iarna peste lume, până la marginile zării. S-a pus cu temei, să nu se mai clintească până vor începe să bată vânturile primăverii. Cojoc greu ca anul acesta, spun bătrânii, n-a mai avut dumneaei de ani de zile.

Uliţele satului s-au ridicat, astupând şi pâraie şi şanţuri şi podeţele de la intrarea curţilor; nici nu mai semănau a uliţe, ci a fâşii late de la câmpie acoperite de covorul alb şi gros.

Toate casele din sat par mai mici – ca şi când s-ar fi cufundat – şi au căzut într-un somn adânc sub acoperişurile grele de zăpadă, cu streşinile mai aproape de pământ.

Cine a văzut satul în toamnă, ori chiar cu două săptămâni înainte de Crăciun, nu l-ar cunoaşte: e un sat străin. Pare o arătare de pe alt tărâm, străin şi localnicilor, dar mai ales copiilor, care nu se mai satură să privească noua înfăţişare: portiţele, gardurile, şurile, şoproanele -- oriunde a fost un acoperiş – se pitulează acum sub învelişul greu de omăt, cufundate într-o pace adâncă.

(I. Agârbiceanu – *La sănius*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, o structură care conţine un epitet.

2. (**2p.**) Precizează limitele de timp/ temporale între care *s-a înstăpânit iarna peste lume.*

3. (**2p.**) Extrage, din text, o sintagmă, conţinând o metaforă, care sugerează imaginea zăpezii căzute peste sat.

4. (**2p.**) Explică semnificaţia din text a enunţului *e un sat străin.*

5. (**2p.**) Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul conţine o descriere artistică în proză.

B. 6. (**4p.**) Motivează rolul liniilor de pauză între care este încadrat enunţul *ca şi când s-ar fi cufundat.*

7. (**4p.**) Precizează mijloacele interne de îmbogăţire a vocabularului prin care s-au format cuvintele *dumneaei*, respectiv, *s-au înstăpânit.*

8. (**4p.**) Scrie câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *a se clinti, tărâm, şură, a se pitula.*

9. (**4p.**) Menţionează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunţul *pare o arătare de pe alt tărâm.*

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Construieşte un enunţ în care cuvântul *iarna* să aibă altă valoare morfologică decât cea din text.

11. (**4p.**) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din enunţul următor: *Toate casele din sat par mai mici.*

12. (**4p.**) Construieşte două enunţuri în care pronumele relativ *cine* să aibă funcţia sintactică de nume predicativ, respectiv, de complement direct.

13. (**4p.**) Precizează felul propoziţiei subordonate *să privească noua înfăţişare.*

14. (**4p.**) Construieşte un enunţ în care propoziţia *să privească noua înfăţişare* să fie subordonată predicativă.

II. (**10p.**) **Te numeşti Aurelian/ Aurelia Panaitescu şi eşti în vacanţa de vară într-o excursie la Portiţa, în Delta Dunării. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare adresată surorii tale, Diana, în care îi relatezi o întâmplare pe care ai trăit-o.**

Atenţie! – scrisoarea trebuie:

- să aibă formulele de introducere şi de încheiere potrivite relaţiei tale cu destinatarul, precum şi celelalte convenţii ale acestui tip de compunere (data, locul, semnătura);
- să fie concepută într-un stil adecvat împrejurărilor;
- să respecte normele de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă.

III. (**34p.**) **Alege *o baladă cultă* dintre cele studiate de tine la clasă. Motivează, într-o compunere de 1-2 pagini că această operă literară este o baladă cultă.**

Atenţie! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- precizarea a patru caracteristici ale baladei culte, ca specie literară;
- prezentarea caracteristicilor, cu ajutorul exemplelor extrase din balada aleasă;
- prezentarea unuia dintre personajele baladei;
- sublinierea rolului mijloacelor artistice.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conţinut (câte 4 puncte, pentru fiecare cerinţă rezolvată) şi **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziţiei - 3p.; coerenţa textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului - 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate - 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 25

I. (46p.) Citeşte cu atenţie textul următor:

De trei zile văzduhul se întunecase tot mai tare. Întâi se părea că s-a înălţat o ceaţă răsfirată peste bolta senină, apoi negura aceea alburie s-a tot îndesat, s-a tot întunecat, ca un greu şi uniform văl plumburiu.

Sub el lumea întreagă era sură: dealurile, pădurile, luncile, aerul. Pomii din grădină, arborii înălţau braţe negre, neclintite în liniştea apăsătoare, ca într-o aşteptare încordată. Frunzele se scuturaseră de mult.

Pământul era îngheţat tun şi pişca. Fusese şi mai rece înainte de a se înnora, dar acum, de trei zile, se mai muiase: în aer se simţea un fel de umezeală, un fel de aromă mai rece ca cea de ploaie.

De trei zile se învăluiau prin văzduh pâlcuri mari de ciori, izvorând nu se ştie de unde, zburând înghesuite, cât parcă li se atingeau aripile, vâjâind domol în aer şi lăsându-se pe ramurile negre ale pomilor din grădini. Crengile se aplecau şi se legănau sub povara lor: în câte un pâlc erau cu zecile.

(I. Agârbiceanu – *Ciorile*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Menţionează modul central de expunere din fragmentul citat.

2. (2p.) Transcrie, din text, o comparaţie.

3. (2p.) Explică semnificaţia din text a enunţului *în aer se simţea un fel de umezeală, un fel de aromă mai rece ca cea de ploaie.*

4. (2p.) Precizează două argumente prin care să justifici ipostaza de observator/ martor ocular a naratorului.

5. (2p.) Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul aparţine genului epic.

B. 6. (4p.) Transcrie, din prima propoziţie a textului, două cuvinte conţinând diftongi.

7. (4p.) Extrage, din text, două cuvinte (adjective, sinonime contextual) care sugerează nuanţe ale culorii gri.

8. (4p.) Precizează mijlocul intern de îmbogăţire a vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate: *parcă li se atingeau aripile, <u>vâjâind</u> <u>domol</u> în aer.*

9. (4p.) Menţionează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din următorul enunţ: *De <u>trei</u> zile văzduhul <u>se</u> întunecase <u>tot</u> mai <u>tare</u>.*

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Scrie două enunțuri în care cuvântul *tot* să aibă valoarea morfologică de pronume nehotărât, respectiv, de adjectiv pronominal nehotărât.

11. (**4p.**) Precizează felul atributelor din enunțul ... *apoi negura aceea alburie s-a tot îndesat, s-a tot întunecat, ca un greu și uniform văl plumburiu.*

12. (**4p.**) Analizează sintactic și morfologic cuvintele subliniate din enunțul următor: *Sub el lumea întreagă era sură.*

13. (**4p.**) Stabilește felul propoziției subordonate *că s-a înălțat o ceață răsfirată peste bolta senină.*

14. (**4p.**) Scrie un enunț în care în care să ai o propoziție subordonată circumstanțială consecutivă, având ca regent verbul *a se înălța.*

II. (**10p.**) **Te numești Alexandru/ Alexandra Ghițescu și ești într-o tabără la Sinaia, în județul Prahova. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare adresată fratelui tău, Emil, în care îi relatezi o întâmplare pe care ai trăit-o la săniuș.**

Atenție! – scrisoarea trebuie:

- să aibă formulele de introducere și de încheiere potrivite relației tale cu destinatarul, precum și celelalte convenții ale acestui tip de compunere (data, locul, semnătura);
- să fie concepută într-un stil adecvat împrejurărilor;
- să respecte normele de ortografie, de punctuație și de exprimare corectă.

III. (**34p.**) **Redactează o compunere, de 1-2 pagini, în care să analizezi textul citat, din opera literară *Ciorile*.**

Atenție! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- identificarea modului de expunere dominant și a trăsăturilor acestuia, evidente în textul indicat;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- încadrarea textului în genul epic;
- susținerea unui punct de vedere, referitor la semnificațiile textului (cel puțin două idei argumentate).

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției - 3p.; coerența textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuația - 3p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului - 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate - 3p.).*

Scanned with OKEN Scanner

Testul 26

I. (46p.) Citeşte cu atenţie textul următor:

Satul se prelungeşte cu ulița lungă până la poalele dealurilor împădurite, în fundul cărora se ridică în cer culmile munților. Ulița lungă urcă uşor pe marginea râuleţului de munte ce-şi frământă necurmat, în bolovanii de pe fund, apa rece, cristalină, tare. Când se frânge în bolovanii ascuțiți se sfarâmă, ca de sticlă.

De pe Cetățuie – un deal înalt, rotund, îmbrăcat în tufişuri de mesteacăn, cu urme de ziduri dărâmate – ulița asta se vede pornind din vatra satului, ca un braț prea lung din trup, nepotrivit cu celelalte uliți [...]. E o stradă întărită, pietruită cu bolovănaşi din râu, cu case tot din piatră, acoperite cu țiglă; de pe Cetățuie poți număra fiecare clădire, aşa e de înalt dealul acela, întărit odată, deasupra unei strâmtori uşor de apărat.

Şuvița de apă, ce coboară din izvoarele din munți, nu seacă niciodată şi, îndată ce scapă primăvara de învelişul de gheață, nu mai ştie alta decât să cânte ziua-noaptea. N-are nici un nume decât „Râul" şi nu e decât un braț mai slab al unei ape mai mari, care apucă din munți pe alt povârniş şi duce trunchi de brazi în spate.

Râul de pe ulița lungă, cât e de mic, nu seacă niciodată şi din el se adapă viețuitoarele satului şi mulți dintre locuitori, deşi în sat sunt şi fântâni.

(I. Agârbiceanu - *Moş Ioniță*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Precizează cărui gen literar (epic, liric sau dramatic) îi aparține fragmentul dat.

2. (2p.) Numeşte două elemente ale cadrului spațial al descrierii, din textul citat.

3. (2p.) Transcrie, din text, un scurt fragment prin care se sugerează vechimea aşezării.

4. (2p.) Explică semnificația din text a sintagmei *vatra satului.*

5. (2p.) Menționează două mijloace artistice/ procedee artistice prin care este realizată descrierea satului, din fragmentul citat.

B. 6. (4p.) Desparte în silabe cuvintele: *prelungeşte, mesteacăn, niciodată, celelalte.*

7. (4p.) Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: (*se*) *prelungeşte, uşor* (urcă *uşor*).

8. (4p.) Stabileşte câte un sinonim pentru fiecare dintre cuvintele subliniate: *Ulița lungă urcă uşor pe marginea râuleţului*

Scanned with OKEN Scanner

de munte ce-şi frământă necurmat, în bolovanii de pe fund, apa rece, cristalină, tare.

9. (**4p.**) Transcrie, din primul alineat al fragmentului, un pronume relativ, respectiv, un adverb relativ.

10. (**4p.**) Scrie patru enunțuri în care cuvântul *de* să aibă următoarele valori morfologice: prepoziție simplă, conjuncție subordonatoare, pronume relativ, interjecție exclamativă.

11. (**4p.**) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul ... *de pe Cetățuie poți număra fiecare clădire.*

12. (**4p.**) Transcrie, din prima frază a textului, un complement indirect, respectiv, un atribut substantival genitival.

13. (**4p.**) Precizează felul propoziției ... *şi duce trunchi de brazi în spate.*

14. (**4p.**) Scrie un enunț în care să fie şi o propoziție subordonată predicativă, având ca element de relație adverbul relativ *unde.*

II. (**10p.**) **Te numeşti Mihai/ Mihaela Georgescu şi vrei să-ţi sărbătoreşti împlinirea vârstei de 14 ani, sâmbătă, 8 noiembrie. Scrie, *pe o pagină distinctă*, o invitaţie de participare la acest eveniment, adresată colegului tău, Mircea Florescu.**

Atenţie! – invitația trebuie să conțină:

- formulele de introducere şi de încheiere;
- invitația propriu-zisă, redactată într-un stil adecvat împrejurărilor;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Redactează o compunere, de 1-2 pagini, în care să analizezi textul citat, din opera literară *Moş Ioniță.***

Atenţie! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- identificarea modului de expunere dominant şi a trăsăturilor acestuia, evidente în textul indicat;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- încadrarea textului în genul epic;
- susținerea unui punct de vedere, referitor la semnificațiile textului (cel puțin două idei argumentate).

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) şi **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției - 3p.; coerența textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuația - 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului - 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate - 3p.).*

Scanned with OKEN Scanner

Testul 27

I. (46p.) Citeşte cu atenţie textul următor:

Iar după ce se aprindea opaiţul, şi tata se punea să mănânce, noi scoteam mâţele de prin ocniţe şi cotruţă şi le flocăiam şi le şmotream dinaintea lui, de le mergea colbul; şi nu puteau scăpa bietele mâţe din mânile noastre până ce nu ne zgâriau şi ne stupeau ca pe noi.

– Încă te mai uiţi la ei, bărbate, zicea mama, şi le dai paiele! Aşă-i?... Ha, ha! bine v-au mai făcut, pughibale spurcate ce sunteţi! că nici o lighioaie nu se poate aciuia pe lângă casă de răul vostru... laca, dacă nu v-am săcelat astăzi, faceţi otrocol prin cele mâţe şi daţi la om ca câinii prin băţ. Ăra! d-apoi aveţi la ştiinţă că vă prea întreceţi cu dedeochiul! acuş ieu varga din coardă şi vă croiesc de vă merg petecele!

– Ia mai lasă-i şi tu, măi nevastă, lasă-i că se bucură şi ei de venirea mea, zicea tata, dându-ne huţa. Ce le pasă? Lemne la trunchi sunt; slănină şi făină în pod este de-a volna; brânză în putină, asemene; curechi în poloboc, slavă Domnului! Numai de-ar fi ei sănătoşi să mănânce şi să se joace acum, cât îs mititei; că le-a trece lor zburdăciunea când or fi mai mari şi i-or lua grijile înainte; nu te teme că n-or scăpa de asta Ş-apoi nu ştii că este o vorbă: «Dacă-i copil, să se joace; dacă-i cal, să tragă; iar dacă-i popă, să cetească...»

– Ţie, omule, zise mama, aşa ţi-i a zice, că nu şezi cu dânşii în casă toată ziulica, să-ţi scoată peri albi, mânca-i-ar pământul să-i mănânce, Doamne iartă-mă! De-ar mai veni vara, să se mai joace şi pe-ufară, că m-am săturat de ei ca de mere pădureţe! Câte drăcării le vin în cap, toate le fac. Când începe a toca la biserică, Zahei al tău cel cuminte, fuga şi el afară, şi începe a toca în stative, de pârâie pereţii casei şi duduie fereştile! Iar stropşitul de Ion, cu talanca de la oi, cu cleştele şi cu vătrarul, face o hodorogeală şi un tărăboi, de-ţi ie auzul. Apoi îşi pun câte-o ţoală în spate şi câte-un coif de hârtie în cap şi cântă «aliluiia» şi «Doamne miluieşte, popa prinde peşte», de te scot din casă. Şi asta în toate zilele de câte două-trei ori, de-ţi vine, câteodată, să-i coseşti în bătaie, dacă-ai sta să te potriveşti lor...

– Poi dă, măi femeie, tot eşti tu bisericoasă de s-a dus vestea; încaltea ţi-au făcut şi băieţii biserică aici pe loc, după cheful tău, macar că-ţi intră biserica în casă, de departe ce-i...

(Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Precizează tema/ obiectul discuţiei dintre cei doi părinţi: mama, Smaranda, şi tatăl, Ştefan a(l) Petrii.

Scanned with OKEN Scanner

2. (**2p.**) Transcrie, din text, două formule de adresare a Smarandei către copii, respectiv, către Ştefan a(l) Petrii.

3. (**2p.**) Explică semnificaţia din text a zicalei *Dacă-i copil, să se joace; dacă-i cal, să tragă; iar dacă-i popă, să cetească.*

4. (**2p.**) Rezumă, în cel mult zece rânduri, conţinutul fragmentului citat.

5. (**2p.**) Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul aparţine genului epic.

B. 6. (**4p.**) Motivează rolul cratimei în structura ... *câte-un coif de hârtie.*

7. (**4p.**) Transcrie, din prima frază a textului, patru regionalisme.

8. (**4p.**) Stabileşte câte un sinonim potrivit pentru locuţiunile/ expresiile: (le) *dai paiele, aveţi la ştiinţă, dându-*(ne) *huţa, să-*(ţi) *scoată peri albi.*

9. (**4p.**) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunţul *De-ar mai veni vara, să se mai joace şi pe-afară.*

10. (**4p.**) Scrie două enunţuri în care cuvântul *bine* să aibă valoarea morfologică de adjectiv, respectiv, de substantiv.

11. (**4p.**) Menţionează cazul gramatical al cuvintelor subliniate din următorul enunţ: – *Ţie, omule, zise mama, aşa ţi-i a zice, că nu şezi cu dânşii în casă toată ziulica.*

12. (**4p.**) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate în enunţul ... *nu puteau scăpa bietele mâţe din mânile noastre.*

13. (**4p.**) Stabileşte felul propoziţiilor subordonate: ... *că se bucură şi ei de venirea mea, ... măcar că-ţi intră biserica în casă.*

14. (**4p.**) Scrie un enunţ în care propoziţia ... *să te potriveşti lor...* să fie subordonată atributivă.

II. (**10p.**) **Te numeşti Ion/ Ioana Mirescu şi vrei să-ţi sărbătoreşti împlinirea vârstei de 14 ani, sâmbătă, 5 iunie, într-un cadru festiv, la cofetăria „Favorit", din oraşul tău. Scrie, *pe o pagină distinctă*, o invitaţie de participare la acest eveniment, adresată colegului tău, Mihai Ionescu.**

Atenţie! – invitaţia trebuie să conţină:

- formulele de introducere şi de încheiere;
- invitaţia propriu-zisă, redactată într-un stil adecvat împrejurărilor;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să caracterizezi personajele mama şi tatăl, din fragmentul citat, *Amintiri din copilărie.***

Atenţie! – în compunere vei avea în vedere:

Scanned with OKEN Scanner

- stabilirea mijloacelor/ a procedeelor de portretizare a personajelor;
- precizarea, pe baza textului, a cel puțin două trăsături ale fiecărui personaj;
- ilustrarea trăsăturilor prin exemple din textul indicat;
- relevarea a două mijloace artistice folosite de narator în portretizare (procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau structuri gramaticale etc.).

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției - 3p.; coerența textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuația - 3p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului - 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate - 3p.).*

Scanned with OKEN Scanner

Testul 28

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

UN DOMN CĂTRE IMPIEGAT: *Mă rog, n-a venit vreo scrisoare pentru mine?*
IMPIEGATUL: *Nu ... Dar de unde era să vie?*
DOMNUL: *Ştiu eu? de la cineva.*
IMPIEGATUL: *Nu.*
DOMNUL: *Bine.* (Pleacă.)
IMPIEGATUL: (scoţând capul pe ferestruică): *Mă rog...*
DOMNUL: (întorcându-se): *Poftim...*
IMPIEGATUL: *Dar ... cum vă cheamă pe dv...?*
DOMNUL: *Ion Popescu.*
IMPIEGATUL: *Îmi pare bine... Fiţi sigur că vom anunţa îndată ce va sosi ceva.*
DOMNUL: *Mersi.*
IMPIEGATUL: *Pentru puţin* (îşi retrage capul.)
DOMNUL: *Îndatorat. Vă salut.* (Pleacă.)
IMPIEGATUL: (scoţând iar capul): *Mă rog.*
DOMNUL (întorcându-se): *Poftim...*
IMPIEGATUL: *Dar... unde şedeţi dv...?*
DOMNUL: *La mătuşă-mea.*
IMPIEGATUL: *Mersi...* (îşi retrage capul.)
DOMNUL: *Pentru puţin. Salutare.*

(I. L. Caragiale – *La poştă*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Precizează căruia dintre genurile literare îi poate aparţine textul citat (epic, liric sau dramatic).

2. (**2p.**) Transcrie, din text, o formulă de adresare, respectiv, o formulă de răspuns.

3. (**2p.**) Explică de ce se foloseşte, în text, persoana a doua plural, în locul singularului.

4. (**2p.**) Precizează o modalitate de realizare a comicului de limbaj, existentă în textul literar citat.

5. (**2p.**) Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul poate fi încadrat în genul dramatic.

B. 6. (**4p.**) Motivează rolul punctelor de suspensie din dialog.

7. (**4p.**) Transcrie, din replicile personajelor, două cuvinte care aparţin aceleiaşi familii lexicale.

8. (**4p.**) Extrage, din text, un adjectiv pronominal compus, respectiv, un pronume compus.

9. (**4p.**) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din următorul enunţ: *Dar de unde era să vie?*

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Transcrie, din text, o locuțiune conjuncțională subordonatoare.

11. (**4p.**) Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul ... *n-a venit vreo scrisoare pentru mine?*

12. (**4p.**) Scrie un enunț în care substantivul *mătușă* să aibă funcția sintactică de nume predicativ în cazul genitiv.

13. (**4p.**) Precizează felul propoziției ... *că vom anunța.*

14. (**4p.**) Scrie un enunț în care propoziția *fiți sigur* să devină subordonată circumstanțială de scop.

II. (**10p.**) **Te numești Alexandru/ Alexandra Ghițescu și locuiești în comuna *Pădureni*, din județul Prahova. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare adresată prietenului tău, Petre Miulescu, în care îi dai veşti despre tine şi îi recomanzi să citească şi el cartea ta preferată, *Baltagul*, de Mihail Sadoveanu.**

Atenție! – scrisoarea trebuie:

- să aibă formulele de introducere şi de încheiere potrivite relației tale cu destinatarul, precum şi celelalte convenții ale acestui tip de compunere (data, locul, semnătura) ;
- să fie concepută într-un stil adecvat împrejurărilor;
- să respecte normele de ortografie, de punctuație şi de exprimare corectă

III. (**34p.**) **Redactează o compunere, de 1-2 pagini, în care să analizezi textul citat, din opera literară *La poştă*.**

Atenție! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- identificarea modului de expunere dominant şi a trăsăturilor acestuia, evidente în textul indicat;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- încadrarea textului în genul literar;
- susținerea unui punct de vedere, referitor la semnificațiile textului (cel puțin două idei argumentate).

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției - 3p.; coerența textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuația - 3p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului - 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate - 3p.).*

Scanned with OKEN Scanner

Testul 29

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Un porc se tăvălea în nămol, pe marginea unei ape curgătoare. Un peşte veni vesel şi sprinten aproape de dânsul şi-i vorbi:

– De ce te tăvăleşti în nămol, piele răpănoasă ce eşti, şi nu vii colea lângă mine, unde-i apa limpede şi rece?

– Iaca aşa, îi răspunse porcul, pentru ca să-ţi fac în ciuda ta!

– Ba ai vrea tu, măi porcule, dar mi se pare că nu poţi!

Şi din una într-alta, s-au luat la sfadă, până când peştele i-a zis:

– Dar tu mă rog, ce-i de capul tău! Râsul lumii! Dac-ai fi mai acătării, nu ţi-ar zice lumea porc!

Iar porcul i-a răspuns:

– Eu sunt cum sunt! Pe mine când mă taie omul şi mă mănâncă, îşi linge buzele şi zice: «bunu-i mă», dar pe tine când te frige şi te mănâncă, cum face? «Ptiu! ptiu! ptiu!».

(*** – *Peştele şi porcul*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Indică două argumente cu ajutorul cărora să poţi demonstra apartenenţa textului de mai sus la unul dintre genurile literare studiate (epic, liric, dramatic).

2. (**2p.**) Rezumă, în cel mult şase rânduri, textul.

3. (**2p.**) Precizează o trăsătură umană care poate fi atribuită peştelui.

4. (**2p.**) Transcrie două formule de adresare ale peştelui către porc.

5. (**2p.**) Explică motivul pentru care porcul afirmă că omul face *Ptiu! ptiu! ptiu!* când mănâncă peşte.

B. 6. (**4p.**) Transcrie vocalele din cuvântul *curgătoare*.

7. (**4p.**) Extrage o locuţiune/ expresie verbală din text.

8. (**4p.**) Scrie două sinonime ale cuvântului *nămol*.

9. (**4p.**) Transcrie câte un substantiv cu articol hotărât şi, respectiv, cu articol nehotărât.

10. (**4p.**) Selectează câte un verb de conjugarea I, respectiv, a II-a.

11. (**4p.**) Indică funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *mi se pare că nu poţi*.

12. (**4p.**) Selectează, din prima propoziţie a textului, subiectul şi un complement circumstanţial de loc.

13. (**4p.**) Transcrie, din replica finală a porcului, o propoziţie predicativă şi regenta ei.

Scanned with OKEN Scanner

14. (4p.) Realizează extensia atributului *curgătoare* în propoziție subordonată corespunzătoare și menționează rezultatul obținut.

II. (10p) Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu şi te afli de câteva zile în oraşul Huşi, la bunici, unde înveţi pentru examenul de capacitate. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de 10-15 rânduri, adresată părinţilor, în care să le dai veşti despre tine. Data redactării scrisorii este 15.04.2003.

Atenţie! – în realizarea scrisorii trebuie:

- să utilizezi formulele de introducere şi de încheiere, potrivite relației cu destinatarul, precum şi celelalte convenții ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să foloseşti un conținut şi un stil adecvate situației imaginate;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie şi de punctuație.

III. (34p.) Alege o *baladă populară* dintre cele studiate de tine la clasă. Motivează, într-o compunere de 1-2 pagini, că această operă literară este o baladă populară.

Atenţie! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- precizarea a patru caracteristici ale baladei populare, ca specie literară;
- prezentarea caracteristicilor, cu ajutorul exemplelor extrase din textul ales;
- evidențierea raporturilor care se stabilesc între personajele baladei;
- relevarea rolului mijloacelor artistice în realizarea textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 30

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

A plecat barza la cumătra vulpe, care-şi avea casa în marginea unei păduri.

– Sunt bucuroasă de oaspeţi, a zis vulpea. Ia poftim şi-i mânca ceva, că poate ţi-o fi foame, cumetriţă. Iaca eu am pregătit ceva bun pentru tine.

Şi vulpea aduse o farfurie de păsat cu lapte dulce. Barza, hlop-hlop cu ciocul, dar nu putea ciuguli nimic din farfuria cu păsat, căci ciocul ei era prea lung şi subţire.*

– Poate nu-ţi place mâncarea mea, zice vulpea. Iartă acum, că n-am altceva după gustul tău.

Şi cumătra vulpe s-a apropiat cu botul ei de farfurie şi cât ai clipi de două ori din ochi, a şters farfuria cu păsat.

– Mulţumesc şi pentru atâta. Poftim într-o zi şi pe la mine, a zis barza.

Şi a plecat barza la cuibul ei.

Iacă s-a dus şi vulpea la barză.

– Am o tocătură, cumetriţă vulpe, de-ţi lingi buzele numai când o vezi. Am făcut-o în cinstea ta şi după pofta inimii tale. Ia poftim şi ia din mâncarea mea!

Dar barza pusese tocătura într-un ulcior cu gâtul lung şi strâmt. Umbla vulpea în jurul ulciorului, îl mirosea, îl lingea, dar nu putea să ajungă până la gură şi nu mai putea de ciudă.

– Nu te supăra, cumătră vulpe, că n-am cum te primi mai bine.

Şi şi-a vârât barza ciocul ei pe gura ulciorului şi a început să mănânce tocătura.

Vulpea a plecat flămândă şi mânioasă de la casa berzii. Şi de atunci s-a stricat prietenia lor pentru totdeauna.

(*** – *Vulpea şi barza*)

Dicţionar:

păsat, s. n. = seminţe de mei decorticate şi pisate

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Indică genul literar în care se poate încadra textul.

2. (2p.) Rezumă, în cel mult zece rânduri, *Vulpea şi barza.*

3. (2p.) Precizează sensul expresiei *a-ţi linge buzele.*

4. (2p.) Transcrie un fragment de cel mult cinci cuvinte, în care este vorba despre supărarea vulpii.

5. (2p.) Explică motivul pentru care barza *pusese tocătura într-un ulcior cu gâtul lung şi strâmt.*

Scanned with OKEN Scanner

B. 6. (**4p.**) Marchează prin subliniere locul accentului din cuvintele: *cumătra, păsat, tocătură, ulcior.*

7. (**4p.**) Scrie câte o propoziție care să conțină un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor *gust, oaspeți.*

8. (**4p.**) Transcrie, din text, două cuvinte formate prin compunere.

9. (**4p.**) Transcrie câte un verb de conjugarea I, respectiv, de conjugările a II-a, a III-a și a IV-a.

10. (**4p.**) Precizează cazul cuvintelor subliniate: *A plecat barza la cumătra vulpe, care-și avea casa în marginea unei păduri.*

11. (**4p.**) Transcrie părțile secundare de propoziție: *ciocul ei era prea lung și subțire.*

12. (**4p.**) Completează propoziția *Iacă s-a dus și vulpea la barză*, astfel încât să conțină un complement circumstanțial de timp și un atribut.

13. (**4p.**) Transcrie o propoziție subordonată circumstanțială de cauză.

14. (**4p.**) Scrie o propoziție care să conțină un semn de ortografie și un semn de punctuație și precizează care este cel de ortografie și care este cel de punctuație.

II. (**10p**) **Te numești Alexandru/ Alexandra Vasilescu și ești elev/ ă în clasa a VIII-a. Dirigintele tău împlinește cincizeci de ani, iar colegii te-au delegat să compui o scrisoare de felicitare, urmând să o semneze apoi cu toții. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de felicitare adecvată acestui eveniment. Data redactării este 26.11.2001.**

Atenție! – în realizarea scrisorii trebuie:

- să ai formulele de introducere și de încheiere potrivite relației cu destinatarul, precum și celelalte convenții ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să folosești un conținut și un stil adecvate situației imaginate;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să argumentezi apartenența la genul epic a unui opere literare studiate în clasă.**

Atenție! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- numirea a patru dintre caracteristicile genului epic;
- prezentarea acestor caracteristici, cu ajutorul exemplelor extrase din textul ales;
- evidențierea modalităților de caracterizare a personajelor, specifice textului epic;
- relevarea rolului mijloacelor artistice în realizarea textului.

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 31

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Ajungând Ionică Făt-Frumos acasă cu frumoasa Ileană, îndată plecară la lacul zânelor şi, trântind mărul fermecat de pământ, ca din nimic răsăriră pe mal curţile strălucite ale Ilenei, dimpreună cu toate minunile ce se aflau într-însele. Apoi se făcu o nuntă de o sută şi de o mie de ori mai bogată şi mai veselă ca cea întâi. Fost-au la nunta aceasta şi cumnaţii lui Ionică cu surorile sale, care cu toţii plânseră de bucurie când văzură pe Ionică, atât de nenorocit odinioară, ieşindu-le înainte cu mândra lui soţie.

De aici înainte, Ionică şi Ileana vieţuiră în fericire cerească, cu dragoste nesfârşită unul către altul. Şi-n trecerea zilelor de plăcere, adeseori ei se puneau la fereastră şi, rătăcindu-şi ochii în lungul lacului , cine ştie ce-şi mai aduceau aminte, că numai ce luneca câte o lacrimă pe feţele lor. Lacrimi şi aduceri aminte ce-i făceau să-ntinerească când îmbătrâneau, aşa că poate trăiesc şi astăzi şi vor trăi cât va fi lumea şi veacul.

Încălecai p-o şa etc.

*(*** – Ileana Cosânzeana, din cosiţă floarea-i cântă,*
nouă împăraţi ascultă)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Numeşte momentul subiectului prezent în text.

2. (**2p.**) Indică, folosind două argumente oferite numai de fragmentul de mai sus, specia literară căreia îi aparţine textul.

3. (**2p.**) Transcrie un fragment de maximum 10 cuvinte, în care este vorba despre iubirea dintre Ileana şi Ionică.

4. (**2p.**) Explică motivul pentru care lacrimile şi aducerile-aminte ale celor doi *îi făceau să-ntinerească când îmbătrâneau.*

5. (**2p.**) Scrie o continuare a formulei finale, *Încălecai p-o şa... .*

B. 6. (**4p.**) Transcrie toate cuvintele care conţin diftongi din enunţul: *Lacrimi şi aduceri aminte ce-i făceau să-ntinerească când îmbătrâneau, aşa că poate trăiesc şi astăzi şi vor trăi cât va fi lumea... .*

7. (**4p.**) Transcrie cuvintele formate prin derivare: *fericire, îmbătrâneau, acasă, Ionică, nenorocit, cerească, plânseră, aducere.*

8. (**4p.**) Scrie patru expresii/ locuţiuni care conţin cuvântul *ochi.*

9. (**4p.**) Transcrie, din prima frază, două adverbe/ locuţiuni adverbiale.

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Scrie un enunț în care verbul *a se face* să fie copulativ.

11. (**4p.**) Rescrie subiectul și un atribut adjectival din propoziția: *De aici înainte, Ionică și Ileana vieţuiră în fericire cerească, cu dragoste nesfârșită unul către altul.*

12. (**4p.**) Extrage propozițiile subordonate din următoarea frază, precizându-le felul: *Fost-au la nunta aceasta și cumnații lui Ionică cu surorile sale, care cu toții plânseră de bucurie când văzură pe Ionică, atât de nenorocit odinioară, ieșindu-le înainte cu mândra lui soție.*

13. (**4p.**) Realizează extensia părții de propoziție subliniate în propoziție subordonată corespunzătoare și precizează rezultatul obținut: *Ajungând Ionică Făt-Frumos acasă cu frumoasa Ileană, îndată plecară la lacul zânelor... .*

14. (**4p.**) Precizează rolul cratimei în structura *fost-au.*

II. (**10p**) **Te numești Alexandru/ Alexandra Vasilescu, ești elev/ ă în clasa a VIII-a a Școlii Nr. 4 din Brașov, locuiești pe Strada Lungă la numărul 25. Dorești să citești culegerea lui Petre Ispirescu, *Legendele sau basmele românilor*, pe care nu ai putut să ți-o cumperi de la librărie. De aceea este necesar să obții un permis de cititor la Biblioteca *Mihai Eminescu* din localitate. Scrie, *pe o pagină distinctă*, o cerere conducerii bibliotecii, prin care soliciți eliberarea unui permis. Data redactării cererii este 25.10.2001.**

Atenție! – în realizarea cererii trebuie:

- să respecți convențiile unui astfel de tip de compunere;
- să redactezi conținutul într-o structură adecvată;
- să respecți normele de ortografie, de punctuație și de exprimare corectă.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de una-două pagini, în care să caracterizezi personajul principal dintr-un basm popular studiat la clasă. Poți folosi ca material ajutător și exemple din fragmentul de mai sus.**

Atenție! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- prezentarea procedeelor/ mijloacelor de caracterizare a personajului;
- numirea a patru trăsături ale personajului;
- ilustrarea celor patru trăsături ale personajului cu ajutorul textului ales;
- evidențierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare (figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte, structuri gramaticale etc.).

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 32

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Ce zarvă e în lumea porumbilor în zori,
Şi câtă bucurie în jurul casei voastre:
Priveşte, vin păunii cu crestele albastre
Şi cozile învoalte ca un ghiveci de flori.

Şi-n urma lor, curate şi lucii ca zăpada,
Păşind pe cărăruia cu albe romaniţe,
Coboar-acum alaiul de mândre păuniţe,
Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda.

Şi s-a trezit măgarul zbierând duios la soare,
Vroind să spună parcă ce vede şi-nţelege:
Dar trist îşi pleacă fruntea ca Midas, vechiul rege,
Văzând albastra-i umbră culcată la picioare.

(Dimitrie Anghel – *Pastel*)

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Numeşte modul/ modurile de expunere prezent/ e în text.

2. (2p.) Transcrie câte o structură care conţine o comparaţie, respectiv, o inversiune.

3. (2p.) Precizează rima şi măsura versurilor strofei a doua.

4. (2p.) Selectează un fragment de cel mult un vers, care să indice prezenţa eului liric.

5. (2p.) Indică două argumente care pot justifica faptul că poezia lui Dimitrie Anghel este un pastel.

B. 6. (4p.) Selectează două cuvinte care conţin diftongi şi două cuvinte care conţin vocale în hiat din lista următoare: *casei, învoalte, zăpada, lucii, bucurie, cărăruia, voastre, păunii, alaiul.*

7. (4p.) Scrie patru expresii/ locuţiuni care conţin cuvântul *casă.*

8. (4p.) Transcrie toate conjuncţiile din ultima strofă.

9. (4p.) Scrie o propoziţie în care verbul *a veni* să fie la modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana întâi, singular.

10. (4p.) Indică numărul atributelor existente în propoziţia *...vin păunii cu crestele albastre/ Şi cozile învoalte ca un ghiveci de flori.*

11. (4p.) Scrie un enunţ în care *a fi* să aibă valoare de verb auxiliar.

12. (4p.) Realizează extensia părţii de propoziţie *în zori* (*Ce zarvă e în lumea porumbilor în zori*) în propoziţie subordonată corespunzătoare şi menţionează numele subordonatei.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Transcrie și indică felul tuturor propozițiilor din strofa a doua.

14. (**4p.**) Explică modificările produse în urma schimbării virgulei:

a) Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda.

b) Că de-atât alb deodată, s-a-nveselit ograda.

II. (**10p**). **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu. Prietenul tău, Anton împlineşte paisprezece ani în ziua de 17 decembrie şi ai hotărât să-l feliciţi cu acesată ocazie. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare adecvată evenimentului.**

Atenţie! – în realizarea scrisorii trebuie ai în vedere:

- formulele introductive şi de încheiere, scrise într-un registru stilistic adecvat relației cu destinatarul;
- felicitarea propriu-zisă;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să faci analiza literară a poeziei *Pastel* de Dimitrie Anghel.**

Atenţie! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- încadrarea argumentată, a textului, în genul şi specia potrivite;
- relevarea modului de expunere dominant şi a trăsăturilor acestuia, identificabile în text;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- exprimarea unui punct de vedere personal, referitor la semnificația textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 33

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Eram acum tocmai pe culmea dealurilor sub care se adăposteşte, ca într-o copaie, satul Bisoca. Gata a cârmi la dreapta ca să coborâm în sat, aruncai împrejurul meu o lungă şi mulţumitoare privire, voind să-mi iau astfel ziua bună de la întinsele privelişti ale plaiului, mai nainte de a le pierde cu totul din vedere.

Soarele apunea drept înaintea noastră; cercul lui roşiatic scăpătase până pe zarea orizontului şi razele-i calde şi senine, pare că se aşternuse peste tot şesul răsăritean al Ţării, care ni se deschidea acum subt ochi. De pe acest tăpşan culminant de unde munţii Săcuieni cotesc spre ţara Vrancei, tot Bărăganul, tot câmpul Brăilei, tot şesul Galaţilor cu matca Râmnicului, cu valea Buzăului, cu lunca Siretului, toată acea lată şi oablă câmpie se arăta scăldată într-o lumină gălbuie şi lucioasă, ca faţa unei uriaşe sinii de aur; printr-însa, liniile şerpuite ale râurilor se desprindeau ca fire creţe de betealĕ argintie, iar suprafaţa netedă a apelor sărate din Balta-Albă şi din Balta-Amară, oglindeau ca nişte ochiuri de sticlă, ferecate în mijlocul dauritei table. În depărtarea cea mai afundată, dealurile dobrogene, tivite cu aburoasa cordea a Dunării, încingeau, ca un cerc plumburiu, acest curios tabel, al cărui aspect devenea cu totul fantastic, prin neobişnuite şi metalice reflexe.*

*Mai aproape de noi însă, sub forme şi cu culori mai reale, se vedeau pe vârful Bisocii şi pe al Ulmuşorului, mari pietroaie sure şi murgi, unele grămădite la un loc ca turmele de vite adunate la repaos, altele răsipite prin livezi ca vacile când pasc pribege. Apoi subt aceste muchii, la stânga, pământul se lăsa în vale în costişe şi pripoare gradate, până se cufunda în jghiaburile mult umbrite ale Râmnicului şi Râmnicelului; tot pe acolo, la locul ce se zice între Râmnice, se zăreau încă poienile fragede şi verzi ale Nălucelor, adăpostite subt stâncile roşcate, care se numesc Pietrele-Fetei; şi în fund de tot, înălţându-se în albăstreala înnegurată a cerului, se pierdeau culmile păduroase ale Steşicului, învelite în umbre viorii, civite** şi negre.*

Preumblându-mi ochii, când peste şesul cu străluciri şi scânteie, când prin munţii cu tainice şi răcoroase raze, mă aşezasem pe un bolovan de piatră şi, aşteptând să dispară cu totul soarele, nu mă săturam de asemenea privelişti, ce nouă, orăşenilor, ne este dat arareori a le vedea...

(Alexandru Odobescu – *Pseudo-kinegetikos*)

Dicţionar:

**sinie – sg./ sinii – pl., s. f. = tavă mare şi rotundă de metal*

*** civit, -ă, civiţi, -te, adj. = albastru-închis, vânăt*

Scanned with OKEN Scanner

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Numeşte momentul zilei surprins în acest tablou.

2. (**2p.**) Transcrie o comparaţie, respectiv, o inversiune.

3. (**2p.**) Precizează locul unde trăieşte călătorul.

4. (**2p.**) Identifică locul unde se află privitorul în momentul când admiră frumuseţea peisajului.

5. (**2p.**) Indică modul de expunere dominant din textul de mai sus.

B. 6. (**4p.**) Desparte în silabe cuvintele: *dreapta, uriaşe, sticlă, înnegurată.*

7. (**4p.**) Scrie patru expresii/ locuţiuni care conţin cuvântul *a da.*

8. (**4p.**) Transcrie din fraza următoare un adjectiv la gradul comparativ de superioritate şi un adverb relativ: *Mai aproape de noi însă, sub forme şi cu culori mai reale, se vedeau pe vârful Bisocii şi pe al Ulmuşorului, mari pietroaie sure şi murgi, unele grămădite la un loc ca turmele de vite adunate la repaos, altele răsipite prin livezi ca vacile când pasc pribege.*

9. (**4p.**) Extrage câte o prepoziţie/ locuţiune prepoziţională pentru genitiv, respectiv, pentru acuzativ din fraza: *...liniile şerpuite ale râurilor se desprindeau ca fire creţe de beteală argintie, iar suprafaţa netedă a apelor sărate din Balta-Albă şi din Balta-Amară, oglindeau ca nişte ochiuri de sticlă, ferecate în mijlocul dauritei table.*

10. (**4p.**) Numeşte partea de propoziţie exprimată prin cuvântul subliniat: *cercul <u>lui</u> roşiatic scăpătase.*

11. (**4p.**) Transcrie un complement circumstanţial de loc din propoziţia: *Soarele apunea drept înaintea noastră.*

12. (**4p.**) Indică numărul propoziţiilor din fraza: *Preumblându-mi ochii, când peste şesul cu străluciri şi scânteie, când prin munţii cu tainice şi răcoroase raze, mă aşezasem pe un bolovan de piatră şi, aşteptând să dispară cu totul soarele, nu mă săturam de asemenea privelişti, ce nouă, orăşenilor, ne este dat arareori a le vedea... .*

13. (**4p.**) Transcrie şi numeşte toate propoziţiile subordonate din fraza: *cercul lui roşiatic scăpătase până pe zarea orizontului şi razele-i calde şi senine, pare că se aşternuse peste tot şesul răsăritean al Ţării, care ni se deschidea acum subt ochi.*

14. (**4p.**) Motivează întrebuinţarea punctului şi a virgulei în textul: *Soarele apunea drept înaintea noastră; cercul lui roşiatic scăpătase... .*

II. (**10p**) **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu, este vară şi te afli într-o excursie organizată de şcoala ta pe plaiurile Bisocei. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de tip familial, de maximum 10-15 rânduri, în care să po-**

Scanned with OKEN Scanner

vesteşti părinţilor despre locurile văzute, folosind ca sursă de informaţii textul lui Alexandru Odobescu. Data redactării scrisorii este 15.08.2002.

Atenţie! – în scrisoare trebuie:

- să ai formulele de introducere şi de încheiere potrivite relaţiei cu destinatarul, precum şi celelalte convenţii ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să foloseşti un conţinut şi un stil adecvate situaţiei imaginate;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

III. (34p.) Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să analizezi fragmentul din *Pseudo-kinegetikos* de Alexandru Odobescu.

Atenţie! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- prezentarea a cel puţin două trăsături prin care poate fi descris genul literar în care se încadrează textul;
- relevarea modului de expunere dominant şi a patru trăsături ale acestuia, identificabile în textul dat;
- explicarea rolului mijloacelor artistice în conturarea atmosferei;
- exprimarea punctului de vedere despre impresia pe care descrierea cuprinsă în rândurile de mai sus, urmăreşte să o provoace cititorului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conţinut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 34

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Un purcel odată era alb ca ghiocul. Ce s-a gândit?*

– Părul meu e tot ca lâna oilor de frumos şi alb. Cât o să stau între nespălaţii ăştia? Hai mai bine să fug dintre ai mei şi să mă duc la oi.

S-a dus. Oile s-arătau vesele nevoie mare şi-l arătau la toată lumea. Şi a stat cât a stat.

Dar prietenul la nevoie se cunoaşte.

Uite că într-o zi vine lupul în oi şi se repede mai întâi la purcel, că l-a văzut mai mic. El însă s-a ţinut bine; da oile, în loc să-l apere, au fugit care încotro au văzut cu ochii.

*Purcelul s-a luptat cu gadina** ce s-a luptat; iar pe urmă, dacă s-a văzut părăsit, s-a gândit:*

– Iii..., ai mei nu m-ar fi lăsat singur!

Şi s-a repezit iar în turma de porci, de unde n-a mai plecat.

(*** – *Purcelul în oi*)

Dicţionar:

**ghioc, s. m. = ghiocel*

** *gadina, s. f. = animal sălbatic*

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Indică două argumente cu ajutorul cărora să poţi demonstra apartenenţa textului de mai sus la unul dintre genurile literare studiate (epic, liric, dramatic).

2. (2p.) Menţionează unul dintre motivele pentru care purcelul a hotărât să se alăture oilor.

3. (2p.) Rezumă, în cel mult şase rânduri, textul.

4. (2p.) Precizează o trăsătură umană care, în text, poate fi atribuită oilor.

5. (2p.) Transcrie din text un proverb.

B. 6. (4p.) Transcrie vocalele şi semivocalele din cuvântul *nevoie.*

7. (4p.) Scrie două expresii/ locuţiuni care să conţină cuvântul *ochi.*

8. (4p.) Scrie două sinonime ale cuvântului *a (se) gândi.*

9. (4p.) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *s-a repezit iar în turma de porci.*

10. (4p.) Selectează din text câte un verb de conjugarea I. respectiv, a III-a.

11. (4p.) Selectează şi indică felul subiectului şi al predicatul din propoziţia: *Cât o să stau între nespălaţii ăştia?*

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Extrage un complement din ultima frază a textului şi precizează-i felul.

13. (**4p.**) Transcrie şi stabileşte felul tuturor propoziţiilor subordonate din fraza: *Purcelul s-a luptat cu gadina ce s-a luptat; iar pe urmă, dacă s-a văzut părăsit, s-a gândit.*

14. (**4p.**) Realizează extensia atributului *de porci* în propoziţie subordonată şi menţionează rezultatul obţinut.

II. (**10p**) **Imaginează-ţi următoarea situaţie: te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu, ai participat la o excursie în Delta Dunării împreună cu mai mulţi colegi, iar acum urmează să te întorci acasă. Vrei să anunţi părinţilor ziua sosirii, dar banii sunt pe sfârşite. Ai completat un formular de telegramă, însă costă prea mult şi va fi necesar să-i scurtezi conţinutul cu exact zece cuvinte.**

Atenţie! – rescrie următorul text, astfel încât să poţi îndeplini cerinţa, respectând totodată convenţiile specifice acestui tip de scriere:

Dragi părinţi,

Sosesc diseară, ora 19, cu trenul rapid 8004. Vă rog să mă aşteptaţi gară.

Alexandru/ Alexandra Vasilescu

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să argumentezi apartenenţa la specie a unei fabule studiate la clasă.**

Atenţie! – în realizarea lucrării vei avea în vedere:

- numirea a patru dintre caracteristicile speciei, care se întâlnesc în text;
- prezentarea acestor caracteristici, cu ajutorul exemplelor extrase din text;
- argumentarea finalităţii morale a scrierii;
- relevarea rolului mijloacelor artistice în realizarea textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conţinut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 35

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Tresărind scânteie lacul
Şi se leagănă sub soare;
Eu, privindu-l din pădure,
Las aleanul să mă fure
Şi ascult de la răcoare
Pitpalacul.

Din izvoare şi din gârle
Apa sune somnoroasă;
Unde soarele pătrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea în valuri sperioase
Se azvârle.

Cucul cântă, mierle, presuri –
Cine ştie să le-asculte?
Ale păsărilor neamuri
Ciripesc pitite-n ramuri
Şi vorbesc cu-atât de multe
Înţelesuri...

(Mihai Eminescu – *Freamăt de codru*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Numeşte două caracteristici care pot argumenta încadrarea textului de mai sus într-unul dintre genurile literare studiate (epic, liric sau dramatic).

2. (**2p.**) Selectează câte o structură care conţine o inversiune, respectiv, o enumeraţie.

3. (**2p.**) Transcrie versurile care evidenţiază prezenţa eului liric.

4. (**2p.**) Selectează cuvântul care exprimă în mod explicit sentimentul dominant sugerat de aceste versuri.

5. (**2p.**) Explică semnificaţia titlului.

B. 6. (**4p.**) Subliniază vocala accentuată din următoarele cuvinte: *scânteie, aleanul, sună, înţelesuri.*

7. (**4p.**) Scrie două enunţuri care să conţină câte un antonim al cuvântului *sperioase*, respectiv, *vorbesc.*

8. (**4p.**) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din versurile: *<u>Unde</u> soarele pătrunde/ Printre ramuri a ei <u>unde</u>...*

9. (**4p.**) Scrie un enunţ în care cuvântul subliniat să aibă altă valoare morfologică decât în text, precizând această valoare: *<u>Cine</u> ştie să le-asculte?*

Scanned with OKEN Scanner

10 (**4p.**) Indică funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *Ea în valuri sperioase/ Se azvârle.*

11. (**4p.**) Transcrie o propoziție care conține un subiect subînțeles.

12. (**4p.**) Transcrie toate propozițiile principale din prima strofă.

14. (**4p.**) Realizează contragerea propoziției subordonate din fraza următoare, precizând rezultatul obținut: *Cine știe să le-asculte?*

15. (**4p.**) Scrie un enunț în care punctul să fie semn ortografic.

II. (**10p**) **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu şi îţi vei sărbători ziua de naştere în 27 octombrie. Scrie, *pe o pagină distinctă*, o invitaţie, adresată pretenului tău, Anton Teodorescu, alături de care vrei să petreci acest eveniment.**

Atenţie! – invitația trebuie să cuprindă:

- formulele introductive şi de încheiere, scrise într-un registru stilistic adecvat relației cu destinatarul;
- invitația propriu-zisă;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de una - două pagini, în care să faci analiza literară a poeziei *Freamăt de codru* de Mihai Eminescu.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- încadrarea, cu ajutorul argumentelor, a textului într-un gen literar;
- relevarea modului de expunere dominant şi a trăsăturilor acestuia, identificabile în text;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- exprimarea unui punct de vedere personal, referitor la semnificația textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 36

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Şi ne pomenim într-una din zile că părintele vine la şcoală şi ne aduce un scaun nou şi lung, şi, după ce-a întrebat pe dascăl, cum ne purtăm, a stat puţin pe gânduri, apoi a pus numele scaunului Calul Balan şi l-a lăsat la şcoală.

În altă zi ne trezim că iar vine părintele la şcoală, cu moş Fotea, cojocarul satului, care ne aduce, dar de şcoală nouă, un drăguţ de bicişor de curele, împletit frumos, şi părintele îi pune nume Sfântul Nicolai, după cum este şi hramul bisericei din Humuleşti... Apoi poftеşte pe moş Fotea că, dacă i-or mai pica ceva curele bune, să mai facă aşa, din când în când, câte unul, şi ceva mai grosuţ, dacă se poate... Bădiţa Vasile a zâmbit atunci, iară noi, şcolarii, am rămas cu ochii holbaţi unii la alţii. Şi a pus părintele pravilă şi a zis că în toată sâmbăta să se procitească băieţii şi fetele, adică să asculte dascălul pe fiecare de tot ce-a învăţat peste săptămână; şi câte greşele va face să i le însemne cu cărbune pe ceva, iar la urma urmelor, de fiecare greşeală să-i ardă şcolarului câte un Sfânt-Nicolai. Atunci copila părintelui, cum era sprinţară şi plină de incuri, a bufnit în râs. Păcatul ei, sărmana!*

– Ia poftim de încalecă pe Balan, jupâneasă! zise părintele, de tot posomorât, să facem pocinog sfântului Nicolai cel din cui.

Şi cu toată stăruinţa lui moş Fotea şi a lui bădiţa Vasile, Smărăndiţa a mâncat papara, şi pe urmă şedea cu mâinile la ochi şi plângea ca o mireasă, de sărea cămeşa de pe dânsa. Noi, când am văzut asta, am rămas înlemniţi. Iar părintele, ba azi, ba mâne, aducând pitaci şi colaci din biserică, a împărţit la fiecare, de ne-a îmblânzit, şi treaba mergea strună; băieţii schimbau tabla în toate zilele, şi sâmbăta procitanie**.*

*Nu-i vorbă, că noi tot ne făceam felul, aşa, câteadată; căci, din bătul în care era aşezată fila cu cruce ajută şi buchiile scrise de bădiţa Vasile pentru fiecare, am ajuns la trătaji de la trătaji la ceaslov***, ş-apoi, dă, Doamne, bine! În lipsa părintelui şi a dascălului intram în ţinterim****, ţineam ceaslovul deschis, şi, cum erau filele cam unse, trăgeau muştele şi bondarii la ele, şi, când clămpăneam ceaslovul, câte zece-douăzeci de suflete prăpădeam deodată; potop era pe capul muştelor! Într-una din zile, ce-i vine părintelui, ne caută ceasloavele şi, când le vede aşa sângerate cum erau îşi pune mânile în cap de necaz. Şi cum află pricina, începe a ne pofti pe fiecare la Balan şi a ne mângâia cu sfântul ierarh Nicolai pentru durerile cuvioaselor muşte şi ale cuvioşilor bondari, care din pricina noastră au pătimit.*

(Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*)

Scanned with OKEN Scanner

Dicţionar:

* *pitaci, s. n. = ban de valoare mică*

** *procitanie, s. f. = ascultare, examinare*

*** *ceaslov, s. n. = carte bisericească de rugăciuni care servea de abecedar*

**** *ţinterim, s. n. = cimitir*

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Indică două argumente care pot susţine apartenenţa textului la unul dintre genurile literare studiate.

2. (**2p.**) Numeşte modul de expunere dominant.

3. (**2p.**) Transcrie un fragment de cel mult 10 cuvinte care redă reacţia copiilor la vederea biciului adus de părintele.

4. (**2p.**) Precizează sensul expresiei *a mâncat papara.*

5. (**2p.**) Explică, în maximum cinci rânduri, raporturile dintre autor, narator şi personaj în textul dat.

B. 6. (**4p.**) Transcrie, din prima frază, un cuvânt care conţine un diftong şi unul care conţine vocale în hiat.

7. (**4p.**) Stabileşte câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *să asculte, să însemne, stăruinţă, pricină.*

8. (**4p.**) Scrie câte un enunţ în care cuvintele: *a bufni, respectiv, a pica* să aibă alt înţeles decât cel din text.

9. (**4p.**) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate. *În altă zi ne trezim că iar vine părintele la şcoală, cu moş Fotea, cojocarul satului, care ne aduce, dar de şcoală nouă, un drăguţ de bicişor de curele, împletit frumos.*

10. (**4p.**) Scrie o propoziţie în care verbul *a prociti* să fie la modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana întâi, singular.

11. (**4p.**) Transcrie părţile secundare de propoziţie din enunţul: *Smărăndiţa a mâncat papara, şi pe urmă şedea cu mâinile la ochi şi plângea ca o mireasă... .*

12. (**4p.**) Precizează funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *băieţii schimbau tabla în toate zilele... .*

13. (**4p.**) Transcrie, din ultima frază, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp.

14. (**4p.**) Realizează extensia părţii de propoziţie subliniate în propoziţie subordonată corespunzătoare şi menţionează rezultatul obţinut: *Noi, când am văzut asta, am rămas înlemniţi.*

II. (**10p**) **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu şi fratele tău mai mic, Ion vrea să-i scrie lui Moş Crăciun câteva rânduri despre cadourile pe care şi le doreşte. Cum nu are decât cinci ani, a apelat la tine. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare, de 10-15 rânduri, în care să comunici lui Moş Crăciun dorinţele fratelui tău. Data redactării scrisorii este 15.12.2001.**

Scanned with OKEN Scanner

Atenţie! – în redactarea scrisorii vei avea în vedere:

- să ai formulele de introducere şi de încheiere potrivite relaţiei cu *destinatarul*, precum şi celelalte convenţii ale acestui tip de compunere: data, locul, semnătura;
- să foloseşti un conţinut şi un stil adecvate situaţiei imaginate;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

III. (34p.) Rezumă, în 15-20 de rânduri, episodului din *Amintiri din copilărie* reprodus mai sus.

Atenţie! – în realizarea rezumatului vei avea în vedere:

- prezentarea secvenţelor narative şi identificarea personajelor în ordinea logicii textului;
- folosirea corectă a modurilor, a timpurilor şi a persoanei specifice acestui tip de compunere.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conţinut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3p.; coerenţa textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuaţia: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 37

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Tot mai miroase via a tămâios şi coarnă,
Mustot a piersici coapte şi crud a foi de nuc...
Vezi, din zăvoi sitarii spre alte zări se duc;
Ce vrea cu mine toamna pe dealuri de mă-ntoarnă?

Nu e amurgul încă, dar ziua e pe rod,
Şi soarele de aur dă-n pârg ca o gutuie.
Acum – omidă neagră – spre poama lui se suie,
Târâş un tren de marfă pe-al Argeşului pod.

Cu galben şi cu roşu îşi coase codrul ia.
Prin foi lumina zboară ca viespi de cihlimbar.
O gheonoaie toacă într-un agud, şi rar,
Ca un ecou al toamnei, răspunde tocălia.

S-a dus. Şi iarăşi sună... şi tace. Dar aud
– Ecou ce adormise şi-a tresărit deodată –
În inimă cum prinde o toacă-ncet să bată,
Lovind în amintire ca pasărea-n agud.

(Ion Pillat – *În vie*)

Cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Indică rima şi măsura versurilor primei strofe.

2. (**2p.**) Selectează două cuvinte/ structuri care constituie indici de timp.

3 (**2p.**) Transcrie un fragment de cel mult două versuri care să indice prezenţa eului liric.

4 (**2p.**) Transcrie câte o structură care să conţină o comparaţie, respectiv, un epitet.

5 (**2p.**) Indică două caracteristici care ar putea fi folosite pentru a argumenta că, în textul de mai sus, modul dominant de expunere este descrierea.

B. 6. (**4p.**) Transcrie toate cuvintele care conţin cel puţin câte un diftong: *mai, miroase, poama, aur, suie, ia, via, aud.*

7. (**4p.**) Motivează folosirea punctelor de suspensie din ultima strofă.

8. (**4p.**) Scrie patru derivate ale verbului *a vedea.*

9. (**4p.**) Extrage şi numeşte două părţi de vorbire neflexibile din propoziţia: *Şi soarele de aur dă-n pârg ca o gutuie.*

10. (**4p.**) Transcrie două substantive în cazul nominativ şi două substantive în cazul genitiv.

11. (**4p.**) Precizează funcţia sintactică a cuvântului subliniat: ...*spre poama lui se suie.*

Scanned with OKEN Scanner

12. (**4p.**) Scrie o propoziție care să conțină un atribut adjectival, având ca termen regent substantivul *soare*.

13. (**4p.**) Realizează extensia părții de propoziție subliniate, precizând rezultatul obținut: *Prin foi lumina zboară ca viespi de cihlimbar.*

14. (**4p.**) Transcrie două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă.

II. (**10p**) **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu eşti elev/ ă în clasa a VIII-a a Şcolii Nr. 4 din Braşov, locuieşti pe Strada Lungă la numărul 25 şi doreşti să activezi ca voluntar/ ă în cadrul unei asociaţii de protecţie a animalelor. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare către conducerea Asociaţiei „N." prin care să-ţi exprimi şi să-ţi motivezi hotărârea. Data redactării scrisorii este 30.10.2001.**

Atenţie! – scrisoarea trebuie să cuprindă:

- formulele introductive şi de încheiere, scrise într-un registru stilistic adecvat relației cu destinatarul;
- scrisoarea propriu-zisă;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de una-două pagini, în care să faci analiza literară a poeziei *În vie*, de Ion Pillat.**

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- încadrarea, cu ajutorul argumentelor, a textului într-un gen literar;
- relevarea modului de expunere dominant şi a trăsăturilor acestuia, identificabile în text;
- prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;
- exprimarea unui punct de vedere personal, referitor la semnificația textului.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 38

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Scena I

[...] Efimița: *Adică, zău, bobocule, de! Eu cu mintea ca de femeie, pardon că te-ntreb şi eu un lucru: ce procopseală ar fi şi cu republica?*

Leonida *(minunându-se de aşa întrebare): Ei! Bravos! Ş-asta-i bună! Cum, ce procopseală? Vezi, asta-i vorba: cap ai, minte ce-ți mai trebuie? Apoi, închipuieşte-ți dumneata numai un condei, stăi să-ți spui: mai întâi şi-întâi că dacă e republică, nu mai plăteşte nimenea bir...*

Efimița: *Zău?*

Leonida: *Zău... Al doilea că fieştecare cetățean ia câte o leafă bună pe lună, toți într-o egalitate.*

Efimița: *Parol?*

Leonida: *Parol... Par egzamplu, eu....*

Efimița: *Pe lângă pensie?*

Leonida: *Vezi bine; pensia e başca*, o am după legea veche, e* dreptul *meu; mai ales când e republică, dreptul e sfânt: republica este garanția tuturor drepturilor.*

Efimița *(cu toată aprobarea): Aşa da.*

(I. L. Caragiale – *Conu Leonida față cu Reacțiunea*)

Dicţionar:

**başca* – adv., prep (pop. şi fam.) = 1. Adv. *Despărțit, deosebit, separat; în chip deosebit, în alt mod.* 2. Prep. *(În) afară de..., exceptând, nepunând la socoteală...*

Cerinţe:

A. 1. (2p.) Indică două argumente care să susțină apartenența fragmentului la unul dintre genurile literare studiate (epic, liric, dramatic).

2. (2p.) Transformă primele două replici ale personajelor în vorbire indirectă.

3. (2p.) Transcrie, din text, o zicătoare.

4. (2p.) Explică rolul textului plasat între paranteze.

5. (2p.) Prezintă tema discuției celor două personaje.

B. 6. (4p.) Transcrie două cuvinte a căror formă nu este recomandată de lucrările normative de specialitate.

7. (4p.) Numeşte procedeul prin care s-a format cuvântul *fieştecare.*

8. (4p.) Scrie patru expresii/ locuțiuni care să conțină cuvântul *cap.*

9. (4p.) Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *Adică, <u>zău</u>, bobocule, <u>de</u>! Eu cu mintea ca <u>de</u> femeie, pardon că te-ntreb <u>şi</u> eu un lucru... .*

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Transcrie un verb copulativ şi un verb predicativ.

11. (**4p.**) Indică subiectul propoziției: *...fieştecare cetățean ia câte o leafă bună pe lună, toți într-o egalitate.*

12. (**4p.**) Scrie un enunț care să conțină un atribut substantival genitival, având ca termen regent substantivul *mintea.*

13. (**4p.**) Transcrie şi indică felul subordonatei/ subordonatelor din fraza: *Vezi bine; pensia e başca, o am după legea veche, e dreptul meu; mai ales când e republică, dreptul e sfânt: republica este garanția tuturor drepturilor.*

14. (**4p.**) Scrie o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul *a lua.*

II. (**10p**) **Te numeşti Alexandru/ Alexandra Vasilescu şi activezi în formația Clubului de Teatru *Act.* Pe data de 22 aprilie va avea loc premiera spectacolului cu piesa Conu Leonida față cu Reacțiunea, de I. L. Caragiale, în care interpretezi unul dintre roluri, şi la care ai dori să asiste şi dirigintele tău, profesorul Emil Palade. Scrie, *pe o pagină distinctă*, o invitație adresată profesorului Palade. Data redactării invitației este 15.04.2003.**

Atenție! – invitația trebuie să cuprindă:

- formulele introductive şi de încheiere, scrise într-un registru stilistic adecvat relației cu destinatarul;
- invitația propriu-zisă;
- data, locul, semnătura.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să argumentezi apartenența la specie a unui comedii studiate în clasă.**

Atenție! – în redactarea compunerii vei avea în vedere:

- numirea a patru dintre caracteristicile acestei specii;
- prezentarea acestor caracteristici, cu ajutorul exemplelor extrase din textul ales;
- evidențierea modalităților de caracterizare a personajelor, specifice textului dramatic;
- relevarea raporturilor care se stabilesc între personajul principal şi alte două personajele.

Din oficiu – 10 puncte

Notă! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru conținut vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru redactare vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3p.; coerența textului: 3p.; ortografia: 3p.; punctuația: 3p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 39

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Cum suna sirena anunțând terminarea lucrului, treceam la duşuri – dar iarna făceam lucrul acesta mai rar, pentru că, pe vremea aceea iernile erau cu adevărat ierni, adică aveau toate calitățile şi defectele pentru care iubim sau nu acest anotimp, cu zăpezi mari, cu deraieri de tramvaie, cu autobuze care derapau sau se stricau când abia porneau din stație; cu geruri siberiene de minus treizeci şi cinci de grade; cu maşinile din care sarea se descărca pe străzi cu lopata şi asta numai ca să-ți nenoroceşti tu bocancii, pentru că aproape întotdeauna a doua zi ningea iar şi se lăsa ger, şi nimic nu mai rămânea din acțiunea de deszăpezire – treceam deci să ne spălăm, după care ne înghesuiam la cantina abia inaugurată, unde ni se serveau pentru suma de trei lei şi cincizeci de bani, o ciorbă de cartofi, mereu aceeaşi, specialitatea bucătarului şef, şi o farfurie cu macaroane în care puteai găsi chiar şi brânză, sau o tocăniță de cartofi, ca să nu mai vorbesc de zilele acelea fericite când primeam o iahnie de fasole cu slăninuță afumată, scăpată din greşeală în cazan, zile în care nimeni nu mai vorbea la masă, ocupat cu mâncarea aceea divină.

(Gabriel Iuga – *Câinele de piatră*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, o structură de maximum 10 cuvinte, care conține o imagine (artistică) olfactivă.

2. (**2p.**) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii pentru genul epic, identificate în textul dat.

3. (**2p.**) Transcrie, din text, un epitet.

4. (**2p.**) Menționează o circumstanță sugerată de prima propoziție subordonată din textul dat.

5. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ți punctul de vedere referitor la afirmația *zilele acelea fericite când primeam o iahnie de fasole cu slăninuță afumată, scăpată din greşeală în cazan.*

B. 6. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte care conțin triftongi.

7. (**4p.**) Scrie câte un sinonim pentru fiecare dintre cuvintele: *a derapa, a descărca, defect, fericit.*

8. (**4p.**) Scrie un enunț în care cuvântul *iarna* să aibă altă valoare morfologică decât cea din textul dat.

9. (**4p.**) Menționează câte părți de vorbire sunt în enunțul *Elevul scrie temele*, numind şi funcția sintactică a utimului cuvânt.

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Numeşte funcţiile sintactice ale adverbelor *cum* (*...cum suna sirena...*) şi *când* (*...când abia porneau...*).

11. (**4p.**) Scrie funcţia sintactică a verbului *de rezolvat*, realizând şi extensia acesteia.

12. (**4p.**) Menţionează felul primei propoziţii, din textul dat.

13. (**4p.**) Construieşte o subordonată atributivă, al cărei element de relaţie să fie adverbul relativ *când*.

14. (**4p.**) Explică/ motivează folosirea primei virgule din textul dat.

II. (**10p.**) **Fragmentul dat ca suport, la partea I, conţine aproximativ 200 de cuvinte. Scrie rezumatul acestui fragment în maximum 60-70 de cuvinte, menţionând toate ideile principale şi excluzând elementele pe care le consideri neesenţiale.**

Atenţie! – rezumatul tău trebuie să respecte:

- restricţia cantitativă;
- cerinţele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informaţii de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară (fie lirică, epică sau dramatică), al cărei titlu ţi s-a părut deosebit, aparte precum: *Cei doi fii chemaţi a lucra în via tatălui* (Matei, Sf. Evanghelie); *Păstorul care făcea glume proaste* (Esop); *Sobieski şi românii* (C. Negruzzi); *Deşteaptă-te, române* (A. Mureşanu); *Amintiri din copilărie* (I. Creangă); *Făt-Frumos din lacrimă* (M. Eminescu); *Toamna* (O. Goga); *Când stăpânul nu-i acasă* (E. Gârleanu); *Cartea Oltului* (Geo Bogza); *Târziu, când zăpezile sunt albastre* (Fănuş Neagu); *Mistreţul cu colţi de argint* (Şt. A. Doinaş) sau chiar fragmentul din opera literară *Câinele de piatră* (Gabriel Iuga), propus ca suport la partea I).**

Scrie o compunere, de maximum o pagină, în care să evidenţiezi semnificaţiile titlului operei identificate în premisă.

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- structura morfologică a titlului;
- puterea de sugestie a elementelor componente ale titlului;
- legătura dintre titlu şi conţinutul operei;
- mijloace/ procedee artistice conţinute în titlu;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 40

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Ajungând la pod, unde se năpusti asupra ei un lup cu niște ochi tulburați și zgâiți de băga fiori în oase, cu o gură mare și cu o limbă ca de dihanie turbată, cu colții rânjiți și clănțănind de pare că nu mâncase de o lună de zile; și când să înfigă ghearele sale cele sfâșiitoare, fata dete călcâie calului, și unde se răpezi asupra lupului cu paloșul în mână de să-l facă mici fărâmi și, dacă nu se da în lături lupul, în două îl făcea cu paloșul; căci ea nu glumea, fiindcă-și pusese credința în Dumnezeu, și dorea ca vrând-nevrând să împlinească slujba ce și-o luase asupră.

(Petre Ispirescu – *Ileana Simziana*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, o structură de maximum 10 cuvinte, care conține o imagine (artistică) vizuală.

2. (**2p.**) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii ale basmului, identificate în textul dat.

3. (**2p.**) Transcrie, din text, două sintagme privitoare la înfățișarea lupului.

4. (**2p.**) Numeşte două motive pentru care fata este atât de hotărâtă să ucidă lupul.

5. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ți punctul de vedere referitor la afirmația *căci ea nu glumea*, făcută de către narator.

B. 6. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte care conțin diftongi.

7. (**4p.**) Menționează câte un sens contextual (echivalentul semantic) al cuvintelor *tulburați* şi *slujba*.

8. (**4p.**) Scrie câte două cuvinte derivate cu sufix de la *lună* (s.f), *a dori* (vb.).

9. (**4p.**) Numeşte valorile morfologice ale lui *o*, din structurile *cu o gură mare* şi *de o lună de zile*.

10. (**4p.**) Alcătuieşte un enunț în care prepoziția *asupra* să ceară alt caz decât cel din text.

11. (**4p.**) Menționează funcția sintactică a primului cuvânt din textul dat, realizând şi extensia acesteia.

12. (**4p.**) Identifică, în text, două pronume personale şi menționează funcția lor sintactică.

13. (**4p.**) Numeşte felul propoziției, din text, *de să-l facă mici fărâmi*.

Scanned with OKEN Scanner

14. (**4p.**) Construieşte o subordonată predicativă, al cărei element de relaţie să fie adverbul relativ *unde*.

II. (10p) Să presupunem că te numeşti Andra/ Andrei Vasilescu, locuieşti în Braşov, str. Pescăruşului, nr. 5 şi că eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a la Şcoala Generală Nr. 2. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o cerere adresată direcţiunii şcolii tale, prin care soliciţi eliberarea adeverinţei de elev, necesară pentru înscrierea la Clubul Informaticienilor, din localitate.

Atenţie! – cererea ta trebuie să respecte:

- structura unui astfel de text;
- cerinţele acestui tip de text solicitat;
- elemente de identificare;
- motivaţia demersului/ solicitării;
- normele de exprimare în scris.

III. (34p.) Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să caracterizezi un personaj dintr-un basm studiat la clasă, insistând asupra trăsăturilor fizice (exterioare) şi psihice (interioare) ale acestuia.

Atenţie! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- menţionarea a cel puţin patru trăsături fizice (exterioare) şi/ sau morale (interioare/ psihice) ale personajului;
- modalităţile de caracterizare;
- evidenţierea procedeelor/ mijloacelor artistice folosite în caracterizare;
- precizarea relaţiei sale cu alte personaje;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 41

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

În loc să mă bucure chichiţa, ca pe un meşter apărător, în loc să mă facă să murmur şi eu de admiraţie ca gloata de pe băncile din jurul meu, extaziată de acest renghi jucat justiţiei de-un limbut firav, cu zâmbet şiret, cu haină demodată şi pe figură cu stigmatul boalei de ficat, deplângeam pe reclamantul uluit şi deplângeam sentimentul de dreptate, care mi se părea că scoboară, din ce în ce mai mult, din conştiinţa oamenilor, cu cât băteam mai des sălile umbroase şi totuşi prăfuite şi anoste ale marelui palat.

(Gib. I. Mihăescu – *Donna Alba*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, o comparaţie şi un epitet.

2. (2p.) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii ale naraţiunii, mod de expunere folosit în textul dat.

3. (2p.) Scrie cum se autodefineşte naratorul.

4. (2p.) Menţionează circumstanţa sugerată de prima propoziţie subordonată din text.

5. (2p.) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere referitor la starea sufletească a naratorului, aşa cum rezultă din textul dat.

B. 6. (4p.) Explică/ motivează folosirea cratimei în structura/ în contextul *de-un limbut firav.*

7. (4p.) Scrie câte un sinonim contextual, pentru fiecare dintre cuvintele următoare: *chichiţă; extaziată; limbut; stigmat.*

8. (4p.) Transcrie, din text, patru cuvinte neologice (neologisme).

9. (4p.) Numeşte două valori morfologice diferite, ale cuvântului *şi*, din textul dat.

10. (4p.) Transcrie, din text, un adverb şi o locuţiune adverbială.

11. (4p.) Menţionează funcţiile sintactice ale substantivelor *de-un limbut* şi *cu zâmbet*, din textul dat.

12. (4p.) Numeşte funcţia sintactică a verbului *tunând*, din enunţul *Afară se-aude tunând.*

13. (4p.) Transcrie, din text, o propoziţie subordonată predicativă, realizează contragerea acesteia, menţionând şi rezultatul obţinut.

14. (4p.) Construieşte o subordonată subiectivă, al cărei element de relaţie să fie conjuncţia subordonatoare *dacă.*

Scanned with OKEN Scanner

II. (10p) Să presupunem că te numeşti Daniela/ Daniel Ignat; eşti în localitatea Topoloveni, jud. Argeş. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de tip familial de 15-20 rânduri, adresată mătuşii tale, Ioana Petrescu, domiciliată în localitatea Vaslui, jud.Vaslui, str.Carpaţi, nr.11, bloc N 10, etaj 2, ap.8, în care să relatezi (despre) atmosfera din tabăra unde îţi petreci o parte din vacanţă.

Atenţie! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricţia cantitativă;
- cerinţele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informaţii de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (34p.) Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să evidenţiezi structura unei opere literare lirice, studiate la clasă, cum ar fi. *La mijloc de codru...* (M. Eminescu); *O, rămâi...* (M. Eminescu); *Crăiasa din poveşti* (M. Eminescu); *Lacul* (M. Eminescu); *Dorinţa* (M. Eminescu); *Creion* (T. Arghezi); *Lumină lină* (T. Arghezi); *Vară* (L. Blaga); *Amurg de toamnă* (L. Blaga); *Iertare* (Al. Macedonski) etc.

Atenţie! – în redactarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- structura internă (fondul de idei şi afectiv al opere literare identificate);
- structura externă;
- modul în care sunt prezentate gândurile, stările sufleteşti ale eului liric etc.;
- armonia dintre formă şi conţinut;
- respectarea regulilor de redactare a unei astfel de compuneri.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 42

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Dacă nu i-aş fi cunoscut firea destul de orgolioasă ca să justifice ambiţia ei de «egalitate»; dacă nu mi-aş fi dat seama că strânsa noastră camaraderie (adică tocmai egalitatea dintre un om matur şi un copil) i-a pus problema egalităţii; dacă nu aş fi înţeles că şi viaţa ei printre oameni în vârstă a contribuit la această dorinţă de a fi «mare»; şi dacă, mai ales, actul de naştere, incoruptibila oglindă, şi, «introspecţia» nu mi-ar fi spus clar că sunt un om matur şi cărunt, aş fi luat purtarea ei ca explozia prea timpurie a unui sentiment de altă natură, de care ea nu-şi da seama, şi cât de ridicol şi vinovat m-aş fi simţit, deşi fără vină reală!

(G. Ibrăileanu – *Adela*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, o comparaţie şi un epitet.

2. (2p.) Numeşte două trăsături ale personajului despre care vorbeşte naratorul.

3. (2p.) Numeşte două trăsături ale naratorului.

4. (2p.) Menţionează două condiţii pe care ar fi trebuit să le îndeplinească naratorul, pentru a lua purtarea fetei drept *explozia prea timpurie a unui sentiment de altă natură.*

5. (2p.) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere referitor la sintagma *egalitatea dintre un om matur şi un copil*, folosită de către narator.

B. 6. (4p.) Explică/ motivează folosirea ghilimelelor la unele cuvinte (*egalitate; mare; introspecţia*).

7. (4p.) Transcrie posibilele sensuri, în context, ale cuvântului *incoruptibil - capricios; cinstit; inconstant; instabil; integru; incitant; leal; onest; provocator; senzual.*

8. (4p.) Identifică (prin încercuirea literei corespunzătoare) seria care conţine numai cuvinte formate prin derivare parasintetică:

a) *impresionant, înverzit, nepreţuit, înflorit;*
b) *strălucire, prelucrător, reluare, deştelenire;*
c) *strănepot, ţărăncuţă, conlucrare, dezafectat.*

9. (4p.) Verbul *fi*, din structura *dacă nu mi-aş fi dat seama*, este:

a) auxiliar;
b) copulativ;
c) predicativ.

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Identifică (prin încercuirea literei corespunzătoare) seria care conține numai prepoziții care cer cazul acuzativ:

a) *către, contra, lângă, după, peste, de la, de pe lângă;*

b) *către, lângă, după, printre, peste, de la, de pe lângă;*

c) *către, lângă, după, de la, conform, de pe lângă.*

11. (**4p.**) Numește funcția sintactică a substantivului cu prepoziție, *în vârstă*, din structura *viața ei printre oameni în vârstă.*

12. (**4p.**) Transcrie, din text, două apoziții dezvoltate, menționând, apoi, componentele lor morfologice.

13. (**4p.**) Rescrie, din text, o propoziție subordonată consecutivă.

14. (**4p.**) Construiește o subordonată completivă directă, al cărei element de relație să fie conjuncția subordonatoare *dacă.*

II. (10p) Să presupunem că te numeşti Paula/ Paul Chirică, domiciliezi în localitatea Alexandria, jud.Teleorman, str. Popasului, nr. 15, bloc B 2, etaj 5, ap. 35; eşti elev la Şcoala Nr.1, din localitate. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de felicitare de 60-70 rânduri, adresată prietenului tău Dan Marinescu, din com. Galicea, jud. Vâlcea, cu ocazia reuşitei sale la examenul de admitere în facultate.

Atenție! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricția cantitativă;
- cerințele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informații de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (34p.) Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară – cum ar fi: *Deşteaptă-te, române* (A. Mureşanu); *Imnul lui Ştefan cel Mare* (V. Alecsandri); *Imn* (H. Stamatu); *Imn* (A. Cotruş) etc. –, care este considerată *imn.* Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare şi suficiente, că scrierea identificată în premisă este un imn.

Atenție! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale imnului;
- argumentarea şi raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;
- apropieri şi deosebiri, interferențe cu alte opere literare epice ;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 43

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

După ce scăpă şi din această primejdie, Florea haiducul trase la hanul Aniței, care, voioasă şi zglobie, se şi înfiinţă cu cofa de vin. Florea scoase din chimir un zlot, îl dădu frumoasei crâşmăriţe şi grăi cu amar:

– Alei, Aniţo, crâşmăriţo, ce bine e de unii pe lumea asta! La tine la han trag toţi drumeţii să se-ntremeze şi să se veselească. Paralele curg, glumele şi cântecele se ţin lanţ, să tot trăieşti... Dar eu? Pentru mine a rânduit soarta o viaţă de fugar, o viaţă pe drumuri, cu potera trimisă de Vodă veşnic pe urmele mele. Iarna bat satele şi plec urechea la necazul oamenilor. Îmi fierbe sângele-n vine de-atâtea samavolnicii.

(Mircea Cărtărescu – *Florin scrie un roman*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, două metafore.

2. (**2p.**) Numeşte modul de expunere predominant în fragmentul dat.

3. (**2p.**) Transcrie două propoziţii prin care se explică motivul venirii drumeţilor la han.

4. (**2p.**) Motivează afirmaţia *ce bine e de unii pe lumea asta.*

5. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere referitor la afirmaţia *să tot trăieşti...*, făcută de Florea haiducul.

B. 6. (**4p.**) Explică/ motivează folosirea liniei de dialog, în textul dat.

7. (**4p.**) Scrie două sinonime contextuale pentru expresia *se ţin lanţ.*

8. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte din fondul lexical vechi.

9. (**4p.**) Denumeşte morfologic următoarele cuvinte/ structuri: *după ce, cu amar, ce* (bine e de unii), (să) *tot* (trăieşti).

10. (**4p.**) Identifică (prin transcriere) pronumele cu formă fixă/ invariabile (nu flexionează): altceva; altcineva; ce; ceva; cine; nimic; oarecine; orice.

11. (**4p.**) Numeşte funcţia sintactică a substantivului cu prepoziţie *cu potera*, din structura *cu potera trimisă de Vodă.*

12. (**4p.**) Scrie funcţia sintactică a verbului *de contractat*, din enunţul *încheiase de contractat ceea ce îşi propusese*, menţionând şi ce fel de propoziţie s-ar obţine prin extensia/ expansiunea acesteia.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Transcrie, din text, o propoziție subordonată consecutivă:

14. (**4p.**) Construiește o subordonată completivă indirectă, al cărei element de relație să fie adverbul relativ *unde*.

II. (**10p**) **Să presupunem că te numeşti Alexandru/ Alexandra Mateescu, locuieşti în Iaşi, str. Plopilor, nr. 13, şi eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a la Şcoala Generală Nr. 1. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o cerere adresată direcțiunii şcolii tale, prin care soliciți să-ți elibereze o adeverință, din care să rezulte că frecventezi cursurile, actul fiindu-ți necesar pentru eliberarea unui abonament RATB.**

Atenție! – cererea ta trebuie să respecte:

- structura unui astfel de text;
- cerințele acestui tip de text solicitat;
- elemente de identificare;
- motivația demersului/ solicitării;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară care nu cuprinde nici acțiune, nici conflict, nici personaje.** (***doină, cântec, imn, odă, pastel, elegie*** **etc.**).

Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare şi suficiente, că scrierea identificată în premisă este o operă literară care aparține genului liric.

Atenție! – în redactarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale genului liric;
- argumentarea şi raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;
- apropieri şi deosebiri, interferențe cu alte genuri (epic, dramatic);
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 44

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Când una după alta iubirile de tină
Şi-or desfoia obrazul în somnul meu de veci,
Când trupurile calde de dor şi de lumină
Din braţe mi s-or smulge lâsându-mi-le reci,

În marea părăsire din mine şi din groapă,
Sub lacătele morţii eu tot voi auzi
Un freamăt lin de frunză, un murmur lung de apă,
Tălăngi suind la munte ca şi în vechea zi.

Răzleţe m-or ajunge ca şi odinioară
Un drum în pacea serii cu plopii lui subţiri,
Sub sălcile boltite o streaşină de moară,
Şi munţii de zăpadă în toamna cu rodiri.

O troiţă, un piersic plin de floare,
Un schit tăcut, poiana cu turmele de miei,
Şi pe câmpie taina apusului de soare,
Icoana ţării mele din suflet nu mi-o iei.

(Ion Pillat – *Ţara*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Transcrie, din text, două inversiuni.

2. (**2p.**) Numeşte modul de expunere predominant, în fragmentul dat.

3. (**2p.**) Transcrie un vers care evidenţiază prezenţa eului liric.

4. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere referitor structura poeziei.

5. (**2p.**) Într-o compunere de 4-5 rânduri, explică semnificaţiile titlului, prin raportare la textul dat.

B. 6. (**4p.**) Transcrie, din text, două cuvinte care conţin diftongi; marchează (prin subliniere/ prin încercuire) semivocalele aflate în diftongi.

7. (**4p.**) Numeşte câte un antonim contextual pentru fiecare dintre cuvintele: *de lumină*, (un murmur) *lung*, (tălăngi) *suind*, (în pacea) *serii*.

8. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte/ structuri folosite cu sens figurat.

9. (**4p.**) Rescrie, din text, două adjective care pot deveni adverbe în alt context.

Scanned with OKEN Scanner

10. (**4p.**) Transcrie numeralele cardinale: *doime, a şaptea, de două ori, al doilea, amândoi, al patrulea, câte unu, primul.*

11. (**4p.**) Numeşte funcţiile sintactice ale substantivelor cu prepoziţie *în somnul* (din prima strofă), *cu turmele* (din strofa a treia).

12. (**4p.**) După ce ai stabilit funcţia sintactică a substantivului *cu plopii*, realizează extensia acesteia.

13. (**4p.**) Menţionează felul raportului stabilit între prima şi a doua propoziţie din text.

14. (**4p.**) Construieşte o subordonată circumstanţială de timp, al cărei element de relaţie să fie adverbul relativ *cum*.

II. (**10p**) **Să presupunem că te numeşti Alina/ Alin Cosmescu, domiciliezi în localitatea Bucureşti, sector 2, str. Melodiei, nr. 10, bloc A 18, etaj 3, ap. 16; eşti elev la Şcoala Nr. 5, din localitate. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de tip familial de 15-20 rânduri, adresată fratelui tău Daniel Mureşan, student în anul al II-lea, la Facultate de Medicină din Timişoara, str. Mihai Eminescu nr. 15, în care să relatezi (despre) / să povesteşti un film pe care l-ai văzut de curând.**

Atenţie! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricţia cantitativă;
- cerinţele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informaţii de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară care cuprinde o acţiune, un conflict, nişte personaje (*schiţă, nuvelă, basm, povestire, roman, fabulă* etc.).**

Scrie o compunere, de 1-2 două pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare şi suficiente, că scrierea identificată în premisă este o operă literară care aparţine genului epic.

Atenţie! – în redactarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- menţionarea a cel puţin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale genului epic (altele decât cele menţionate în premisă);
- argumentarea şi raportarea la textul ales;
- evidenţierea procedeelor/ mijloacelor artistice;
- apropieri şi deosebiri, interferenţe cu alte genuri (liric, dramatic);
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Scanned with OKEN Scanner

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 45

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Sentimentul soarelui răsărind
împreună cu cea mai suavă doină din fluier,
copacul sub care m-am sărutat mai întâi,
bolta, ciorchinele cu o mie de boabe,
surâsul bărbătesc al tatălui meu,
primul meu fir de păr alb,
şi mersul graţios al adolescenţei,
ale tale sunt Patrie
dintotdeauna.

Această seceră a mea şi acest ciocan,
spicul de grâu la fel de frumos
ca mustaţa ciobanului din Mioriţa,
aceste sonde care stau de vorbă
cu miezul pământului,
şi această densitate a brazilor
scriind pe cer numele tău,
ale tale sunt Patrie
dintotdeauna.

Cine sunt eu? Sună-ţi câmpiile...
Cine sunt eu? Mângâie-ţi munţii...
Cine sunt eu? Contemplă-ţi oraşele...
Cine sunt eu? Priveşte-ţi uzinele...
Cine sunt eu? Adulmecă-ţi ierburile
Cine sunt eu? Priveşte-te pe tine însăţi.
Cine sunt eu?
Ale tale sunt Patrie
dintotdeauna.

(Nichita Stănescu – *Patria*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, un epitet şi o hiperbolă.

2. (2p.) Numeşte genul literar, căruia îi aparţine fragmentul dat.

3. (2p.) Explică, într-un enunţ, folosirea repetată a propoziţiilor interogative.

4. (2p.) Într-o compunere de 4-5 rânduri, explică semnificaţiile titlului, prin raportare la textul dat.

5. (2p.) Explică/ motivează, în 5-6 rânduri, folosirea majusculelor/ literelor mari pentru anumite cuvinte (ex. Patrie, Mioriţa etc.).

Scanned with OKEN Scanner

B. 6. (**4p.**) Explică/ motivează folosirea unui semn de întrebare (la alegere).

7. (**4p.**) Pentru a demonstra polisemia cuvântului *mers*, scrie două enunțuri adecvate.

8. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte derivate cu sufix.

9. (**4p.**) Transcrie, din text, o locuțiune verbală.

10. (**4p.**) Rescrie, din text, un pronume personal în dativ posesiv.

11. (**4p.**) Numeşte funcția sintactică a verbului la gerunziu, *răsărind*.

12. (**4p.**) Transcrie, din text, un nume predicativ şi un complement indirect.

13. (**4p.**) Rescrie, din text, o propoziție subordonată atributivă, realizând şi contragerea acesteia.

14. (**4p.**) Construieşte o subordonată circumstanțială de cauză al cărei element de relație să fie adverbul relativ *când*.

II. (**10p**) **Să presupunem că te numeşti Ana/ Bogdan Popescu, domiciliezi în localitatea Sibiu, str. Brazilor, nr. 4, bloc C 10, etaj 4, ap. 16; eşti elev la Şcoala „Tudor Arghezi", din localitate. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de felicitare de 60-70 de cuvinte, adresată vărului tău, Mircea Săndulescu, din com. Bascov, jud. Argeş, cu ocazia câştigării concursului de canotaj, faza judeţeană.**

Atenție! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricția cantitativă;
- cerințele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informații de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară care este destinată interpretării scenice şi cuprinde o acțiune, un conflict, nişte personaje** (**fie ea: *comedie, dramă, tragedie, farsă, melodramă, vodevil, scenariu cinematografic* etc.**).

Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare şi suficiente, că scrierea identificată în premisă este o operă literară, care aparține genului dramatic.

Atenție! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale genului dramatic (altele decât cele menționate în premisă);
- argumentarea şi raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;

Scanned with OKEN Scanner

B. 6. (**4p.**) Explică/ motivează folosirea unui semn de întrebare (la alegere).

7. (**4p.**) Pentru a demonstra polisemia cuvântului *mers*, scrie două enunțuri adecvate.

8. (**4p.**) Transcrie, din text, patru cuvinte derivate cu sufix.

9. (**4p.**) Transcrie, din text, o locuțiune verbală.

10. (**4p.**) Rescrie, din text, un pronume personal în dativ posesiv.

11. (**4p.**) Numește funcția sintactică a verbului la gerunziu, *răsărind*.

12. (**4p.**) Transcrie, din text, un nume predicativ și un complement indirect.

13. (**4p.**) Rescrie, din text, o propoziție subordonată atributivă, realizând și contragerea acesteia.

14. (**4p.**) Construiește o subordonată circumstanțială de cauză al cărei element de relație să fie adverbul relativ *când*.

II. (**10p**) **Să presupunem că te numești Ana/ Bogdan Popescu, domiciliezi în localitatea Sibiu, str. Brazilor, nr. 4, bloc C 10, etaj 4, ap. 16; ești elev la Școala „Tudor Arghezi", din localitate. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de felicitare de 60-70 de cuvinte, adresată vărului tău, Mircea Săndulescu, din com. Bascov, jud. Argeș, cu ocazia câștigării concursului de canotaj, faza județeană.**

Atenție! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricția cantitativă;
- cerințele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informații de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară care este destinată interpretării scenice și cuprinde o acțiune, un conflict, niște personaje (fie ea: *comedie, dramă, tragedie, farsă, melodramă, vodevil, scenariu cinematografic* etc.).**

Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare și suficiente, că scrierea identificată în premisă este o operă literară, care aparține genului dramatic.

Atenție! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale genului dramatic (altele decât cele menționate în premisă);
- argumentarea și raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;

Scanned with OKEN Scanner

• apropieri şi deosebiri, interferenţe cu alte genuri (liric, epic);

• respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 46

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Într-o zi, prin asfinţit,
Şoarecele a-ndrăznit
Să se creadă în putere
A prăda stupul de miere.

El intrase pe furiş,
Strecurat pe urdiniş.
Se gândea că o albină-i
Slabă, mică şi puţină,
Pe când el, hoţ şi borfaş,
Lângă ea-i un uriaş.

Nu ştiuse că nerodul
Va da ochii cu norodul
Şi-şi pusese-n cap minciuna
Că dă-n stup de câte una.

Roiul, cum de l-a zărit
C-a intrat, l-a copleşit.
Socoteală să-i mai ceară?
Nu! L-au îmbrăcat în ceară,

De la bot până la coadă,
Tăbărâte, mii grămadă,
Şi l-au strâns cu meşteşug,
Încuiat ca-ntr-un coşciug.

Nu ajunge, vream să zic,
Să fii mare cu cel mic,
Că puterea se adună
Din toţi micii împreună.

(Tudor Arghezi – *Tâlharul pedepsit*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (**2p.**) Rescrie, din text, un epitet şi o enumerare.

2. (**2p.**) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii ale fabulei, desprinse din textul dat.

3. (**2p.**) Menţionează circumstanţa sugerată de fraza: *...cum de l-a zărit/ C-a intrat...*

4. (**2p.**) Explică, în 4-5 rânduri, titlul fabulei.

5. (**2p.**) Evidenţiază, în 4-5 rânduri, semnificaţiile ultimei strofe.

B. 6. (**4p.**) Desparte în silabe cuvintele *creadă; copleşit; meşteşug; coşciug.*

7. (**4p.**) Scrie câte un sinonim pentru fiecare dintre cuvintele: *urdiniş, borfaş.*

8. (**4p.**) Alcătuieşte un enunţ cu câte un omonim al cuvintelor din text (să-i mai) *ceară* şi (din toţi) *micii.*

9. (**4p.**) Numeşte valorile morfologice ale cuvântului *i*, din structurile *o albină-i slabă* şi, respectiv, *să-i mai ceară.*

10. (**4p.**) Transcrie substantivele feminine, la singular, provenite din verbe – *miere, strângere, plăcere, fire* (cu sensul de *caracter, temperament*), *muiere* (cu sensul *femeie*) *fiere, avere.*

11. (**4p.**) Numeşte funcţiile sintactice ale substantivelor *prin asfinţit* şi *în ceară.*

12. (**4p.**) Scrie funcţia sintactică a substantivului cu prepoziţie, *într-o zi*, din enunţul *Într-o zi, prin asfinţit/ Şoarecele a-ndrăznit/*.

Scanned with OKEN Scanner

13. (**4p.**) Realizează contragerea propoziției subordonate, din text, *că o albină-i slabă, mică și puțină*, menționând și rezultatul obținut.

14. (**4p.**) Construiește o subordonată circumstanțială condițională, al cărei element de relație să fie conjuncția subordonatoare *de*.

II. (**10p**) **Să presupunem că te numeşti Ioana/ Ion Cristescu, locuieşti în Govora, str. Camil Petrescu, nr. 2, şi că eşti elev/ elevă în clasa a VIII-a la Şcoala Generală Nr. 1. Redactează, *pe o pagină distinctă*, o cerere adresată direcțiunii şcolii tale, prin care soliciți eliberarea unui duplicat al legitimației de elev, deoarece originalul l-ai pierdut.**

Atenție! – cererea ta trebuie să respecte:

- structura unui astfel de text;
- cerințele acestui tip de text solicitat;
- elemente de identificare;
- motivația demersului/ solicitării;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Ai citit pentru lecturi suplimentare, pentru destindere etc. sau la clasă ai studiat o operă literară (cum ar fi: *Toma Alimoş*; *Constantin Brâncovanul*; *Monastirea Argeşului*; *Miorița* etc./sau/ *Paşa Hassan* (G. Coşbuc); *Balada unui greier mic* (G. Topârceanu); *Mistrețul cu colți de argint* (Şt. A. Doinaş) etc.), care este considerată *baladă*.**

Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare şi suficiente, că scrierea identificată în premise este o baladă.

Atenție! – în redactarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale baladei;
- argumentarea şi raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;
- apropieri şi deosebiri, interferențe cu alte opere literare epice;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 47

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

Voi, şesuri nesfârşite, sub ceruri lungi de vară,
Ca ele liniştite şi luminând ca ele,
Pe-aici îmi înfloriră şi-aici se scuturară
În mersul vremii, macii copilăriei mele.

Întinderile voastre cu ondulate linii
Pe lunga-nvăluire a holdelor mănoase
Domol se desfăşoară sub tremurul luminii
Şi pier într-ale zării adâncuri vaporoase.

Şi râurile, care sar sprintene la munte,
Şi-şi prăvălesc spumoasă năvala lor, când ies
Aici, pe unde nu e o piatră să le-nfrunte,
Adorm în mersul leneş al netedului şes.

Amiaza obosită se toropeşte-n zare,
Albeşte uriaşă pe largile tarlale
Şi-n pacea dogorită de-a verii-nvălvotare
Ea zace-n infinitul nelămuririi sale.

Purtând poveri de roade, trec carele greoaie
Cu boi blajini de-a lungul prăfoaselor şosele
Şi doina, care-n focul văzduhului se moaie,
Îmi cade-n gând cu vremea copilăriei mele.

(Nichifor Crainic – *Şesuri natale*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, două personificări.

2. (2p.) Numeşte modul de expunere predominant în fragmentul dat.

3. (2p.) Într-o compunere de 4-5 rânduri, exprimă-ţi punctul de vedere referitor structura poeziei.

4. (2p.) Într-o compunere de 4-5 rânduri, explică semnificaţiile titlului, prin raportare la textul dat.

5. (2p.) Explică, în 4-5 rânduri, semnificaţiile dativului etic, din versul al treilea.

B. 6. (4p.) Desparte în silabe următoarele cuvinte: *nesfârşite; desfăşoară; toropeşte; văzduhului.*

7. (4p.) Scrie un enunţ din care să rezulte sensul cuvântului *tarla.*

8. (4p.) Scrie un enunţ în care substantivul *lumină* să fie folosit cu sens figurat.

Scanned with OKEN Scanner

9. (**4p.**) Analiza morfosintactică a prepoziției *într*(e), din structura *într-ale zării adâncuri*, se face:

a) împreună cu substantivul *adâncuri;*

b) împreună cu substantivul *zare*;

c) singură, fără substantiv.

10. (**4p.**) Menționează valoarea morfologică a verbului *e*, din propoziția *pe unde nu e o piatră.*

11. (**4p.**) Numește funcția sintactică a substantivului cu prepoziție *cu boi*, din propoziția *trec carele greoaie/ cu boi blajini....*

12. (**4p.**) Scrie funcția sintactică a verbului la gerunziu *lovindu-se*, din enunțul *Lovindu-se la mână, au fost nevoiți să-l ducă la spital.*

13. (**4p.**) Realizează contragerea propoziției, din text, *să le-n-frunte*, menționând și rezultatul obținut.

14. (**4p.**) Construiește o subordonată circumstanțială concesivă, al cărei element de relație să fie conjuncția subordonatoare *de.*

II. (**10p**) **Să presupunem că te numești Daniela/ Daniel Cristea; ești în localitatea Buzău, jud. Buzău. Compune, *pe o pagină distinctă,* o scrisoare de tip familial de 15-20 de rânduri, adresată mătușii tale, Ioana Petrescu, domiciliată în localitatea Arad, jud. Arad, str. Castanilor, nr. 1, bloc N 11, etaj 2, ap. 7, în care să relatezi (despre) atmosfera din tabăra unde îți petreci o parte din vacanță.**

Atenție! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricția cantitativă;
- cerințele tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informații de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să demonstrezi cu argumente necesare și suficiente, că poezia Șesuri natale este un pastel.**

Atenție! – în redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a cel puțin patru elemente definitorii (trăsături/ caracteristici) ale pastelului;
- argumentarea și raportarea la textul ales;
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice;
- apropieri și deosebiri, interferențe cu alte opere literare epice;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Notă ! Ordinea integrării cerințelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conținut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă și completă a fiecărei cerințe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spațiu precizată (*unitatea compoziției: 3 p.; coerența textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuația: 3 p.; registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 48

I. (46p) Citeşte cu atenţie textul următor:

CHIRIACHIŢA *(îi cade o carte pe jos): Sarmisegetuza... la apleacă-te, maică, şi dă-mi valetele de jos.*

MIZA: *Mamă-mare, te-am rugat de o sută de mii de ori până acum să nu-mi mai zici Sarmisegetuza... Zi-mi Miza, cum îmi zice toată lumea. (Se apleacă în silă, Gena îi ia înainte şi ridică cartea.)*

GENA: *Poftim... (Îi dă cartea)*

CHIRIACHIŢA: *Mersi, maică...*

TRAIAN *(care n-o prea înghite pe soră-sa): Puteai să te deranjezi mai repede, prinţeso, că nu ţi se deteriora silueta...*

CHIRIACHIŢA: Eu ştiu că Sarmisegetuza te cheamă... Miza nu e un nume de om... Miza, Liza, astea sunt nume de iepe, nu de fete de oameni cumsecade...

TRAIAN: *Sigur... şi unde pui că numele ei vine de la cea mai mare cetate din istoria romanilor... (Declamând ironic:) „La Sarmisegetuza stă mândrul Decebal, ce-a-nfruntat popoare multe de jos şi de pe cal."*

CHIRIACHIŢA: *Ba să mă ierţi, dumneata. Numele ei vine de la răposatul ta'-to mare, că el v-a botezat pe toţi.*

TRAIAN: *Da' ştiu că şi-a bătut jos de noi! (Arată pe fiecare din cei pe care îi numeşte.) Sarmisegetuza... Decebal... Traian... Pe mama... Dacă mai aveam încă un frate... l-ar fi botezat Turnu Roşu... că alt nume propriu nu mai exista din timpul luptelor cu dacii... (Un timp.) Parcă am fi familie de împărat roman, nu de funcţionar la prefectură...*

(Tudor Muşatescu – *Titanic-vals*)

Redactează, pe baza textului de mai sus, răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerinţe:

A. 1. (2p.) Transcrie, din text, o inversiune şi o metaforă.

2. (2p.) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii ale dialogului, mod de expunere folosit în textul dat.

3. (2p.) Numeşte două trăsături/ elemente definitorii ale comediei, desprinse din fragmentul dat.

4. (2p.) Explică, în 4-5 rânduri, semnificaţiile afirmaţiei lui Traian: *Da' ştiu că şi-a bătut jos de noi!*

5. (2p.) Motivează folosirea apelativului *prinţeso.*

B. 6. (4p.) Numeşte greşeala care apare în fiecare dintre structurile (a) *fetele le salută*; (b) *ridică cartea*; (c) *tot mai des deschide cartea*; (d) *povesteteau băieţilor lor despre voi.*

7. (4p.) Numeşte două sinonime ale cuvântului *cumsecade.*

Scanned with OKEN Scanner

8. (**4p.**) Scrie patru cuvinte compuse cu prefixoide.

9. (**4p.**) *Din timpul*, din structura *nu mai exista din timpul luptelor cu dacii*, este:

a) adverb cu prepoziție;
b) locuțiune adverbială;
c) substantiv cu prepoziție.

10. (**4p.**) Transcrie verbele de origine interjecțională: *a cinsti, a zdupăi, a ciopli, a (o) zbughi, a pritoci, a tresări, a tropăi, a zgâlțâi.*

11. (**4p.**) Numește funcția sintactică a substantivului cu prepoziție *de la...cetate*, din structura *numele ei vine de la cea mai mare cetate.*

12. (**4p.**) Scrie funcția sintactică a verbului la supin, din enunțul *Vine la noi pentru ascultat muzică, nu pentru altceva*, realizând și extensia acesteia.

13. (**4p.**) Numește felul propoziției, din text, *și unde pui.*

14. (**4p.**) Construiește o subordonată circumstanțială consecutivă, al cărei element de relație să fie conjuncția subordonatoare *de.*

II. (**10p**) **Să presupunem că te numești Marcela/ Marcel Paraschivescu, domiciliezi în localitatea Timișoara, jud. Timiș, str. Gardienilor, nr. 2, bloc C 22, etaj 4, ap. 18; ești elev la Liceul Teoretic Nr.2,din localitate. Compune, *pe o pagină distinctă*, o scrisoare de felicitare de 60-70 de cuvinte, adresată lui Costel Ionescu, student în anul al II-lea, la Facultatea de Teologie din Cluj, str. Revoluției nr. 12, cu ocazia obținerii unei burse de studii în străinătate, ca urmare a unui concurs la care s-a prezentat foarte bine.**
Atenție! – scrisoarea ta trebuie să respecte:

- restricția cantitativă;
- cerințele acest tipului de text solicitat;
- normele de transmitere a unei informații de tipul cerut;
- normele specifice de redactare a unui astfel de text;
- normele de exprimare în scris.

III. (**34p.**) **Citește cu atenție următorul fragment:**

Nu rareori, în miezul unei senine zile de vară, un abur ușor începe să plutească prin hăuri, prelingându-se – ca un balaur molatic – spre creste. Nu poartă-n el furtuna, ci e duhul muntelui care se ridică din genuni, ca fumul din insula pustie, să o cheme. Când îl văd târându-se, leneș și deșirat, oamenii nu mai pierd o singură clipă, și pornesc să strângă vitele, la adăpost de prăpăd.

Dar acesta nu se dezlănțuie numaidecât. Mai întâi, un vânt subțire prinde să bată prin brădet, dându-i fiorul primejdiei. Un timp, tot ceea ce e frunză sau creangă freamătă neliniștit,

Scanned with OKEN Scanner

dezvăluind-şi presimţirile şi teama. Apoi, intensitatea vântului sporeşte, şi, deodată, întreaga pădure devine o colivie dementă, un balamuc uriaş, în care milioane de bufniţe ţipă cuprinse de spaima morţii. Astfel, se vesteşte ceea ce va să vină. Încă o clipă, şi, nici acest vaier nu mai înseamnă nimic, faţă de urgia care urmează. Mase de aer deplasându-se cu o viteză ce le dă densitatea de ziduri, se prăbuşesc asupra muntelui, încercând să-l disloce. Acum, e prăpădul.

Pe buza unei prăpăstii, un brad începe să se clatine, până ce îl atinge pe cel din stânga, apoi pe cel din dreapta, ca şi cum şi-ar lua rămas-bun de la fraţii cu care a copilărit, şi, cu un salt tragic, se aruncă în vid. Alţii, duşi de nebunia generală, ţâşnesc pe urma lui prin văzduhul clocotitor, spre destinaţii necunoscute şi fatale. Au să fie găsiţi într-un târziu, cine ştie pe unde, prăbuşiţi cu fruntea în ţărână şi sfâşiaţi de răni, cum sunt găsiţi oştaşii căzuţi în bătălie.

(Geo Bogza – *Cartea Oltului*)

Scrie o compunere, de 1-2 pagini, în care să evidenţiezi elemente de expresivitate din fragmentul dat în premisă.
Atenţie! – în redactarea compunerii tale, vei avea în vedere următoarele repere:

- elemente de expresivitate la nivel stilistic;
- elemente de expresivitate la nivel lexical-semantic;
- elemente de expresivitate la nivel morfosintactic;
- elemente de expresivitate la nivelul topicii şi punctuaţiei;
- respectarea regulilor de redactare a compunerii.

Din oficiu – 10 puncte
Notă ! Ordinea integrării cerinţelor în cuprinsul lucrării este la alegere. Pentru **conţinut** vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru rezolvarea corectă şi completă a fiecărei cerinţe), iar pentru **redactare** vei primi **18 puncte**, numai dacă te încadrezi în limita minimă de spaţiu precizată (*unitatea compoziţiei: 3 p.; coerenţa textului: 3 p.; ortografia: 3 p.; punctuaţia: 3 p.; registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: 3 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: 3 p.*).

Scanned with OKEN Scanner

Partea a doua.
Bareme de corectare şi notare

Testul 1

I.

1. iscarea puhoaielor; pornirea unui nou război: **2p.** (1+1)

2. *Dacă şi riga ungurilor, măria-sa Matiaş-Crai, a dat înapoi la Baia, când s-a arătat asupra-i călare pe cal alb, măria sa Ştefan-Vodă – ce poate face un creştin de rând? Acel crai a şi căzut la pat din acel cutremur, zăcând trei luni. I s-au risipit oştile, a prăpădit puştile cele mari*: **2p.**

3. Informaţiile sunt puse pe seama unui narator impersonal, o instanţă colectivă sau legendară: **2p.**

4. *nu prea mare de stat*: **2p.**

5. stăpân al ţării: **2p.**

6. *a fura cu coada ochiului; a cădea la pat*: **4p.** (2+2)

7. scund; să se bucure: **4p.**

8. pronume interogativ; verb copulativ; substantiv; adjectiv pronominal demonstrativ: **4p.** (1+1+1+1)

9. măria sa: **4p.**

10. *ar fi* (cuminte şi bine ar fi); *a* (a rămas): **4p.** (2+2)

11. *ce* (ce are să se întâmple), pronume relativ, N.; *care* (care nu l-a văzut), cazul N.: **4p.** (1+1+1+1)

12. *cuminte şi bine ar fi*: **4p.**

13. *să înhame gospodarii caii*: **4p.**

14. CDŢ, CDŢ, PP, CD: **4p.** (1+1+1+1)

II.

a. restricţia cantitativă: **1p.**

b. limbajul concis şi adecvat informaţiei transmise: **4p.**

c. respectarea normelor de coerenţă: **2p.**

d. respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie: **3p.**

III.

A. Conţinut (16 puncte)

a. sublinierea a cel puţin patru trăsături ale personajului de caracterizat şi motivarea lor cu ajutorul textului: **4p.**

- *trăsături fizice: personaj de statură scundă, dar, în ciuda acestei staturi, el impune, devine „groaznic când îşi încruntă sprânceana"*

Scanned with OKEN Scanner

- *trăsături morale: viteaz, înspăimântă pe cei din jur; vitejia lui e legendară, asociată unor fenomene ale naturii; interesat de soarta supușilor ca un adevărat părinte dar și ca un „stăpân al țării", drept cu supușii - „ceartă" pe boieri atunci când aceștia greșesc;*

b. relevarea mijloacelor/ procedeelor de caracterizare a personajului – procedeul dominant este cel al caracterizării indirecte (de către autor, alte personaje, o instanță colectivă). Procedeul e specific povestirii: **4p.**

c. ilustrarea acestor procedee prin trimiteri la textul dat – *Se vorbește prin sate despre măria sa că-i om nu mare de stat; (e) groaznic când își încruntă sprânceana; Să fie oare cumplit la vedere precum se spune?* etc.: **4p.**

d. sublinierea unor trăsături de expresivitate a limbajului în caracterizarea personajului: *dominarea epitetului și a construcțiilor perifrastice, prezența unei antiteze subînțelese în realizarea portretului între legenda despre Ștefan și realitate: el ca părinte al supușilor; exprimări metaforice:* să-și desfăteze ochii, să se mai îmblânzească din strășnicia în care se ține etc.: **4p.**

B. Redactare (18 puncte)

- încadrarea în spațiul acordat: **1p.**
- așezarea corectă a textului în pagină: **1p.**
- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *proprietatea termenilor* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.; *registrul de comunicare* - 1p.; *stil adecvat conținutului compunerii* - 1p.; *vocabular adecvat conținutului compunerii* - 1p.): **7p.**
- ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**
- punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

Testul 2

I.

1. Herdelea, Glanetașu, Ion: **3p.** (1+1+1)

2. *mereu l-a bătut capul Glanetașului să dea pe Ion la școala cea mare din Armadia; a alergat și s-a zbătut*: **2p.**

3. *a fost cel mai iubit elev al învățătorului Herdelea*: **1p.**

4. Ion a continuat să citească și să răscitească din cărțile de școală.: **2p.**

5. *Ion era elevul cel mai iubit al învățătorului Herdelea. Acesta s-a străduit să-l convingă pe Glanetașu, tatăl lui Ion, ca să-l dea la școala din Armadia. Ion amers la școală trei luni, după care a*

Scanned with OKEN Scanner

părăsit şcoala, fiindcă îi era mai drag să muncească pământul.: **2p.**

6. a bate capul: **4p.**

7. b.: **4p.**

8. *care* – pronume relativ; *mereu* – adverb de mod; *a bătut capul* - locuţiune verbală: **4p.**

9. *băiatul* – subiect; *era silitor şi cuminte* - predicat nominal: **4p.**

10. *când* (Când a umblat...): **4p.**

11. complement circumstanţial de scop/ cauză: **4p.**

12. *care mereu i-a bătut capul să dea pe Ion la şcoala cea mare din Armadia* – atributivă; *să-l facă domn* – circumstanţială de scop: **4p.**

13. Era mai bine/1 să înveţe. 2 – 1 – PP; 2 – SB

14. Cât îi trebuie lui,/1 ştie./2 ; 1 – CD; 2 - PP

II.

a. încadrarea în limita de rânduri şi indicii specifici unei scrisori: persoana căreia te adresezi, data, semnătura: **3p.**

b. vocabular şi stil adecvat: **3p.**

c. exprimare coerentă: **2p.**

d. respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie: **2p.**

III.

A. Conţinut (16 puncte)

a. relaţia dintre Ion şi celelalte personaje (identificarea statutului lui Ion în raport cu celelalte personaje.) – *relaţie specială elev-învăţător Herdelea (cel mai iubit elev al învăţătorului), aşa se explică şi străduinţa celui din urmă de a-l determina pe Glanetaşu, tatăl lui Ion să-l dea la şcoală. Glanetaşu, tatăl, nu înţelege prea mult din aplecarea copilului către carte; copilul se lasă iniţial în voia dorinţei învăţătorului de a continua şcoala*: **4p.**

b. prezentarea a cel puţin patru dintre trăsăturile sale, cu argumente din text, şi a procedeelor de caracterizare prin care sunt evidenţiate – *silitor, cuminte, iubitor de muncile câmpului, iubitor de carte, dar refuzând să mai meargă la şcoală; trăieşte un conflict abia schiţat între dragostea de pământ şi dragostea de carte; procedeele de caracterizare sunt prin excelenţă indirecte, prin intermediul autorului, dar, în subsidiar, şi de către Herdelea, naratorul însuşindu-şi punctul de vedere al personajului :băiatul era silitor şi cuminte)*: **4p.**

c. prezentarea semnificaţiei frazei finale în caracterizarea personajului – deşi Ion renunţă la şcoală, el rămâne o vreme cu o curiozitate vie pentru taina cărţilor: *le-a citit şi răscitit*: **4p.**

d. opinia ta despre personaj: **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactare (18 puncte)
- încadrarea în spațiul acordat: **1p.**
- așezarea corectă a textului în pagină: **1p.**
– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *proprietatea termenilor* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.; *registrul de comunicare* - 1p.; *stil adecvat conținutului compunerii* - 1p.; *vocabular adecvat conținutului compunerii* - 1p.): **7p.**
– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**
– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

Testul 3

I.

1. inversiune: *Îndrăzneală era trecera prin codri!; a dat florentinul răspuns* etc.: **2p.**

2. genul epic - trăsături caracteristice: sunt prezentate fapte, întâmplări, caracterele și sentimentele unor personaje; acțiunea și personajele sunt cele două elemente de bază; modul de expunere predominant este narațiunea etc.: **2p.** (1+1)

3. spaima tâlharilor: *Așa de frică le era de cazna parului.* **2p.**

4. prima frază fixează indicii de timp și spațiu: în timpul domniei lui Vlad Țepeș în Țara Românească. **2p.**(1+1)

5. enunțul: renumele pe care și l-a câștigat domnitorul în afara Țării prin politica sa; autoritate și severitate; o explicație foarte bună - **2p.** ; o explicație satisfăcătoare - **1p.**

6. *Florența* - este scris cu majusculă, fiind numele propriu al orașului din Italia; *florentinul* este scris cu minusculă, fiind numele locuitorului orașului. **4p.** (2+2)

7. derivate parasintetice: *nestăpânit; încredințare; încredințat* etc.: **4p.** (2+2)

8. omofone-exemple orientative: El i-a spus adevărul; El ia note bune; Andrei n-a greșit la teză; Nu se spune na!, ci poftim! **4p.** (1+1+1+1)

9. substantiv comun compus = *fărădelegi*; substantiv propriu compus: *Țara Românească; Vlad Țepeș.* **4p.** (2+2)

10. c) **4p.**

11. subiect multiplu: *tâlhari și ucigași.* **4p.**

12. funcții sintactice: *în... timpul domniilor* = complement circumstanțial de timp (precedat de locuțiunea prepozițională *în timpul*); *lui* = atribut pronominal genitival. **4p.** (2+2)

13. propoziție subordonată circumstanțială concesivă: *chiar dacă i-ar fi adus pe sus pe pod de aur.* **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

14. *să fie cântată şi de marii poeţi ai lumii* = propoziţie subordonată predicativă; prin contragere se va obţine un nume predicativ: exemplu orientativ: renumită. **4p.** (2+2)

II.

A. Încadrare în restricţia cantitativă (nr. de rânduri/ nr. de cuvinte) **1p.**

B. Conţinut adecvat cerinţei/ încadrare în cerinţă; motivarea sau argumentarea demersului (conceperii scrisorii) **2p.**

C. Convenţii specifice scrisorii

1. Elemente ale stilului epistolar / tonul adresării (adecvarea la poziţia/ funcţia/ situaţia destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate **2p.**

2. Formule potrivite/ formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită **1p.**

3. Repere de identificare / adresa expeditorului (completă pe plic sau parţială în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă pe plic sau parţială în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc./ **2p.**

D. Estetica lucrării/ aşezare în pagină; alineat; scris lizibil **1p.**

E. Corectitudinea exprimării/ acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuaţia/ **1p.**

III.

A. Conţinut (16 puncte)

a. prezentarea secvenţelor narative (*prezentare foarte bună* - 4p.; *bună* - 3p.; *satisfăcătoare* - 1p.) **4p.**

b. identificarea personajelor corespunzătoare secvenţelor narative menţionate/ (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.) **4p.**

c. identificarea ideilor principale ale textului de rezumat/ (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.) **4p.**

d. relatare obiectivă (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.) **4p.**

B. Redactare (18 puncte)

- încadrarea în spaţiul acordat: **1p.**
- aşezarea corectă a textului în pagină: **1p.**
- unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *proprietatea termenilor* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.; *registrul de comunicare* - 1p.; *stil adecvat conţinutului compunerii* - 1p.; *vocabular adecvat conţinutului compunerii* - 1p.): **7p.**
- ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**
- punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 4

I.

1. a.: **2p.**

2. prezența formulei inițiale; antiteza puternică dintre cele două fete; împletirea realității cu ficțiunea; poziția inferioară în care este ținută fata moșneagului etc.: **2p.**

3. Propozițiile eliptice de predicat accentuează hărnicia fetei, redată printr-o succesiune de situații în care acționează acest personaj... etc.: **2p.**

4. exemple orientative: *ea... în toate părțile după treabă; torcea câte-un ciur plin de fuse...* etc.: **2p.**

5. b.: **2p.**

6. *împodobise; nemulțumitoare* (derivare cu prefix); *țâfnoasă; ascultătoare; răbdătoare...*(derivare cu sufix): **4p.**

7. pădure: *pădurice, pădurar, pădureț, a împăduri, împădurire, împădurit, despădurit, Pădureanu* etc.: **4p.**

8. vocale: *i, a, e*; consoane: *c, n*; semivocală: *o*: **4p.**

9. e-ra; o-da-tă; un; moș-neag: **4p.**

10. b.: **4p.**

11. exemple orientative: Mâine *o* să mergem la muzeu. *O*, ce frumos ninge!: **4p.**

12. *când:* adverb relativ; *se*: pronume reflexiv; *duceau*: verb predicativ; *amândouă*: numeral colectiv, cu valoare adjectivală: **4p.**

13. *era oropsită:* predicat verbal; *la șezătoare*: complement circumstanțial de loc: **4p.**

14. exemplu orientativ: Vremea/ *când se duceau amândouă fetele în sat* / a trecut de mult...: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricția cantitativă (nr. de cuvinte): **1p.**

B. Conținut adecvat cerinței (încadrare în cerință): **1p.**

C. Convenții specifice telegramei (identificarea, adresa expeditorului și a destinatarului; data; locul; semnătura): **5p.**

D. Corectitudinea demersului/ scris lizibil; claritate; concizie (lipsa conjuncțiilor, prepozițiilor, puține predicate etc.); enunț corect, inteligibil; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația: **3p.**

III.

A. Conținut (16 puncte)

a. menționarea trăsăturilor: **4p.** (1+1+1+1)

b. modalități de caracterizare: (modalități directe - 2p.; modalități indirecte - 2p.) **4p.** (2+2)

c. procedee/ mijloace artistice: (indiferent de nivelul stilistic) **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

d. relația cu alte personaje: (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.) **4p.**

B. Redactare (18 puncte)

- încadrarea în spațiul acordat: **1p.**
- așezarea corectă a textului în pagină: **1p.**
- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *proprietatea termenilor* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.; *registrul de comunicare* - 1p.; *stil adecvat conținutului compunerii* - 1p.; *vocabular adecvat conținutului compunerii* - 1p.): **7p.**
- ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**
- punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

Testul 5

I..

1. Genul dramatic se caracterizează prin împărțirea textului în acte și scene, existența indicațiilor scenice, a replicilor, absența naratorului etc.: **2p.** (1+1)

2. Felul în care Rică Venturiano va putea să iasă din casa *jupânului*: **2p.**

3. *Trei sferturi de rublă: șase pachete de tutun! te scap.*: **2p.** (pentru transcrierea fragmentară - 1 p.)

4. De exemplu - speriat, disperat, nesigur etc.: **2p.**

5. De exemplu - a obținut banii și a devenit mai puțin interesat să-și țină promisiunea: **2p.**

6. *dom-nu-le, o-moa-ră, răs-pun-de, e-xis-ten-ța*: **4p.** (1+1+1+1)

7. De exemplu - a tăia calea, a pune la cale, a ține calea, a fi pe cale să... etc.: **4p.**

8. De exemplu - e liniște, nu este nici o primejdie etc.: **4p.**

9. Un substantiv (*lui jupânul*): **4p.**

10. Conj. a III-a - *a scoate*; conj. a IV-a - *a omorî, a ieși*: **4p.** (1+1)

11. Subînțeles, inclus, inclus, inclus: **4p.** (1+1+1+1)

12. Atribut - *d-acolo*; *a mare*; complement - *pe scara* : **4p.** (1+1)

13. *să văz* - subordonată completivă directă: **4p.** (1+1)

14. De exemplu - ... *scoate-mă/* de unde mă aflu; subordonată completivă directă: **4p.** (1+1)

II.

1. Respectarea convențiilor specifice scrisorii: **4p.** (*formula de introducere*: 1p.; *formula de încheiere*: 1p.; *data, locul, semnătura*, numai dacă toate elementele apar în compunere: 2p.; pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.** (*conținut adecvat cerinței: în totalitate*: 2p./ *parțial*: 1p.; *folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate*: 2p./ *parțial*: 1p.).

3. Corectitudinea limbii utilizate (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **2p.**

- *corectitudinea exprimării*: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greșeli de lexic sau de sintaxă);
- *ortografie și punctuație*: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greșeli cumulate).

III.

A. Conținut:

- caracterizare directă/ cu ajutorul indicațiilor scenice, caracterizare indirectă/ prin limbaj, prin comportament etc.: (1+1+1+1) **4p.**
- precizarea celor patru trăsături: este un adolescent descurcăreț, șmecher/ isteț/ șiret, dispus să se lase mituit, dar mai puțin dispus să-și țină promisiunile etc.: (1+1+1+1) **4p.**
- ilustrarea acestor trăsături, prin raportare la text - se pot avea în vedere cel puțin următoarele exemple: formula de adresare *băiete* îi trădează vârsta, dar și rolul de slugă; calculul rapid al profitului, *Trei sferturi de rublă: șase pachete de tutun! te scap*, îl arată a fi dispus să se lase mituit, deci nu poate fi o slugă de încredere în casa stăpânului; *...completează suma din mărunțele; Spiridon o socotește cu scumpătate* - indicația scenică întărește afirmația de mai înainte; *(cam rece): Ei! lasă, dacă oi putea, te scap eu, firește* - odată ce a obținut banii este mai puțin dispus să-și țină făgăduiala, ceea ce confirmă ideea că nu este o persoană de încredere etc.: (alegere potrivită a citatelor, în acord cu trăsătură selectată, explicații logice: 4p.; citate nu în totalitate relevante, explicații aproximative: 2p.; extrase și explicații sumare, puțin relevante: 1p.) **4p.**
- evidențierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare (de ex.: modul de expunere, dialogul; expresivitatea unor cuvinte și a unor structuri gramaticale precum: *e foc mare* - e agitație, [a mânca] *papară* - bătaie, *să te întâlnești piepe în piept* - față în față; folosirea unor forme populare de viitor ca *or intra, oi vedea*, în acord cu nivelul cultural, pe care îl bănuim scăzut, al lui Spiridon și a expresiei *e al dracului*, prin care își caracterizează stăpânul, dar prin care se caracterizează indirect și pe sine, ca fiind o persoană ce nu se formalizează de prezența unui străin etc.): (alegere potrivită a exemplelor; explicații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.; exemple nu în totalitate relevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; ilustrare sporadică, fără explicații: 1p.) **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- ortografia (*0-1 greşeli* - 3p.; *2 greşeli* - 2p.; *3 greşeli* - 1p.): **3p.**
- punctuația (*0-1 greşeli* - 3p.; *2-3 greşeli* – 2p.; *4-5 greşeli* - 1p.): **3p.**
- registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii (1+1+1) **3p.**
- aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate (1+1+1) **3p.**

Testul 6

I.

1. Narațiunea, dialogul: **2p.** (1+1)

2. *În mijlocul câmpului şedea o oală răsturnată; şi era oala aceea mare-mare cât un butoi.*: **2p.** (pentru transcrierea fragmentară - 1p.)

3. De exemplu - repetiția sugerează intensitatea acțiunii exprimate de verb: **2p.**

4. De exemplu - prietenie, amiciție etc.: **2p.**

5. Atenție! În cele cinci rânduri trebuie imaginat un deznodământ plauzibil, scris în aceeaşi manieră cu restul textului: **2p.** (pentru imaginarea unui deznodământ în dezacord cu parcursul povestirii, limbaj neadecvat şi/ sau erori de ortografie/ punctuație, neîncadrarea în spațiul acordat etc.- 1p.)

6. De exemplu - sugerează mirarea/ admirația şoarecelui la vederea oalei celei mari pe care speră să o transforme într-o căsuță: **4p.**

7. De exemplu - pitic, liliputan etc.; trist, supărat etc.; înafară; mult, zdravăn etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. De exemplu - la un loc, a avea loc, a-şi face loc, a sta mintea în loc, a sta locului, din loc în loc, a o lua din loc etc.: **4p.** (2+2)

9. *mare-mare*, superlativ absolut: **4p.** (2+2)

10. De exemplu - Eu venii...: **4p.**

11. *în mijlocul câmpului* - complement circumstanțial de loc; *o oală* - complement direct: **4p.** (2+2)

12. *cine eşti* - predicat nominal: **4p.** (2+2)

13. *cum a văzut oala aceea*: **4p.**

14. *lacă trece pe acolo un şoarece/ şi vede oala aceea goală*: **4p.**

II.

1. Respectarea convențiilor specifice scrisorii: **4p.** (*formula de introducere*: 1p.; *formula de încheiere*: 1p.; *data, locul, semnă-*

Scanned with OKEN Scanner

tura, numai dacă toate elementele apar în compunere: 2p.; pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.).

2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.** (*conținut adecvat cerinței: în totalitate*: 2p./ *parțial*: 1p.; *folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate*: 2p./ *parțial*: 1p.).

3. Corectitudinea limbii utilizate (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **2p.**

- *corectitudinea exprimării*: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă);
- *ortografie şi punctuație*: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greşeli cumulate).

III.

A. Conţinut:

- prezentarea secvențelor narative: (prezentarea tuturor secvențelor în ordinea producerii lor şi eliminarea amănuntelor nesemnificative: 4 p.; respectarea succesiunii, dar omiterea unei secvențe şi păstrarea unor amănunte nesemnificative: 2p.; omiterea unei secvențe şi nerespectarea succesiunii celorlalte: 1p.) **4p.**
- identificarea personajelor corespunzătoare secvențelor narative menționate: şoarece, broască, iepure, vulpe, lup, urs (identificarea tuturor celor şase personaje, în ordinea apariției lor în text: 4p.; identificarea a doar trei - patru dintre personaje, în ordinea apariției lor în text: 2p.; identificarea a mai puțin de trei personaje şi/ sau nerespectarea ordinii apariției lor în text: 1p.) **4p.**
- respectarea cerințelor redactării rezumatului: (relatarea la persoana a III-a - în totalitate/ cu ezitări: 2/ 1p.; relatarea obiectivă, ocolirea cuvintelor şi a expresiilor din limbajul curent - în totalitate/ cu ezitări: 2/ 1p.; renunțarea la citate, eliminarea figurilor de stil şi a descrierilor - în totalitate/ cu ezitări: 2/ 1p.; transformarea dialogului în vorbire indirectă - în totalitate/ cu ezitări: 2/ 1p.) **8p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, rezumatul trebuie să aibă cel puțin 10 rânduri):

- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- ortografia (*0-1 greşeli* - 3p.; *2 greşeli* - 2p.; *3 greşeli* - 1p.): **3p.**
- punctuația (*0-1 greşeli* - 3p.; *2-3 greşeli* – 2p.; *4-5 greşeli* - 1p.): **3p.**
- aşezarea corectă a textului în pagină - **1p.**
- încadrarea în spațiul acordat - **1p.**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 7

I.

1. Transcrierea structurii/ grupului de cuvinte prin care este identificat personajul: *Băiatul cel mare al lui Dumitru Onişor.*: **2p.**

2. Modul central de expunere: descrierea: **2p.**

3. Exemplu de răspuns: *pălărioara veche, pleoştită ca o ciupercă*: **2p.**

4. Este considerat corect răspunsul care evidenţiază rolul afectiv al diminutivelor/ simpatia pe care naratorul i-o poartă copilului etc. (*explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, corect redactat*: 2p.; *încercare de explicaţie, cu unele greşeli de exprimare, de ortografie şi/ sau de punctuaţie*: 1p.): **2p.**

5. Exemple de răspuns: precizarea cadrului spaţio-temporal al acţiunii, prezentarea portretului iniţial (fizic şi moral) al personajului, prezentarea altor împrejurări ale conflictului etc.: **2p.** (1+1)

6. Despărţirea în silabe a cuvintelor: dum-bră-vioa-ra, (să) înflo-reas-că, pros-păt, pleoş-ti-tă: **4p.** (1+1+1+1)

7. Exemple de răspuns: cuvinte derivate – *copilaş, mărunţel, învăluiţi, cenuşie, pălărioara, suferinţă, timpurie, toiegelul*; cuvinte compuse – (cu) *anevoie, bună-ziua, parcă, deasupra*: **4p.** (2+2)

8. Exemple de răspuns: *a se zbici* – a (se) usca, a (se) zvânta etc.: **4p.** (2+2)

9. Cazul substantivelor: *un copilaş* – nominativ; *ravăn* – acuzativ; *nişte ciubote* – acuzatic; *mai mare* - genitiv: **4p.** (1+1+1+1)

10. Exemple de răspuns: verbe la modul indicativ, timpul mai mult ca perfect – *bătuseră, se zbicise, începuseră, ieşise*: **4p.** (1+1+1+1)

11. *În care* – complement indirect; *parcă* – complement circumstanţial de mod; *o suferinţă* – subiect; *timpurie* – atribut adjectival: **4p.** (1+1+1+1)

12. Exemplu de răspuns: *frunzele erau spulberate de vânt.*: **4p.**

13. Exeplu de răspuns: *să înflorească galben cornii* – propoziţie subordonată completivă directă: **4p.**

14. Exemplu de răspuns: *Trompetele sunau atât de tare,*[1]*/ încât te asurzeau.*[2]*/*: **4p.**

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii (*formula de introducere*: 1p.; *formula de încheiere*: 1p.; *dat, locul, semnătura*: 2p. numai dacă apar toate elementele; pentru 1-2 elemente se acordă 1p.): **4p.**

2. Redactarea scrisorii (*referirea la întâmplări/ la situaţii semnificative sau percepute ca atare, eventual la elemente de*

Scanned with OKEN Scanner

portret; conținut adecvat cerinței: în totalitate – 2p./ parțial –1p.; *folosirea unui registru stilsitic potrivit*: în totalitate – 2p./ parțial – 1p.): **4p.**

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- *corectitudinea exprimării*: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă);
- *ortografia şi punctuația*: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greşeli cumulate).

III.

A. Conţinut (16 puncte)

1. Precizarea celor patru mijloace/ procedee de caracterizare: directe – de către narator, prin autocaracterizare; indirecte – caracterizare desprinsă din gânduri, fapte, atitudini, comportament, din relațiile cu celelalte personaje: mama, tatăl, mioara, din limbaj, din mediul în care trăieşte, din numele purtat, din detalii de vestimentație etc. (*precizarea celor patru mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales*: 4p.; *precizarea a trei mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales*: 3p.; *precizarea a două mijloace/ procedee de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales*: 2p.; *precizarea unui mijloc/ procedeu de caracterizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales*: 1p.): **4p.**

2. Selectarea a patru trăsături distincte ale personajului ales: **4p.** (1+1+1+1)

3. Ilustrarea altor două trăsături morale, desprinse din întâmplări/ situații semnificative (*alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu o trăătură selectată, explicații logice, nuanțate*: 2p.; *încercare de ilustrare a trăsăturilor/ a unei trăsături fără argumente*: 1p.): **4p.**

4. Prezentarea a patru mijloace artistice folosite de narator în caracterizare (*alegerea potrivită a exemplelor; prezentarea logică, nuanțată, a patru mijloace artistice, în acord cu exemplele alese*: 4p.; *alegerea potrivită a exemplelor; prezentarea logică, nunațată a trei mijloace artistice, în acord cu exemplele alese*: 3p.; *alegerea potrivită a exemplelor; prezentarea logică, nunațată a două mijloace artistice, în acord cu exemplele alese*: 2p.; *alegerea portivită a unui exemplu; prezentarea logică, nuanțată, în acord cu exemplul ales*: 1p.): **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactare (18 puncte)
– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- registul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli – 4p.; 1 greșeală - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 sau mai multe greșeli – 0p.): **4p.**
– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 8

I.
1. Exemplu de răspuns: *biet* (*măgar*): **2p.**
2. Modul central de expunere: descrierea: **2p.**
3. Exemplu de răspuns: *L-a adus ciobanul de urechi, ca pe-un biet măgar, i-a pus o pocladă, i-a strâns hinga bine, a-nceput să-i grămădească pe spate*: **2p.**
4. Exemplu de răspuns: *să nu-și scoată ochii* – să nu se bată, să nu se joace, fiind expuși accidentelor etc.: **2p.**
5. Exemple de răspuns: sugerarea unor elemente ale cadrului spațio-temporal al acțiunii, prezentarea unor date generale despre personaje, prezentarea altor împrejurări ale conflictului etc.: **2p.** (1+1)
6. Despărțirea cuvintelor în silabe: *u-rechi, sa-ri-că, bă-ieți*, (să) *cum-pă-neas-că*: **4p.** (1+1+1+1)
7. Exemple de răspuns: cuvinte compuse – *căci, fiecare, deasupra*: **4p.** (2+2)
8. Exemple de răspuns: *lemn* – lemnișor, lemnărie, a înlemni, înlemnit, înlemnire etc.: **4p.** (2+2)
9. Exemplu de răspuns: *un* – articol nehotărât; *ce* – pronume relativ: **4p.** (2+2)
10. Exemplu de răspuns: *Fiecare* – adjectiv pronominal nehotărât, cazul acuzativ (transcriere corectă: 2p.; precizarea cazului: 2p.): **4p.**
11. Exemplu de răspuns: *Mâncase o plăcintă cu brânză*.: **4p.**
12. Exemple de răspuns: *o pocladă* – complement direct; *pe pocladă* – complement circumstanțial de loc; *șaua* – complement direct; *de lemn* – atribut substantival: **4p.** (1+1+1+1)
13. *Ce era* – propoziție subordonată atributivă (transcrierea corectă/ completă a propoziției: 2p.; precizarea felului subordonatei: 2p): **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

14. Exemplu de răspuns: *Dacă îl vei ierta,*[1]*/ va veni la petrecere.*[2]*/*: **4p.**

II.

1. Convenţiile specifice unei cereri: **4p.**

- formula de adresare iniţială („*Domnule Director,/ director,*"): 1p.
- semnătura petiţionarului, (locul) şi date: 1p.
- formula dinală de adresare a cererii („*Domnului Director/ director al Şcolii Generale...*"): 1p.
- dispunerea în pagină: 1p.

2. Conţinutul şi structura cererii: **4p.**

- formula consacrată („*Subsemnatul,.../ Subsemnata,...,*"), numele şi prenumele petiţionarului: 1p.
- adresa petiţionarului: 1p.
- calitatea petiţionarului: 1p.
- precizarea succintă a motivului solicitării, prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate („... *vă rog să-mi aprobaţi...*", „... *solicit eliberarea...*" etc.): 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- exprimarea concisă şi clară: 1p. (0p. – în cazul unei greşeli de lexic, de sintaxă sau de folosire a stilului adecvat);
- ortografia şi punctuaţia: 1p. (0p. – pentru una sau mai multe greşeli).

III.

A. Conţinut (16 puncte)

1. Identificarea în text a patru secvenţe reprezentative: pregătirea pentru călătorie, „călătorul clandestin", drumul către târg, răzbunarea puricelui etc. (*identificare a patru secvenţe reprezentative*: 4p.; *identificarea a două-trei secvenţe reprezentative*: 2p.; *încercare de identificare a secvenţelor reprezentative, dar rezultatul este un amestec de planuri narative, improvizaţii* etc.: 1p.): **4p.**

2. Prezentarea secvenţelor reprezentative, pe baza planului simplu de idei (*prezentarea corectă, pe baza planului simplu de idei*: 4p.; *prezentarea parţial corectă*: 2p.; *încercare de prezentare, cu evidentă tendinţă de povestire a textului, fără a avea ca bază planul simplu de idei*: 1p): **4p.**

3. Respectarea succesiunii întâmplărilor la care participă perosnajele: (în totalitate: 4p./ parţial: 2p): **4p.**

4. Respectarea convenţiilor de redactare a rezumatului: trecerea de la persoana I la persoana a III-a fără dialog inserat, utilizarea timpurilor şi a modurilor verbale potrivite, relatarea obiectivă, fără mărci emoţional-subiective şi fără citate etc. (în totalitate: 4p./ parţial: 2p): **4p.**

B. Redactare (18 puncte)

Scanned with OKEN Scanner

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- registul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli – 4p.; 1 greșeală - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 sau mai multe greșeli – 0p.): **4p.**
– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 9

I.

1. Personajele sunt Chirița și Ion: **2p. (1+1)**
2. Exemple de răspuns – formularea discursului (intervențiilor) personajelor sub formă de replici; prezența indicațiilor de regie; dialogul ca mod de expunere: **2p. (1+1)**
3. Viața de isprăvnicească este dulce; are jandarmi la poartă, la scară, ...când iese la plimbare: **2p.**
4. Dorința imediată a Chiriței este de a avea pașaportul pentru a pleca la Paris; ea s-a plictisit de Moldova: **2p.**
5. Comentariul lui Ion privind aspectul fizic al Chiriței (*Două!*); limbajul: greșeli în pronunțarea unor cuvinte (numele lui Charles, de exemplu!) folosirea jargonului franțuzit etc: **2p.**
6. *Isprăvnicească, zăhărâtă, primblare*: **4p.** (2+2)
7. *M-aș porni; oi să fac, oi să par*: **4p.** (2+2)
8. Exemple de cuvinte: *dulce, a ieși, a veni , a face*. Soprana avea un glas *dulce* (melodios). Am avut un somn *dulce*. (odihnitor). *Au ieșit* (au părăsit, au plecat) din clădire numeroși oameni. Un câine *a ieșit* (a apărut) pe neașteptate în fața mașinii: **4p.** (1+1+1+1)
9. *Cu nepusă masă* – locuțiune adverbială. *Pune-ți în gând* – locuțiune verbală: **4p.** (1+1+1+1)
10. S-a săturat de *dulce*, mai vrea și amar (*dulce* = substantiv; în text *dulce* are valoare de adjectiv!). Moldovenii grăiesc *dulce* (adverb). S-au scuturat *toate* florile (*toate* adjectiv pronominal nehotărât; în text *toate* face parte dintr-o locuțiune adverbială. Au trecut *toate* prin fața școlii (pronume nehotărât): **4p.** (1+1+1+1)
11. *de* (isprăvnicească) – prepoziție simplă; *de* (ar veni) – conjuncție simplă, introduce o propoziție optativă: **4p.** (2+2)
12. (dulce) *-i; oi să par*: **4p.** (2+2)
13. *pe lângă trăsură; la Paris*: **4p.** (2+2)
14. *Ai jăndări la poartă, la scară, la ușă...*: **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

15. *când ieşi la primblare* – circumstanţială de timp; *că m-am săturat de Moldova* – circumstanţială de cauză: **4p.** (2+2)
Notă: Pot fi extrase şi alte propoziţii subordonate: *să-mi aducă pasportu* – circumstanţială de scop; *ce-oi să fac la Paris ca isprăvniceasă* – completivă directă.

II.
- Convenţiile specifice scrisorii familiale:
  – formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  – data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conţinut adecvat cerinţei (total/ parţial): **2p./1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuaţia: **1p.**

III.
A. Conţinut: 16p. (4x4)
B. Redactare: 14p.
– unitatea compoziţiei (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)
– coerenţa textului (claritatea enunţului, stil şi sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– punctuaţia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p. (1+1)**

Testul 10

I.
1. Dialogul: **2p.**
2. Caraiman, interlocutorul său; se vorbeşte şi despre un personaj colectiv, voinicii de la Praguri: **2p.** (1+1)
3. *îs drept-credincioşi, nu-s păgâni; aprigi ca sânetele; aşa de păgâni să fie*: **2p.** (1+1)
4. Epitet – viers *de blândeţă*; comparaţie – *aprigi ca sânetele*: **2p.** (1+1)
5. Caraiman povesteşte că la Praguri sunt nişte voinici care se mânie când nu izbândesc vreo treabă; atunci trag cu săgeata în nori, împotriva lui Dumnezeu. El spune că ei nu sunt necredincioşi, ci doar aprigi: **2p.**
6. Cuvântul *Praguri* este numele unui ţinut, unui loc, deci este un substantiv propriu: **4p.**
7. *Ce-am* – în acest caz cratima uneşte un pronume relativ cu un verb auxiliar care se rostesc împreună; *Drept-credincioşi* –

Scanned with OKEN Scanner

este un cuvânt compus, realizat prin alăturare; cei doi termeni sunt uniți prin cratimă: **4p.** (2+2)

8. A simțit în inimă o *săgeată* dureroasă. *Nouri* negri i-au acoperit chipul: **4p.** (2+2)

9. *drept-credincioşi*: **4p.**

10. a) *acelaşi*; b) *ca dumneata*: **4p.** (2+2)

11. *ca mine*; *ca dumneata*: **4p.** (2+2)

12. *Şi*-a plecat fruntea în semn de înțelegere: **4p.**

13. *care uneori se mânie* – atributivă; voinici *mânioşi* – atribut adjectival: **4p.** (2+2)

14. *că la Praguri s-ar fi aflând voinici* – completivă directă; *că nu le-a izbândit bine o treabă* – circumstanțială de cauză: **4p.** (2+2)

15. Vorbea atât de repede,[1]/ că nu-i puteai urmări discursul.[2]/ (1. PP 2. CNS); Vântul[1]/, că e vânt [2]/, şi tot se mai opreşte.[1]/ (1. PP 2. CV): **4p.** (2+2)

II.

- Convențiile specifice scrisorii amicale:
  - formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (total/ parțial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut: 16p. (4x4)

B. Redactare: 14p.

– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)

– coerența textului (claritatea enunțului, stil şi sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)

– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 11

I.

1. *Aburi pe zăvoaie*; *turlele de fier*; *măgurile negre cu poalele jilave*; *sate răznite* etc: **2p.** (1+1)

2. *vreme dulce* exprimă ideea de calm, toropeală, care anunță sosirea primăverii: **2p.**

3. *dangăte de clopot, cântau în prag cocoşii*: **2p.**

4. *apele din cer* – metaforă care sugerează venirea ploii: **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

5. Folosind personificarea sau metafora, poetul exprimă ideea trezirii naturii, a lumii la viață. Sugestia este aceea de bucurie, optimism, idee exprimată mai ales de ultimul vers: **2p.**

6. Cratimă indică pronunțarea împreună a unui substantiv și a unui participiu cu valoare adjectivală; consecința o constituie dispariția vocalei *î* și a unei silabe; se păstrează astfel măsura și ritmul versurilor: **4p.**

7. *ieşeau:* **4p.** (2+2)

8. *un (fir)* – (articol); A mai rămas un minut până la pauză. (numeral); Un om îl ajută pe altul să traverseze. (adjectiv pronominal nehotărât); *măgurile negre* (adjectiv); Am cunoscut un negru din Kenya. (substantiv): **4p.** (2+2)

9. *dulce* : **4p.**

10. Este aşteptat în gară de către prieteni: **4p.**

11. b) prepoziție: **4p.**

12. *cu aburi, de clopot, de fier, din cer.* **4p.** (2+2)

13. Vărul meu a ieşit [1]/ *ceea ce visase de mic copil.*[2]/(1. PP. 2. PR): **4p.**

14. Cântau în prag cocoşii (...) cu gâturile [1]/ *care erau întinse spre apele din cer.*[2]/ (1. PP. 2. AT): **4p.**

15. a) numai propoziții principale: **4p.**

II.

- Convențiile specifice telegramei:
- Registrul stilistic concis: **1p.**
- Conținut adecvat transmiterii informației (total/ parțial): **6p./ 3p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut: 16p. (4x4).

B. Redactare: 14p.

– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1);

– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1);

– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 12

I.

1. Împăratul și fiicele sale: **2p.** (1+1)

2. *cea mai tânără, Ileana, atât de frumoasă, încât și Sfântul Soare se oprea în cale, ca s-o vadă și să se desfăteze de frumusețea ei*: **2p.**

3. *Într-o zi, împăratul primește veste de război de la vecinul său pentru o pricină împărătească*: **2p.**

4. Înainte de a pleca la război, împăratul le dăruiește fiicelor sale câte o floare, o păsărică veselă și un măr fraged: **2p.** (pentru răspuns incomplet se acordă un singur punct).

5. Acțiunea din basm se desfășoară *odinioară*; este un timp foarte îndepărtat, nedeterminat, timpul începuturilor prezentat în formule tipice: **2p.** (1+1)

6. Se pronunță împreună un pronume relativ și un verb auxiliar; a dispărut o silabă datorită unei rostiri rapide: **2p.**

7. Fata *cea* mai mică era și *cea* mai isteață. Nu pot să mai *sar* peste acest obstacol.: **4p.** (2+2)

8. Epistolă, răvaș: **4p.** (2+2)

9. *voinicilor* – substantiv provenit din adjectiv; *cu bătrânii* (substantiv provenit din adjectiv): **4p.** (2+2)

10. a) (înainte de) *a încăleca*; b) *câte o* (câte un); c) *însuși*; d) *cel înțelept*. **4p.** (1+1+1+1)

11. *iacă*: **4p.**

12. modul indicativ, viitorul popular: **4p.** (2+2)

13. *ce*-(a fost) – cazul nominativ; *care* (avea) – cazul nominativ: **4p.** (1+1+1+1)

14. *ce-a fost* – subiectivă; *dacă n-ar fi fost* – condițională; *încât și Sfântul Soare se oprea din cale* – consecutivă; *să încalece pe armăsari* – completivă directă: **4p.** (1+1+1+1)

15. S-a spus [1]/ *cum că au existat intrigi de culise.*[2]/ (1. PP. 2. SB) A afirmat [1]/ *cum că n-ar exista moștenitori.*[2]/(1. PP 2. CD): **4p.** (2+2)

II.

- Convențiile specifice scrisorii de felicitare:
  - formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (total/ parțial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut: 16p. (4x4)

B. Redactare: 14p.

Scanned with OKEN Scanner

– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)
– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 13

I.

1. Textul este scris la persoana I: **2p.**
2. Naratorul îl cunoaște pe Budulea Taichii din copilărie, devenind astfel el însuși o prezență în nuvelă: **2p.**
3. *așezat*, *retras* și *întotdeauna înțelept*: **2p.**
4. *întreaga lume a tinereților, cu toate farmecele ei, acum pierdute pentru totdeauna*: **2p.**
5. Exemple de răspunsuri – evocarea unui personaj, nostalgia după anii tinereții: **2p.**
6. Exemple de răspuns – este o interogație retorică; se folosește după o propoziție interogativă: **4p.**
7. Exemple de răspuns – *totdeauna, nici unul* (sau *întotdeauna, dinaintea, îndeosebi, oarecare*) – cuvinte derivate; *tinerețe* (a tinereților), *întâietate* (sau *împărțeală, copilărie*): **4p.** (1+1+1+1)
8. (-mi) *părea bine* – *mă bucuram*; *mi-*(l) *aduc aminte* – *îmi amintesc*: **4p.** (2+2)
9. a) *nici unul*; b) *al nostru*: **4p.** (2+2)
10. Exemple de răspuns: *înaintea ochilor*, *pe dinaintea ochilor* – complemente circumstanțiale de loc; *a tinereților* – atribut substantival genitival; *al Taichii* – nume predicativ: **4p.** (1+1+1+1)
11. b) personal: **4p.**
12. *acea* (adjectiv pronominal demonstrativ); *sale* (adjectiv pronominal posesiv): **4p.** (2+2)
13. *să treacă*: **4p.**
14. *pentru că eu îl știam încă din copilărie* – circumstanțială de cauză; *știindu-l din copilărie* – complement circumstanțial de cauză: **4p.** (2+2)
15. Mi se cuvenea [1]/ *să câștig de această dată.*[2]/ (1. PP 2. SB): **4p.**

II.

• Convențiile specifice ale cererii:
– formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
– data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
• Registrul stilistic potrivit: **1p.**

Scanned with OKEN Scanner

• Conținut adecvat cerinței (total/ parțial): **2p./ 1p.**
• Normele exprimării corecte: **1p.**
• Ortografia: **1p.**
• Punctuația: **1p.**

III.
A. Conținut: 16p. (4x4).
B. Redactare: 14p.
– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)
– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 14

I.
1. Evenimentele prezentate în text s-au întâmplat *odată*, într-un timp indeterminat, simbolic: **2p.**
2. *Să colinde țara toată/ Din hotar până-n hotar, la o margine de crâng*: **2p.** (1+1)
3. Personajele sunt leul și *niște lupi*: **2p.**
4. Această întâmplare nu poate fi doar o simplă poveste despre animale; animalele se comportă ca oamenii și au moravurile oamenilor; cu alte cuvinte, sub masca personajelor-animale se ascund defecte umane, categorii sociale; leul poate fi considerat conducătorul autocrat, în vreme ce lupii sunt dregătorii, funcționarii publici care jupoaie pe supuși (pe omul de rând) cu aroganță, dar sunt umili față de stăpânul (șeful) lor: **2p.**
5. Alegoria: **2p.**
6. Exemple de răspuns:
– linia de dialog (–) este folosită pentru a se reproduce exact cuvintele unor personaje și pentru a marca un act de comunicare;
– virgula (*O, măria ta!*) marchează prezența unei interjecții;
– semnul exclamării (*O, măria ta!*) urmează după un vocativ: **4p.** (2+2)
7. Poartă un geamantan uriaș cu sine. (transportă)
Poartă actele mereu la el. (are, ține)
Poartă lucruri de culoare închisă. (îmbracă)
Îl poartă de la Ana la Caiafa. (trimite): **4p.** (1+1+1+1)
8. Exemple de răspuns: *să dea în tărbacă – să bată; pe loc – imediat; la mijloc – în centru*: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

9. a. *staţi*; b. *mişeilor*. **4p.** (2+2)
10. -i – pronume personal, formă neaccentuată în cazul dativ: **4p.**
11. Verb auxiliar: *a avea* (s-a-mbrăcat, s-au tras); verb copulativ: se făcură mici: **4p.** (2+2)
12. a. de frică; b. într-o clipă; c. ca un măgar (sau: ca nişte căţeluşi, straşnic...), d. la o margine (de crâng): **4p.** (1+1+1+1)
13. b) inclus: **4p.**
14. Exemple de răspuns: *Să colinde ţara toată/ Din hotar pân-n hotar*; sau: *Ca să vadă/ Să-l dea straşnic în tărbacă:* **4p.**
15. Trecând – complement circumstanţial de timp; în timp ce trecea el într-o seară – propoziţie circumstanţială de timp: **4p.**

II.

- Convenţiile specifice invitaţiei:
  - formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conţinut adecvat cerinţei (total/ parţial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuaţia: **1p.**

III.

– specie a genului epic în proză sau în versuri în care personajele sunt plante, animale sau chiar lucruri şi participă la o întâmplare simplă din care se desprinde o învăţătură morală;

– epicul este structurat practic în două momente: încercarea leului de a vedea cum se poartă dregătorii cu supuşii şi comportamentul lupilor în momentul în care îşi recunosc stăpânul, de unde rezultă şi învăţătura, mai puţin evidentă decât în alte fabule;

– personajele sunt: leul şi lupii. Leul se comportă ca un conducător de regat; el are o ţară pe care o conduce, ţara are hotare etc.; lupii sunt dregători, slujbaşi publici adică; toate aceste cuvinte stabilesc o corespondenţă între animale şi oameni, sugerează o realitate umană;

– modalităţile de realizare sunt variate; de la folosirea unor moduri de expunere specifice fabulei până la interpretarea alegorică a textului; textul spune altceva decât pare la prima vedere; se critică de fapt abuzul şi ipocrizia organizării societăţii omeneşti; funcţionarii (dregătorii publici) sunt abuzivi cu cei de rând, dar umili, prefăcuţi cu cei mari, pe care nu ezită totuşi să-i ironizeze: *Semănai aşa de tare/ C-un măgar adevărat.*

A. Conţinut: 16p. (4x4)
B. Redactare: 14p.
– unitatea compoziţiei (introducere, cuprins, încheiere): **3p.**

Scanned with OKEN Scanner

(1+1+1)
– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 15

I.

1. Personificarea: **2p.**

2. Exemplu de răspuns: *expresia unei suferințe trăite de eul poetic, izvorâtă dintr-o iubire pierdută*; este povestea trecerii timpului, nemilostiva *lege -a firii*: **2p.**

3. Exemplu de răspuns: Toamna este un anotimp al tristeții dezolante; apare ideea corespondenței între jalea trăită de poet și natura *otrăvită* de brumele toamnei: **2p.**

4. Metamorfoza provocată de sosirea toamnei este exprimată metaforic; moartea vegetației se datorează unui fel de „iubire" *otrăvită* care ucide trandafirii, simbol al iubirii: **2p.**

5. b) tema timpului și a iubirii: **2p.**

6. Rolul punctelor de suspensie este aici unul stilistic, se prelungește ideea de tristețe apăsătoare generată de legile firii în fața cărora ființa umană nu poate face practic nimic: **4p.**

7. a. *nemilostiva*; b. *amară*: **4p.** (2+2)

8. *doară, freamătă, alături, lui*: **4p.** (1+1+1+1)

9. Exemple de răspuns: a) *va veni* (sau *purtând, să nu frângă, să nu doară...*); b) *e scrisă*: **4p.** (2+2)

10. a) *a firii*; b) *al brumii*: **4p.** (2+2)

11. b) pronume personal: **4p.**

12. *toamna* – complement circumstanțial de timp; *alături* – complement circumstanțial de loc: **4p.** (2+2)

13. *Sărutul*: **4p.**

14. *De va veni la tine vântul,/ Purtând povestea mea amară* – circumstanțială condițională: **4p.**

15. Se va afla[1]/ *de vei obține postul plătit.*[2]/ (1. PP; 2. SB): **4p.**

II.

- Convențiile specifice scrisorii:
  - formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (total/ parțial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**

Scanned with OKEN Scanner

• Punctuația: **1p.**

III.

– indicii prezenței eului poetic nu sunt numeroși; trăirile elegiace sunt puse pe seama eului poetic, a poveștii lui amare; se folosește un adjectiv posesiv de identificare: *mea* (*povestea mea amară*);

– poezia presupune existența a două entități: eul poetic și un *tu* care primește spovedania tristă a poetului (jelitul, mustrarea);

– chiar de la început, trăirile poetice sunt puse în relație cu natura, în ipostaza de mesager: *De va veni la tine vântul/ Purtând povestea mea amară;* trăirile eului se amplifică, cuprinzând întreaga natură; de altfel tristețea, durerea – sentimente specifice generate de pierderea iubirii sunt mai degrabă sugerate decât exprimate direct; din a două strofă ideea de corespondență sentiment – natură e prezentată într-un plan metaforic; apare *sărutul otrăvit al brumii* ca simbol al trecerii, pierderii, schimbării nesfârșite;

– ultima strofă face trecerea de la durerea individuală la imaginea ritmurilor eterne și indiferente ale naturii; ultimele două versuri surprind prin crearea unui contrast între drama individuală (a eului poetic în care se poate regăsi cititorul însuși) și imaginea firii care transcende (depășește) orice durere personală. Toamna se dovedește a fi așadar nu un anotimp existent, ci unul spiritual, în vreme ce natura pare a fi semnul unei mari vitalități.

A. Conținut: 16p. (4x4)

B. Redactare: 14p.

– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)

– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)

– ortografia (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 16

I.

1. *Dușmanul bătu pământul c-o aripă, apoi rămase neclintit și zdrobit. Avea în vârful clonțului o boabă mare de rubin:* **2p.**

2. Personajele sunt: moș Sava și baba Mărgărinta: **2p.** (1+1)

3. *Dar mie nu-mi venea să râd. Căci mâna lui moșu Sava era toată brăzdată cu roșu. Cu ochii în lacrimi priveam în juru-mi:* **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

4. Exemplu de răspuns
– enunțul *nu era o pasăre de rând* exprimă admirația naratorului față de acea pasăre temerară: **2p.**
5. Exemplu de răspuns
– există un narator și o acțiune;
– acțiunea este susținută de personaje, altele decât naratorul;
– dominantă este narațiunea, o succesiune de evenimente epice: **2p.** (1+1)
6. Exemple de răspuns
– *Mi-e că a cam trecut timpul să fac asta.; Constat c-are chef de joacă.*: **2p.** (1+1)
7. Exemple de răspuns
– *sudalmă; ciubotă* (sau *clonțului, tesla*): **4p.** (2+2)
8. Exemple de răspuns
– a) *scoase* – diftong; (sau *apoi, avea, boabă*); b) *uriașă* – hiat: **4p.** (2+2)
9. *în vârful clonțului; din adâncul cerului*: **4p.** (2+2)
10. a) *de rând*; b) *într-o clipă*: **4p.** (2+2)
11. b) copulativă: **4p.**
12. a) -i – atribut pronominal în cazul dativ; b) de rând – atribut adjectival: **4p.** (2+2)
13. *cu care* – complement indirect (complement circumstanțial instrumental); *care* – subiect: **4p.** (2+2)
14. *aplecându-se* – complement circumstanțial de timp; *după ce s-a aplecat* – propoziție circumstanțială de timp: **4p.** (2+2)
15. a) *să râd*;
b) *căci mâna lui moșu Sava era toată brăzdată cu roșu*;
c) *că dușmanul nostru nu era o pasăre de rând*;
d) *care venise din adâncul cerului*: **4p.** (1+1+1+1)

II.
- Convențiile specifice scrisorii:
  – formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  – data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (total/ parțial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.
A. Conținut: **16p.** (4x4)
B. Redactare: 14p.
– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)
– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuaţia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 17

I.

1. *Privirile de farmec bete/ Mi le-am întors către pământ*: **2p.**

2. *Spicele jucau în vânt; vântul le juca prin plete*: **2p.** (1+1)

3. *În lan erau feciori şi fete/ şi ei cântau o doină-n cor*: **2p.**

4. Verbul *juca* sugerează aici bucuria de a trăi, fericirea unei vieţi idilice în mijlocul naturii: **2p.**

5. Prezenţa eului liric; exprimarea directă a sentimentelor etc: **2p.** (1+1)

6. a). *miei*, b) *grauri*: **4p.** (2+2)

7. Nici acum nu-i era clar izvorul neînţelegerilor dintre ei. (motivul, cauza). Literatura populară mai este încă un izvor de inspiraţie pentru literatura cultă. (sursă): **4p.** (2+2)

8. *plete* ; *cete*: **4p.** (2+2)

9. timpul imperfect: **4p.**

10. *lor; lor* : **4p.** (2+2)

11. *largul* (larg, largă, largi): **4p.**

12. subiect multiplu: **4p.**

13. b) complement circumstanţial de cauză: **4p.**

14. *când saltă largul lor vestmânt* – circumstanţială de timp: **4p.** (2+2)

15. S-a anunţat [1]/ *când se va desfăşura examenul de capacitate.* [2]/ (1.PP.; 2. SB): **2p.** Nu ştia [1]/ *când s-a născut bunicul lui.*[2]/ (1. PP; 2. CD): **2p.**

II.

- Convenţiile specifice scrisorii:
  – formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  – data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conţinut adecvat cerinţei (total/ parţial): **2p./ 1p.**
- Normele exprimării corecte: **1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuaţia: **1p.**

III.

– pastelul este o poezie descriptivă; de regulă imaginea realizată este aceea a unui tablou din natură în care prezenţa umană este asociată exprimării de către eul poetic a unui sentiment de admiraţie;

– elementele care constituie peisajul sunt parte a unui tablou câmpenesc cu spice care *jucau în vânt* şi cu prezenţa altor ele-

Scanned with OKEN Scanner

mente (grauri, miei, cântecul fetelor şi al flăcăilor); prezenţa fiinţelor umane dă tabloului dinamism;

– exprimarea sentimentelor se face în pastelul lui Coşbuc prin introducerea unor figuri umane surprinse, aici, într-o stare de fericire pastorală, idilică; sentimentul de admiraţie al poetului se resimte din felul prezentării oamenilor; prezentarea e dominată de ideea vitalităţii, domină culorile deschise;

– între eul poetic şi natură se stabileşte un sentiment de corespondenţă, poetul trăieşte frumuseţea naturii, se lasă cuprins de extaz: *Privirile de farmec bete/ Mi le-am întors către pământ.*

A. Conţinut: 16p. (4x4)

B. Redactare: 14p.

– unitatea compoziţiei (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)

– coerenţa textului (claritatea enunţului, stil şi sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)

– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p..): **3p.**

– punctuaţia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 18

I.

1. Descrierea: **2p.**

2. *Floarea-soarelui, ovezele, trestia, otava*: **2p.** (1+1)

3. *Ostenit din aripi bate,/ Ca un vis pribeag, un graur/*: **2p.**

4. Vis *pribeag* (epitet); b) *Codru <u>cântăreţii</u>-şi culcă* (metaforă): **2p.** (1+1)

5. Se sugerează venirea nopţii prin prezentarea cerului ca o fiinţă animată; este o imagine vizuală în acelaşi timp, integrată unui tablou de pastel cosmic: **2p.**

6. *Floarea-soarelui* – substantiv compus prin alăturare, dintr-un substantiv în nominativ şi unul în genitiv, legate prin cratimă pentru a forma o unitate semantică: **4p.**

7. *Graur, trestia*: **4p.** (2+2)

8. *Un graur ostenit <u>bate</u> din aripi ca un vis pribeag*: **4p.**

9. *Doi* (*Dorm doi pui de năvăstuică*): **4p.**

10. a) pronume reflexiv: **4p.**

11. *<u>A cernit</u>* – perfect compus: **4p.** (2+2)

12. Complement circumstanţial de mod: **4p.**

13. *bolta, floarea-soarelui, zarea, un graur, codrul* etc: **4p.** (2+2)

14. Exemple de răspuns

– *Codru cântăreţii-şi culcă* – propoziţie principală; *Doarme trestia bolnavă* – propoziţie principală: **4p.** (2+2)

Scanned with OKEN Scanner

mente (grauri, miei, cântecul fetelor şi al flăcăilor); prezenţa fiinţelor umane dă tabloului dinamism;

– exprimarea sentimentelor se face în pastelul lui Coşbuc prin introducerea unor figuri umane surprinse, aici, într-o stare de fericire pastorală, idilică; sentimentul de admiraţie al poetului se resimte din felul prezentării oamenilor; prezentarea e dominată de ideea vitalităţii, domină culorile deschise;

– între eul poetic şi natură se stabileşte un sentiment de corespondenţă, poetul trăieşte frumuseţea naturii, se lasă cuprins de extaz: *Privirile de farmec bete/ Mi le-am întors către pământ.*

A. Conţinut: 16p. (4x4)

B. Redactare: 14p.

– unitatea compoziţiei (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)

– coerenţa textului (claritatea enunţului, stil şi sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)

– ortografia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p..): **3p.**

– punctuaţia (0 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4 greşeli - 1p.; 5 sau mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 18

I.

1. Descrierea: **2p.**

2. *Floarea-soarelui, ovezele, trestia, otava*: **2p.** (1+1)

3. *Ostenit din aripi bate,/ Ca un vis pribeag, un graur/*: **2p.**

4. Vis *pribeag* (epitet); b) *Codru <u>cântăreţii</u>-şi culcă* (metaforă): **2p.** (1+1)

5. Se sugerează venirea nopţii prin prezentarea cerului ca o fiinţă animată; este o imagine vizuală în acelaşi timp, integrată unui tablou de pastel cosmic: **2p.**

6. *Floarea-soarelui* – substantiv compus prin alăturare, dintr-un substantiv în nominativ şi unul în genitiv, legate prin cratimă pentru a forma o unitate semantică: **4p.**

7. *Graur, trestia*: **4p.** (2+2)

8. *Un graur ostenit <u>bate</u> din aripi ca un vis pribeag*: **4p.**

9. *Doi* (*Dorm doi pui de năvăstuică*): **4p.**

10. a) pronume reflexiv: **4p.**

11. *<u>A cernit</u>* – perfect compus: **4p.** (2+2)

12. Complement circumstanţial de mod: **4p.**

13. *bolta, floarea-soarelui, zarea, un graur, codrul* etc: **4p.** (2+2)

14. Exemple de răspuns

– *Codru cântăreţii-şi culcă* – propoziţie principală; *Doarme trestia bolnavă* – propoziţie principală: **4p.** (2+2)

Scanned with OKEN Scanner

15. Exemplu de răspuns
– Se culcă [1]/ *cine este obosit.*[2]/ (1.PP.; 2.SB)
– Se culcau [1]/ *îndată ce se întorceau de la școală* [2]/ (1.PP.; 2. CT): **4p.** (2+2)

II.
• Convențiile specifice scrisorii:
– formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
– data, locul; semnătura: **2p.** (1+1)
• Registrul stilistic potrivit: **1p.**
• Conținut adecvat cerinței; prezentarea celor două argumente (total/ parțial): **2p./ 1p.**
• Normele exprimării corecte: **1p.**
• Ortografia: **1p.**
• Punctuația: **1p.**

III.
A. Conținut: 16p. (4x4)
B. Redactare: 14p.
– unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere): **3p.** (1+1+1)
– coerența textului (claritatea enunțului, stil și sintaxă adecvate; varietatea lexicului): **3p.** (1+1+1)
– ortografia (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4 greșeli - 1p.; 5 sau mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: **2p.** (1+1)

Testul 19

I.
1. Transcrierea epitetului *de-a lungul molaticei poteci*: **2p.**
2. Explicarea semnificației sintagmelor: *glasul cel dintâi* este expresia rugăminții, adresată iubitei, de a pleca; iar *gândul fără glas* sugerează dorința nemărturisită de a nu da curs acestei porunci; în contextul poeziei, aceste sintagme au sens contrar etc.; *răspuns corect (nuanțat, corect redactat)* - 2p.; *răspuns ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație* - 1p.: **2p.**
3. Modul de expunere dominant în text – monologul: **2p.**
4. Prezentarea semnificației folosirii pronumelor și a verbelor la persoanele I și a II-a singular: persoana I singular este marca eului liric (perspectivă subiectivă de exprimare a gândurilor și sentimentelor), iar persoana a II-a singular este expresia adresării directe, nemijlocite etc.; *răspuns corect (nuanțat, corect redactat)* - 2p.; *răspuns ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație* - 1p.: **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

5. Motivarea rolului celor două interogații retorice: situate în finalul poeziei, bazate pe sugestiile rezultate din antiteza *a pleca – a rămâne*, cele două interogații retorice exprimă sentimentele generate de trăirile contradictorii ale poetului (pe de o parte, reproșul, adresat iubitei, de a fi dat curs îndemnului de a pleca, iar, pe de altă parte, înțelegerea inutilității de a mai rămâne) etc.; *răspuns corect (nuanțat, corect redactat)* - 2p.; *răspuns ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație* - 1p.: **2p.**

6. Motive ale folosirii cratimei – în plan fonetic: eliminarea/ elidarea vocalei *ă*, dispariția unei silabe, pronunțarea legată a două cuvinte diferite din cauza ritmului rapid al vorbirii etc.; în plan morfologic: desparte două părți de vorbire diferite; în planul prozodiei: conservarea metricii versului (menținerea nealterată a ritmului, păstrarea aceleiași măsuri) etc.: **4p.** (2+2)

7. Exemple de răspuns – *abia, ai plecat, rămâi* etc.: **4p.** (2+2)

8. Exemple de răspuns

– cuvânt derivat – *molatecii;*

– cuvinte compuse prin sudare – *trifoi, înapoi*: **4p.** (2+2)

9. Scrierea celor două sinonime *a pieri – a se depărta, a dispărea...* și a antonimelor: *a pieri – a apărea, a se ivi* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

10. Transcrierea următoarelor părți de vorbire: un substantiv în genitiv – *de-a lungul [...] poteci*; un pronume reflexiv – *nu te-ai uitat.*: **4p.** (2+2)

11. Valoarea de întrebuințare morfologică a numeralului *cel dintâi* – valoare adjectivală.: **4p.**

12. Funcția sintactică a părților de vorbire subliniate – *ce* – nume predicativ; (un) *semn*: **4p.** (2+2)

13. Rescrierea, din text, a propoziției subordonate circumstanțiale de timp: *Pân-ai pierit, la capăt, prin trifoi.*: **4p.**

14. Exemplu de răspuns – *Mă uit* [1]*/ la ce se întâmplă în jurul meu.* [2]*/*: **4p.**

II.

1. Respectarea convențiilor specifice unui asemenea tip de scrisoare: **3p.**

– formula de introducere: 1p.

– formula de încheiere: 1p.

– data, locul, semnătura, numai dacă toate trei elementele apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii: **5p.**

– conținut adecvat cerinței (*foarte bine:* 3p./ *bine:* 2p./ *satisfăcător:* 1p.): 3p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit (*în totalitate:* 2p./ *parțial:* 1p.): 2p.

Scanned with OKEN Scanner

3. Respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie: **2p.**
– ortografie: 1p. (pentru 0-1 greşeli)
– punctuaţie: 1p. (pentru 0-2 greşeli)

III.

A. Conţinut:

– precizarea elementelor de versificaţie (cel puţin 3 elemente de versificaţie corect identificate: 4p/ 2 elemente de versificaţie: 2p./ un element de versificaţie: 1p.): **4p.**

– relevarea a trei trăsături ale eului liric evidente în text – axarea mesajului poetic pe opoziţie (*gândul cel dintâi/ gândul fără glas)* şi pe antiteză (*să pleci/ să rămâi*), ca mijloace de sugestie a frământărilor şi a nehotărârii; prezenţa persoanei I (verbe, pronume), dând poeziei aspect de confesiune lirică; prezenţa persoanei a II-a ca semn al adresării directe, nemijlocite/ aspect de monolog adresat etc. (3 trăsături: 4p/ 2 trăsături: 2p./ 1 trăsătură: 1p.): **4p.**

– prezentarea modalităţilor artistice folosite de autor (3 modalităţi – o figură de stil: epitet, inversiune poetică, enumeraţie, repetiţie etc./ un procedeu artistic: interogaţia retorică.../ o imagine artistică adresată simţului vizual sau auditiv: 4p.; 2 modalităţi: 2p.; 1 modalitate: 1p.): **4p.**

– exprimarea unui punct de vedere, referitor la semnificaţiile textului (*foarte bine*: 4p/ *bine*: 2p./ *satisfăcător*: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 20

I.

1. Rezumarea fragmentului – respectarea tuturor convenţiilor specifice rezumatului şi a normelor de ortografie, de punctuaţie şi de exprimare corectă (în totalitate: 2p./ parţial: 1p.): **2p.**

2. Transformarea în vorbire indirectă a dialogului dintre împărat şi Făt-Frumos – transformare corectă şi completă (tre-

Scanned with OKEN Scanner

cerea verbelor şi a pronumelor de la persoana I şi a II-a; păstrarea, pe cât este posibil, a cuvintelor vorbitorului; prezenţa verbelor care exprimă acţiunea de a spune; eliminarea vocativelor şi a nuanţelor de imperativ etc. - 2p./ transformare incompletă sau cu una-două greşeli de ortografie, de punctuaţie sau de exprimare corectă - 1p.: **2p.**

3. Transcrierea, din text, a două cuvinte/ sintagme sugerând ideea de trecere a timpului, pe parcursul naraţiunii – *către sfârşitul mesei, atunci, când, îndată* etc.: **2p.** (1+1)

4. Propoziţia exprimând ideea de îndoială: *Nu se* poate: **2p.**

5. Menţionarea a două elemente prin care Făt-Frumos este recunoscut ca erou al bătăliilor purtate de împărat – năframa, hainele/ vestimentaţia, părul lăsat pe spate etc.: **2p.** (1+1)

6. Exemple de răspuns: Înainte de concurs, gimnasta îşi masă muşchii picioarelor. Statele au intrat în era informaticii.: **4p.** (2+2)

7. Cuvinte din text conţinând vocale în hiat – *bătălie, mie, adaose*: **4p.** (2+2)

8. Transcrierea, din text, a unui fragment de cel mult zece cuvinte, care conţine un anacolut: *Făt-Frumos scoase năframa care i-a dat-o împăratul/ Făt-Frumos scoase năframa pe care i-a dat-o împăratul.* **4p.**

9. Exemple de răspuns – *în mâinile tale, cu hainele cele cu soarele în piept, la toată adunarea:* **4p.** (2+2)

10. Construirea enunţului cu altă valoare morfologică, decât cea din text, a cuvântului iute – adjectiv (calificativ): Ardeiul acesta este iute. **4p.**

11. Stabilirea funcţiei sintactice a părţilor de vorbire: *care* – complement direct; *îşi* – atribut pronominal în dativul posesiv: **4p.** (2+2)

12. Exemplu de răspuns: Castelul acesta este al împăratului. **4p.**

13. Extragerea, din text, a unei propoziţii subordonate circumstanţiale de timp – *Când îl văzură mesenii*: **4p.**

14. Motivarea folosirii ultimei virgule, din textul dat – semn de punctuaţie obligatoriu, înaintea conjuncţiei coordonatoare adversative etc.: **4p.**

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice unui asemenea tip de scrisoare: **3p.**

- formula de introducere: 1p.
- formula de încheiere: 1p.
- data, locul, semnătura, numai dacă toate trei elementele apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii: 5p.

Scanned with OKEN Scanner

– conținut adecvat cerinței (*foarte bine:* 3p./ *bine:* 2p./ *satisfăcător:* 1p.): 3p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit (*în totalitate:* 2p./ *parțial:* 1p.): 2p.

3. Respectarea normelor de ortografie și de punctuație: **2p.**

– ortografie: 1p. (pentru 0-1 greșeli)

– punctuație: 1p. (pentru 0-2 greșeli)

III.

A. Conținut:

– precizarea modurilor de expunere existente în text – narațiunea/ relatarea, dialogul, descrierea (3 moduri de expunere corect identificate: 4p/ 2 moduri de expunere: 2p./ un mod de expunere: 1p.): **4p.**

– relevarea a patru locuri comune/ stereotipii: personaje specifice (Făt-Frumos, împăratul); ideea centrală de bine și adevăr care triumfă asupra răului și minciunii; împletirea elementelor realului cu cele ale fabulosului și supranaturalului: masa, mesenii, atmosfera generală.../ vestimentația.../ îngerul Domnului...; formula specifică basmului *la soare te putei uita, dar la dânsul ba* etc. (4 locuri comune. 4p/ 3 locuri comune: 3p./ 2 locuri comune: 2p./ 1 loc comun: 1p.): **4p.**

– argumentarea ideii că fragmentul reprezintă punctul culminant al unuia dintre conflictele basmului – relevarea ideii de moment al adevărului, când eroul își dezvăluie identitatea etc. (argumentare nuanțată și coerentă: 4p.; argumentare aproximativă: 2p.; încercare de argumentare, cu tendințe de *povestire* a textului: 1p.): **4p.**

– identificarea ipostazelor naratorului în fragmentul citat: ipostaza rapsodului popular care relatează ca un posibil martor ocular, mai întâi, aparent obiectiv (a se vedea dialogul viu, autentic, dintre personaje; acuratețea detaliului etc.), apoi subiectiv (comparația din final, care trădează implicarea afectivă; prezența persoanei a doua, ca formă de adresare ascultătorului etc.). (explicație nuanțată, cu sublinierea trăsăturilor obiectiv-subiectiv: 4p.; explicație cu sublinierea uneia dintre trăsături: 2p.; explicație aproximativă, improvizații: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 și mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli -

Scanned with OKEN Scanner

1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**
– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 21

I.

1. Transcrierea, din textul dat, a unei aliteraţii – *vâjie prin vijelie...*: **2p.**

2. Selectarea unui fragment de vers, care indică prezenţa eului liric - *Vai de cal şi călător!*: **2p.**

3. Exemplu de răspuns – Pastelul descrie un peisaj hibernal, având ca element definitoriu viscolul care pare să reducă la neputinţă orice urmă de viaţă etc. răspuns corect (nuanţat, corect redactat) - 2p.; răspuns parţial corect (ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuaţie) - 1p.: **2p.**

4. Exemplu de răspuns: compararea troienelor de zăpadă cu dunele pustiului etc. Răspuns corect (nuanţat, corect redactat) - 2p.; răspuns parţial corect (ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuaţie) - 1p.: **2p.**

5. Exemple de răspuns: tipului strofei – catren; felul rimei – împerecheată / pereche / a-b, a-b etc.: **2p.** (1+1)

6. Exemplu de răspuns – conservarea metricii versului/ menţinerea ritmului/ păstrarea măsurii...: **4p.**

7. Exemple de răspuns: cuvinte derivate – *a vâjâi, câmpie, african, a se îndoi* etc. - şi cuvinte compuse – *miazănoapte, de prin, de pe* etc.: **4p.** (2+2)

8. Exemplu de răspuns: *miazănoapte* – nord...; *frământă* – agită etc.: **4p.** (2+2)

9. Transcrierea, din text, a unei locuţiuni prepoziţionale (*în urmă*) şi a unui adjectiv substantivizat (*călător*): **4p.** (2+2)

10. Stabilirea cazului din text al următoarelor părţi de vorbire – adjectivul *fericit* (nominativ) şi pronumele relativ *ce* (nominativ): **4p.** (2+2)

11. Exemplu de răspuns – *zăpada, lumea, lătrare*, etc.: **4p.** (2+2)

12. Precizarea funcţiei sintactice a verbului *lucind* (atribut verbal): **4p.**

13. Rescrierea primei subordonate atributive din textul dat (*ce noaptea-n viscolire/ Stă*): **4p.**

14. Exemplu de răspuns – ...dulcea ospeţie întâmpinându-l zâmbind: **4p.**

II.

1. Convenţiile specifice unei cereri: **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

– formula de adresare inițială (Domnule Director, / director): 1p.
– semnătura petiționarului, locul și data: 1p.
– formula finală de adresare a cererii (Domnului Director/ director al Școlii Generale.... din ...): 1p.
– dispunerea în pagină: 1p.

2. Conținutul și structura cererii: **4p.**
– formula consacrată (Subsemnatul,..., / Subsemnata,...,); numele și prenumele petiționarului: 1p.
– calitatea petiționarului; adresa: 1p.
– precizarea succintă a motivului solicitării prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate (...vă rog să-mi eliberați...; ...solicit eliberarea... etc.): 1p.
– exprimarea concisă și clară: 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**
– ortografia: 1p. (0p. pentru o greșeală sau mai multe greșeli)
– punctuația: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greșeli)

III.

A. Conținut:

– precizarea relației autor – operă: poetul apare în ipostaza contemplativului, a privitorului care, vizibil înspăimântat de amploarea fenomenului natural la care asistă, notează ceea ce vede, simte și îl impresionează etc.); răspuns corect (nuanțat, corect redactat) - 4p.; răspuns parțial corect (ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație) - 2p.: **4p.**

– precizarea a patru caracteristici ale acestei specii literare: mod dominant de expunere – descrierea artistică de tip tablou; insistența pe imagini artistice adresate simțurilor, în special vizualului și auditivului; aglomerarea figurilor de stil; gradația ascendentă; imaginile artistice au menirea de a crea o anumită stare sufletească a cititorului etc. (4 caracteristici: 4p.; 3 caracteristici: 3p.; 2 caracteristici: 2p.; 1 caracteristică: 1p.): **4p.**

– ilustrarea caracteristicilor pe baza textului dat (alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații logice, nuanțate: 4p.; exemplificări parțiale, argumentare sumară: 2p.; exemplificări parțiale, fără argumente: 1p.): **4p.**

– evidențierea rolului mijloacelor artistice (identificarea mijloacelor artistice, prezentarea și argumentarea adecvată a rolului acestora în text: 4p.; identificarea și prezentarea sumară a mijloacelor artistice: 2p.; identificarea mijloacelor artistice și prezentare simplificatoare, cu ezitări/ absența prezentării: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheie-*

Scanned with OKEN Scanner

re - 1p.): **3p.**
– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**
– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 22

I.

1. *Milostiv şi înțelept*: **2p.**
2. Exemplu de răspuns – *(Amintiri cu zurgălăi) / Vin – ca sănii*: **2p.**
3. Exemplu de răspuns – imaginea artistică sugerează inocența/ nevinovăția copilăriei, farmecul vremurilor de altădată etc.; răspuns corect (nuanțat, corect redactat) - 2p.; răspuns parțial corect (ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuație) - 1p.: **2p.**
4. Exemplu de răspuns – nostalgia, tristețea, malancolia etc: **2p.**
5. Genul liric: **2p.**
6. Exemplu de răspuns – cratima marchează pronunțarea împreună a două cuvinte etc.: **4p.**
7. Exemplu de răspuns – *lin, catifelin*: **4p.**
8. Exemplu de răspuns – *prind* – încep, pornesc etc.: **4p.**
9. *Spune* – modul imperativ; *să răsune, să visez* – modul conjunctiv: **4p.** (2+2)
10. *La* – prepoziție (simplă); *tăi* – adjectiv (pronominal) posesiv: **4p.** (2+2)
11. *Colinde* – subiect; *(la) paşii* – complement indirect: **4p.** (2+2)
12. *De omăt* – atribut substantival prepozițional; *a copilăriei* – atribut substantival genitival: **4p.** (2+2)
13. Exemplu de răspuns – Nu l-a mai aşteptat [1]/ fiindcă a întârziat [2]/: **4p.**
14. Exemplu de răspuns – prin odăile / care sunt tăcute ...: **4p.**

II.

1. Convențiile specifice unei cereri: **4p.**
– formula de adresare inițială (Domnule Director,/ director,): 1p.
– semnătura petiționarului, locul şi data: 1p.

Scanned with OKEN Scanner

– formula finală de adresare a cererii (Domnului Director/ director al Şcolii Generale.... din ...): 1p.
– dispunerea în pagină: 1p.

2. Conţinutul şi structura cererii: **4p.**

– formula consacrată (Subsemnatul,..., / Subsemnata,...,); numele şi prenumele petiţionarului: 1p.
– calitatea petiţionarului: 1p.
– adresa petiţionarului: 1p.
– precizarea succintă a motivului solicitării prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate (...vă rog să-mi eliberaţi...; ...solicit eliberarea... etc.): 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

– exprimarea concisă şi clară: 1p. (0p. - în cazul unei greşeli de lexic, de sintaxă sau de folosire a stilului adecvat)
– ortografia şi punctuaţia: 1p. (0p. pentru o greşeală sau mai multe greşeli).

III.

A. Conţinut:

– precizarea celor două trăsături ale personajului de comedie, ales de candidat: **4p.** (2+2)
– exemplificarea caracteristicilor pe baza textului selectat (alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicaţii logice, nuanţate: 4p.; exemplificări parţiale, argumentare sumară: 2p.; exemplificări parţiale, fără argumente: 1p.): **4p.**
– evidenţierea celor două mijloace artistice/ procedeelor de portretizare; de exemplu: comicul de caracter, de limbaj, onomastic; caracterizare indirectă, prin fapte, cuvinte etc. (identificarea celor două mijloace/ procedee de caracterizare; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuţie, în acord cu textul ales: 4p.; identificarea unui mijloc/ procedeu de caracterizare, alegerea potrivită a exemplelor pentru procedeul ales, explicaţie sumară: 2p.): **4p.**
– prezentarea relaţiei dintre cele două personaje (alegerea potrivită a exemplelor; explicaţii logice, nuanţate, în acord cu exemplele alese: 4p.; exemple însoţite doar sporadic de explicaţii: 2p.; exemple neînsoţite de explicaţii sau explicaţii de circumstanţă, improvizaţi etc.: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4

Scanned with OKEN Scanner

şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 23

I.

1. Precizarea genului literar – genul epic: **2p.**

2. Transcrierea fragmentului care sugerează originea socială a lui Niţescu – *s-a dus la ţară pe lângă tată-său, care era negustor cu dare de mână* (transcriere corectă: 2p.; transcriere parţială: 1p.): **2p.**

3.Transformarea în vorbire indirectă a fragmentului din vorbirea directă a textului – (transformare corectă: 2p.; transformare parţială: 1p.): **2p.**

4. Exemplu de răspuns – *a avea icoană la scris* – expresia sugerează ideea de talent deosebit/ de har la caligrafie etc. (explicare nuanţată: 2p.; explicare parţială: 1p.): **2p.**

5. Menţionarea momentului subiectului – expoziţiunea: **2p.**

6. Exemplu de răspuns: ca şi virgula sau parantezele, într-o situaţie similară, linia de pauză marchează pauza dintre diferitele părţi ale propoziţiei, respectiv izolarea unei apoziţii multiple, *Niţă Ghiţescu şi Ghiţă Niţescu* (răspuns corect (nuanţat, corect redactat) - 2p.; răspuns parţial corect (ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuaţie) - 1p: **4p.**

7. Despărţirea în silabe a cuvintelor – *is-pră-vind, des-păr-ţit, ne-gus-tor, as-cul-tând*: **4p.** (1+1+1+1)

8. *Ceilalţi, fiecare*: **4p.**

9. Exemple de răspuns: *a se hrăni* – a se întreţine, a-şi asigura existenţa, a supravieţui etc.; *a înainta* – a avansa, a promova etc. **4p.** (2+2)

10. Exemplu de răspuns: În urma greşelii pe care a făcut-o, şi-a ridicat lumea în cap. Sătul de atâtea necazuri, şi-a luat lumea în cap etc.(corectitudinea enunţului: 2p.; sensul figurat al cuvântului: 2p.): **4p.**

11. Exemplu de răspuns – a da / a fi dat / e dat...: **4p.**

12. *Mâna* – subiect; *şubredă* – nume predicativ: **4p.** (2+2)

13. Exemplu de răspuns – Dacă vii la petrecere [1]/ înseamnă [2]/ că ne vom distra foarte bine [3]/: **4p.**

14. Rescrierea corectă a enunţului: *A creat ceea ce nici un alt artist nu va mai crea vreodată:* **4p.** (1p.+1p.+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

II.

1. Convenţiile specifice unei cereri: **4p.**

– formula de adresare iniţială (Domnule Director,/ director,): 1p.

– semnătura petiţionarului, locul şi data: 1p.

– formula finală de adresare a cererii (Domnului Director/ director al Şcolii Generale.... din ...): 1p.

– dispunerea în pagină: 1p.

2. Conţinutul şi structura cererii: **4p.**

– formula consacrată (Subsemnatul,.../ Subsemnata,...,); numele şi prenumele petiţionarului: 1p.

– calitatea petiţionarului; adresa: 1p.

– precizarea succintă a motivului solicitării prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate (...vă rog să-mi eliberaţi...; ...solicit eliberarea... etc.): 1p.

– exprimarea concisă şi clară: 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

– ortografia: 1p. (0p. pentru o greşeală sau mai multe greşeli)

– punctuaţia: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greşeli)

III.

A. Conţinut:

– prezentarea a patru procedee/ modalităţi de portretizare, particularizate la textul ales de către candidat: caracterizare directă – de către narator, de către alte personaje, autocaracterizarea; caracterizare indirectă – prin relaţiile cu alte personaje, prin limbaj, prin gesturi, fapte şi atitudini, prin mediul în care este situat, pe baza relaţiei om-natură etc. (prezentarea adecvată, cu particularităţi, a minimum patru procedee/ modalităţi de portretizare: 4p.; prezentarea adecvată, cu particularităţi, a două-trei procedee/ modalităţi de portretizare sau prezentarea a patru procedee/ modalităţi, în linii generale, fără particularizări/ cu particularizări sporadice: 2p.; prezentarea unui procedeu/ a unei modalităţi de portretizare sau prezentarea a două-trei procedee/ modalităţi, în linii generale, fără particularizări: **1p.**): **4p.**

– precizarea a patru trăsături distincte ale personajului, în funcţie de textul selectat: **4p.** (1+1+1+1)

– ilustrarea acestor trăsături, prin raportare la text (prezentare şi argumentare adecvată, nuanţată: 4p.; identificarea trăsăturilor, în totalitate sau parţială, şi scurtă prezentare a lor, dar cu tendinţă de povestire a textului: 2p.; ilustrarea parţială a trăsăturilor, cu evidente ezitări: 1p.): **4p.**

– evidenţierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare – figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte şi a unor structuri gramaticale etc. (identifi-

Scanned with OKEN Scanner

carea mijloacelor artistice, prezentarea şi argumentarea adecvată a rolului acestora în text: 4p.; identificarea şi prezentarea sumară a mijloacelor artistice: 2p.; identificarea mijloacelor artistice şi prezentare simplificatoare, cu ezitări/ absenţa prezentării: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 24

I.

1. Exemple de răspuns – *(cojoc) greu, (într-un somn) adânc, (sub acoperişurile) grele, (într-o pace) adâncă* etc.: **2p.** (1+1)

2. Limitele de timp/ temporale – *Numai la o săptămână după Crăciun, până vor începe să bată vânturile primăverii*: **2p.**

3. Exemplu de răspuns – *cojoc greu, covorul alb şi gros, învelişul greu (de omăt)* etc.: **2p.**

4. Exemplu de răspuns – zăpada care se aşternuse dă alte contururi obiectelor din jur, creând impresia unui *sat străin*, de nerecunoscut etc.; *răspuns corect* (*nuanţat, corect redactat*): **2p.**; *răspuns parţial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuaţie*): **1p.**

5. Exemplu de răspuns – cadrul (un peisaj); perspectiva spaţială; imagini vizuale; elemente din sfera semantică a iernii; transfigurarea artistică a elementelor peisajului etc.: **2p.** (1+1)

6. Exemplu de răspuns – liniile de pauză, în locul cărora puteau fi folosite virgulele sau parantezele, izolează o propoziţie subordonată (completivă circumstanţială de mod comparativă) cu rol explicativ, de restul enunţului etc.: **4p.**

7. *Dumneaei* – compunere prin sudare (alipire, unire, contopire); *s-au înstăpânit/ a se înstăpâni* – derivare (cu prefi : si sufix): **4p.** (2+2)

Scanned with OKEN Scanner

8. Exemplu de răspuns – *a se clinti/ a se mişca, a pleca, a se retrage* etc; *tărâm/ lume,* etc.; *şură/ grajd, pătul* etc.; *a se pitula/ a se ascunde, a se tupila* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

9. *Pare* – verb copulativ; *o (arătare)* – articol nehotărât; *de pe* – prepoziție compusă; *alt* – adjectiv pronominal nehotărât: **4p.** (1+1+1+1)

10. Exemplu de răspuns: *Iarna plec la munte* (adverb de timp): **4p.**

11. *Toate* – atribut adjectival; *mai mici* – nume predicativ: **4p.** (2+2)

12. Exemple de răspuns – *Vom vedea/ [1]cine eşti tu,/ [2] când vei da examen/ [3]* (*cine* – nume predicativ). *Nu mi-ai spus/ [1] pe cine ai invitat la film/ [2]* (*pe cine* – complement direct).: **4p.** (2+2)

13. *Să privească noua înfățişare* – propoziție subordonată completivă indirectă.: **4p.**

14. Exemplu de răspuns – *Plăcerea lui era/ [1] să privească noua înfățişare./ [2]*: **4p.**

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice unui asemenea tip de scrisoare: **3p.**

– formula de introducere: 1p.

– formula de încheiere: 1p.

– data, locul, semnătura, numai dacă toate trei elementele apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii: 5p.

– conținut adecvat cerinței (*foarte bine:* 3p./ *bine:* 2p./ *satisfăcător:* 1p.): 3p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit (*în totalitate:* 2p./ *parțial:* 1p.): 2p.

3. Respectarea normelor de ortografie şi de punctuație: **2p.**

– ortografie: 1p. (pentru 0-1 greşeli)

– punctuație: 1p. (pentru 0-2 greşeli)

III.

A. Conţinut:

– prezentarea oricăror patru caracteristici ale speciei literare; de exemplu – este o creație epică în versuri; fiind o creație individuală, de autor, ca atare exprimându-se o perspectivă subiectivă asupra evenimentelor; prezintă situații/ întâmplări ieşite din comun şi personaje aflate în împrejurări-limită ale existenței lor; permite interferențe ale epicului cu liricul etc.: **4p.** (1+1+1+1)

- exemplificarea caracteristicilor pe textul selectat: (alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații logice - 4p.; exemplificări parțiale, argumentare sumară - 2p.; exemplificări parțiale, fără argumente - 1p.) **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

– prezentarea unuia dintre personajele baladei:(prezentarea sumară a personajului; stabilirea modalităților/ a procedeelor artistice implicate în portretizare; locul personajului în acțiune; precizarea trăsăturilor de caracter ale personajului: 4p.; prezentarea sumară a personajului; precizarea unor trăsături de caracter, prin raportarea la 1-2 mijloace/ procedee artistice implicate în portretizare: 2p.; prezentarea sumară a personajului, fără precizarea trăsăturilor de caracter, cu tendința evidentă de expunere a faptelor: 1p.) **4p.**

– relevarea rolului mijloacelor artistice în realizarea textului (figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte şi a unor structuri gramaticale etc.): (identificarea mijloacelor artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc luat în discuție, explicații logice, în acord cu exemplul ales - 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nerelevante şi neînsoțite decât sporadic de explicații - 2p.; identificarea a unu-două mijloace artistice, fără exemple, fără explicații: 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 25

I.

1. Descrierea: **2p.**

2. Exemplu de răspuns – (*negura... s-a tot îndesat, s-a tot întunecat*), *ca un greu şi uniform văl plumburiu,* (*brațe negre, neclintite...*), *ca într-o aşteptare încordată* etc.: **2p.**

3. Se consideră corect enunțul care conține ideea că momentul descris este cel premergător ninsorii/ zăpezii – *răspuns corect* (*nuanțat, corect redactat*): 2p.; *răspuns parțial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuație*) - 1p.: **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

4. Sunt considerate corecte argumente de tipul: cadrul temporal (*de trei zile*), ceea ce sugerează ideea de observare în timp a fenomenului; semnificația verbului *se părea*, prin care se induce ideea perspectivei subiective a observării; fixarea privirii asupra unor detalii semnificative (imaginea cerului, a arborilor etc.); insistența pe imaginea vizuală (observatorul notează ceea ce vede, simte și îl impresionează) etc.: **2p.** (1+1)

5. Exemple de răspuns: prezența unui narator (în ipostaza observatorului/ a martorului ocular); fixarea coordonatelor temporale și spațiale ale posibilului conflict (este evident faptul că fragmentul citat, deși conține o descriere artistică în proză, nu este destinat să ofere doar imaginea picturală a ciorilor, ci să prezinte un conflict, în care acestea să joace rolul unui personaj colectiv); compoziția (elementele de stuctură ale unui text literar în proză) etc.: **2p.** (1+1)

6. *trei, mai*: **4p.** (2+2)

7. Oricare dintre răspunsurile – *alburie, plumburiu, sură*: **4p.** (2+2)

8. *Vâjâind* – derivare (cu sufixul *-âi*); *domol* – conversiune/ schimbarea valorii gramaticale (adverb provenit din adjectivul calificativ *domol*): **4p.** (2+2)

9. *Trei* – numeral cardinal (folosit cu valoare adjectivală); *se* – pronume reflexiv; *tot* – adverb de mod; *tare* – adjectiv (calificativ): **4p.** (1+1+1+1+1)

10. Exemple de răspuns – *A citit <u>tot</u> ce i s-a indicat* (pronume nehotărât). *Din <u>tot</u> meniul nu a ales decât acest fel de mâncare* (adjectiv pronominal nehotărât): **4p.** (2+2)

11. *Aceea* – atribut adjectival; *alburie* – atribut adjectival; *greu* (și) *uniform* – atribut adjectival multiplu; *plumburiu* – atribut adjectival: **4p.** (1+1+1+1+1)

12. *Era sură* – predicat nominal complet, format din/ exprimat prin verbul personal, copulativ (intranzitiv) *a fi*/ *era*, diateza activă, conjugarea a IV-a, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, singular, și din numele predicativ *sură*, exprimat prin adjectiv propriu-zis/ calificativ, variabil, cu două terminații și patru forme flexionare, acordat în gen, număr și caz cu substantivul-subiect *lumea*, feminin, singular, nominativ, fără grad de comparație (analiză completă, corectă: 4p.; 1-2 greșeli: 3p.; 3 greșeli: 2p.; 4 greșeli: 1p.; stabilirea altei funcții sintactice decât cea de predicat nominal: 0p.): **4p.**

13. *Că s-a înălțat o ceață răsfirată peste bolta senină* – propoziție subordonată subiectivă: **4p.**

14. Exemplu de răspuns – *S-a înălțat atât de sus,/[1] încât abia se mai vedea./[2]*: **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice unui asemenea tip de scrisoare: **3p.**

– formula de introducere: 1p.

– formula de încheiere: 1p.

– data, locul, semnătura, numai dacă toate trei elementele apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii: 5p.

– conţinut adecvat cerinţei (*foarte bine:* 3p./ *bine:* 2p./ *satisfăcător:* 1p.): 3p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit (*în totalitate:* 2p./ *parţial:* 1p.): 2p.

3. Respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie: **2p.**

– ortografie: 1p. (pentru 0-1 greşeli)

– punctuaţie: 1p. (pentru 0-2 greşeli)

III.

A. Conţinut

– descriere; cadrul temporal şi spaţial (succesiunea zilelor înnorate, imaginea satului); atmosfera generală (senzaţia de înfiorare); însistenţa pe detaliul pictural (imaginea vizuală) etc. (explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicaţie logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei – perspectiva privitorului care notează ceea ce vede, simte şi îl impresionează; verbele la imperfect care creează impresia de indeterminare; frecvenţa adjectivului cu valoare stilistică de epitet; imagini vizuale şi auditive etc. (explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicaţie logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– încadrarea textului în genul epic – prezenţa unui posibil narator; împletirea descrierii în proză cu elemente de naraţiune (*ciorile* pot fi considerate un veritabil personaj colectiv, angrenate într-un posibil conflict); prezenţa unor mijloace/ procedee artistice ale descrierii în proză (structura textului, gradaţia, fixarea privirii asupra elementului central sugerat de titlu, tehnica asamblării amănuntului caracteristic într-o imagine de sinteză pluridimensională...) etc. (explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicaţie logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– exprimarea punctului de vedere (punct de vedere logic prezentat, într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.;

Scanned with OKEN Scanner

punct de vedere logic, dar argumentat sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 26

I.

1. Genul epic: **2p.**

2. Exemple de răspuns – satul/ localitatea, ulița/ strada, râul/ *Râul*, dealul /*Cetățuia*: **2p.** (1+1)

3. Exemplu de răspuns – *de pe Cetățuie poți număra fiecare clădire, aşa e de înalt dealul acela, întărit odată, deasupra unei strâmtori uşor de apărat*: **2p.**

4. Se consideră corectă explicația care conține ideea de centru al aşezării – *răspuns corect* (*nuanțat, corect redactat*) - 2p.; *răspuns parțial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuație*) - 1p.: **2p.**

5. Exemple de răspuns – gradația completă (mai întâi ascendentă şi apoi descendentă); insistența pe detaliul semnificativ; frecvența imaginilor adresate vizualului; ipostaza observatorului etc.: **2p.** (1+1)

6. *Pre-lun-geş-te, mes-tea-căn, nici-o-da-tă, ce-le-lal-te*: **4p.** (1+1+1+1)

7. (Se) *prelungeşte* – derivare (cu prefix); (urcă) *uşor* – conversiune/ schimbarea valorii gramaticale (adverb de mod provenit din adjectiv propriu-zis/ calificativ): **4p.** (2p.+ 2p.)

8. Exemple de răspuns – (îşi) *frământă* – (îşi) agită, (îşi) învolburează etc.; *necurmat* – neîncetat, necontenit etc.: **4p.** (2+ 2)

9. *Ce* – pronume relativ; *când* – adverb relativ: **4p.** (2+ 2)

10. Exemple de răspuns – *Mi-am amintit de tine* (prepoziție simplă). *De vrei, vii la film* (conjuncție subordonatoare, *de* = *dacă*). *Casele de le vezi sunt ale lui* (pronume relativ, *de* = *pe*

Scanned with OKEN Scanner

care). – *De, dacă n-ai învățat, ai luat nota doi!* (interjecție exclamativă): **4p.** (1+1+1+1)

11. (De pe) *Cetățuie* – complement circumstanțial de loc; *număra* – complement direct; *fiecare* – atribut adjectival; *clădire* – complement direct: **4p.** (1+1+1+1)

12. *Cu ulița* – complement indirect; *dealurilor/ munților* – atribute substantivale genitivale: **4p.** (2+ 2)

13. *Şi duce trunchi de brazi în spate* – propoziție subordonată atributivă: **4p.**

14. Exemplu de răspuns – *Problema lui era/*[1] *unde își va petrece concediul./*[2]: **4p.**

II.

- Convențiile specifice invitației:
  - formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul, semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (în totalitate / parțial): **2p. / 1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut

– descriere; cadrul temporal şi spațial (ziua, imaginea satului); atmosfera generală (senzația de încântare în fața unui peisaj inedit); însistența pe detaliul pictural (imaginea vizuală) etc. (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei – perspectiva privitorului care notează ceea ce vede, simte şi îl impresionează; verbele la imperfect care creează impresia de indeterminare; frecvența adjectivului cu valoare stilistică de epitet; imagini vizuale şi auditive etc. (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

- încadrarea textului în genul epic – prezența unui posibil narator; împletirea descrierii în proză cu elemente de narațiune (titlul *Moş Ioniță* sugerează prezenta unui personaj central); prezența unor mijloace/ procedee artistice ale descrierii în proză (structura textului, gradația, fixarea privirii asupra elementului râului, a satului şi a împrejurimilor, tehnica asamblării amănuntului caracteristic într-o imagine de sinteză pluridimensională...) etc. (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

– exprimarea punctului de vedere (punct de vedere logic prezentat, într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; punct de vedere logic, dar argumentat sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

- registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 27

I.

1. Se consideră corect răspunsul care conține ideea că tema/ obiectul discuției este viziunea fiecăruia dintre părinți asupra educației în familie/ zburdălnicia copiilor – *răspuns corect* (*nuanțat, corect redactat*) - 2p.; *răspuns parțial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuație*) - 1p.: **2p.**

2. Exemple de răspuns – *bărbate, omule, pughibale spurcate*: **2p.** (1+1)

3. Se consideră corect răspunsul care conține ideea de sugerare a mentalității pragmatice/ de gospodar dintr-un sat tradițional a tatălui; *răspuns corect* (*nuanțat, corect redactat*) - 2p.; *răspuns parțial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuație*) - 1p.: **2p.**

4. Rezumarea fragmentului – respectarea tuturor convențiilor specifice rezumatului şi a normelor de ortografie, de punctuație şi de exprimare corectă (în totalitate: 2 p./ parțial: 1 p.): **2p.**

5. Exemplu de răspuns – prezența unui narator (subiectiv); prezența personajelor; narațiunea/ relatarea în alternanță cu dialogul; existența unui conflict (comicul conflict familial) etc.: **2p.** (1+1)

6. Exemplu de răspuns – cratima (semn de ortografie) marchează rostirea împreună a două cuvinte diferite, datorită ritmului rapid al vorbirii etc.: **4p.**

7. Exemple de răspuns – *mâțele, ocniță, cotruță, colbul, mânile, stupeau* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

8. Exemple de răspuns – (le) *dai paiele* – a încuraja/ îi încurajezi; *aveți la știință* – a ști, a cunoaște/ știți, cunoașteți; *dându-*(ne) *huța* – a legăna/ legănându-ne; *să-*(ți) *scoată peri albi* – a șicana, a supăra etc.: **4p.** (1+1+1+1)

9. *De* – conjuncție (*de* = *să*); *ar* – auxiliarul morfologic *a avea*; *se* – pronume reflexiv; *și* – adverb de mod (*și* = *chiar și, până și*): **4p.** (1+1+1+1)

10. Exemple de răspuns – *Actorul acesta este un bărbat bine* (adjectiv). *Mi-a făcut un bine, ajutându-mă la rezolvarea acestei probleme* (substantiv): **4p.** (2+ 2)

11. *Omule* – cazul vocativ; *ți* – cazul dativ; (cu) *dânșii* – cazul acuzativ; *ziulica* – cazul acuzativ: **4p.** (1+1+1+1)

12. *Scăpa* – complement direct; *bietele* – atribut adjectival; *mâțe* – subiect (simplu/ unic); *noastre* – atribut adjectival: **4p.** (1+1+1+1)

13. *Că se bucură și ei de venirea mea* – propoziție subordonată circumstanțială de cauză; *măcar că-ți intră biserica în casă* – propoziție subordonată circumstanțială concesivă: **4p.** (2+ 2)

14. Exemplu de răspuns – *Gândul/*[1] *să te potrivești lor/*[2] *nu-ți da pace.*: **4p.**

II.

- Convențiile specifice invitației:
  - formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul, semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (în totalitate / parțial): **2p.** /**1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut

– prezentarea mijloacelor/ a procedeelor de caracterizare existente în text: caracterizare directă – de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă – prin limbaj, prin comportament etc. (identificarea mijloacelor/ a procedeelor de caracterizare; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție; explicații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.: identificarea mijloacelor/ a procedeelor de caracterizare; exemple nu în totalitate relevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; identificarea a unu-două mijloace/ procedee, fără exemple, fără explicații: 1p.): **4p.**

– numirea celor patru trăsături (câte două trăsături pentru fiecare personaj): **4p.** (1+1+1+1)

– ilustrarea trăsăturilor personajelor: (alegerea potrivită a exemplelor, în acord cu trăsătura selectată, pentru fiecare trăsătură a personajului luată în discuție: 4p.; alegerea potrivită

Scanned with OKEN Scanner

a exemplelor, pentru trei dintre trăsături: 3p.; alegerea potrivită a exemplelor, pentru două dintre trăsături: 2p.; alegerea potrivită a exemplelor, pentru o trăsătură luată în discuție: 1p.): **4p.**

– relevarea mijloacelor artistice folosite în caracterizare: (identificarea a două mijloace artistice; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc artistic luat în discuție; explicații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.; identificarea unui mijloc artistic; exemple nu în totalitate relevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; identificarea unor mijloace artistice, fără exemple, fără explicații: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii. **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 28

I.

1. Genul dramatic: **2p.**

2. Exemple de răspuns – *mă rog, vă salut* (formule de adresare); *poftim, îmi pare bine, mersi, îndatorat, salutare* (formule de răspuns): **2p.** (1+1)

3. Exemplu de răspuns – folosirea persoanei a doua plural, în locul singularului, este o marcă a politeții dialogului dintre două persoane necunoscute etc.; *răspuns corect (nuanțat, corect redactat)* - 2p.; *răspuns parțial corect (ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație)* - 1p.: **2p.**

4. Exemple de răspuns: clișeele verbale: *mersi, poftim, mă rog* etc.; întrebări-răspunsuri formale, bazate pe automatismul vorbirii (*nu, dar, bine, salutare* etc.); inversarea ordinii logice a unei conversații între două persoane care nu se cunosc între ele (prezentarea nu se face inițial, așa cum ar fi fost normal, ci după ce s-a primit răspunsul la solicitare etc.); impresia de conversație absurdă etc. – *răspuns corect (nuanțat, corect redactat)* -

Scanned with OKEN Scanner

2p.; *răspuns parțial corect (ezitant sau cu unele greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație)* - 1p.: **2p.**

5. Exemplu de răspuns: dialogul dramatic (alternanța replicilor); textul literar, destinat reprezentării scenice; prezența indicațiilor scenice/ de regie/ a didascaliilor etc.: **2p.** (1+1)

6. Exemplu de răspuns – punctele de suspensie marchează o pauză mai mare în vorbirea personajelor/ ritmul lent al vorbirii/ discontinuități etc.: **4p.**

7. (Vă) *salut – salutare*: **4p.** (2+2)

8. *Vreo* – adjectiv pronominal compus; *cineva/ dumneavoastră/ ceva* – pronume compuse: **4p.** (2+2)

9. *Dar* – conjuncție coordonatoare adversativă; (de) *unde* – adverb pronominal interogativ; *era* – verb predicativ impersonal; *să* – conjuncție subordonatoare: **4p.** (1+1+1+1)

10. *Îndată ce* – locuțiune conjuncțională subordonatoare: **4p.**

11. *Vreo* – atribut adjectival; *scrisoare* – subiect (simplu/ unic): **4p.** (2+2)

12. Exemplu de răspuns – *Casa aceasta este a mătușii:* **4p.**

13. Exemplu de răspuns – *Ca să fiți sigur,/*[1] *învățați foarte bine!/*[2]: **4p.**

II.

1. Respectarea convențiilor specifice unui asemenea tip de scrisoare: **3p.**

– formula de introducere: 1p.

– formula de încheiere: 1p.

– data, locul, semnătura, numai dacă toate trei elementele apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii: 5p.

– conținut adecvat cerinței (*foarte bine:* 3p./ *bine:* 2p./ *satisfăcător:* 1p.): 3p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit (*în totalitate:* 2p./ *parțial:* 1p.): 2p.

3. Respectarea normelor de ortografie și de punctuație: **2p.**

– ortografie: 1p. (pentru 0-1 greșeli)

– punctuație: 1p. (pentru 0-2 greșeli)

III.

A. Conținut

– dialogul dramatic; formă mascată de narare, de reprezentare a evenimentelor, făcând să avanseze narațiunea; mijloc principal prin care se pun în relief atitudinea, mentalitățile, psihologia personajelor; mijloc esențial de portretizare etc. (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

– prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei – dialogul; clişeele verbale; formulele de adresare şi de răspuns; indicaţiile de regie prin care se sugerează, la nivel minimal, mişcarea scenică a personajelor, stările lor sufleteşti, gândurile ascunse...; stilistica punctelor de suspensie etc. (explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicaţie logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– încadrarea textului în genul dramatic – text destinat reprezentării scenice, prin alternarea replicilor; prezenţa dialogului şi a indicaţiilor de regie/ a metatextului; notarea numelui personajelor care rostesc replicile etc. (explicaţie logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; explicaţie logică, dar argumentată sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

– exprimarea punctului de vedere (punct de vedere logic prezentat, într-un text coerent, cu argumente pertinente: 4p.; punct de vedere logic, dar argumentat sumar: 2p.; încercare de argumentare: 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 29

I.

1. Genul epic presupune prezenţa naratorului, care poate vorbi în numele său ori poate face personajele să se exprime în vorbire directă, a acţiunii, a subiectului şi a momentelor subiectului etc.: **2p.** (1+1)

2. Realizarea rezumatului: (prezentarea secvenţelor în ordinea logicii textului şi relatarea la persoana a III-a, fără cuvinte şi expresii din limbajul curent, fără citate şi fără figuri de stil sau descrieri, transformarea dialogului în vorbire indirectă, respectarea normelor ortografice şi de punctuaţie, încadrarea în nu-

Scanned with OKEN Scanner

mărul de rânduri - 2p.; respectarea parțială a cerințelor specifice realizării rezumatului, depășirea numărului de rânduri - 1p.): **2p.**

3. Este îngâmfat, fudul, încrezut, orgolios etc.: **2p.**

4. *piele răpănoasă (ce eşti); măi porcule*; (se acceptă şi forma pronominală *tu*): **2p.** (1+1)

5. Este un joc de cuvinte: interjecția *ptiu!* sugerează respingere, senzație de neplăcere, de silă, dar în acelaşi timp exprimă şi acțiunea de a scuipa oasele etc.: **2p.** (pentru explicația literală a interjecției – acțiunea de a scuipa oasele 1p.)

6. *u, ă, a, e*: **4p.** (1+1+1+1)

7. *să-ți fac în ciuda ta* (a face în ciuda cuiva), *s-au luat la sfadă* (a se lua la sfadă): **4p.** (2+2)

8. *Glod, noroi, mâl, mocirlă* etc.: **4p.** (2+2)

9. Oricare dintre următoarele răspunsuri: substantive articulate hotărât – *porcul, apa, peştele, capul, râsul, lumii, lumea, omul, buzele*; substantive articulate nehotărât – *un porc, unei ape, un peşte*: **4p.** (2+2)

10. Oricare dintre următoarele verbe: conjugarea I – *a (se) lua, a tăia, a mânca*; conjugarea a II-a – *a vrea, a (se) părea, a putea, a avea*: **4p.** (2+2)

11. Complement indirect, predicat verbal: **4p.** (2+2)

12. Subiect – *un porc*; complement circumstanțial de loc – *pe marginea unei ape*: **4p.** (2+2)

13. *Eu sunt/ cum sunt!*: **4p.** (2+2)

14. Realizarea extensiei şi menționarea rezultatului – subordonată atributivă; (de ex.) *Un porc se afla pe malul unei ape/ care era curgătoare*: **4p.** (2+2)

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii: **4p.**

- formula de introducere: 1p.
- formula de încheiere: 1p.
- data, locul, semnătura (numai dacă toate elementele apar în compunere): 2p.
- pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.**

- conținut adecvat cerinței: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.
- folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **2p.**

- corectitudinea exprimării: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă)
- ortografie şi punctuație: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greşeli cumulate)

Scanned with OKEN Scanner

III.

A. Conţinut:

– prezentarea oricăror patru caracteristici ale speciei literare; de exemplu: este o creaţie epică, în versuri; fiind o creaţie populară, este orală, anonimă, colectivă, sincretică; conţine situaţii/ întâmplări ieşite din comun; permite interferenţe ale epicului cu liricul etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– exemplificarea caracteristicilor pe textul selectat: (alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicaţii logice - 4p.; exemplificări parţiale, argumentare sumară - 2p.; exemplificări parţiale, fără argumente - 1p.) **4p.**

– evidenţierea raporturilor care se stabilesc între personajele baladei: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu situaţia selectată, explicaţii logice - 4p.; situaţiile selectate nu sunt în totalitate relevante, explicaţiile sunt sumare - 2p.; situaţiile selectate sunt nerelevante - 1p.) **4p.**

– relevarea rolului mijloacelor artistice în realizarea textului: (figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte şi a unor structuri gramaticale etc.) (identificarea mijloacelor artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc luat în discuţie, explicaţii logice, în acord cu exemplul ales - 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nerelevante şi neînsoţite decât sporadic de explicaţii - 2p.; identificarea a unu-două mijloace artistice, fără exemple, fără explicaţii: 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 30

I.

1. Genul epic: **2p.**

2. Realizarea rezumatului: (prezentarea secvenţelor în ordinea logicii textului şi eliminarea amănuntelor nesemnificative, rela-

Scanned with OKEN Scanner

tarea la persoana a III-a, fără cuvinte şi expresii din limbajul curent, fără citate şi fără figuri de stil sau descrieri, transformarea dialogului în vorbire, respectarea normelor ortografice şi de punctuaţie, încadrarea în numărul de rânduri - 2p.; respectarea parţială a cerinţelor specifice realizării rezumatului, depăşirea numărului de rânduri - 1p.) **2p.**

3. *A pofti, a râvni, a jindui* etc.: **2p.**

4. *nu mai putea de ciudă*: **2p.**

5. Explicaţia motivului: (răspuns logic, redactat corect - 2p.; răspuns ezitant, cu unele greşeli de exprimare, de ortografie şi/ sau de punctuaţie - 1p.) **2p.**

6. *cumătra, păsat, tocătură, ulcior*: **4p.** (1+1+1+1)

7. *Preferinţă, poftă, dorinţă, plac etc.; musafiri, invitaţi, vizitatori* etc.: **4p.** (2+2)

8. *altceva, hlop-hlop, de două ori, de la* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

9. *a pleca, a avea, a zice, a fi* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

10. Ac., N.: **4p.** (2+2)

11. *ei*: **4p.**

12. (de ex.) *Într-o dimineaţă* (complement circumstanţial de timp), *iacă s-a dus şi vulpea cea şireată* (atribut) *la barză.*: **4p.** (2+2)

13. *că poate ţi-o fi foame, cumetriţă, căci ciocul ei era prea lung şi subţire* etc.: **4p.**

14. (de ex.) *Dl. profesor a intrat în cancelarie.* → Punctul într-o abreviere este semn ortografic, iar la sfârşit de propoziţie enunţiativă este semn de punctuaţie: **4p.** (2+2)

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii: **4p.**

- formula de introducere: 1p.
- formula de încheiere: 1p.
- data, locul, semnătura (numai dacă toate elementele apar în compunere): 2p.
- pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.**

- conţinut adecvat cerinţei: în totalitate: 2p./ parţial: 1p.
- folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate: 2p./ parţial: 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

- corectitudinea exprimării: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă)
- ortografie şi punctuaţie: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greşeli cumulate)

Scanned with OKEN Scanner

III.

A. Conținut:

– genul epic presupune prezența naratorului, care poate vorbi în numele său ori poate face personajele să se exprime în vorbire directă, a acțiunii, a subiectului și a momentelor subiectului etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– prezentarea acestor caracteristici, cu ajutorul exemplelor extrase din textul ales: (alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații logice - 4p.; exemplificări parțiale, argumentare sumară - 2p.; exemplificări parțiale, fără argumente - 1p.) **4p.**

– evidențierea modalităților de caracterizare a personajelor, specifice textului epic – caracterizare directă/ de către autor, de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă/ prin limbaj, prin aspectul fizic, prin comportament etc.: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu modalitatea selectată, explicații logice - 4p.; exemple nu în totalitate relevante, explicații sumare - 2 p; exemple neînsoțite de explicații - 1p.) **4p.**

– relevarea rolului mijloacelor artistice (de ex.: moduri de expunere precum narațiunea și dialogul, care fac mai alertă comunicarea, expresivitatea unor cuvinte și a unor structuri gramaticale etc.): (identificarea mijloacelor artistice; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc artistic luat în discuție; explicații logice, în acord cu exemplul ales - 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nu în totalitate relevante și neînsoțite decât sporadic de explicații - 2p.; identificare sporadică, fără exemple și fără explicații - 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 31

1. Deznodământ: **2p.**

2. Basm – personaje specifice (Ileana Cosânzeana, Făt-Frumos), obiecte fermecate (mărul), formula de încheiere: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

3. *Ionică şi Ileana viețuiră în fericire cerească, cu dragoste nesfârşită...*: **2p.**

4. Se consideră corect răspunsul care conține ideea că retrăirea zilelor fericite ale tinereții îi face pe cei doi să uite de trecerea timpului cu tot ceea ce presupune aceasta – bătrânețe, boală etc.: **2p.** (Se acordă 1p. pentru o explicație literală de genul: cei doi nu îmbătrânesc din cauza amintirilor).

5. (de ex.) *...şi vă spusei povestesc aşa*: **2p.**

6. *-ntinerească, poate, trăiesc, lumea*: **4p.** (1+1+1+1)

7. *îmbătrâneau, Ionică, nenorocit, cerească*: **4p.** (1+1+1+1)

8. *A-şi arunca ochii, a da ochii cu cineva, a lua la ochi, numai ochi şi urechi, a-i da ochii în gene, a face cu ochiul, între patru ochi, a-i fi drag ca sarea în ochi, cu ochii în patru* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

9. *acasă, îndată, ca din nimic*: **4p.** (2+2)

10. (de ex.) *El s-a făcut medic, pentru că aşa au dorit părinții lui*: **4p.**

11. Subiect – *Ionică şi Ileana*; atribut adjectival – *cerească, nesfârşită*: **4p.** (2+2)

12. *care cu toții plânseră de bucurie* – atributivă; *când văzură pe Ionică, atât de nenorocit odinioară, ieşindu-le înainte cu mândra lui soție* – circumstanțială de timp: **4p.** (1+1+1+1)

13. (de ex.). *..plecară la lacul/ care era al zânelor*: **4p.**

14. Marchează alipirea, într-o formă verbală inversată, a verbului auxiliar de verbul de conjugat: **4p.**

II.

1. Respectarea convenţiilor specifice unei cereri: **4p.**

– formula de adresare inițială (Domnule Director,/ director,): 1p.

– semnătura petiționarului, (locul) şi data: 1p.

– formula finală de adresare a cererii (Domnului Director/ director al Bibliotecii...): 1p.

– dispunerea în pagină: 1p.

2. Conţinutul cererii: 4p.

– formula consacrată (Subsemnatul,...,/ Subsemnata,...,), numele şi prenumele: 1p.

– adresa petiționarului: 1p.

– calitatea petiționarului: 1p.

– precizarea succintă a motivului solicitării, prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate (... vă rog să-mi aprobați...; solicit înscrierea... etc.): 1p. (se scade 1p. pentru motivații inutile de tipul nu am găsit cartea în librărie sau doresc să citesc culegerea lui Petre Ispirescu, *Legendele sau basmele românilor* etc.).

3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

– exprimare concisă şi clară: 1p. (0p.. în cazul unei greşeli de lexic, de sintaxă sau de folosire a unui stilul neadecvat);
– ortografia şi punctuaţia: 1p. (0p.. pentru o greşeală sau mai multe greşeli).

III.

A. Conţinut:

– caracterizare directă/ de către autor, de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă/ prin limbaj, prin aspectul fizic, prin comportament etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– precizarea celor patru trăsături ale personajului: **4p.** (1+1+1+1)

- ilustrarea acestor trăsături, prin raportare la text: (alegere potrivită a exemplelor; explicaţii logice, în acord exemplul ales - 4p.; exemple nu în totalitate relevante şi neînsoţite decât sporadic de explicaţii - 2p.; ilustrare sporadică, fără explicaţii - 1p.) **4p.**

– evidenţierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare (de ex.: moduri de expunere precum naraţiunea şi dialogul, care fac mai alertă comunicarea, expresivitatea unor cuvinte şi a unor structuri gramaticale etc.): (alegere potrivită a exemplelor; explicaţii logice, în acord exemplele alese - 4p.; exemple nu în totalitate relevante şi neînsoţite decât sporadic de explicaţii - 2p.; exemple neînsoţite de explicaţii - 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 32

1. Descriere: **2p.**

2. *cozile învoalte ca un ghiveci de flori, măgarul... îşi pleacă fruntea ca Midas* – comparaţii; *vechiul rege, albastra-i umbră* – inversiuni: **2p.** (1+1)

3. Rimă îmbrăţişată; măsură de 14 silabe: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

4. *Şi câtă bucurie în jurul casei voastre; Priveşte, vin păunii cu crestele albastre*: **2p.**

5. Descriere literară în versuri, înfăţişează un aspect din natură, un peisaj, sugerează sentimentele poetului, apelează la elemente de expresivitate artistică etc.: **2p.** (1+1)

6. *casei, învoalte, lucii, cărăruia, voastre, alaiul* – diftongi; *bucurie, păunii* – hiat: **4p.** (1+1+1+1)

7. A avea casă şi masă, a face (a duce) casă bună/ rea (împreună) cu cineva, casă de piatră, om de casă, a-i fi casa casă şi masa masă etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. *şi, să, şi, dar*: **4p.** (1+1+1+1)

9. (de ex.) *Eu venii...*: **4p.**

10. Cinci: **4p.**

11. (de ex.) *Să fi sosit...*: **4p.**

12. (de ex.) *Ce zarvă e în lumea porumbilor/ când se ivesc zorii* (propoziţie subordonată circumstanţială de timp): **4p.**

13. *Şi-n urma lor, curate şi lucii ca zăpada,*
Păşind pe cărăruia cu albe romaniţe,
Coboar-acum alaiul de mîndre păuniţe – principală;
Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda – consecutivă: **4p.** (2+2)

14. a) *Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda.* – adverbul *deodată* intră în relaţie cu verbul *s-a-nveselit*, căpătând valoare de complement; sensul este de *brusc, pe neaşteptate.*

b) *Că de-atât alb deodată, s-a-nveselit ograda.* – adverbul *deodată* intră în relaţie cu substantivul *alb*, căpătând valoare de atribut; sensul este de *abundent, mult*: **4p.** (2+2)

II.

- Convenţiile specifice scrisorii de felicitare:
  - formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conţinut adecvat cerinţei; (total/ parţial): **2p./ 1p.**
- Ortografia: **1p.** (0p. pentru două sau mai multe greşeli)
- Punctuaţia: **1p.** (0p. pentru două sau mai multe greşeli)

III.

A. Conţinut

– liricul, prin excelenţă genul subiectivităţii, al lumii interioare, exprimă sentimentele, trăirile poetului, prezent în mod nemijlocit în creaţia sa prin intermediul limbajului poetic, apelează la elemente de expresivitate artistică etc.; pastelul, ca specie a genului liric, este o descriere literară în versuri, care înfăţişează un aspect din natură, un peisaj, prin intermediul căruia sunt sugerate sentimentele poetului etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relaţie cu textul - 4p.; idei logice, dar susţinute

Scanned with OKEN Scanner

cu cel mult două dintre argumentele enumerate şi cu referiri sporadice la text - 2p.; generalităţi prezentate sumar, fără referire la text - 1p.): **4p.**

– descriere: cadrul temporal şi spaţial şi atmosfera generală (de linişte, tihnă, dar şi cu o notă de melancolie, împrăştiată oarecum de referirea la zbieretul duios al măgarului din final) sunt surprinse din perspectiva privitorului; prezentarea este făcută în mod sugestiv prin intermediul imaginilor vizuale şi auditive, cu ajutorul figurilor de stil; verbele sunt folosite cu precădere la modul indicativ, timpul prezent; în ansamblu textul urmăreşte să provoace o anumită impresie în sufletul cititorului etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relaţie cu textul - 4p.; idei logice, dar susţinute cu cel mult două dintre argumentele enumerate şi cu referiri sporadice la text - 2p.; generalităţi prezentate sumar, fără referire la text - 1p.) **4p.**

– prezentarea şi explicarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei (de ex.: semnalarea unor figuri de stil precum comparaţia, inversiunea, epitetul, enumeraţia); evidenţierea valorilor expresive ale unor categorii lexico-semantice etc.: (prezentarea şi explicarea mijloacelor artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc luat în discuţie, explicaţii logice, în acord cu exemplul ales - 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nerelevante şi neînsoţite decât sporadic de explicaţii - 2p.; identificarea a unu-două mijloace artistice, fără exemple, fără explicaţii - 1p.) **4p.**

– exprimarea opiniei: (punct de vedere argumentat, logic, în directă relaţie cu textul - 4p.; idei logice, dar având un caracter general şi legate doar sporadic de text - 2p.; afirmaţii cu caracter general, potrivite oricărui text liric - 1p.): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 33

I.

1. Amurg: **2p.**

2. Comparație – *oglindeau ca niște ochiuri de sticlă; încingeau ca un cerc plumburiu* etc.; inversiune – *neobișnuite și metalice reflexe; întinsele privelişti* etc.: **2p.** (1+1)

3. La oraș (*...nouă, orășenilor...*): **2p.**

4. [de]*pe culmea dealurilor sub care se adăpostește, ca într-o copaie, satul Bisoca*: **2p.**

5. Descrierea: **2p.**

6. *dreap-ta, u-ri-a-şe, sti-clă, în-ne-gu-ra-tă*: **4p.** (1+1+1+1)

7. *A da gata, a da de gol, a-și da coate, a da din gură, a da de dracul, a da din umeri, a se da la cineva, a da fuga, a da glas, a se da la fund* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. *mai reale, când*: **4p.** (2+2)

9. *în mijlocul* – locuțiune prepozițională pentru genitiv; *de, din* – prepoziții pentru acuzativ: **4p.** (2+2)

10. Atribut pronominal: **4p.**

11. *înaintea noastră*: **4p.**

12. Patru propoziții: **4p.**

13. *că se așternuse peste tot șesul răsăritean al Țării* – predicativă; *care ni se destindea acum subt ochi* – atributivă: **4p.** (1+1+1+1)

14. Marchează o pauză mai mare decât cea redată prin virgulă și mai mică decât cea redată prin punct; în frazele lungi folosirea punctului și a virgulei este mai potrivită decât a virgulei: **4p.**

II.

1. Respectarea convențiilor specifice scrisorii: **4p.**

– formula de introducere: 1p.

– formula de încheiere: 1p.

– data, locul, semnătura, numai dacă toate elementele apar în compunere: 2p.

– pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.

2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.**

– conținut adecvat cerinței: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.

– folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.

3. Corectitudinea limbii utilizate: 2p.

– corectitudinea exprimării: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greșeli de lexic sau de sintaxă)

– ortografie și punctuație: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greșeli cumulate)

III.

A. Conținut:

Scanned with OKEN Scanner

– genul epic presupune prezența naratorului, care (aici) vorbește în numele său (sau poate face personajele să se exprime în vorbire directă); permite existența în paralel a tuturor modurilor de expunere: a narațiunii, a descrierii și a dialogul etc.: (prezentare logică, transpusă într-un text coerent, cu argumente suficiente și convingătoare - 4p.; prezentare logică, dar argumentată sumar - 2p.; încercare de argumentare - 1p.) **4p.**

– descriere; cadrul temporal (amurgul) și spațial (înălțimile care domină satul Bisoca) precum și atmosfera generală (de tihnită, de lume care se pregătește de odihnă) sunt surprinse din perspectiva privitorului care observă universul înconjurător cu ochiul unui pictor; prezentarea este făcută în mod sugestiv, mai ales prin intermediul imaginilor vizuale și al figurilor de stil (comparații, care domină – câmpie...ca fața unei uriașe sinii, oglindeau ca niște ochiuri de sticlă, încingeau ca un cerc plumburiu etc; enumerații, în lungi serii – tot Bărăganul, tot câmpul Brăilei, tot șesul Galaților cu matca Râmnicului, cu valea Buzăului, cu lunca Siretului; epitete etc.); verbele sunt folosite cu precădere la modul indicativ, timpul imperfect; în ansamblu, textul urmărește să provoace o anume impresie în sufletul cititorului etc.: (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente suficiente și convingătoare - 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar - 2p.; încercare de argumentare - 1p.) **4p.**

– explicarea rolului mijloacelor artistice în conturarea atmosferei (descrierea se face din perspectiva călătorului care mai are timpul să-și ia ziua bună de la întinsele privelişti ale plaiului, mai înainte de a le pierde cu totul din vedere; motivarea folosirii verbelor la timpul imperfect (creează impresia de indeterminare); explicarea valorilor expresive ale altor categorii lexico-semantice (de ex. a frecvenței adjectivelor care dau o puternică impresie de pictural) etc.: (explicație logică, prezentată într-un text coerent, cu argumente suficiente și convingătoare - 4p.; explicație logică, dar argumentată sumar - 2p.; încercare de argumentare - 1p.) **4p.**

– exprimarea punctului de vedere: (punct de vedere logic, prezentat într-un text coerent, cu argumente suficiente și convingătoare - 4p.; punct de vedere logic, dar argumentat sumar - 2p.; încercare de argumentare - 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

Scanned with OKEN Scanner

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 34

I.

1. Genul epic presupune prezenţa naratorului, care poate vorbi în numele său ori poate face personajele să exprime în vorbire directă, a acţiunii, a subiectului şi a momentelor subiectului etc.: **2p.** (1+1)

2. Oricare dintre răspunsurile

– *are părul alb şi frumos ca şi lâna oilor; nu mai vrea să stea între porcii nespălaţi*: **2p.**

3. Realizarea rezumatului: (prezentarea secvenţelor în ordinea logicii textului şi eliminarea amănuntelor nesemnificative, relatarea la persoana a III-a, fără cuvinte şi expresii din limbajul curent, fără citate şi fără figuri de stil sau descrieri, transformarea dialogului în vorbire, respectarea normelor ortografice şi de punctuaţie, încadrarea în numărul de rânduri - 2p.; respectarea parţială a cerinţelor specifice realizării rezumatului, depăşirea numărului de rânduri - 1p.) **2p.**

4. *Veselie, laşitate*: **2p.**

5. (Dar) *prietenul la nevoie se cunoaşte*: **2p.**

6. Vocale - *e, o, e;* semivocală - *i*: **4p.** (1+1+1+1)

7. *A cântări din ochi, a da cu ochii de cineva, a face cu ochiul, între patru ochi, ochi în ochi, a nu scăpa din ochi pe cineva*: **4p.** (2+2)

8. *A chibzui, a cugeta, a judeca* etc.: **4p.** (2+2)

9. *s* – pronume reflexiv; *a* – verb auxiliar; *iar* – adverb; *de* – prepoziţie: **4p.** (1+1+1+1)

10. Oricare dintre următoarele răspunsuri: conjugarea I – *a (se) lupta, a sta, a lăsa, a (se) arăta, a apăra, a pleca*; conjugarea a III-a – *a (se) duce, a (se) cunoaşte, a (se) ţine*: **4p.** (2+2)

11. Subiect neexprimat inclus; predicat verbal – *o să stau*: **4p.** (2+1+1).

12. *iar* – complement circumstanţial de mod; *în turma* – complement circumstanţial de loc; *de unde* – complement circumstanţial de loc: **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

13. *ce s-a luptat* – subordonată circumstanțială de timp; *dacă s-a văzut părăsit* – subordonată circumstanțială de timp: **4p.** (1+1+1+1)

14. Realizarea extensiei și menționarea rezultatului – subordonată atributivă; (de ex.) S-a repezit iar în turma/ care era de porci: **4p.** (2+2)

II.

Se oferă câte un punct pentru fiecare cuvânt eliminat din text în mod logic:

(de ex.) *Rog aşteptaţi deseară, ora 19, rapidul 8004.*

Alexandru/ Alexandra

III.

A. Conţinut:

– specie a genului epic, în versuri, personaje animale puse în situații omenești, alegoria, intenție satirică/ educativă etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– prezentarea caracteristicilor: **4p.** (1+1+1+1)

– argumentarea finalității morale: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu argumentul prezentat: 4p.; argumentare șovăielnică, exemple discutabile: 2p.; încercare de argumentare: 1p.) **4p.**

– relevarea rolului mijloacelor artistice (figuri de stil, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte și a unor structuri gramaticale etc.): (identificarea mijloacelor artistice; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc artistic luat în discuție; explicații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nu în totalitate relevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; identificare sporadică, fără exemple și fără explicații: 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 35

1. Liricul este prin excelență genul subiectivității, al lumii interioare; poetului, prezent în mod nemijlocit în creația sa prin intermediul limbajului poetic, își exprimă sentimentele, trăirile, apelând la elemente de expresivitate artistică etc.: **2p.** (1+1)

2. Inversiune – *tresărind scânteie lacul*; enumerație – *Cucul cântă, mierle, presuri*: **2p.** (1+1)

3. *Eu, privindu-l din pădure,/ Las aleanul să mă fure/ Și ascult de la răcoare/ Pitpalacul.*: **2p.**

4. *Aleanul*: **2p.**

5. Explicația semnificației titlului: (explicație logică, redactată corect: 2p.; răspuns ezitant, cu unele greșeli de exprimare, de ortografie și/ sau de punctuație: 1p.) **2p.**

6. *scânteie, aleanul, sună, înțelesuri*: **4p.** (1+1+1+1)

7. Antonime – *curajoase, tac* etc.: **4p.** (2+2)

8. Adverb, substantiv: **4p.** (2+2)

9. (de ex.) Am aflat cine știe să le-asculte.; cine – pronume relativ: **4p.** (2+2)

10. Complement circumstanțial de mod: **4p.**

11. *Se leagănă sub soare*: **4p.**

12. *Tresărind scânteie lacul* [1]/ *Și se leagănă sub soare* [2]/ *Eu, privindu-l din pădure, las* [3]/ *Și ascult de la răcoare pitpalacul.*[4]/: **4p.** (1+1+1+1)

13. (de ex..) *Cine știe a le asculta*; complement direct: **4p.** (2+2)

14. (de ex.) *Ai căutat în biblioteca școlii volumul de versuri al lui Șt. O. Iosif?* : **4p.**

II.

- Convențiile specifice invitației:
  - formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul; semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței; (total/ parțial): **2p./ 1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.

A. Conținut:

- liricul, prin excelență genul subiectivității, al lumii interioare, exprimă sentimentele, trăirile poetului, prezent în mod nemijlocit în creația sa prin intermediul limbajului poetic, apelează la elemente de expresivitate artistică etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relație cu textul: 4p.; idei logice, dar susținute cu cel mult două dintre argumentele enumerate și cu referiri sporadice la text: 2p.; generalități prezentate sumar, fără referire la text: 1p.) **4p.**
- descriere; cadrul temporal și spațial și atmosfera generală

Scanned with OKEN Scanner

(de liniște, tihnă, dar și cu o notă de melancolie) sunt surprinse din perspectiva privitorului; prezentarea este făcută în mod sugestiv prin intermediul imaginilor vizuale și auditive, cu ajutorul figurilor de stil; verbele sunt folosite cu precădere la modul indicativ, timpul prezent; în ansamblu textul urmărește să provoace o anumită impresie în sufletul cititorului etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relație cu textul: 4p.; idei logice, dar susținute cu cel mult două dintre argumentele enumerate și cu referiri sporadice la text: 2p.; generalități prezentate sumar, fără referire la text: 1p.) **4p.**

– prezentarea și explicarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei (de ex.: semnalarea unor figuri de stil precum inversiunea, epitetul, enumerația); evidențierea valorilor expresive ale unor categorii lexico-semantice etc.: (prezentarea și explicarea mijloacelor artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc luat în discuție, explicații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nerelevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; identificarea a unu-două mijloace artistice, fără exemple, fără explicații: 1p.) **4p.**

– exprimarea opiniei: (punct de vedere argumentat, logic, în directă relație cu textul: 4p.; idei logice, dar având un caracter general și legate doar sporadic de text: 2p.; afirmații cu caracter general, potrivite oricărui text liric: 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 36

I.

1. Genul epic presupune prezența naratorului, care poate vorbi în numele său personal sau poate face personajele să se exprime în vorbire directă, a unei acțiunii, a subiectului etc.: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

2. Narațiunea: **2p.**
3. *...noi, școlarii, am rămas cu ochii holbați unii la alții*: **2p.**
4. *A mânca bătaie*: **2p.**
5. Autorul este Ion Creangă, personajul este Nică, iar cititorul i se oferă informații prin intermediul naratorului care este totuna cu personajul: (explicație corectă - 2 p; explicație aproximativă/ parțială - 1p.): **2p.**
6. Diftongi – *școală, nou, apoi, scaunului*; hiat – *scaun, scaunului*: **4p.** (2+2)
7. *Să examineze, să chestioneze* etc.; *să noteze, să scrie* etc.; *insistență, stăruială* etc.; *motiv, cauză* etc.: **4p.** (1+1+1+1)
8. (de ex.) *Cartea a bufnit când a căzut de pe bancă. Cartea a picat sub bancă.* **4p.** (2+2)
9. *iar* – adverb; *cu* – prepoziție; *care* – pronume relativ; *dar* – substantiv: **4p.** (1+1+1+1)
10. (de ex.) Eu *procitii...*: **4p.**
11. *pe urmă, cu mâinile, la ochi, ca o mireasă*: **4p.** (1+1+1+1)
12. *în... zilele* – complement circumstanțial de timp; toate – atribut adjectival: **4p.** (1+1+1+1)
13. *cum află pricina*: **4p.**
14. (de ex.) ... *când am văzut/ ce s-a întâmplat...*; completivă directă: **4p.** (2+2)

II.

1. Respectarea convențiilor specifice scrisorii: **4p.**
– formula de introducere: 1p.
– formula de încheiere: 1p.
– data, locul, semnătura, numai dacă toate elementele apar în compunere: 2p.
– pentru 1-2 elemente care apar în compunere: **1p.**
2. Redactarea scrisorii (punctele se acordă numai pentru încadrarea în limita minimă de rânduri cerută): **4p.**
– conținut adecvat cerinței: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.
– folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate: 2p./ parțial: 1p.
3. Corectitudinea limbii utilizate: **2p.**
– corectitudinea exprimării: 1p. (0p. pentru două sau mai multe greșeli de lexic sau de sintaxă)
– ortografie și punctuație: 1p. (0p. pentru trei sau mai multe greșeli cumulate)

III.

A. Conținut:
– prezentarea secvențelor narative în ordinea logicii textului: (*foarte bine*: 4p.; *bine*: 2p.; *satisfăcător*: 1p.) **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

- identificarea personajelor corespunzătoare secvențelor narative menționate (părintele, moș Fotea, bădița Vasile, Smărăndi- , ceilalți școlari) **5p.** (1+1+1+1+1)

- respectarea cerințelor redactării rezumatului: (relatarea la rsoana a III-a – în totalitate/ cu ezitări: 2p./ 1p.; relatarea obiectivă și ocolirea cuvintelor și a expresiilor din limbajul curent – în totalitate/ cu ezitări: 2p./ 1p.; renunțarea la citate și eliminarea figurilor de stil și a descrierilor – în totalitate/ cu ezitări: 2p./ 1p.; transformarea dialogului în vorbire – în totalitate/ cu ezitări: 2p./ 1p.) **8p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 37

I.

1. Rima îmbrățișată; măsura de 14 și 13 silabe: **2p.** (1+1)

2. *Toamna, amurgul, ziua, acum, al toamnei*: **2p.** (1+ 1).

3. *Ce vrea cu mine toamna pe dealuri de mă-ntoarnă?; Dar aud/ [...]/ În inimă cum prinde o toacă-ncet să bată...*: **2p.**

4. Comparație – *soarele de aur dă-n pârg ca o gutuie; prin foi lumina zboară ca viespi de cihlimbar, lovind în amintire ca pasărea-n agud*; epitet – *soarele de aur, omidă neagră*: **2p.** (1+1)

5. Cadrul temporal și spațial și atmosfera generală (liniștea) sunt surprinse din perspectiva privitorului; prezentarea este făcută în mod sugestiv prin intermediul unor imagini vizuale, auditive și olfactive, cu ajutorul figurilor de stil; verbele sunt folosite cu precădere la modul indicativ, timpul prezent; în ansamblu textul urmărește să provoace o anumită impresie în sufletul cititorului etc.: **2p.**

6. *mai, miroase, poama, suie*: **4p.** (1+1+1+1)

7. Arată o pauză mai mare, care marchează o întrerupere a șirului vorbirii: **4p.**

8. *Vedere, nevăzător, a revedea, revedere* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

9. *Şi* – conjuncţie; *de* – prepoziţie; *-n* – prepoziţie; *ca* – adverb: **4p.** (1+1+1+1)
10. Nominativ – *via, soarele, sitarii*; genitiv – *al Argeşului, al toamnei*: **4p.** (2+2)
11. Atribut pronominal: **4p.**
12. (de ex.) *Soarele auriu dă-n pârg ca o gutuie.*: **4p.**
13. (de ex.) *Prin foi lumina zboară/ cum zboară viespile de cihlimbar.*; subordonată circumstanţială de mod: **4p.** (2+2)
14. *Nu e amurgul încă/, dar ziua e pe rod.*: **4p.**

II.
- Convenţiile specifice scrisorii:
  - formulele de adresare şi de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul, semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conţinut adecvat cerinţei (total/ parţial): **2p./1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuaţia: **1p.**

III.
A. Conţinut:
– liricul, prin excelenţă genul subiectivităţii, al lumii interioare, exprimă sentimentele, trăirile poetului, prezent în mod nemijlocit în creaţia sa prin intermediul limbajului poetic, apelează la elemente de expresivitate artistică etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relaţie cu textul: 4p.; idei logice, dar susţinute cu cel mult două dintre argumentele enumerate şi cu referiri sporadice la text: 2p.; generalităţi prezentate sumar, fără referire la text: 1p.) **4p.**

– descriere; cadrul temporal şi spaţial (toamna, via, zăvoiul, codrul etc.) şi atmosfera generală (linişte, tihnă) sunt surprinse din perspectiva privitorului; prezentarea este făcută în mod sugestiv prin intermediul imaginilor vizuale şi auditive, olfactive, cu ajutorul figurilor de stil; verbele sunt folosite cu precădere la modul indicativ, timpul prezent; în ansamblu textul urmăreşte să provoace o anumită impresie în sufletul cititorului (melancolie, regret pentru trecerea iremediabilă a timpului) etc.: (prezentare argumentată, logică, în directă relaţie cu textul: 4p.; idei logice, dar susţinute cu cel mult două dintre argumentele enumerate şi cu referiri sporadice la text: 2p.; generalităţi prezentate sumar, fără referire la text: 1p.) **4p.**

– prezentarea şi explicarea mijloacelor artistice folosite de autor în conturarea atmosferei (de ex.: semnalarea unor figuri de stil precum comparaţia, inversiunea, epitetul, aliteraţia); evidenţierea valorilor expresive ale unor categorii lexico-semantice etc.: (prezentarea şi explicarea mijloacelor artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc luat în discuţie, expli-

Scanned with OKEN Scanner

cații logice, în acord cu exemplul ales: 4p.; identificarea mijloacelor artistice; exemple nerelevante și neînsoțite decât sporadic de explicații: 2p.; identificarea a unu-două mijloace artistice, fără exemple, fără explicații: 1p.) **4p.**

– exprimarea opiniei (punct de vedere argumentat, logic, în directă relație cu textul: 4p.; idei logice, dar având un caracter general și legate doar sporadic de text: 2p.; afirmații cu caracter general, potrivite oricărui text liric: 1p.) **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

- ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil și vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 38

I.

1. Genul dramatic presupune împărțirea textului în acte și scene, existența indicațiilor scenice, a replicilor, absența naratorului etc.: **2p.** (1+1)

2. Transformarea dialogului în vorbire indirectă: (trecerea verbelor și a pronumelor de la persoana I și a II-a, la persoana a III-a, păstrarea, pe cât e posibil, a cuvintelor vorbitorului, evidențierea replicilor prin verbe care exprimă acțiunea de a spune, eliminarea vocativelor, ortografia și punctuația adecvate: 2p.; ezitări, inconsecvențe, care nu alterează totuși rezolvarea cerinței: 1p.) **2p.**

3. *Cap ai, minte ce-ți mai trebuie?*: **2p.**

4. Conține indicații scenice: **2p.**

5. Se consideră corect răspunsul (indiferent de formulare) care indică drept temă a discuției, prezentarea avantajelor republicii: **2p.**

6. *stăi, spui, nimirea, egzamplu*: **4p.** (2+2)

7. Compunere: **4p.**

8. *Cap de pod, a-și face de cap, fără cap și coadă, din cap în coadă, a fi cu capul în nori, în capul oaselor, în ruptul capului* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

9. *Zău* – interjecție; *de!* – interjecție; *de* – prepoziție; *și* – adverb: **4p.** (1+1+1+1)
10. (*Dreptul*) *e* (*sfânt*), *să întreb* etc.: **4p.** (2+2)
11. *cetățean*: **4p.**
12. (de ex.) ...*mintea femeii*...: **4p.**
13. *când e republică* – subordonată circumstanțială de timp: **4p.** (2+2)
14. (de ex.) Ia leafă/ cine muncește: **4p.**

II.
- Convențiile specifice invitației:
  - formulele de adresare și de încheiere: **2p.** (1+1)
  - data, locul, semnătura: **3p.** (1+1+1)
- Registrul stilistic potrivit: **1p.**
- Conținut adecvat cerinței (în totalitate/ parțial): **2p. /1p.**
- Ortografia: **1p.**
- Punctuația: **1p.**

III.
A. Conținut:
– numirea a patru dintre caracteristicile speciei: specie a genului dramatic; provoacă râsul prin prezentarea unor tipuri umane sau a unor situații surprinzătoare; conține forme ale comicului precum umorul și ironia; este destinată a fi reprezentată pe scenă; este împărțită în acte și scene; autorul își face simțită prezența doar prin indicațiile scenice plasate între paranteze; modul de expunere este dialogul; intervenția personajelor se numește replică etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– prezentarea acestor caracteristici, cu ajutorul exemplelor extrase din textul ales: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu trăsătură selectată, explicații logice: 4p.; exemple nu în totalitate relevante, explicații parțiale: 2p.; exemple și explicații sumare, adesea nerelevante: 1p.) **4p.**

– evidențierea modalităților de caracterizare a personajelor, specifice textului dramatic – limbajul (monologul, dialogul), comportamentul, (numele), indicațiile scenice etc.: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu modalitatea selectată, explicații logice: 4p.; exemple nu în totalitate relevante, explicații sumare: 2p.; exemple neînsoțite de explicații: 1p.) **4p.**

– relevarea raporturilor care se stabilesc între personajul principal și alte două personajele: (alegere potrivită a exemplelor, în acord cu situația selectată, pentru ambele personaje, folosirea unor citate: 4p.; alegere potrivită a exemplelor, în acord cu situația selectată, pentru un singur personaj, folosirea unor citate: 2p.; prezentare sumară, exemple nesemnificative, fără citate: 1p.) **4p.**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină)

- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.): **3p.**
- punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.): **3p.**
- registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
- aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 39

I.

1. Imagine olfactivă: *o ciorbă de cartofi; o farfurie cu macaroane; puteai găsi chiar şi brânză; o tocăniță de cartofi* etc.: **2p.**

2. Trăsături/ elemente definitorii pentru genul epic: fir narativ; prezența persoanjului; conflict; modul de expunere dominant este narațiunea etc.: **2p.** (1+1)

3. Epitet – geruri *siberiene*: **2p.**

4. Circumstanța sugerată de prima propoziție subordonată: un moment, un timp etc.: **2p.**

5. Punctul de vedere referitor la afirmația dată – (*foarte bine* - 2p.; satisfăcător - 1p.): **2p.**

6. Cuvinte care conțin triftongi – *aveau; porneau; serveau; puteai* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

7. Sinonime – *a derapa–a aluneca, a descărca–a deşerta, a goli* etc., *defect–cusur, deficiență* etc., *fericit–încântat, radios* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. În text este adverb; ca substantiv: (ex. orientativ) *S-ar putea ca iarna viitoare să fie şi mai geroasă:* **4p.**

9. Cinci părți de vorbire; complement direct: **4p.** (2+2)

10. *Cum; când*–complemente circumstanțiale de timp: **4p.** (2+2)

11. Subiect; extensia (ex. orientativ) E greu[1]/ *să rezolvi problema* [2]/): **4p.** (2+2)

12. Propoziție circumstanțială de timp: **4p.**

13. Subordonată atributivă: (ex. orientativ) *Au ajuns acolo în clipa*[1]/ *când se închidea magazinul.*[2]/: **4p.**

14. Explicarea/ motivarea folosirii virgulei: desparte o propoziție circumstanțială de timp, aşezată înaintea regentei sale: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricția cantitativă: 1p.

Scanned with OKEN Scanner

B. Conținutul și structura textului (adecvarea la sarcina de lucru, încadrare în cerință): **1p.**

C. Convenții specifice rezumatului (identificarea secvențelor narative, a ideilor principale ale textului de rezumat; relatare obiectivă/ renunțarea la implicarea emoțională/ subiectivă; eliminarea citatelor; relatarea la persoana a III-a, utilizarea timpurile verbale potrivite; trecerea corectă de la vorbirea directă la cea indirectă etc.): **5p.**

D. Estetica lucrării: **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **2p.**

III.

A. Conținut :

– Structura morfologică a titlului: **4p.**

– Puterea de sugestie a elementelor componente ale titlului: **4p.**

– Legătura dintre conținutul operei și titlu: **4p.**

– Procedee/ mijloace artistice conținute în titlu (indiferent de nivelul stilistic): **4p.** (1+1+1+1)

B. Redactare

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 și mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.; 6 și mai multe greșeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 40

I.

1. Imagine vizuală – *cu niște ochi tulburați și zgâiți; cu o limbă ca de dihanie turbată, cu colții rânjiți* etc.: **2p.**

2. Trăsături/ elemente definitorii ale basmului – forțele binelui, forțele răului; binele învinge răul; arme tipice, fapte ieșite din comun etc.: **2p.** (1+1)

3. Sintagme privitoare la înfățișarea lupului – *niște ochi tulburați și zgâiți; o gură mare; o limbă ca de dihanie turbată; colții rânjiți și clănțănind* etc.: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

4. Motivația hotărârii fetei – *fiindcă-și pusese credința în Dumnezeu; dorea să împlinească slujba ce și-o luase asupra sa* etc. **2p.**

5. Punctul de vedere referitor la afirmație – (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**

6. Cuvinte care conțin diftongi – *colții; sfâșiitoare; oase; călcâie; dorea; luase* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

7. Sensul contextual – *tulburați–întunecați, înroșiți* etc.; *slujba–misiune, sarcină* etc.: **4p.** (2+2)

8. Cuvinte derivate – *lună–lunatic* (adj.); *lunar* etc.; *a dori–dorință, doritor* (adj.), *doritoare* (s.f.) etc.: **4p.** (2+2)

9. Articol nehotărât (cu *o* gură mare); numeral cardinal (de *o* lună de zile): **4p.** (2+2)

10. (Ex. orientative) *S-a abătut asupra-i (asupra sa) o mare nenorocire* (cazul dativ, respectiv, acuzativ): **4p.** (2+2)

11. Complement circumstanțial de timp; (ex. orientativ) Se năpusti asupra ei un lup,[1]/ *când ajunse la pod*[2]/: **4p.** (2+2)

12. (se năpusti) *asupra ei* – compl. circ. de loc; (să-) *l* (facă mici fărâmi); (în două) *îl* (făcea); *o* (luase asupră) – compl. directe etc.): **4p.** (2+2)

13. Propoziție subordonată circumstanțială consecutivă: **4p.**

14. Subordonată predicativă – (ex. orientativ) Problema lor cea mare este [1]/ *unde vor putea dormi la noapte.* [2]/: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricția cantitativă (o pagină; pagină distinctă): **1p.**

B. Conținutul și structura textului (adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru/ prin cerința formulată încadrare în cerință; precizarea succintă a motivului solicitării; motivarea/ argumentarea demersului conceperii cererii): **2p.**

C. Convenții specifice cererii:

– elemente de stil (registrul stilistic potrivit – *vă rog să binevoiți*; claritatea și concizia formulării doleanțelor/ solicitării): **1p.**

– formule potrivite – formulă de adresare inițială (Domnule Director,/ Domnule director,); formula de prezentare consacrată (Subsemnatul,...,/ Subsemnata,...,); formula de încheiere potrivită (Domnului Director/ director al...): **2p.**

– repere de identificare (repere individualizatoare; adresa solicitantului; adresa receptorului/ a destinatarului): **2p.**

D. Estetica lucrării (alineat; scris lizibil): **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conținut:

– menționarea trăsăturilor: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

– modalități de caracterizare – (*modalități directe* - 2p.; *modalități indirecte* - 2p.): **4p.** (2+2)
– procedee/ mijloace artistice – (indiferent de nivelul stilistic): **4p.** (1+1+1+1)
– relația cu alte personaje – (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

B. Redactare:
– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**
– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 41

I.

1. Comparație – (să murmur şi eu de admirație); epitet - *ca gloata*; (cu zâmbet) *şiret* etc.: **2p.**

2. Trăsături/ elemente definitorii ale narațiunii: prezentarea faptelor; relevarea unor personaje; relatează,despre evenimente, întâmplări, fapte etc.; elementele constitutive sunt: fapte, acțiuni, demersuri etc.; *acțiunea* este elementul predominant; preponderența verbului; fraze ample, multe determinări sintactice (atribute, complemente) etc.: **2p.**(1+1)

3. Autodefinirea naratorului – *meşter apărător*: **2p.**

4. Circumstanța sugerată de prima propoziție subordonată: opoziția, alternativa, antiteza etc.: **2p.**

5. Exprimarea punctului de vedere – (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**

6. Explicarea/ motivarea folosirii cratimei – pentru evitarea hiatului; în loc de hiat se obține un diftong; cele două cuvinte se pronunță împreună etc.: **4p.**

7. Sinonime contextuale – chichiță–*truc, viclenie, subterfugiu* etc.; extaziată–*uimită, mirată* etc.; limbut–*vorbăreț, flecar, guraliv etc.*; stigmat–*semn, urmă* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. Cuvinte neologice/ neologisme – (ex.) *extaziat(ă), justiție, demodat(ă), figură, stigmat, sentiment, conştiință, anost* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

9. Adverb (*murmur şi eu de admiraţie*); conjuncţie (*prăfuite şi anoste*): **4p.** (2+2)
10. Locuţiune adverbială – *din ce în ce mai mult, cu cât, adverb – mai des, totuşi* etc.: **4p.** (2+2)
11. Complement de agent; atribut substantival prepoziţional: **4p.** (2+2)
12. Subiect: **4p.**
13. Ex. *că scoboară, din ce în ce mai mult, din conştiinţa oamenilor*; părea a (*se*) *coborî*; nume predicativ: **4p.** (1+1+ 2).
14. Subordonată subiectivă: (ex. orientativ) Încă nu s-a aflat [1]/ *dacă salvarea lui va fi posibilă.* [2]/: **4p.**

II.
A. Încadrare în restricţia cantitativă: **1p.**
B. Conţinut adecvat cerinţei (încadrare în cerinţă; motivarea sau argumentarea demersului (conceperii scrisorii): **2p.**
C. Convenţii specifice scrisorii:
– elemente ale stilului epistolar – tonul adresării (adecvarea la poziţia/ funcţia/ situaţia destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate: **2p.**
– formule potrivite/ formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită: **1p.**
– repere de identificare/ adresa expeditorului (completă – pe plic, sau parţială – în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă – pe plic, sau parţială – în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc.: **2p.**
D. Estetica lucrării (aşezare în pagină; alineat; scris lizibil): **1p.**
E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuaţia): **1p.**

III.
A. Conţinut:
– structura internă/ fondul de idei şi afectiv al opere literare identificate (*prezentare foarte bună* - 4p.; *bună* - 3p.; *satisfăcătoare* - 1p.): **4p.**
– structura externă (*prezentare foarte bună* - 4p.; *bună* - 3p.; *satisfăcătoare* - 1p.): **4p.**
– modul în care sunt prezentate gândurile, stările sufleteşti (*prezentare foarte bună* - 4p.; *bună* - 3p.; *satisfăcătoare* - 1p.): **4p.**
– armonia dintre formă şi conţinut (*prezentare foarte bună* - **4p.**; *bună* - 3p.; *satisfăcătoare* - 1p.): **4p.**
B. Redactare:
– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicu-*

Scanned with OKEN Scanner

lui - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**
– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 42

I.
1. Comparaţie; epitet: (aş fi luat purtarea ei) *ca explozia* (prea timpurie); *incoruptibila* (oglindă) etc.: **2p.** (1+1)
2. Trăsături ale personajului despre care vorbeşte naratorul – fire orgolioasă; este un copil; are ambiţia de a fi egală cu cei maturi etc.: **2p.** (1+1)
3. Trăsături ale naratorului etc. – om matur, cărunt; un om care se autoanalizează; bun cunoscător al firii umane etc.: **2p.** (1+1)
4. Condiţii pe care ar fi trebuit să le îndeplinească naratorul – necunoaşterea firii orgolioase; problema egalităţii; neînţelegera ideii că viaţa tinerei fete printre oameni în vârstă a contribuit la dorinţa ei de a fi mare; statutul său de om matur şi cărunt etc.: **2p.** (1+1)
5. Exprimarea punctului de vedere – (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**
6. Explicarea/ motivarea folosirii ghilimelelor – sunt cuvintele spuse de alt personaj; semne ale citării etc.: **4p.**
7. Posibile sensuri cotextuale: integru; cinstit, leal, onest: **4p.** (1+1+1+1)
8. b): **4p.**
9. a): **4p.**
10. b): **4p.**
11. Atribut substantival prepoziţional: **4p.**
12. *Adică tocmai egalitatea dintre un om matur şi un copil* (adverb+adverb+substantiv+prepoziţie+articol+substantiv+adjectiv+conjuncţie+articol+substantiv); *incoruptibila oglindă* (adjectiv+ substantiv): **4p.** (1+1+1+1)
13. Propoziţie subordonată consecutivă (ex.) *ca să justifice ambiţia ei de egalitate:* **4p.**
14. Completivă directă – (ex. orientativ) Imediat eu voi afla *dacă salvarea lui va fi posibilă.* /: **4p.**

II.
A. Încadrare în restricţia cantitativă: 1p.

Scanned with OKEN Scanner

B. Conținut adecvat cerinței (încadrare în cerință; motivarea sau argumentarea demersului (conceperii scrisorii): **2p.**

C. Convenții specifice scrisorii:

- elemente ale stilului epistolar – tonul adresării (adecvarea la poziția/ funcția/ situația destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate: **2p.**
- formule potrivite/ formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită: **1p.**
- repere de identificare/ adresa expeditorului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii): adresa destinatarului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc.: **2p.**

D. Estetica lucrării (așezare în pagină; alineat; scris lizibil): **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conținut:

- prezentarea oricăror elemente definitorii (trăsături/ caracteristici), de exemplu – imnul este o specie a genului liric; preamărește/ proslăvește: (a) patria, (b) fapte, evenimente de importanță națională, (c) eroi, (d) personalități, (e) o colectivitate (f) etc.; este un simbol (muzical) al unei țări, eveniment, formații, formațiuni etc.; este utilizat în momente solemne; (de aceea) solemne sunt și elementele compoziționale: ritm rimă, vocabular etc.; gândul este însoțit de emoție, întrucât este absorbit într-o trăire lirică intensă; se elogiază: (a) măreția naturii; (b) a universului; (c) gândirea omului; (d) rațiunea; (e) judecata; (f) virtutea; (g) etc.; atitudine solemnă și gravă în fața marilor evenimente/ fapte/ a naturii; se folosește stilul grandios, alteori cald și intim etc.: **4p.** (1+1+1+1).
- argumentarea și raportarea la textul ales (două argumente acceptabile; două raportări corecte: **4p.** (1+1+1+1)
- evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice: **4p.** (1+1+1+1).
- apropieri și deosebiri, interferențe cu alte opere literare folclorice (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

B. Redactare:

- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
- coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
- ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 și mai multe greșeli - 0p.): **3p.**
- punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.; 6 și mai multe greșeli: 0p.): **3p.**

Scanned with OKEN Scanner

– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 43

I.

1. Metafore: *paralele curg; glumele şi cântecele se ţin lanţ; iarna bat satele; îmi fierbe sângele-n vine* etc.: **2p.** (1+1)

2. Modul de expunere predominant – dialogul.: **2p.**

3. Motivul venirii drumeţilor la han - *să se-ntremeze şi să se veselească; cântecele se ţin lanţ* etc.: **2p.** (1+1)

4. Motivarea afirmaţiei - (*foarte bine*-2p.; *satisfăcător*-1p.): **2p.**

5. Exprimarea punctului de vedere referitor la afirmaţia haiducului: (*foarte bine*-2p.; *satisfăcător*-1p.): **2p.**

6. Explicarea/ motivarea folosirii linioarei de dialog: marchează trecerea de la vorbirea indirectă la vorbirea directă; spusele locutorului/ interlocutorului etc.: **4p.**

7. Sinonime cotextuale pentru expresia *a se ţine lanţ* - a se succeda, a se prefira, a derula etc.: **4p.** (2+2)

8. Cuvinte din fondul lexical vechi - *haiduc, han, cofă, chimir, zlot, crâşmăriţă, a se-ntrema, parale, poteră, Vodă, samavolnicie* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

9. Denumirea morfologică – *după ce* – locuţiune adverbială, *cu amar* – *substantiv cu prepoziţie*, *ce* – adverb; *tot* – adverb: **4p.**

10. Pronume cu formă fixă/ invariabile (nu flexionează) – *ce, ceva, altceva, nimic*: **4p.** (1+1+1+1)

11. Atribut substantival prepoziţional: **4p.**

12. Complement direct; s-ar obţine, prin extensia sa, o propoziţie completivă directă: **4p.** (2+2)

13. (Ex.) *să tot trăieşti*: **4p.**

14. Subordonată completivă indirectă: (ex. orientativ) Mă gândeam [1]/ *unde să păstrez albumul de la tine.* [2]/: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricţia cantitativă: **1p.**

B. Conţinutul şi structura textului (adecvarea la situaţia solicitată prin sarcina de lucru/ prin cerinţa formulată încadrare în cerinţă; precizarea succintă a motivului solicitării; motivarea/ argumentarea demersului conceperii cererii): **2p.**

C. Convenţii specifice cererii:

– elemente de stil (registrul stilistic potrivit (ex. vă rog să binevoiţi); claritatea şi concizia formulării doleanţelor/ solicitării): **1p.**

– formule potrivite – formulă de adresare iniţială (Domnule Director,/ Domnule director,); formula de prezentare consacrată

Scanned with OKEN Scanner

(Subsemnatul,.../ Subsemnata,...,); formulă încheiere potrivită (Domnului Director/ director al...): **2p.**

– repere de identificare (repere individualizatoare; adresa solicitantului; adresa receptorului/ adestinatarului): **2p.**

D. Estetica lucrării (alineat; scris lizibil): **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conţinut

– prezentarea oricăror caracteristici (elemente definitorii/ trăsături); de exemplu: este domeniul confesiunii; poetul se comunică pe sine; exprimă sentimente, diferite stări sufleteşti, afective, emoții, impresii etc.; comunicarea sentimentelor se face direct, nemijlocit; poezia lirică pare a fi un interminabil monolog; versificația este alt element definitoriu; propozițiile, frazele au un conținut semantic neaşteptat, irealizabil în afara versului etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– argumentarea şi raportarea la textul ales (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător*- 1p.): **4p.**

– evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice: patru mijloace/ procedee artistice de la oricare nivel de abordare a texului literar: fonetic, lexical-semantic, morfologic, sintactic, stilistic, al topicii, al punctuației etc.: **4p.** (1+1+1+1).

– apropieri şi deosebiri, interferențe cu alte genuri (ex. cu genul dramatic – prin monolog, cu genul epic – prin folosirea procedeelor stilistice, a figurilor de stil sau a tropilor etc): **4p.** (1+1+1+1)

B. Redactare:

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 44

I.

1. Inversiuni – *din brațe mi s-or smulge; în marea părăsire; în vechea zi; răzlețe m-or ajunge* etc.: **2p.** (1+1)

Scanned with OKEN Scanner

2. Modul de expunere predominant – descrierea: **2p.**
3. *Şi-or desfoia obrazul în somnul meu de veci; Din braţe mi s-or smulge lâsându-mi-le reci* etc.: **2p.**
4. Exprimarea punctului de vedere (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**
5. Semnificaţiile titlului (*explicare foarte bună* - 2p.; *explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**
6. Cuvinte care conţin diftongi – *iubirile; desfoia; meu; groapă; voi* etc.: **4p.** (1+1+1+1)
7. Antonime contextuale – *de lumină - de întuneric,* (un murmur) *lung* – (un murmur) *scurt,* (tălăngi) *suind* – (tălăngi) *coborând,* (în pacea) *serii*– (în pacea) *dimineţii:* **4p.** (1+1+1+1)
8. Cuvinte/ structuri folosite cu sens figurat – (iubirile) *de tină, şi-or desfoia* (obrazul), *sub lacătele* (morţii), *un murmur* (de apă) tălăngi) *suind, în pacea* (serii), (un schit) *tăcut, icoana* (ţării) etc.: **4p.** (1+1+1+1)
9. Adjective care pot deveni adverbe în alt context: (ex. un freamăt) *lin*–(coboară) *lin;* (un murmur) *lung* – (priveşte) *lung* etc. **4p.** (2+2)
10. Numerale cardinale - *doime, de două ori, amândoi, câte unu:* **4p.** (1+1+1+1)
11. *în somnul* – complement circumstanţial de timp; *cu turmele* – atribut substantival prepoziţional: **4p.** (2+2)
12. Atribut substantival prepoziţional; extensia (ex. orientativ:) ...un drum[1]/ *care este străjuit de copaci subţiri* [2]/: **4p.** (2+2)
13. Raport de coordonare prin juxtapunere/ prin alăturare: **4p.**
14. Subordonată circumstanţială de timp (ex. orientativ) - *Cum a intrat în casă,*[1]/ îndată s-a apucat de reparat televizorul.[2]/: **4p.**

II.
A. Încadrare în restricţia cantitativă: **1p.**
B. Conţinut adecvat cerinţei (încadrare în cerinţă; motivarea sau argumentarea demersului - conceperii scrisorii): **2p.**
C. Convenţii specifice scrisorii:
– elemente ale stilului epistolar/ tonul adresării (adecvarea la poziţia/ funcţia/ situaţia destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate: **2p.**
– formule potrivite/ formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită: **1p.**
– repere de identificare/ adresa expeditorului (completă - pe plic sau parţială - în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă - pe plic sau parţială - în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc.: **2p.**
D. Estetica lucrării (aşezare în pagină; alineat; scris lizibil): **1p.**

Scanned with OKEN Scanner

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conținut:

– prezentarea oricăror caracteristici (elemente definitorii/ trăsături); de exemplu, prezintă fapte, întâmplări, evenimente, caracterele și sentimentele unor personaje; prezentarea lor se face cu ajutorul narațiunii; prezentarea evenimentelor se face indirect (de către autor sau de narator): gradul mare de obiectivitate; componentele epice sunt unificate în funcție de un sens ordonator etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– argumentarea și raportarea la textul ales (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

– evidențierea procedeelor/ a mijloacelor artistice – patru mijloace/ procedee artistice de la oricare nivel de abordare a textului literar (fonetic, lexical-semantic, morfologic, sintactic, stilistic, al topicii, al punctuației etc.): **4p.** (1+1+1+1).

– apropieri și deosebiri, interferențe cu alte genuri (cu genul liric – prin folosirea procedeelor stilistice, a figurilor de stil sau a tropilor etc.; cu genul dramatic – prin monolog; metatextul sau indicațiile scenice din opera dramatică echivalează cu intervențiile naratorului din creațiile epice etc.): **4p.** (1+1+1+1)

B. Redactare:

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 și mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.; 6 și mai multe greșeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 45

I.

1. Epitet – *cea mai suavă* (doină); hiperbolă – *ciorchinele cu o mie de boabe* etc.: **2p.**

2. Genul literar – liric: **2p.**

3. Folosirea repetată a propozițiilor interogative (*explicare foarte bună* - 2p.; *explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**

4. Semnificațiile titlului (*explicare foarte bună* - 2p.; *explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

5. Explicarea/ motivarea folosirii majusculelor: **2p.**
6. (Ex. Orientativă) Explicarea/ motivarea folosirii unui semn de întrebare – marchează sfârșitul unei propoziții interogative: sfârșitul unei interogații etc.: **4p.**
7. Polisemia cuvântului *mers* (din enunțurile formulate trebuie să rezulte sensuri, cum ar fi: *umblet, călcătură, pornire, desfășurare* etc): **4p.** (2+2)
8. Cuvinte derivate cu sufix – *bărbătesc, grațios, adolescență, densitate* etc.: **4p.** (1+1+1+1)
9. Locuțiune verbală – *a sta de vorbă*: **4p.**
10. Pronume personal în dativ posesiv – oricare pronume din ultima strofă, în forma *ți*: **4p.**
11. Atribut verbal: **4p.**
12. Nume predicativ – *ale tale* (sunt); complement indirect – *cu miezul* etc: **4p.** (2+2)
13. Propoziție atributivă – *sub care m-am sărutat mai întâi*; contragerea (ex. orientativ):..*copacul, locul primului sărut...*: **4p.** (2+2)
14. Subordonată circumstanțială de cauză: (ex. orientativ) *Când el nu mai are așa mult de învățat,*[1]/ de aceea se poate distra cu prietenii.[2]/: **4p.**

II.
A. Încadrare în restricția cantitativă: **1p.**
B. Conținut adecvat cerinței (încadrare în cerință; motivarea sau argumentarea demersului (conceperii scrisorii): **2p.**
C. Convenții specifice scrisorii:
– elemente ale stilului epistolar – tonul adresării (adecvarea la poziția/ funcția/ situația destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate: **2p.**
– formule potrivite – formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită: **1p.**
– repere de identificare – adresa expeditorului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii); data: locul; semnătura etc.: **2p.**
D. Estetica lucrării (așezare în pagină; alineat; scris lizibil): **1p.**
E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.
A. Conținut:
– prezentarea oricăror caracteristici (elemente definitorii/ trăsături); de exemplu: opera dramatică este destinată, prin definiție, interpretării scenice; structura formală: acte, tablouri, scene etc.; dramaturgul nu povestește faptele, ci le lasă să se desfășoare în fața (cititorului) spectatorului; atitudinea, ideile și

Scanned with OKEN Scanner

sentimentele autorului reies indirect, vor fi deduse de (cititor) spectator în urma (lecturii textului) vizionării spectacolului; spațiul și timpul sunt, oarecum, limitate; o acțiune bine organizată, concentrată; dialogul este modul de expunere predominant etc.: **4p.** (1+1+1+1)

– argumentarea și raportarea la textul ales (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

– evidențierea procedeelor/ mijloacelor artistice: patru mijloace/ procedee artistice de la oricare nivel de abordare a texului literar: fonetic, lexical-semantic, morfologic, sintactic, stilistic, al topicii, al punctuației etc.: **4p.** (1+1+1+1).

– apropieri și deosebiri, interferențe cu alte genuri (cu genul liric – prin monolog, cu genul epic– prin relatarea unei întâmplări; metatextul sau indicațiile scenice din opera dramatică echivalează cu intervențiile naratorului din creațiile epice etc.): **4p.** (1+1+1+1)

B. Redactare:

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greșeli - 3p.; 2 greșeli - 2p.; 3 greșeli - 1p.; 4 și mai multe greșeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greșeli - 3p.; 2-3 greșeli - 2p.; 4-5 greșeli - 1p.; 6 și mai multe greșeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 46

I.

1. Epitet; enumerare – o albină-i/ *slabă, mică* și *puțină*; pe când el, *hoț și borfaș* etc.: **2p.** (1+1)

2. Trăsături/ elemente definitorii ale fabulei – animalele se comportă ca oamenii; există o morală etc.: **2p.** (1+1)

3. Circumstanța sugerată – un timp, un moment etc.: **2p.**

4. Titlul fabulei (*o explicare foarte bună* - 2p.; *o explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**

5. Semnificațiile ultimei strofe: (*o evidențiere foarte bună* - 2p.; *o evidențiere satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**

6. Despărțirea în silabe: *crea-dă; co-ple-șit; meș-te-șug; coș-ciug*: **4p.** (1+1+1+1)

7. Sinonime: *urdiniș–intrare, borfaș–pungaș*: **4p.** (2+2)

Scanned with OKEN Scanner

8. Omonime – *ceară*, s.f. (ex. orientativ: *În stup este multă ceară.*); *micii*, s.m.pl. (ex. orientativ: *Toți micii vânduți la cârciumă erau alterați.*): **4p.** (2+2)

9. Verb copulativ (o albină-*i* slabă); pronume personal (să-*i* mai ceară) **4p.** (2+2)

10. Substantive feminine, provenite din verbe – *strângere* (a strânge), *plăcere* (a plăcea), *fire* (a fi), *avere* (a avea): **4p.** (1+1+1+1)

11. Complement circumstanțial de timp; complement indirect: **4p.** (2+2)

12. Complement circumstanțial de timp: **4p.**

13. Contragerea propoziției subordonate – (ex. orientativ) Se gândea *la puterile* albinei; se obține un complement indirect: **4p.** (2+2)

14. Subordonată circumstanțială condițională: (ex. orientativ) *De-mi vei telefona la timp*, [1]/ poți afla răspunsul dorit.[2]/: **4p.**

III.

A. Încadrare în restricţia cantitativă (o pagină; pagină distinctă): **1p.**

B. Conţinutul şi structura textului (adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru/ prin cerința formulată încadrare în cerință; precizarea succintă a motivului solicitării; motivarea/ argumentarea demersului conceperii cererii): **2p.**

C. Convenţii specifice cererii:

– elemente de stil – registrul stilistic potrivit (vă rog să binevoiți...); claritatea şi concizia formulării doleanțelor/ solicitării: **1p.**

– formule potrivite – formulă de adresare inițială (Domnule Director,/ Domnule director,); formula de prezentare consacrată (ex. Subsemnatul,..../ Subsemnata,...,); formulă de încheiere potrivită (Domnului Director/ director al...): **2p.**

– repere de identificare (repere individualizatoare; adresa solicitantului; adresa receptorului/ a destinatarului): **2p.**

D. Estetica lucrării (alineat; scris lizibil): **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conţinut:

– prezentarea oricăror caracteristici (elemente definitorii/ trăsături): de exemplu: este o specie a genului epic, în versuri, care relatează o acțiune eroică, o legendă, o întâmplare istorică etc.; se caracterizează printr-o amplă desfășurare epică; narațiunea este rectilinie; (ea) rămâne schematică și redusă la dimensiunile cele mai mici ale unei antiteze; narațiunea fixează un singur moment (rareori: 2-3); momentul este memorabil, dramatic, conflictual, o situație limită etc.: **4p.** (1+1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

– argumentarea şi raportarea la textul ales (două argumente acceptabile; două raportări corecte: **4p.** (2+2)
– evidenţierea procedeelor/ mijloacelor artistice: **4p.** (1+1+1+1)
– apropieri şi deosebiri, interferenţe cu alte opere literare folclorice (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

B. Redactare:
– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**
– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**
– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**
– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**
– registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)
– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Testul 47

I.

1. Personificări – *boi blajini; amiaza obosită* etc.: **2p.** (1+1)
2. Modul de expunere predominant – descrierea: **2p.**
3. Exprimarea punctului de vedere referitor structura poeziei (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**
4. Semnificaţiile titlului (*explicare foarte bună* - 2p.; *explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**
5. Explicarea semnificaţiilor dativului etic (*explicare foarte bună* - 2p.; *explicare satisfăcătoare* - 1p.): **2p.**
6. Despărţirea în silabe – *ne-sfâr-şi-te; des-fă-şoa-ră; to-ro-peş-te; văz-du-hu-lui*: **4p.** (1+1+1+1)
7. Sensul contextual trebuie să fie acela de *suprafaţă de teren, mărginită de drumuri*: **4p.**
8. (Ex. Orientativ) *Lumină ochilor*: **4p.**
9. a.: **4p.**
10. Verb predicativ: **4p.**
11. Atribut substantival prepoziţional: **4p.**
12. Complement circumstanţial de de cauză: **4p.**
13. (Ex. orientativ) Nu e o piatră *sfidătoare*; atribut: **4p.**
14. Subordonată circumstanţială concesivă: (ex. orientativ) *De l-ai ruga chiar şi-n genunchi,* [1]/ el tot nu te ajută. [2]/: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricţia cantitativă: 1p.
B. Conţinut adecvat cerinţei (încadrare în cerinţă; motivarea sau argumentarea demersului – conceperii scrisorii): **2p.**

Scanned with OKEN Scanner

C. Convenţii specifice scrisorii:

– elemente ale stilului epistolar – tonul adresării (adecvarea la poziția/ funcția/ situația destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate: **2p.**

– formule potrivite – formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită: **1p.**

- repere de identificare – adresa expeditorului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă - pe plic sau parțială - în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc.: **2p.**

D. Estetica lucrării (aşezare în pagină; alineat; scris lizibil): **1p.**

E. Corectitudinea exprimării (acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația): **1p.**

III.

A. Conţinut:

– prezentarea oricăror caracteristici (elemente definitorii/ trăsături); de exemplu, este o specie a genului liric; descrierea unui peisaj ca pretext pentru a-şi exprima direct propriile sentimente; accentul se pune pe sentimentele de bucurie sau de tristeţe ale autorului; presupune o anumită tehnică picturală a limbajului; predomină elementele lirice, dublate de descriere; sensibilizează, emoţionează, dar şi instruieşte; mai ales însă, descoperă frumosul, diafanul, plăcutul (ori contribuie la înţelegerea acestora); natura este percepută, receptată prin cât mai multe organe de simţ etc.: **4p.** (1+1+1+1)

- argumentarea şi raportarea la textul ales (două argumente acceptabile; două raportări corecte: **4p.** (2+2)

– evidenţierea procedeelor/ mijloacelor artistice: **4p.** (1+1+1+1)

– apropieri şi deosebiri, interferenţe cu alte opere literare folclorice (*foarte bine* - 4p.; *bine* - 3p.; *satisfăcător* - 1p.): **4p.**

B. Redactare:

– unitatea compoziţiei (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerenţa textului (*claritatea enunţului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuaţia (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spaţiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 48

I.

1. Inversiune; metaforă – *mândrul Decebal*; (să te deranjezi mai repede,) *prințeso* etc.: **2p.** (1+1)

2. Numirea oricăror trăsături/ elemente definitorii ale dialogului, de exemplu, constă în vorbirea între două/ mai multe personaje (persoane); participanții: locutor (cel care emite enunțul); interlocutor (cel care receptează enunțul și dă replica); alocutor (căruia enunțul îi este adresat; poate fi prezent sau absent în dialog); replicile presupun un emițător și un receptor; redă întocmai graiul viu al personajelor; personajul își dezvăluie direct gândurile și sentimentele etc.: **2p.**

3. Numirea oricăror trăsături/ elemente definitorii ale comediei, de exemplu, atitudinea ridiculizantă a autorului, exprimată prin intermediul personajelor; incisivitatea replicilor; provoacă râsul tocmai prin ineditul legăturii dintre situații; se ridiculizează aspecte sociale, etice, morale, moravuri, diferite tipuri umane etc.: **2p.** (1+1)

4. Explicarea afirmației (*foarte bine* - 2p.; *satisfăcător* - 1p.): **2p.**

5. Motivarea apelativului *prințeso*: **2p.**

6. Greșeala: cacofonie (a) *le* + *le*; (b) *că* + *ca*; (c) *des* + *des*; (d) *lor* + *lor*): **4p.**

7. Sinonime – *îngăduitor, înțelegător, omenos* etc.: **4p.** (1+1+1+1)

8. Cuvinte compuse cu prefixoide: **4p.** (1+1+1+1)

9. c.: **4p.**

10. Verbe de origine interjecțională – *a zdupăi, a tropăi, a (o) zbughi, a zgâlțâi*: **4p.** (1+1+1+1)

11. Complement indirect: **4p.**

12. Complement circumstanțial de scop; extensia (ex. Orientativ:) *Vine la noi1/ ca să asculte muzică.2/*: **4p.**

13. Propoziție principală: **4p.**

14. Subordonată circumstanțială consecutivă: (ex. orientativ) Este afară un ger [1]/ *de crapă pietrele.*[2]/: **4p.**

II.

A. Încadrare în restricția : 1p.

B. Conținut adecvat cerinței / încadrare în cerință; motivarea sau argumentarea demersului (conceperii scrisorii) /: **2p.**

C. Convenții specifice scrisorii

– elemente ale stilului epistolar / tonul adresării (adecvarea la poziția/ funcția/ situația destinatarului); registrul stilistic potrivit; lexic adecvat; claritate/: **2p.**

– formule potrivite/ formulă de adresare adecvată; formulă de încheiere potrivită/: **1p.**

Scanned with OKEN Scanner

– repere de identificare/ adresa expeditorului (completă pe plic sau parțială în cuprinsul scrisorii); adresa destinatarului (completă pe plic sau parțială în cuprinsul scrisorii); data; locul; semnătura etc./: **2p.**

D. Estetica lucrării/ aşezare în pagină; alineat; scris lizibil/: **1p.**

E. Corectitudinea exprimării / acordul; proprietatea termenilor; ortografia; punctuația /: **1p.**

III.

A. Conţinut:

– elemente de expresivitate la nivel stilistic: **4p.** (1+1+1+1).

– elemente de expresivitate la nivel lexical-semantic: **4p.** (1+1+1+1).

– elemente de expresivitate la nivel morfo-sintactic: **4p.** (1+1+1+1).

– elemente de expresivitate la nivelul topicii şi al punctuației: **4p.** (1+1+1+1).

B. Redactare:

– unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.): **3p.**

– coerența textului (*claritatea enunțului* - 1p.; *varietatea lexicului* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3p.**

– ortografia (0-1 greşeli - 3p.; 2 greşeli - 2p.; 3 greşeli - 1p.; 4 şi mai multe greşeli - 0p.): **3p.**

– punctuația (0-1 greşeli - 3p.; 2-3 greşeli - 2p.; 4-5 greşeli - 1p.; 6 şi mai multe greşeli: 0p.): **3p.**

– registrul de comunicare, stil şi vocabular adecvate conținutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

– aşezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitate: **3p.** (1+1+1)

Scanned with OKEN Scanner

Anexă.
Programa pentru examenul de capacitate 2003

I. STATUTUL DISCIPLINEI DE EXAMEN

Limba şi literatura română are, în cadrul examenului de capacitate, statut de **disciplină obligatorie de examen**, la care se susţine o **probă scrisă** cu o durată de **2 ore**.

Ponderea notei obţinute la limba şi literatura română în media generală a examenului de capacitate este de 1/3, respectiv 1/4 pentru elevii care susţin 4 probe (cei care au urmat studiiile gimnaziale într-o limbă a minorităţilor naţionale).

II. OBIECTIVE

Prin susţinerea examenului de Capacitate la această disciplină, elevul va trebui să facă dovada capacităţilor, a abilităţilor şi deprinderilor specifice, dobândite pe parcursul celei de a doua părţi a **ciclului de dezvoltare** (clasele a V-a şi a VI-a), precum şi pe parcursul **ciclului de observare şi orientare** (clasele a VII-a şi a VIII-a), reflectate în următoarele sarcini de lucru:

Capacitatea de receptare a mesajului scris (C I)

- Să identifice tipurile de text (literar, nonliterar), trăsăturile specifice ale respectivelor texte, precum şi modurile de expunere, momentele subiectului, ideile principale şi secundare.
- Să opereze cu sensul propriu şi figurat al cuvântului, prin raportare la contextul mesajului scris.
- Să recunoască figurile de stil/ procedeele de expresivitate artistică şi celelalte noţiuni de teorie literară învăţate, prin aplicarea pe un text studiat sau la prima vedere;.
- Să recunoască elementele de fonetică, de vocabular, de morfologie, de sintaxă şi să opereze cu acestea, având ca suport un text studiat sau la prima vedere.
- Să recunoască şi să opereze cu valorile expresive ale categoriilor lexical-semantice, morfologice şi sintactice, prin aplicarea pe un text literar dat.
- Să interpreteze valorile expresive ale topicii şi ale punctuaţiei.
- Să recepteze mesajul unui text literar sau nonliterar.

Scanned with OKEN Scanner

Capacitatea de exprimare scrisă (C II)

- Să rezume un text literar dat;
- Să caracterizeze un personaj dintr-un text studiat sau la prima vedere;
- Să redacteze un text în care să se evidențieze caracteristicile fundamentale ale unei opere literare/ ale unui fragment de text literar dat (să motiveze într-o compunere, conform unor cerințe specificate, apartenența unui text la un gen sau la o specie literară: *basmul, schița, nuvela, romanul, balada, fabula, doina, pastelul, imnul, comedia*; să analizeze un text, valorificând structura acestuia și resursele expresive ale limbii);
- Să redacteze diferitele texte cu destinație funcțională: *cerere, invitație, scrisoare, telegramă*;
- Să aplice, în redactarea unui text, normele ortografice, de punctuație și de exprimare corectă;
- Să exprime, în scris, într-un mod corect, logic, convingător și coerent, diferitele idei, opinii, atitudini, prin utilizarea unui vocabular, a unui registru de comunicare și a unui stil, adecvate contextului și în conformitate cu normele de redactare.

III. CONȚINUTURI

A. Lectura. Teoria literară. Textul

- Autorul. Eul liric și naratorul.
- Structura operei literare. Modurile de expunere. Narațiunea (autorul, naratorul; narațiunea la persoana a III-a și la persoana I, subiectul operei literare, momentele subiectului, timpul și spațiul în narațiune). Descrierea (portretul literar, tabloul). Dialogul (mijloc de caracterizare a personajelor). Personajul: caracterizarea – portretul fizic și portretul moral.
- Personificarea. Comparația. Enumerația. Repetiția. Epitetul (tipuri de epitete). Hiperbola. Antiteza. Metafora. Alegoria. Inversiunea.
- Strofa și versul. Rima (monorima, rima împerecheată, încrucișată, îmbrățișată). Măsura. Piciorul metric (bisilabic). Ritmul (troheul și iambul).
- Textele literare – populare și culte. Caracteristicile operei folclorice (orală, anonimă, colectivă, sincretică).
- Genuri literare. Genurile epic, liric și dramatic.
- Specii literare: *basmul, schița, nuvela, romanul, balada, fabula, doina, pastelul, imnul, comedia*.

Scanned with OKEN Scanner

B. Practica raţională şi funcţională a limbii: tipuri de comunicare

1. Comunicarea scrisă. Procesul scrierii. Contexte de realizare

- Părţile componente ale unei compuneri (introducerea, cuprinsul, încheierea).
- Aşezarea corectă în pagină.
- Punctuaţia. Semnele de punctuaţie şi ortografice. Valoarea funcţională şi expresivă a semnelor de punctuaţie.
- *Scrierea funcţională.* Telegrama, invitaţia, cererea.
- *Scrierea reflexivă.* Scrisoarea familială. Scrisoarea de felicitare. Exprimarea şi argumentarea unui punct de vedere.
- *Textul literar.* Transformarea textului dialogat în text narativ. Rezumatul. Comentarea unor secvenţe din operele studiate. Semnificaţia titlului. Personajul literar (caracterizare). Analiza de text literar.

2. Elemente de construcţie a comunicării

A. **Lexicul**

- Vocabularul limbii române. Vocabularul fundamental. Masa vocabularului.
- Cuvântul. Forma şi conţinutul. Cuvântul de bază. Sensul cuvintelor în context. Sensul propriu (de bază şi secundar) şi sensul figurat.
- Mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului. Derivarea. Compunerea. Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea). Familia lexicală.
- Mijloacele externe de îmbogăţire a vocabularului. Împrumuturile. Neologismele.
- Sinonimele. Antonimele. Omonimele. Paronimele.
- Regionalismele. Arhaismele.
- Cuvintele polisemantice.
- Unităţile frazeologice (locuţiuni, expresii).
- Pleonasmul.

B. **Noţiuni de fonetică**

- Vocalele. Consoanele. Semivocalele. Diftongul. Triftongul. Hiatul.
- Silaba. Despărţirea cuvintelor în silabe.
- Folosirea corectă a accentului în limba română.

C. **Morfosintaxa**

- Părţile de vorbire flexibile. Clasificare/ felul (verb, substantiv, articol, pronume, numeral, adjectiv). Locuţiunile. Categorii

Scanned with OKEN Scanner

morfologice (diateză, conjugare, mod, timp, persoană, gen, număr, caz, grad de comparație). Funcții sintactice.

• Părțile de vorbire neflexibile. Clasificare/ felul (adverb, prepoziție, conjuncție, interjecție). Locuțiunile. Funcții sintactice (adverb, interjecție).

D. **Noțiuni de sintaxă**

• Relația text, frază, propoziție, cuvânt.
• Cuvintele și construcțiile incidente. Punctuația lor.
• Relațiile sintactice în propoziție și în frază (interdependență, coordonare și subordonare). Mijloacele de realizare a relațiilor sintactice în propoziție și în frază: flexiunea, joncțiunea, juxtapunerea, topica, intonația și pauza.
• Fraza. Propoziția principală și secundară/ subordonată. Elementele de relație în frază. Propoziția regentă și propoziția subordonată. Elementul regent.
• Propoziția și părțile de propoziție. Tipurile de propoziție.

E. **Sintaxa propoziției și a frazei**

• Predicatul și propoziția subordonată predicativă.
• Subiectul și propoziția subordonată subiectivă.
• Atributul și propoziția subordonată atributivă.
• Complementul. Complementele circumstanțiale și necircumstanțiale. Complementele circumstanțiale de loc, de timp, de mod. Complementul circumstanțial de cauză și de scop. Complementul direct și indirect.
• Propoziția subordonată completivă directă. Propoziția subordonată completivă indirectă. Propozițiile subordonate circumstanțiale de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop. Propozițile subordonate circumstanțiale condiționale, concesive, consecutive.
• Expansiunea și contragerea.
• Acordul.

IV. MATRICEA DE SPECIFICAȚIE A PROBEI SCRISE

Partea probei	Tipul de sarcină de lucru	Capacitatea vizată	Ponderea în întregul probei
I.	Înțelegerea și operarea cu textul	C I.	~ 55 %
II.	Redactarea unui text funcțional	C II.	~ 10 %
III.	Elaborarea unei compuneri	C II.	~ 35 %

Scanned with OKEN Scanner

V. STRUCTURA PROBEI

Proba de examen conține trei părți, fiecăreia fiindu-i alocat un punctaj global, menționat pe foaia de examen, pe care o primește candidatul, și detaliat apoi în baremul de corectare și de notare.

Formularea subiectelor din proba de examen se face pe baza obiectivelor programei de examen și în conformitate cu abilitățile, deprinderile, capacitățile, cunoștințele și conținuturile selectate din **Curriculum Național, Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a, Aria curriculară: Limbă și comunicare, Limba și literatura română** (Ordin al Ministrului nr. 4237, din 23.08.1999).

Prin Curriculum Național se stabilește principiul studierii limbii și literaturii române în ciclul gimnazial din perspectivă *comunicativ-funcțională*. Drept urmare, programa pentru examenul de Capacitate pune accentul pe *evaluarea unor capacități de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă*, pe care trebuie să le aibă un absolvent al clasei a VIII-a, în condițiile în care în procesul de predare-învățare se utilizează *manualele alternative*, textul literar fiind folosit ca suport pentru *recunoașterea* și *operarea* cu noțiuni de teorie literară, cu elemente de fonetică, de vocabular, de morfologie, de sintaxă, de ortografie și de punctuație, studiate în anii de școală.

Partea I a probei este destinată **înțelegerii și operării cu textul.** Pe baza acestuia, se vor formula un număr de cerințe care să vizeze atât înțelegerea și analiza, pe diferite niveluri de receptare, a mesajului scris (**A. Înțelegerea textului**), cât și operarea cu diferitele elemente ale textului, din perspectivă comunicativ-funcțională (**B. Limbă română** – fonetică, vocabular, morfologie și sintaxă aplicată).

Partea a II-a conține **redactarea unui text funcțional** (cerere, invitație, scrisoare, telegramă), în conformitate cu anumite cerințe, formulate prin itemi.

Partea a III-a are în vedere **elaborarea unei compuneri pe baza unor repere date**: rezumatul unui text literar dat; caracterizarea unui personaj dintr-un text literar studiat sau la prima vedere; motivarea apartenenței unei opere/ a unui fragment la gen și specie; comentarea unor secvențe din operele studiate; analiza de text literar.

Scanned with OKEN Scanner

VI. EXEMPLE DE CERINȚE/ ITEMI

(cf. *Ghidului de evaluare – Limba și literatura română, S.N.E.E., 2001*)

Partea I (46 de puncte):

A. **Înțelegerea textului (text la prima vedere)** conține 5 cerințe a câte 2 puncte fiecare, prin care se evaluează abilități, deprinderi, elemente de competență etc., vizând *capacități de receptare a mesajului scris*, prevăzute de programa pentru examen.

În funcție de specificul fragmentului oferit candidatului, sunt formulate cerințe care se referă strict la înțelegerea textului citat, dar și cerințe care să implice valorificarea noțiunilor de teorie literară studiate în școală.

Spre exemplu, pot fi propuse cerințe de tipul:

1. Indică modul/ modurile de expunere prezent(e) în text.

2. Stabilește tipul de text și *n* trăsături ale acestuia.

3. Motivează, într-un text de cel mult *n* rânduri, apartenența fragmentului reprodus la un gen literar (epic, liric sau dramatic).

4. Transformă dialogul de mai sus în vorbire indirectă.

5. Scrie o continuare, de *n* replici, a dialogului dintre personajele *A* și *B*.

6. Redactează un rezumat, de maximum *n* rânduri, al textului de mai sus.

7. Stabilește *n* argumente, care să demonstreze că fragmentul reprodus aparține unei descrieri (sau unei narațiuni).

8. Transcrie un fragment, de cel mult *n* cuvinte, care conține o enumerație/ o altă figură de stil.

9. Explică, în maximum *n* rânduri, care sunt raporturile dintre autor, narator și personaj în textul dat.

10. Precizează măsura, ritmul și rima strofei de mai sus.

11. Selectează un fragment, de cel mult *n* versuri, care să indice prezența eului liric în textul dat.

12. Numește specia literară în care pot fi incluse versurile de mai sus.

13. Explică semnificația următorului vers.../ următoarelor versuri... (sau a unor cuvinte/ sintagme/ locuțiuni/ expresii...).

14. Motivează întrebuințarea semnelor de ortografie/ de punctuație din textul dat.

15. Selectează cuvântul/ sintagma care exprimă/ sugerează următoarea idee [....].

16. Explică, în *n* rânduri, semnificația titlului operei literare, ținând seama și de textul reprodus mai sus.

17. Prezintă tema discuției dintre personajele *A* și *B*, din textul de mai sus.

Scanned with OKEN Scanner

18. Realizează, numai pe baza informațiilor furnizate de fragmentul reprodus, o schiță de portret (fizic și moral) al personajului *A*.

19. Numește momentul subiectului prezent în fragmentul de mai sus.

20. Scrie ideile principale și ideile secundare din textul de mai sus.

21. Exprimă-ți punctul de vedere asupra următoarei idei din textul dat [...].

22. Transcrie *n* cuvinte folosite cu sens figurat/ sens propriu, în textul de mai sus.

B. **Limba română** (9 cerințe a câte 4 puncte fiecare) presupune *recunoașterea și operarea* cu elemente de fonetică, de vocabular, de morfologie, de sintaxă a propoziției și a frazei, având ca suport același text oferit candidatului.

Cerințele formulate sunt cele de tipul cunoscut din examenele de Capacitate 2001, vizând *selectarea, aplicarea, construcția, analiza, compararea și interpretarea unor fapte de limbă, redactarea unor enunțuri.*

Operarea cu elemente de vocabular și de sintaxă apare, direct sau indirect, și la partea a II-a și a III-a a subiectelor propuse mai jos, conform principiului abordării limbii din perspectivă *comunicativ-funcțională.*

Partea a II-a (10 puncte)

Este destinată evaluării **capacității de exprimare scrisă**, în situația redactării unor texte cu destinație funcțională: *cerere, invitație, scrisoare, telegramă.* Punctajul acestei probe este acordat pentru:

a) respectarea convențiilor specifice textului funcțional (3-4 puncte);

b) structurarea conținutului, în conformitate cu tipul de text și cu cerințele formulate (3-4 puncte);

c) corectitudinii limbii utilizate (2-3 puncte).

Partea a III-a (34 de puncte)

Implică tot evaluarea **capacității de exprimare scrisă**, dar cu un grad ridicat de relevanță. Cerința de bază constă în redactarea unei compoziții de 1-2 pagini, cu cerințe prestabilite (4 repere/ cerințe specifice fiecărui tip de subiect și un reper general, vizând respectarea normelor de ortografie, de punctuație și de exprimare corectă), avându-se în vedere:

a) rezumarea scrisă a unui text narativ la prima vedere;

b) caracterizarea unui personaj dintr-un text literar studiat - *basm, baladă, schiță, nuvelă, roman, comedie* - sau la prima

Scanned with OKEN Scanner

vedere (cerințele pot fi axate pe sublinierea doar a unei/ a unor trăsături sau a unor mijloace/ procedee de portretizare);

c) redactarea unui text în care să se evidențieze caracteristicile fundamentale ale unui text/ fragment de text literar dat (argumentarea apartenenței unui text la un gen și/ sau la o specie literară - *basmul, schița, nuvela, romanul, balada, fabula, doina, pastelul, imnul, comedia*; analiza sumară a unui text literar, prezentat candidatului, valorificând structura acestuia și resursele expresive ale limbii; exprimarea, într-un mod corect, logic, a unor idei și opinii despre textul selectat);

d) aplicarea regulilor de despărțire a cuvintelor în silabe și a regulilor/ a normelor de ortografie și de punctuație.

Notă! În situația în care ilustrarea unei sarcini de lucru are ca suport un text literar studiat, acesta va fi selectat de către candidat dintre operele literare/ dintre fragmentele studiate la clasă.

Cerințele vor fi astfel formulate, încât să nu permită reproducerea unor caracterizări de personaje și a unor „comentarii" literare memorate, deoarece se urmărește evaluarea capacității candidatului de a opera cu noțiunile de teorie literară, dobândite pe parcursul ciclului gimnazial.

În realizarea unor compoziții cu cerințe prestabilite, au fost propuse următoarele *repere pentru organizarea conținutului*:

A. **Rezumarea unui text literar**:

a) stabilirea secvențelor narative, pe baza ideilor principale;

b) precizarea personajelor implicate în acțiune;

c) respectarea succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;

d) respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).

B. **Caracterizarea unui personaj** (text literar studiat sau la prima vedere):

a) stabilirea tipului de personaj (principal, secundar etc.) și a mijloacelor/ a procedeelor de portretizare;

b) precizarea, în textul selectat, a **n** trăsături ale personajului și a semnificației acestora;

c) ilustrarea trăsăturilor, prin raportarea la **n** secvențe/ situații din text;

d) relevarea a **n** mijloace artistice folosite de narator în portretizare (la alegerea candidatului, pe diverse niveluri: figuri de stil, procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau a unor structuri gramaticale) **sau** precizarea relațiilor dintre

Scanned with OKEN Scanner

personajul indicat prin cerință și alt personaj/ alte personaje din operă/ din text.

C. **Argumentarea apartenenței unui text la o specie literară (I):**

a) ipostaza în operă a autorului (narator; eu liric);

b) precizarea, în textul ales de către candidat, a **n** caracteristici ale speciei literare;

c) ilustrarea caracteristicilor pe textul indicat;

d) evidențierea rolului mijloacelor artistice.

D. **Argumentarea apartenenței unui text la o specie literară (II):**

a) prezentarea a *n* caracteristici ale speciei literare;

b) exemplificarea caracteristicilor pe baza operei alese/ a fragmentelor studiate;

c) prezentarea, pe scurt, a subiectului operei selectate/ a fragmentelor indicate (referire la momente ale subiectului sau la secvențe/ la situații semnificative);

d) prezentarea unui personaj, prin raportare la *n* întâmplări/ situații semnificative.

E. **Analiza de text:**

a) relevarea modului de expunere dominant și a trăsăturilor acestuia, identificabile în textul dat;

b) prezentarea mijloacelor artistice folosite de autor;

c) încadrarea textului în gen și/ sau în specie literară;

d) susținerea unui punct de vedere, referitor la semnificațiile textului, prin *n* argumente specifice.

Prin baremul subiectelor propuse la partea a III-a au fost acordate **16 puncte pentru conținut** (câte 4 puncte pentru rezolvarea fiecărui reper/ a fiecărei cerințe, detaliată prin *criterii de performanță*) și **18 puncte pentru redactare** – *numai dacă s-a realizat compunerea pe minimum de spațiu indicat*, distribuite astfel:

- unitatea compoziției (*introducere* - 1p.; *cuprins* - 1p.; *încheiere* - 1p.; pentru rezumarea unui text: *prezentarea esențializată* - 1p.; *succesiunea logică a ideilor din text* - 1p.; *conexiunea secvențelor compunerii* - 1p.): **3 puncte.**
- coerența textului (*claritatea enunțurilor* - 1p.; *proprietatea termenilor utilizați* - 1p.; *sintaxa adecvată* - 1p.): **3 puncte.**
- registrul de comunicare, stilul și limbajul adecvate conținutului compunerii: **3 puncte** (1+1+1)
- ortografia (*0-1 greșeli* - 3p.; *2 greșeli* - 2p.; *3 greșeli* - 1p.): **3 puncte**
- punctuația (*0-1 greșeli* - 3p.; *2-3 greșeli* - 2p.; *4-5 greșeli* - 1p.): **3 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

• aşezarea corectă a textului în pagină; încadrarea în spaţiul acordat; lizibilitate: **3 puncte** (1+1+1)

NOTĂ! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obţine prin împărţirea la 10 a punctajului obţinut de candidat.

VII. MODELE DE SUBIECTE

(Proba scrisă de limba şi literatura română, sesiunea iunie 2001)

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

• Timpul efectiv de lucru este de două ore.

Partea I (46 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare cerinţă.

În pajiştea ce mărginea drumul, câţiva rari cosaşi sau greieri ţârâiau a arşiţă. Tot încotro mergeam eu, curgea şi Sabasa cu unde repezi şi clare; privind-o numai cum se strecoară iute şi murmurătoare pe sub umbra deasă şi tăinuită a pădurilor, îmi pricinuia o simţire de dulce răcoare sub arşiţa caniculară a verii. Mă aşezai pe un bolovan la umbră şi, dus pe gânduri, priveam nemişcat apa care fugea. Pe cursul ei neoprit, mi se părea că fuge şi sufletul meu; şi o melancolie neaşteptată mă cuprinse.*

(Calistrat Hogaş – *Pe drumuri de munte*)

Explicaţie: * *melancolie = tristeţe.*

A. Înţelegerea textului

1. (**2p**) Numeşte anotimpul a cărui imagine este surprinsă în fragmentul de mai sus.

2. (**2p**) Rescrie, din text, o structură/ un grup de cuvinte care conţine o inversiune.

3. (**2p**) Transcrie, din fragmentul citat, o structură/ un grup de cuvinte care sugerează o senzaţie opusă celei de *arşiţă canicular*ă.

4. (**2p**) Precizează cauza care produce privitorului *o melancolie neaşteptată*.

5. (**2p**) Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul este o descriere.

B. Limba română

6. (**4p**) Transcrie, din prima frază, un cuvânt care conţine un diftong şi unul care conţine un triftong.

7. (**4p**) Stabileşte câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *iute, clare*.

8. (**4p**) Transcrie, din text, două cuvinte derivate cu prefixe.

9. (**4p**) Scrie câte un enunţ în care cuvântul *tot* să aibă valoare de pronume, respectiv, de adjectiv pronominal.

10. (**4p**) Precizează cazul celor două cuvinte subliniate: *...priveam nemişcat apa care fugea...* .

Scanned with OKEN Scanner

11. (**4p**) Transcrie părțile secundare de propoziție, din enunțul *o melancolie neașteptată mă cuprinse.*

12. (**4p**) Precizează funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *...pajiștea ce mărginea drumul..".*

13. (**4p**) Transcrie, din text, o propoziție subordonată atributivă.

14. (**4p**) Alcătuiește o frază care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de loc, având ca termen regent verbul *(se) așeza.*

Partea a II-a (10 puncte)

Te numești Lucian/ Lucia Șerbănescu și te afli în vacanța de vară, la bunici, în comuna Pădureni. Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o scrisoare de 10-20 de rânduri, în care să le dai părinților veşti despre tine.

În scrisoare, trebuie:

- (**4p**) să ai formulele de introducere și de încheiere potrivite relației cu destinatarul, precum și celelalte convenții ale acestui tip de compunere (data, locul, semnătura);
- (**4p**) să folosești un conținut și un stil adecvate situației imaginate;
- (**2p**) să respecți normele de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2001

Partea a III-a (34 de puncte)

Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să caracterizezi **un personaj dintr-un roman**, pe baza fragmentelor studiate la clasă.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea a patru mijloace/ procedee de caracterizare existente în text;
- numirea a patru trăsături ale personajului;
- ilustrarea celor patru trăsături ale personajului, cu ajutorul textului ales/ al fragmentelor studiate;
- evidențierea unor mijloace artistice folosite în caracterizare (procedee artistice, moduri de expunere, expresivitatea unor cuvinte sau structuri gramaticale etc.).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **18 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției - 3p.; coerența textului - 3p.; ortografia - 3p.; punctuația - 3p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 3p.; așezarea corectă a textului în pagină, încadrarea în spațiul acordat, lizibilitatea - 3p.*). **În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea**

Scanned with OKEN Scanner

trebuie să aibă cel puţin o pagină.

BAREM DE CORECTARE ŞI DE NOTARE

NOTĂ! *Se acordă acelaşi punctaj pentru răspunsurile date în spiritul soluţiilor din barem.*

Partea I (46 de puncte)

A. Înţelegerea textului

1. Anotimpul – vara. **2p.**

2. Exemplu de răspuns: *rari cosaşi, dulce răcoare* etc. **2p.**

3. Exemplu de răspuns: *umbră deasă (şi tăinuită), dulce răcoare* etc. **2p.**

4. Exemplu de răspuns: cauza care produce privitorului *o melancolie neaşteptată* este contemplarea apei care curge, părând că poartă cu ea şi sufletul acestuia etc.; *răspuns corect* (*nuanţat, corect redactat*): 2p.; *răspuns parţial corect* (*ezitant sau cu unele greşeli de exprimare, de ortografie, de punctuaţie*): 1p.: **2p.**

5. Exemplu de răspuns: prezenţa unor elemente de cadru temporal sau spaţial, surprins, cu detalii, din perspectiva privitorului; prezenţa imaginilor vizuale şi auditive; în ansamblu, textul urmăreşte să provoace o anumită impresie în sufletul cititorului etc. **2p.** (1+1)

B. Limba română

6. Oricare dintre următoarele răspunsuri: diftongi – *pajiştea, mărginea, sau, greieri*; triftong – *ţârâiau:* **4p.** (2+2)

7. Exemple de răspuns: *iute – vioaie, rapidă, sprintenă* etc.; *clare – pure, limpezi, transparente, curate, străvezii, cristaline* etc.: **4p.** (2+2)

8. Oricare două dintre următoarele răspunsuri: *nemişcat, neoprit, neaşteptat.*: **4p.** (2+2)

9. Exemple de răspuns: *A văzut tot ce trebuia* (pronume nehotărât). *Tot drumul a tăcut* (adjectiv pronominal nehotărât). **4 p.** (2+2)

10. *Apa* – acuzativ; *care* – nominativ.: **4p.** (2+2)

11. *Neaşteptată, mă.* **4p.** (2+2)

12. *Ce* – subiect; *drumul* – complement direct. **4p.** (2+2)

13. Oricare dintre următoarele răspunsuri: *ce mărginea drumul; care fugea.*: **4p.**

14. Exemplu de răspuns: *M-am aşezat* [1]/ *unde am vrut.*[2]/: **4p.**

Partea a II-a (10 puncte)

1. Respectarea convenţiilor specifice scrisorii (*formula de introducere*: 1p.; *formula de încheiere*: 1p.; *data, locul, semnătura* numai dacă toate elementele apar în compunere: 2p.; pentru 1-2 elemente care apar în compunere: 1p.): **4p.**

2. Redactarea scrisorii (*conţinutul adecvat cerinţei: în totalitate*: 2 p./ *parţial*: 1p.; *folosirea unui registru stilistic potrivit: în totalitate*: 2p./ *parţial*: 1p.): **4p.**

3. Corectitudinea limbii utilizate (punctele se acordă numai dacă scrisoarea se încadrează în limita minimă de rânduri cerută):

• *corectitudinea exprimării*: 1p. (0 p. pentru două sau mai multe greşeli de lexic sau de sintaxă);

Scanned with OKEN Scanner

• *ortografie şi punctuaţie*: 1p. (0 p. pentru trei sau mai multe greşeli cumulate). **2p.**

Partea a III-a (34 de puncte)

A. **Conţinut**

1. Prezentarea mijloacelor/ procedeelor de caracterizare existente în text: caracterizare directă – de către autor, de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă - prin limbaj, prin comportament, prin aspectul fizic, prin vestimentaţie etc. (*identificarea a patru mijloace/ procedee de caracterizare: alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuţie; explicaţii logice, în acord cu exemplele alese: 4p.; identificarea a două-trei mijloace/ procedee de caracterizare; exemple nu în totalitate relevante, însoţite sporadic de explicaţii: 2p.; identificarea a unu-două mijloace/ procedee, fără exemple, fără explicaţii: 1p.*): **4p.**

2. Numirea celor patru trăsături. **4p.** (1+1+1+1)

3. Ilustrarea celor patru trăsături ale personajului: (*alegerea potrivită a exemplelor, în acord cu trăsătura selectată, pentru fiecare dintre cele patru trăsături ale personajului, luate în discuţie: 4p.; alegerea potrivită a exemplelor, pentru trei dintre trăsăturile personajului, luate în discuţie: 3p.; alegerea potrivită a exemplelor, pentru două dintre trăsăturile personajului, luate în discuţie: 2p.; alegerea potrivită a exemplelor, pentru o trăsătură a personajului, luată în discuţie: 1p.*): **4p.**

4. Evidenţierea mijloacelor artistice folosite în caracterizare: (*identificarea unor mijloace artistice, alegerea potrivită a exemplelor pentru mijloacele artistice luate în discuţie, explicaţii logice, în acord cu exemplele alese: 4p.; identificarea unui mijloc artistic, exemple nu în totalitate relevante, însoţite sporadic de explicaţii: 2p.; identificarea unui mijloc artistic, fără exemple, fără explicaţii: 1p.*): **4p.**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puţin o pagină)

5. Unitatea compoziţiei (*introducerea*: 1p; *cuprinsul*: 1p.; *încheierea*: 1p.): **3p.**

6. Coerenţa textului (*claritatea enunţului*: 1p.; *varietatea lexicului*: 1p.; *sintaxa adecvată*: 1p.): **3p.**

7. Registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului compunerii: **3p.** (1+1+1)

8. Ortografia (*0-1 greşeli*: 3p.; *2 greşeli*: 2p.; *3 greşeli*: 1p.; *4 şi mai multe greşeli*: 0 p.): **3p.**

9. Punctuaţia (*0-1 greşeli*: 3p.; *2-3 greşeli*: 2p.; *4-5 greşeli*: 1p.; *6 şi mai multe greşeli*: 0 p): **3p.**

10. Aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea, incadrarea în spaţiu: **3p.** (1+1+1)

NOTĂ! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obţine prin împărţirea la 10 a punctajului obţinut de candidat.

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Cuvânt înainte.....5

Partea întâi
Enunțuri..... 7

Partea a doua
Bareme de corectare şi notare..... 123

Anexă
Programa pentru examenul de capacitate 2003 211

Argumentare
BASM – 12, 20(fr.)
FABULĂ – 14, 34
PASTEL – 17, 21(I u.), 47
BALADĂ – 18, 24(B.C.), 29
T. LIRIC (I redare) – 19, 32, 35, 41
G. EPIC (studiat) – 26, 33,
COMEDIA (st.) – 38.
IMN – 42

fed print sa O societate Butan Gas
B-dul Tudor Vladimirescu, nr. 31, sector 5, București, ROMÂNIA
Telefon: 335.93.18; 335.97.47
Fax: 337.33.77

Scanned with OKEN Scanner

Sursele comicului

9

Analiză

epic → 25, 26, 28,

TITLU — 39

Caracterizare

Testele : 1, 2, 4, 5 (teatru)

7, (11), 22 (comedie studiată)

23 (nuvelă studiată), 27,

31 (basm, studiat) + 40.

Rezumat

3, 6, 8, 36,

Povestiți un fragment

10, 16 (nuvela).

Scanned with OKEN Scanner

ISBN: 973-8485-01-0

Scanned with OKEN Scanner